

Organisatie-expert
mag 'consequente
en arrogante' Maj
PAGINA 4

Republikaner en
andere ultra's
zijn kansloos
PAGINA 5

Straf Van Basten
nu drie duels
PAGINA 21

Fortuna geborgen
bij Berger
PAGINA 22

Olaf Ludwig:
geslaagde ontsnapping
PAGINA 24

● Olaf Ludwig

Nederland is vol
PAGINA 25

Buggenum wordt stort
van Zuid-Nederland
PAGINA 27

● Ger Broens

Spreeuwen zijn na
kersentijd lekker
PAGINA 29

Architectonisch
vandalisme
PAGINA 31

De markt, dat is vrijheid
PAGINA 36

Modelgezin kan
niet bouwsparen
PAGINA 37

Voor een dubbelte
sexappeal
PAGINA 48
Programma's
voor het weekinde
PAGINA 45 en 47

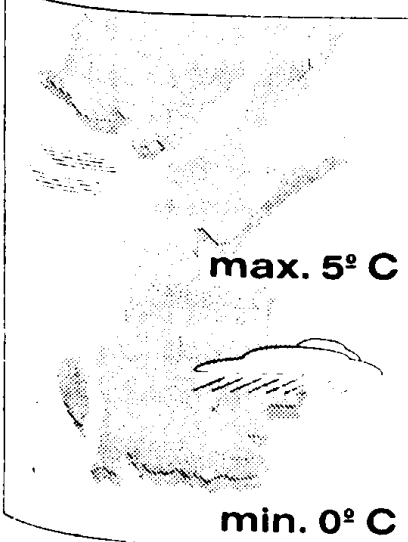
Struikwaarde 15 miljoen Grote drugvangst justitie Roermond

ROERMOND - In een gezamenlijke actie van het Bureaus des kriminaal in Wiesbaden en de Roermondse justitie zijn vorige week maandag drie mannen gearresteerd, die ervan worden verdacht betrokken te zijn bij de invoer van 125 kilo cocaine uit de Bondsrepubliek. De in beslag genomen partij cocaine heeft een straatwaarde van zeker vijftien miljoen gulden. Dat heeft het Openbaar Ministerie in Roermond gisteren bekendgemaakt.

Het gaat om de 30-jarige H.M., de 24-jarige E.G. en de 35-jarige P.V.R., die allen op maandag 12 november in het arrondissement Roermond werden aangehouden, kort na de levering van de partij drugs in Venlo.

De zending maakte deel uit van een veel grotere partij cocaine uit Colombia, en was bedoeld voor de Nederlandse markt.

Zie verder pagina 17
● Bijna duizend kilo cocaine in container

max. 5° C

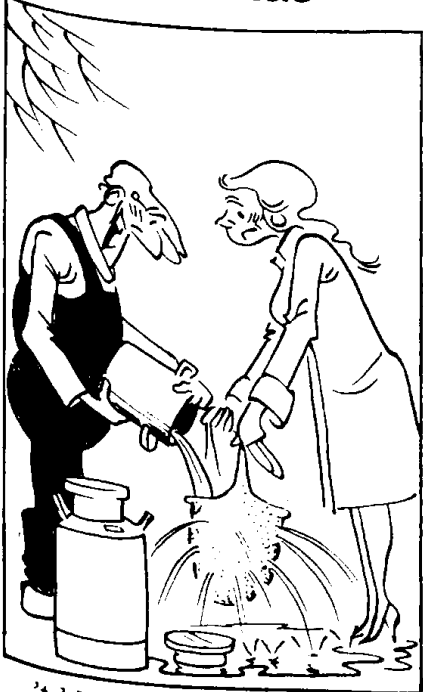
min. 0° C

VEEL BEWOLKING
In de ochtend komt vanuit het westen dikkere bewolking opzetten waaruit neerslag valt. In het begin kan dit in de vorm van natte sneeuw zijn. De wind is eerst zwak tot matig maar neemt overdag toe tot vrij krachtig uit zuid tot zuid-oost. De temperatuur komt overdag niet boven 4 graden en daalt in de nacht tot rond het vriespunt. Ook zondag is het bewolkt met af en toe regen. De wind is dan matig uit zuidelijke richting bij een middagtemperatuur van circa 5 graden.

Voor actuele informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-91122346

VANDAAG:
zon op: 08.15 onder: 16.37
maan op: 13.05 onder: 23.13
MORGEN:
zon op: 08.17 onder: 16.36
maan op: 13.20 onder: 23.13

Melkboeren in
actie voor
linnen tas

't blijft milieuvriendelijk

Hogere motorrijtuigenbelasting voor financiering verkeersplannen Spitsvignet niet voor 1993

Van onze parlementsredactie

DEN HAAG - Een spitsvignet zal niet voor 1993, en mogelijk helemaal niet, worden ingevoerd. Het kabinet heeft daar gisteren toe besloten. Om de verkeers- en vervoersplannen toch te kunnen financieren, zal in 1992 de motorrijtuigenbelasting extra worden verhoogd. Eventueel zal dan ook de benzineaccijns extra omhoog gaan.

Premier Lubbers heeft dit gisteren na afloop van het kabinetsoverleg meegedeeld. De besluitvorming betekende een nederlaag voor minister Maj-Weggen (Verkeer). Zij wilde met ingang van 1992 een spitsvignet in de Randstad invoeren. Dat zou 600 gulden per jaar gaan kosten.

Lubbers liet weten dat de invoering van het spitsvignet vooral hangt op degenen die alleen incidenteel in de spits rijden. Deze mensen zouden een dagkaart moeten kunnen kopen. De organisatie daarvan, en de controle erop, vergt echter nieuwe technieken. Het testen en de invoering daarvan kost tijd.

De premier gaf te kennen dat het kabinet er nu op mikt het spitsvignet in 1993 in te voeren. Hij sloot echter niet uit dat tegen die tijd de ontwikkeling van de elektronische tol zo ver is voortschreden, dat dat middel beter is. Elektronische tol heeft binnen het kabinet de voorkeur boven een spitsvignet.

Accijns

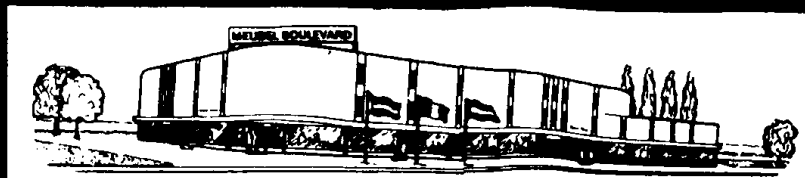
Lubbers gaf aan dat de accijns op brandstoffen niet meer verder omhoog kan, nu in EG-kader gestreefd wordt naar een harmonisatie van tarieven en vanwege de grenseffecten (het wordt goedkoper in het buitenland te tanken). Mogelijkheden zijn er alleen nog indien onze buurlanden, dan wel andere EG-lidstaten de accijnzen verhogen. Dit proces zal van jaar tot jaar gevolgd worden.

Aan de hand daarvan zal het kabinet jaarlijks een besluit nemen over de hoogte van de accijnzen.

Een hogere motorrijtuigenbelasting noemde Lubbers 'niet ideaal'. Toch werkt het instrument, zeker bij de aankoop of de vervanging van de auto. Het kabinet wil tevens de grondslag van de belasting, het gewicht van de auto, herzien. Daarbij wordt gedacht aan een belasting gebaseerd op cilinderinhoud.

(ADVERTENTIE)

**Iedereen praat over de
schitterende meubelboulevard
in Maastricht! 10.0000 m²**

Donderdag koopavond, maandag vanaf 13.00 uur geopend

Exclusieve klassieke en moderne design meubelen, waaronder veel bekende merken o.a.:
Auping, Artifort, Bench, Rolf Benz, Castelij, Harvink, Hennie de Jong, Young International, Pastoe, Leolux.

Meubelboulevard René Pans

Caberweg 10 (100 gratis parkeerplaatsen).
MAASTRICHT. Tel. 043-215585

Het beste bereikbaar via Noorderbrug richting borden Bosserveld wijk 17 volgen, onderaan de Noorderbrug rechts afslaan. (dus niet slinger af naar Centrum!)

Roald Dahl overleden

Van onze correspondent

DEN HAAG - De Britse schrijver Roald Dahl is gisteren overleden in een ziekenhuis in Oxford. Hij werd daar 11 dagen geleden opgenomen met een nog niet geïdentificeerde infectie. Dahl, die van Noorse afkomst was, is 74 jaar geworden. Bij het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog trad Dahl in Noord-Afrika in dienst van de RAF. Hij raakte gewond en werd luchtmacht-tactisch bij de Britse ambassade in Washington. Daar begon hij korte verhalen te schrijven, die werden gepubliceerd in allerlei weekbladen. Veel van die verhalen, die alle een macaber-humoristische toon hebben, munten uit door hun onverwachte wendingen. Hij schreef ook de scripts voor de TV-serie 'Tales of the Unexpected'. Later in zijn carrière legde Dahl zich toe op het schrijven van jeugdboeken. Veel van Dahls werk is ook in het Nederlands vertaald.

● Henk Bruggeman uit Hoofddorp zag gisteravond zijn in Koe-
weit geboren baby terug. Bruggeman behoorde tot de zes Nederlanders die in de nacht van donderdag op vrijdag met een vliegtuig van Soesterberg naar Irak op de vliegbasis Soesterberg aankwamen, waar familieleden voor ontvangst klaar stonden. Mevrouw Bruggeman en de baby waren al eerder vrijgelaten. De F-27 van de Koninklijke Luchtmacht, die de Nederlanders in Zürich had opgehaald, kon wegens de dichte mist niet op Soesterberg landen. Het vliegtuig week uit naar vliegveld Zestienhoven bij Rotterdam, van waar de ex-gevangenen met taxi's naar Soesterberg werden vervoerd.

Bush: 'Militaire actie ook zonder resolutie'

GENEVE - De Amerikaanse president George Bush heeft gisteren voorafgaand aan zijn twee uur durende onderhandeling met zijn Syrische collega Assad in Genève gezegd dat ook zonder een VN-resolutie, waarin militair ingrijpen tegen Irak wordt toegestaan, 'we de bevoegdheid hebben te doen wat we moeten doen'.

Eerder had de Amerikaanse president gezegd dat zo'n resolutie 'zeer, zeer dichtbij' is. Bush beantwoordde in Genève geen vragen. Zijn ontmoeting met Assad is zeer omstreven, omdat de Syriërs herhaaldelijk door de Amerikaanse regering zijn beschuldigd van het verlenen van steun aan terrorisme.

Eerder vrijdag overlegde Bush in Cairo met de Egyptische president

(ADVERTENTIE)

m
DE LIMBURGSE
PERSONEELS
GIDS

Vandaag op de pagina's
4-6-8-26-28-30-32-34-35

Finkensieper in cassatie

ARNHEM - De ex-psychiater-directeur van de Helderling Stichting in Zetten, dr H.O.Th. Finkensieper (57), gaat in cassatie tegen het arrest van het gerechtshof in Arnhem. Het hof legde hem vorige week vrijdag een gevangenisstraf van zes jaar en ontzetting uit de geneeskunst voor elf jaar op. Zijn raadsman, mr E. Sutorius, verwacht dat de uitspraak van de Hoge Raad ongeveer een half jaar op zich zal laten wachten. Volgens Sutorius heeft Finkensieper besloten om in cassatie te gaan, omdat hij alle beschuldigingen die tegen hem zijn ingebracht, blijft ontkennen. Volgens de raadsman is de cassatie 'niet kansloos'. De invloed van de publiciteit op deze strafzaak is gigantisch geweest. Ik wil daar de Hoge Raad wel eens over horen. Door de publiciteit konden wij, de verdediging, bijvoorbeeld niet meer de getuigen krijgen die we wilden hebben, omdat die mensen bang waren voor represailles. Dat heeft zeker invloed gehad. Door de hetze in de media hadden aanklagers en verdedigers niet meer de beschikking over gelijke wapenen, zoals die in de wet bedoeld zijn.

(ADVERTENTIE)

GROTE VERBOUWINGSUITVERKOOP
vanaf maandag 26 november 1990

KORTINGEN van 20 tot 50%

Maison Sonja
mode met meer charme

Dautenbergstraat 34 Heerlen, tel. 045-714787.

Kabinet helpt bij voedselhulp aan O-Europa

DEN HAAG - Het kabinet is bereid de helpende hand te bieden bij particuliere initiatieven voor voedselhulp aan Oost-Europa. Het kabinet denkt daarbij aan de oprichting van een nationaal comité dat deze activiteiten bundelt. Het kabinet wil ook dat zoveel mogelijk hulp niet worden geboden in EG-verband.

(ADVERTENTIE)

Elke dag...

en u staat weer
midden in de wereld.

Ja ik wil die complete krant!

Naam: .....

Adres: .....

Postcode: .....

Plaats: .....

Telefoon (i.v.m. controle bezorging): .....

Giro/banknr: .....

Na de twee weken gratis wil ik

☐ een kwartaalabonnement f 75,55

☐ een maandabonnement f 25,20

stuur mij

☐ een machtiging t.b.v. automatische betaling

☐ een acceptgiro-kaart

Deze bon in een open enveloppe (zonder postzegel) zenden aan Limburgs Dagblad, Antwoordnummer 46, 6400 VB Heerlen

OF BEL GRATIS 06-0229911

24-11

VÓÓR 7 uur in de bus

8 710404 400017

Belgische kunstenaars exposeert in Kritzraedthuis

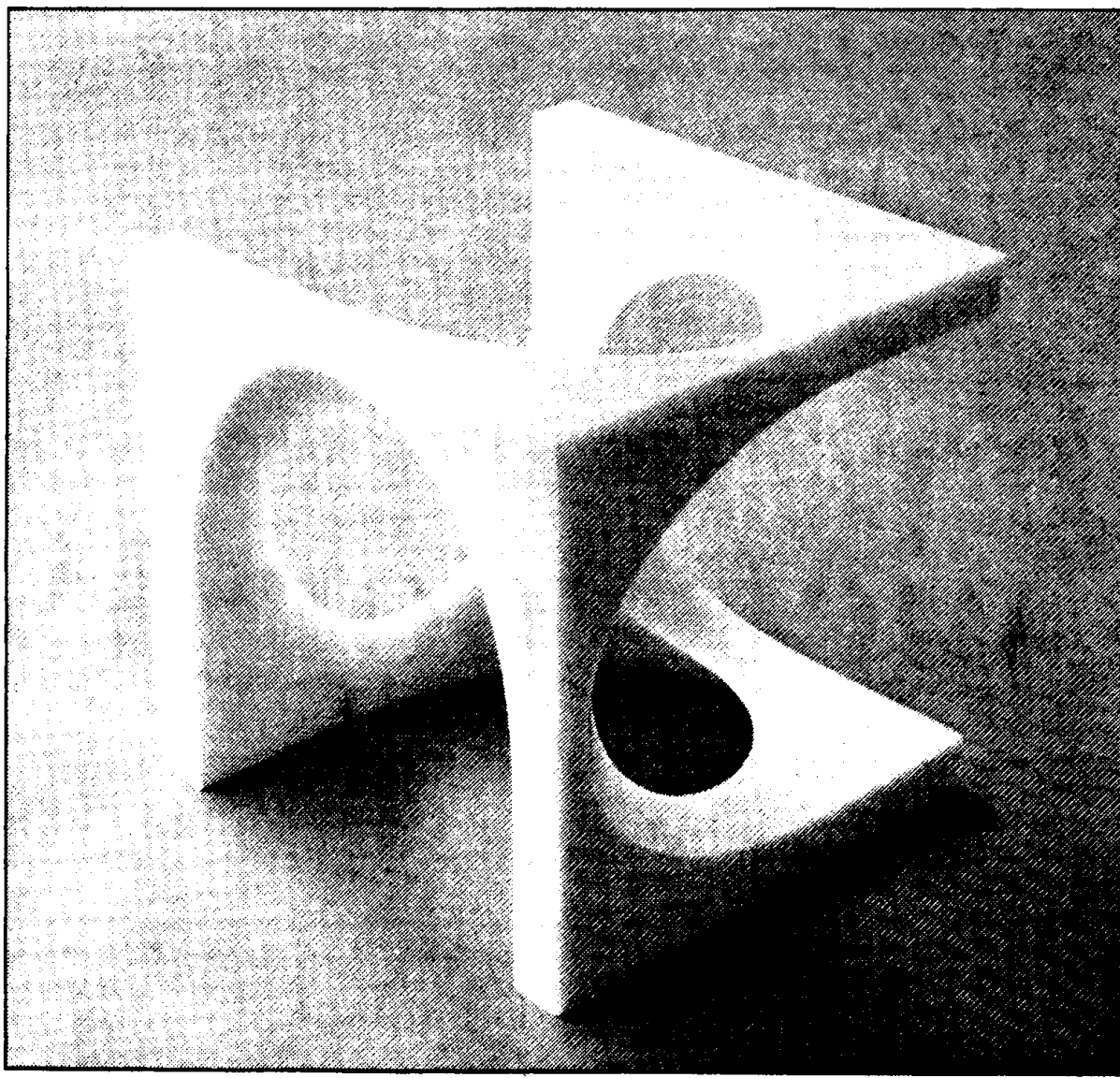
Yvonne Kracht brengt 'Hommage aan De Stijl'

SITTARD – Het gemeentemuseum van Arnhem nam eerder het initiatief om een tentoonstelling van haar twee- en driedimensionaal werk te maken – uit waardering ongetwijfeld voor de bijdrage die zij al sinds de jaren zestig levert aan de beeldende kunst in Nederland of om kracht bij te zetten aan het beleid dat daar misschien meer dan elders op vrouwenemancipatie is gericht. De Sittardse commissie die het Kritzraedthuis van adviezen voorziet heeft het oeuvre van Yvonne Kracht daar gezien en de huidige tentoonstelling in Sittard is het gevolg.

Emancipatorische overwegingen zullen minder een rol gespeeld hebben dan het verlangen om kracht bij te zetten aan een beleid dat niet alleen voor regionale maar ook voor landelijke reputaties aandacht heeft. En de verwachting een collectie in huis te krijgen die in de ruimte tot haar recht komt. Die verwachting is niet bedroegen al vraag je af hoe een sculptuur als 'Uit het vierkant' de trap op komt.

Yvonne Kracht heeft ook nooit zo voor de emancipatie op de barricaden gestaan, al is ze, komend uit België, waar ze haar jeugd doorbracht in een Franse ambiance, in Nederland alleen blijven hangen omdat ze hier 'als vrouw' toch iets meer au sérieux genomen werd dan zuidelijker. Haar deelname aan een tentoonstelling 'Dolle Mina's' in Den Haag in 1970 en aan 'Elf Vrouwen – Emancipatie-aspekten' in Fodor in 1980 zeggen op dat punt niet alles. Maar ze was wel in een vroeg stadium getuige van de ontwikkelingen. Zij kreeg haar opleiding in Den Haag en Antwerpen van 1948 tot 1953 en

● **Ingreep op de kubus 4, 1972, marmer, van Yvonne Kracht.**

vestigde zich aansluitend in Amsterdam, zodat zij alle fases van de 'Doorbraak van de Moderne Kunst in Nederland' zoals het heet in het boek van Willemijn Stokvis, mee kon maken van dichtbij.

Ontwikkeling

Het ontbreekt Yvonne Kracht niet aan rechtlijnigheid, maar het is mooi in haar vroege werk de stromingen van de jaren zestig te herkennen: de Cobra-beweging, materieschilderkunst, affiniteit met Lataster, Wagemaker en met de

Hagenaar Nanninga. De kunstenaars waarmee zij in Amsterdam contact had waren van Soest, Hans Verhulst, Couzijn, Visser en Tajiri. Vooral de laatste hielp haar op weg bij de ontwikkeling van de volledige abstractie die haar latere werk zou kenmerken – en die haar voorgevoel in het Nederlandse cultuurgebied zou integreren: geen Cocteau meer of Descartes, maar Calvijn, voor zover die verantwoordelijk is voor de beginselen van de Stijl-groep. De tentoonstelling in Sittard toont haar doopbeelden in de nieuwe leer, overigens

pas in 1990 uitgeschreven: 'Hommage aan De Stijl'.

Mengvorm

Het aardige van de collectie is dat zij van het wezenlijke deel van haar kunstproductie de wisselende aspecten in beeld brengt, al is er geen sprake van een retrospectieve in eigenlijke zin. Er is niet alleen maar het laatste werk, dat een terugkeer toont naar een mengvorm van intuïtieve en constructivistische abstractie. Er zijn hele informele tekeningen bij van zwarte

penseelstreken of bruin papier. Ze zijn – als bij Pollock – op de grond gemaakt en hun formaat is bepaald door de reikwijdte van haar arm. Het lijkt een ontsnapping uit de strenge discipline die aan haar tekeningen in gevouwen vormen en getrokken lijnen gestalte gaf en die aan Schoonhoven en Ad Dekkers doet denken.

De grote pre-occupatie van Kracht, schilderes van origine, met de mogelijkheden van het platte vlak en van de driedimensionale ruimte wordt uitgebreid in beeld gebracht. Aan de hand van zeefdrukken van gebogen vormen, van objecten in perspex en in cortenstaal, en het allermeest van al: drie speel dozen met elementen genomen uit een cirkel, een vierkant en een driehoek, met een bijgeleverde imbusleutel naar eigen inzicht te monteren tot eindeloos variabele kunstwerken in aluminium.

'Schijndeuren'

Maar misschien zijn het mooiste van al op de hoogste verdieping drie kubussen van marmer, na hun mathematische ingrepen helder en zuiver in zachtroze. De entreehal toont het laatste werk, waarin de experimenten met beelden in twee en drie dimensies, simpel begonnen op in kameroeken gespannen papier, worden voortgezet met gebruikmaking van spiegels, vaak in een context van collages en penseelstreken. Terug te voeren op impressies van een reis naar Egypte zijn haar 'schijndeuren'. Zij hebben te maken met afscheiding, ruimte en tijd: 'Door op de spiegel verfstreken te zetten zweven ze als het ware op de grens van werkelijkheid en illusie'.

Yvonne Kracht geniet in het deel van Nederland waarin ook De Stijl een vruchtbare bodem vond, ook bekendheid door een aantal grote projecten in de openbare ruimte, zoals het beeld 'Uit het vierkant' in cortenstaal – de tentoonstelling toont een prototype – in Lelystad en een fontein in Houten. Zij passeert in 1991 de treurige limiet waarachter het reizen met de trein de helft goedkoper wordt. De tijd is laat, maar niet te laat, voor een eerste presentatie in Limburg, zo dicht bij België, en voor een milde benadering van dat land van haar jeugdijaren.

pieter defesche

K

verder in...

... exposeert de Heerlense beelden- de kunstenaar **André Offermans** tot en met eind december recente werken in de NMB aan de Bongerd in Heerlen. Geopend tijdens kantooruren.

... zijn tot en met 10 december in de Stadsschouwburg Maastricht schilderijen te zien van **Arjen van Prooijen**. Geopend tijdens voorstellingen in de schouwburg.

... zal **Wim Rijvers** vanaf vandaag tot en met 23 december bronzen beelden tentoonstellen in atelier Wim Schrijvers, Veersepad 27, Kessel. Openingstijden, woensdag tot en met zondag van 11-19 uur.

... presenteren een aantal **Limburgse illustratoren** tot en met 22 december een expositie, luisterend naar de titel 'Illustratoren werk in uitvoering', in de Stadsbibliotheek Nieuwenhofstraat 1 in Maastricht. ... wordt vanmiddag om 15 uur in Galerie De Konfrontatie, Putgraaf 5 Heerlen (naast Luciushof) een expositie geopend met schilderijen van **Jos Limpens** en **Patric Lateure**. De galerie is geopend zaterdag en zondag van 14-17 uur.

... tonen **Will Eggen** en **Math van Kampen** vanaf vandaag tot en met 29 december werken in Galerie Artisart. Grote Gracht 43 in Maastricht. De galerie is open dinsdag tot en met zaterdag 13.30-17.30 uur. ... laat **Gemma Groot** van Dijk uit Limbricht zaterdag en zondag 24

en 25 november en zaterdag en zondag 1 en 2 december van 14-17 uur een aantal aquarellen en olie- verfdokken in het St. Salviuskerk- je aan de Platz in Limbricht zien. ... is bij het ABP, Oude Lindestraat 70 Heerlen morgen van 14-17 uur weer 'open huis'. Er worden schilderijen en ander recent werk getoond van **Marianne Aartsen**.

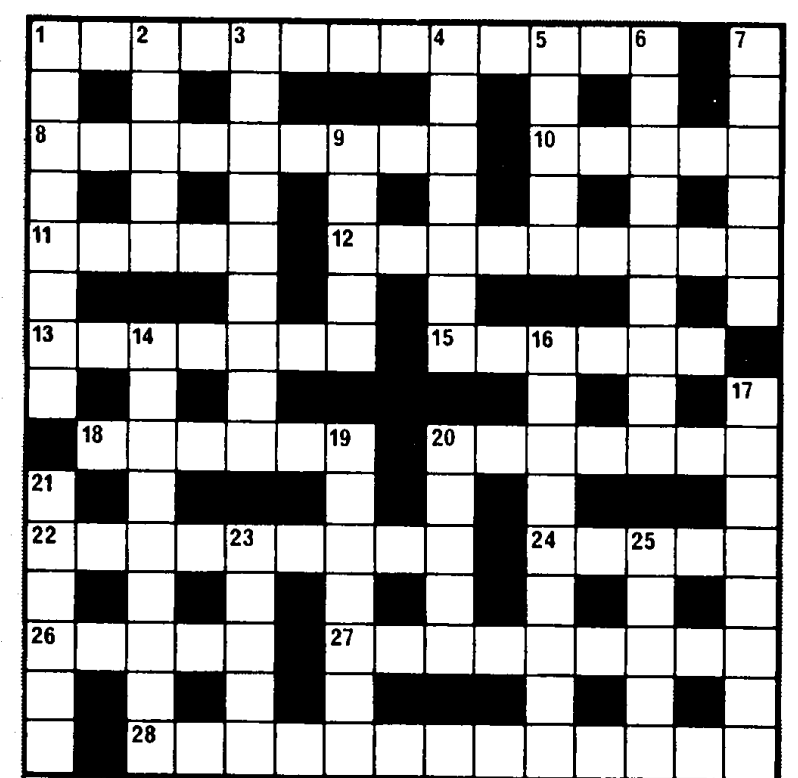
... opent Galerie Artique, Prins Mauritslaan 105 in Beek morgen om 14 uur een expositie met de nieuwste aquarellen van **Tineke Limburg**. De galerie is geopend op woensdag 14-17 uur, donderdag en vrijdag 14-21 uur, zaterdag en zondag 11-17 uur.

... worden in het Museum van Bommel-van Dam, Deken van Opendingel 8 in Venlo twee exposities gehouden. Van 25 november tot en met 30 december het project 'Operation Paperclip' van **Jo Heijnen** en van 25 november tot en met 2 december 'De Wandeling, een audio-visuele voettocht' van **Sjaak Peters**. Het museum is dinsdag tot en met vrijdag van 10-16.30 uur en op zaterdag en zondag van 14-17 uur.

Oplossing van gisteren

K O P E R W I E K
R - P L E I N - L
A L - F U T - M I
A A P - S - T I N
G A A F - K W E K
- T R I O L E T - A
A M E N - M E E L
P E L - V - D R A
P S - B O F - S T
E - M O R E L - E
L A N D M E T E R

cryptogram

Horizontaal: 1 Gaf de arts je een injectie ondanks zijn slechte handschrift (13); 8 Lichaamsdeel van een bewoner van het hoge Noorden (9); 10 Die bangheid ontstaat als strategen niet teer zijn (5); 11 De grootvader van de operator spreekt ons toe (5); 12 Kent pa 'n slager die zo'n grassoort kweekt? (9); 13 Langzamerhand werken ze allemaal bij de generale staf! (7); 15 Wagen om boeven te vervoeren? (6); 18 Het is volgens mijn aanstaande heel goed dat het niet brandt! (6); 20 Komt de valschermspringer nog terug om de letter te halen? (7); 22 Vaders dier wordt geslacht (9); 24 Dit is gelijk uit de etalage te halen (5); 26 De kampioen maakt er naam mee! (5); 27 Bewijs dat de vergunning kort geleden is afgegeven? (9); 28 Vrouwelijk familielid van een spook? (13).

Verticaal: 1 Buitengewoon belust stoeien? (8); 2 Gebroken stuk? (5); 3 Zu- naar een ander land vertrokken om niet te worden (9); 4 Wandelt hij naar een punt om er wat van te krijgen? (7); 5 Ook met ver erbij beslist geen vloestof die niet te- graag drinkt! (5); 6 Made die 'n regeling de war stuurt (9); 7 Men gebruikte die tij- tijd op proef om een getuigschrift te kri- (6); 9 Is de steward niet te weerbarst- (5); Hecht men er niet aan dat een roo- pittig wordt? (9); 16 Toon wat berouw- het telen van graan! (9); 17 Zij zorgt dat van een aal niets overblijft (8); 19 Ton niet bestand is tegen een ruwe behan- ling? (7); 20 Van deze aardappel kan een troep maken! (5); 21 Neemt vader te veel wit tussen de getypte woorden? (5); 23 Een hele kluit voor een leegloper! (5). Vindt u zowel in nepal als in Europa (5).

expositie

Schilderijen van Wolkers

ROERMOND – In Galerie Wansink, Neerstraat 76 Roermond worden vanaf vandaag tot en met 30 december recente schilderijen getoond van Jan Wolkers. De opening vindt vanmiddag om 17.00 uur plaats in aanwezigheid van de kunstenaar. De galerie is geopend woensdag tot en met zaterdag van 11.00-17.00 uur en zondag van 14.00-17.00 uur.

Als beeldhouwer, schilder en schrijver ontleent Jan Wolkers zijn thematiek voornamelijk aan de natuur, waarmee hij een grote affiniteit heeft. De recente acryls en olieverven vallen op door een nieuw intens kleurgebruik. Ze zijn opgebouwd uit kleinere eenheden. Elk schilderij bestaat uit duizenden verschillende, tere en lichte kleurtinten, die laag over laag zijn aangebracht, waardoor het doek een reliëfachtige verdorfheid heeft.

Wolkers bekommert zich niet om modieuze tendenzen, de bezoeker van de tentoonstelling zal ervaren dat vorm en penseelstreek juist gelokaliseerd zijn en dat ieder onderdeel dienstbaar is aan het geheel. De nieuwe schilderijen wekken op tot bezinning en meditatie, maar ook tot bewondering.

'In de ban van de ring'

MAASTRICHT – In Galerie Amarna, Rechtstraat 84 Maastricht presenteren vijftien nationale en internationale sieraadontwerpers/vormgevers hun werk vanaf morgen tot en met 5 januari 1991. De tentoonstelling heeft als titel: 'In de ban van de ring'. Amarna is geopend op dinsdag, woensdag en vrijdag van 12.00-18.00 uur, donderdag van 12.00-21.00 uur en zaterdag van 12.00-17.00 uur.

Deelnemers aan deze tentoonstelling zijn: Renata Bevilacqua, Cornelia Breunlin, Peter Schilling, Barbara Piersch, Hendrik Komen, Wilma Geurtjens, Matthys de Ponti, Trudy Kleijne, Verena Hielscher, Michael Moses, Anne Rose Regenboog en Siep van der Woude, allen met sieraden. Christoff Guttermann, Cocky Vink vormgeving en Jacqueline van Hinsberg tonen objecten.

'In de ban van de ring', een expositie waarin met name de betekenis van de ring of beter gezegd de cirkel, als symbool voor evenwicht/volkomenheid van alle dingen en de levenscyclus van al het geschapene naar voren komt.

● 'Tumelend figuur' van Jack Poell, te zien in De Keerder Kunstkamer.

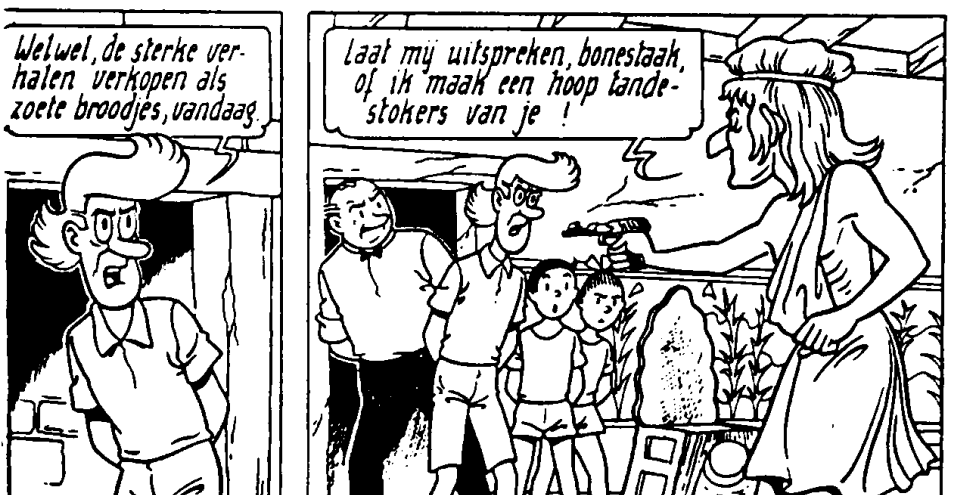
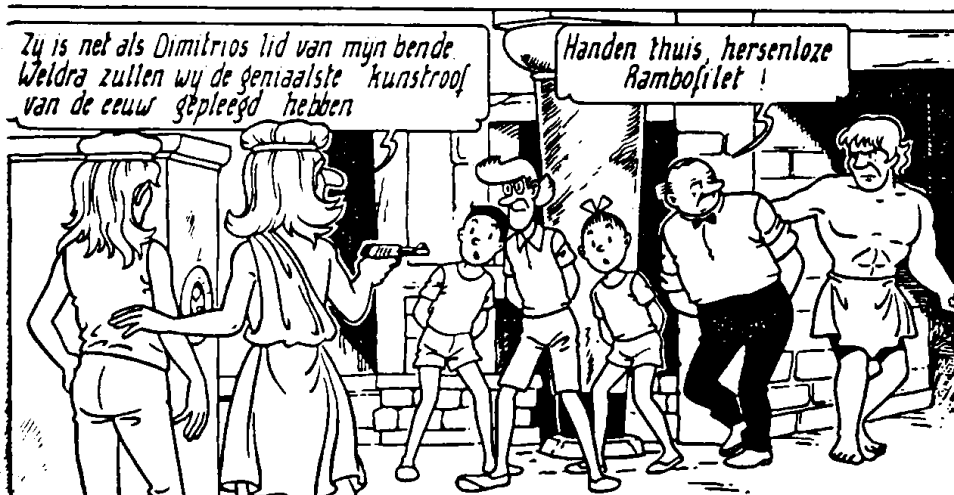
Jack Poell in Keerder Kunstkamer

CADIER EN KEER – In galerie en beeldentuin De Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10 in Cadier en Keer worden met ingang van morgen tot en met 31 december beelden in brons en terracotta geëxposeerd van de kunstenaar Jack Poell. De openingstijden van De Keerder Kunstkamer zijn vrijdag tot en met zondag van 13.00-18.00 uur.

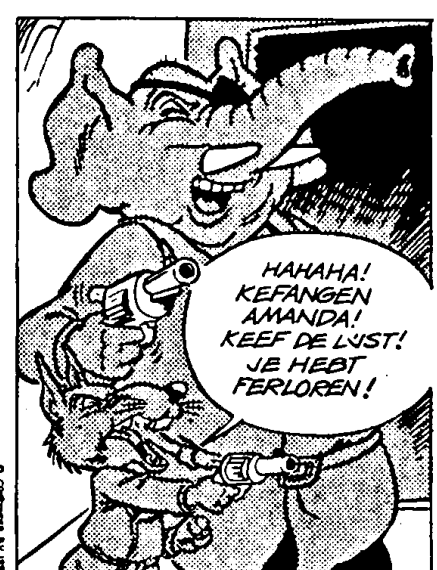
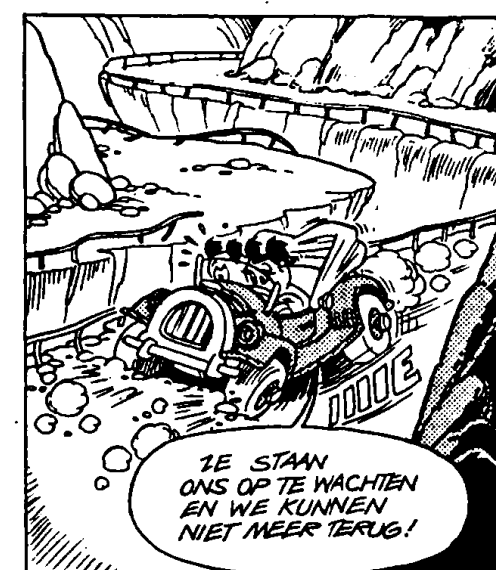
Jack Poell werd geboren in 1948 in Nederweert. Hij volgde zijn opleiding aan de Stadsacademie in Maastricht onder leiding van Piet Killaars. Hij ontwikkelde zich als de beeldhouwer van het menselijk tekort en het verloren gegane droombeeld. Beelden, van drama vervuld, uit klei gevormd, de gezichten- huid gebast en geschonden. De beelden van Jack Poell laten de mens zien zoals hij geworden is: bewoner van niemandland neerzittend of lopend, beeld van vereenzaming of smart. In een later stadium ging de kunstenaar de vertwijfeling van zijn beelden nog versterken met behulp van beschilderde doeken en lappen, in een poging uitdrukking te geven aan het onuitspreklijke.

Nog later worden de beelden kaler, ijer, al blijven de keramische huiden sporen vertonen van nerveus boetende handen van een direct aansprekende gevoeligheid.

knokken in knossos

panda en de meesterspionne

recept

Geroosterd gehakt met yogurtsaus

Benodigdheden voor 4 personen: 500 g lams- of rundergehakt, 1 ui, 1 ei, gemalen komijn, 1/2 el gemalen koriander, 3 el fijngehakte peterselie, zout en versgemalen peper, (olijf)olie, paprikapoeder, 3 lente- uitsjes, 2 dl magere yoghurt, 1 el fijn- gehakte verse munt.

Doe het gehakt in een kom en rasp er de gepelde ui boven. Voeg de gemalen komijn, koriander, peterselie, zout en peper naar smaak toe. Kneed het mengsel goed door elkaar. Neem telkens ca. 2 el van het gehakt en kneed dit om houten satéstokjes tot een langwerpige 'staaf- je' en druk deze iets plat. Strooi er het paprikapoeder over. Rooster het vlees onder een voorverwarde hete grill in ca. 10 minuten rondom bruin en gaar. Snijd de schoongemaakte lente-uitsjes en de fijngehak-

te munt en roer ze door de yoghurt. Voeg naar smaak zout en peper toe. Geef de saus apart bij het geroosterde gehakt.

TIP: Gehaktballetjes blancheren daarna aanrighen en grillen. Hierdoor kan de tijdsduur van het grillen vijf minuten korter worden. Eventueel kan nog wat paprikapoeder door het gehakt verwerkt worden. Door het blancheren blijft het vlees niet plakken en hierdoor wordt het resultaat beter.

Uitgeversmaatschappij

Limburgs Dagblad

Directie: Mr. F.A.M. van Hellemond
K.J. Verwer

Hoofdkantoor: In de Cramer 37
6411 RS Heerlen

Telefoon: abonnementen: 045-739881
advertenties: 045-739886
Piccolo-advertenties: 045-719966

Banken: ABN Bank Heerlen
57 75 35 935
Postbank
10 35 100

Rayonkantoren:
Brunsum 045-256363
Gelen 04490-46868
Heerlen-Centrum 045-717711
Kerkrade 045-452932/455500
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 04490-15577
Valkenburg 04406-15045

Fax:
redactie 045-739296
advertenties 045-739396

Telex:
redactie 5612

Abonnementsprijzen:
bij vooruitbetaling te voldoen per kwartaal f 75,-
per maand f 25,-
losse nummers f 1,-
Bfr.

Partij KEP-paspoorten gevonden

Van onze correspondent

BAARN - Het Baarnse etalagebureau Beerbaum is toevallig is het bezit gekomen van een partij paspoorten die door de failliete fabrikant KEP in Schiedam is gemaakt. Het gaat om proefexemplaren van de speciale tegen fraude beveiligde paspoortkaart die KEP zou fabriceren.

„Ik wist niet wat ik zag toen ik opeens met die dingen in mijn handen stond”, aldus etaleur F. Beerbaum. Hij kocht uit het faillissement van KEP een partij roestvrij stalen koffers, die hij wilde gebruiken bij het inrichten van etalages. Toen hij een van de koffers opende, bleken de paspoorten er in te zitten.

Verder bestaat de partij uit materiaal om de paspoortkaarten te maken en een rol goudfolie die gebruikt had moeten worden bij het drukken van het paspoort. Een van de paspoorten is op naam gesteld van prins Willem-Alexander.

Uiteindelijk bleek KEP niet in staat het paspoort te fabriceren en ging het bedrijf failliet. Twee bewindslieden, Van Eekelen en Van der Linden, moesten afrekenen als gevolg van de paspoortaffaire.

Afbouw toeslag alleenstaanden kost 60 miljoen

Van onze parlementaire redactie
DEN HAAG - Het besluit van het kabinet om de alleenstaandentoeslag in de belastingen met ingang van 1991 niet af te schaffen, maar wel af te bouwen, kost 60 miljoen gulden. Dit geld moet gevonden worden in de reserves van de sociale fondsen. Staatssecretaris Van Amelsvoort (Financien) heeft dit de Kamer meegedeeld.

Met ingang van 1 januari gaat de alleenstaandentoeslag van 1125 gulden omlaag naar 845 gulden. Voor circa 200.000 gebruikers van de toeslag betekent dit een voordeel in het besteedbaar inkomen van 302 miljoen in 1991. Dit jaar is het voordeel 395 miljoen. In beide gevallen is sprake van koopkrachtbehoud. De alleenstaandentoeslag zal komende jaren dalen tot 28 en 65 jaar met een besteedbaar inkomen van ten hoogste 1.000 gulden. Dit jaar geldt de alleenstaandentoeslag voor degenen tussen de 27 en 65 jaar.

Honderden doden na operatie van leger Indonesië

Van onze correspondent
JAKARTA - Honderden mensen zijn gedood en nog eens honderden verdwenen na een operatie van het Indonesische leger in de provincie Aceh (Atjeh) op de noordkust van het eiland Sumatra. Dat is gisteren onthuld door mensenrechtenorganisaties in Jakarta. Volgens de legerleiding zijn de moorden geëindigd door rebellen van het Aceh bevrijdingsfront, dat streeft naar onafhankelijkheid van dit overwegend islamitische landsdeel.

Mensenrechtenorganisaties stellen dat er in Aceh geen rechtssysteem meer is. De rebellen zijn de laatste tijd een gewelddadige campagne begonnen tegen het leger en de Aceh wonende Javanen. De militie leiding in Jakarta heeft in de afgelopen maanden versterkingen naar Aceh gestuurd in verband met activiteiten van de rebellen.

Hartziekten ook bij vrouwen belangrijkste doodsoorzaak

SCHÉVENINGEN - In Nederland overlijden jaarlijks 53.000 mensen aan hart- en vaatziekten. Deze groep bestaat inmiddels voor bijna de helft uit vrouwen. Ook voor vrouwen zijn hartziekten de belangrijkste doodsoorzaak geworden. Bij de mannen is sprake van een duidelijke daling van het sterftecijfer, bij de vrouwen doet zich juist een stijging voor.

Deze gegevens komen vandaag in Scheve-

ningen aan de orde op een door het blad 'De vrouwelijke patiënt' georganiseerd symposium over hartziekten bij vrouwen.

Doordat steeds meer vrouwen steeds ouder worden, stijgt het absolute aantal gevallen van hart- en vaatziekten, waardoor ze de mannen inhalen. Ook hun veranderde rookgedrag kan van invloed zijn. Volgens de cardiologe I.M. Hellemans verliezen vrouwen na

de menopauze hun voorsprong op mannen. Overigens gelden voor hen dezelfde beïnvloedbare risicofactoren: roken, hoge bloeddruk, een verhoogd cholesterolgehalte, overgewicht en te weinig lichaamsbeweging. De rol van de vrouw bij de preventie van hart- en vaatziekten moet volgens Hellemans niet worden onderschat: zij bepaalt in het gezin vaak wat er wordt gegeten, of er mag worden gerookt en of er al dan niet aan sport wordt gedaan.

In navolging van de Verenigde Staten zou er dan ook - in samenwerking met de Nederlandse Hartstichting - een programma moeten komen dat vrouwen bewust maakt van hun mogelijkheden om de risico's voor henzelf en hun gezin te beïnvloeden en beperken.

President krijgt twee weken tijd voor politiek plan SU-parlement geeft Gorbatsjov respijt

MOSKOU - De Opperste Sovjet, het Sovjet-parlement, heeft gisteren president Michail Gorbatsjov twee weken de tijd gegeven een gedetailleerd plan te presenteren waarin nieuwe machtsverhoudingen worden uitgewerkt die de economische chaos en de wetteloosheid in het land moeten tegengaan.

De Opperste Sovjet ging met 272 stemmen voor en 88 tegen akkoord met het concept voor ruimere presidentiële bevoegdheden zoals Gorbatsjov dat eerder al had aangekondigd. Op initiatief van de voorzitter van het parlement, Anatoli Loekjanov, werd het plan, dat door sommige afgevaardigden als vaag was omschreven en in eerste instantie zelfs werd verworpen, punt voor punt behandeld.

Na de eerste stemming, gisterochtend, werd het concept van Gorbatsjov door het parlement afgewezen. Vervolgens nam de Sovjet-president het woord en verweet de afgevaardigden hun aarzelen houding om te discussiëren over de presidentiële machtsuitbreiding.

„Voor de zoveelste keer beginnen jullie te praten over een dictatuur en te twijfelen over de noodzaak van een dergelijke reorganisatie. Maar wat willen jullie dan? Dat de verlamming van de macht, voortduurt?”, aldus Gorbatsjov. Nadat de afgevaardigden toch met een discussie over het plan hadden ingestemd, zei de Sovjet-leider: „De staatsmacht moet zonder vertraging veranderd worden. Ik denk dat dit binnen twee weken mogelijk is.”

Sovjet-premier Nikolaj Ryzjkov nam gisteren aangekondigd ontslag te zullen nemen, mocht het parlement akkoord gaan met Gorbatsjovs plannen, die onder meer een volledige wijziging van de regering inhouden.

Volgens de plannen van Gorbatsjov moeten de ministers voortaan verantwoording afleggen aan de president, wat hem de controle over de regering geeft. Bovendien worden de bevoegdheden van de Federatieraad uitgebreid en krijgt dit voorafgaand adviesorgaan een belangrijke uitvoerende taak bij de coördinatie van de activiteiten van het centrale gezag en de republieken.

Ook de president van de Russische Federatie, Boris Jeltsin, had zich deze week uitgesproken tegen Gorbatsjovs voorstellen. Zo zijn volgens Jeltsin de voorstellen van Gorbatsjov louter gericht op versterking van het machtscentrum, dat dan zonder toestemming van de soevereine republieken kan regeren.

Medewerkers van de Amsterdamse politie tonen de grootste partij cocaïne die ooit in de hoofdstad in beslag werd genomen. De partij heeft een straatwaarde van naar schatting tien miljoen gulden. Samen met andere korpsen in het land en de Duitse politie werd een Nederlandse tak van een cocaïne-organisatie opgerold. Vijf Colombianen, twee Joegoslaven en twee inwoners uit Rotterdam zijn gearresteerd.

Topambtenaren verdeeld over mate bezuinigingen

DEN HAAG - De Centraal Economische Commissie (CEC), een club topambtenaren, is het oneens over de omvang van de financiële problemen waarmee het kabinet voor de jaren na 1991 wordt geconfronteerd. Oorzaak vormt de berekening van de collectieve lastendruk: het beslag dat belastingen en sociale premies op elke verdiende gulden leggen.

De CEC moet het kabinet komende maand voorstellen doen om de problemen aan te pakken. Begin 1991 zal het kabinet bij het opmaken van de zogenoemde tussenbalans knopen moeten doorhakken.

In het regeerakkoord van het kabinet, dat eind 1989 werd geschreven, werd vastgelegd dat de collectieve lastendruk gedurende de kabinetsperiode niet hoger mocht zijn dan 53,6 procent. Daarbij werd als uitgangspunt een schatting gemaakt van de collectieve lastendruk in 1990.

Percentage

Inmiddels blijkt de lastendruk dit jaar echter veel lager uit te komen. Mede als gevolg van mindere lastenopbrengsten, die zich vertalen

in een lagere collectieve lastendruk, komt het percentage dit jaar uit op 52,6.

Binnen de CEC zijn de meningen nu verdeeld. Moet bij de tussenbalans uitgegaan worden van het oude cijfer uit het regeerakkoord, of moet uitgegaan worden van het reële cijfer. Omgerekend in gulden gaat het daarbij om een bedrag van 4,5 miljard gulden.

De kwestie is van groot belang nu het kabinet geconfronteerd wordt met een financieel probleem voor de jaren na 1991 van minimaal 8 en maximaal 15 miljard gulden. Indien wordt uitgegaan van het cijfer in het regeerakkoord is er, nu de lastendruk een procent lager ligt, al 4,5 miljard gulden 'verdiend'. Het financiële probleem wordt dus veel kleiner.

De kwestie is ook op een andere manier van belang. De CEC wil proberen de financiële problemen van het rijk zonder lastenverhoging op te lossen. Dat kan door het verschil in de lastendruk volgens het regeerakkoord en het huidige percentage te negeren. In die redenering is er dus een lastenverhoging van een procent mogelijk zonder in strijd te komen met het regeerakkoord. Dat kan dan 'verkocht' worden als geen lastenverhoging.

De club topambtenaren neigt eraan voor 1993 en 1994 aangekon-

(ADVERTENTIE)

Dagelijks loterijen met verschillende prijzen in

CASINO AM GRENSHOF

Roermonderstrasse 137, Pannesheide (Herzogenrath - Kohlscheid)

Dagelijks geopend van 19.00 tot 04.00 uur.
Dagelijks warm en koud buffet.

Bij de eerste wissel van f100,- voor f10,- extra jets.
Drank en snacks gratis.
Iedereen is van harte welkom

De Directie

Geld processen bodemvervuiling voor opruimwerk

DEN HAAG - De financiële opbrengsten van processen tegen vervuilers van de bodem kunnen met ingang van 1992 voor 100 procent gebruikt worden om bodemvervuilingen op te ruimen. Het kabinet heeft daar gisteren toe besloten. Eerder deze week drong een Kamermeerderheid daarop aan. Nu mag minister Alders (VROM) maar 75 procent van de opbrengsten uit de processen houden. De rest gaat naar minister Kok (Financiën). Het kabinet wil de wens van de Kamer voor 1991 nog niet honoreren. Het gaat daarbij om een kleine 5 miljoen gulden. Volgens premier Lubbers zou het tegemoet komen aan de Kamer voor komend jaar betekenen dat minister Alders zelf vijf miljoen gulden binnen zijn begroting moet bezuinigen om een gat dat bij zijn collega Kok ontstaat te dichten. Daarmee zou het in feite gaan om een sigaar uit eigen doos. Alleen als de Kamer zelf aangeeft waar de vijf miljoen gulden gevonden kan worden, is Alders bereid daarmee akkoord te gaan, aldus Lubbers.

Psychiater half jaar geschorst

UTRECHT - Het Gerechtshof in Leeuwarden heeft een psychiater voor een half jaar in de uitoefening van de geneeskunst geschorst omdat hij met een patiënte een 'niet-therapeutische' relatie heeft gehad. Bovendien bleef hij in die periode, toen er geen sprake meer was van psychotherapeutische behandelingen, rekeningen sturen naar het ziekenfonds.

De psychiater werd verlied op de patiënte. Hij schreef haar uitvoerig en openhartig over zijn persoonlijke gevoels- en liefdesleven en ging met haar uit eten.

Het Hof verwijt hem dat hij de vrouw niet heeft verteld dat hij door zijn verhouding in een voor haar therapie onmogelijke positie was beland en dat hij haar niet naar een andere psychotherapeut heeft verwezen. Daardoor, en door het niet stoppen met het indienen van declaraties, heeft hij het vertrouwen in de stand der geneeskundigen volgens het Hof ernstig ondermijnd.

De gemeentepolitie van Heerenveen heeft een 38-jarige kindersycholoog uit die plaats aangehouden op verdenking van het plegen van ontucht met vijf minderjarige kinderen. Ook een 21-jarige kennis van de man, een Utrechenaar, is aangehouden.

Defensie staakt ontwikkeling van helikopter

Van onze parlementaire redactie
DEN HAAG - Het ministerie van defensie is gestopt met de ontwikkeling van een nieuwe bewapende helikopter. Staatssecretaris Van Voorst heeft dit de Kamer in een brief laten weten. Ons land zal met Italië, Spanje en Groot-Brittannië in het project. Ook deze drie landen staken hun inspanningen. De onmogelijkheid om op economische wijze de helikopter te ontwikkelen, plus de ontspanning tussen Oost en West, hebben tot het besluit geleid. Defensie heeft tot nu toe 12 miljoen gulden aan het project besteed.

Formeel moet Defensie begin 1991 nog een besluit nemen over de aankoop van een bewapende helikopter voor de landmacht. Nu het project met Italië, Spanje en Groot-Brittannië is vervallen, zijn er nog twee kandidaten: de Amerikaanse Apache helikopter en een in ontwikkeling zijnde helikopter die Duitsland en Frankrijk samen bouwen, de Tigre.

Mocht inderdaad besloten worden tot de aanschaf van een bewapende helikopter, dan kan ons land dat binnen de in het CVSE-akkoord vastgelegde plafonds voor bewapening in Oost en West doen.

(ADVERTENTIE)

MEUBEL SHOW

Koffie staat klaar

Woudhey meubelen klaar

Zondag 25 nov. van 11-17 uur

Sittard Industriest. 37
Handelscentrum
Bergerweg
Tel. 04490-13977

woudhey meubelen

punt uit

• Ontbinding

De Zwitserse regering heeft besloten een geheime organisatie te ontbinden die in geval van een buitenlandse bezetting het verzet in het land zou moeten organiseren. Dit is gisteren in Bern door een parlementaire commissie meegedeeld, die onder meer deze dienst onder de loep heeft genomen. Volgens berichten in de Zwitserse media is de organisatie, die de naam P-26 draagt, tussen 1976 en 1981 opgezet en heeft zij zo'n 2.000 mensen in dienst gehad. Slechts enkele ingewijden van de Zwitserse militaire defensie wisten van P-26.

• Vrijgelaten

De 22-jarige man uit Dinxperlo, die elf dagen geleden door de rijkspolitie werd aangehouden op verdenking van de zware mishandeling van een 15-jarig meisje uit De Heurne, is gistermorgen op vrije voeten gesteld door de raadkamer van de Arnhemse rechtbank. De raadkamer is, aldus persofficier van justitie mr H. Overbosch, van mening dat er niet voldoende ernstige bezwaren tegen de verdachte zijn om hem nog langer gevangen te houden. Het OM zal in appel gaan tegen de beslissing van de raadkamer.

• Botsing

Een botsing tussen twee schepen heeft er gisterochtend toe geleid dat 100 ton petroleum de rivier de Lek is ingestroomd. Een schip met 500 ton petroleum kwam ter hoogte van Lexmond frontaal in aanvaring met een met suikerbietenvulde boot. De Lek is over de gehele breedte ter lengte van vijf kilometer met petroleum vervuild, aldus de politie. Het scheepvaartverkeer is gestremd. Persoonlijke ongelukken hebben zich niet voorgedaan.

• Toren

In de Chinese stad Tianjin in het noordoosten van de Volksrepubliek komt een telecommunicatietoren van 405 meter hoog. De toren van Tianjin wordt de op twee na hoogste ter wereld: hoger zijn alleen de televisietoren in het Canadese Toronto en de toren van Moskou. De toren van Tianjin moet, bestand zijn tegen een aardstok met een kracht van negen op de schaal van Richter. De toren krijgt een restaurant op een rondraaiende schijf. Eetlustigen kunnen hun maag vullen op een hoogte van 257 meter.

• Boete

Het weggooien van de wikkel van een reep zomaar op de openbare weg is een 15-jarige scholier uit Hoogvuld op een boete van 35 gulden komen te staan. Een politiemannet hem betrapt, schreef een proces-verbaal uit. Tot verbijstering van de ouders van de jongen, die het optreden van de agent 'kinderachtig' vinden. De jongen wilde het propje nog opruimen, maar het leed was al geleden. 'Huishoudelijk afval dat niet op de juiste plaats is gedeponeerd', staat in het proces-verbaal te lezen.

• Boete (2)

Het ministerie van Milieu in de stadstaat Singapore heeft aangekondigd vanaf 1 december iedere gebruiker van een openbaar toilet, die vergeet door te trekken na gebruik, een boete op te leggen van 30 gulden. Recidivisten die drie maal betrapt worden op het niet doorspoelen kunnen rekenen op een boete van 1.000 gulden. Singapore, dat zichzelf graag 'schoon en groen' ziet, heeft de oorlog verklaard aan alle smeerpoezen en aan de groeiende burgerlijke onachtzaamheid.

• Gekuis

Amerikaanse tieners in Duitsland tekenen met viltstift kleren op blote plaatjes in tijdschriften die bestemd zijn voor de Amerikaanse strijdkrachten in Saoedi-Arabië, waar zulke afbeeldingen verboden zijn. Aanvankelijk knipten de tieners de verboden plaatjes uit. Daarmee werd de inhoud echter zodanig geruïneerd dat een van de meisjes op het lumineuze idee kwam om in plaats daarvan de plaatjes 'aan te kleden'.

• Gedood

Rebellen van de maoïstische verzetsorganisatie Lichtend Pad hebben in Peru een 45-jarige Japanner doodgeschoten, kennelijk omdat hij van hetzelfde ras was als president Alberto Fujimori. Dat heeft de politie meegedeeld. De Japanner was in het dorpje Alto Faurili op bezoek geweest bij vrienden. Bij zijn vertrek werd hij door zes rebellen met machinegeweren tegengehouden en doodgeschoten. Op een op het lichaam achtergelaten briefje stond dat de moord was gepleegd omdat de man Japanner was, 'net als Fujimori'.

(ADVERTENTIE)

Royal Theater presenteert familieamusement van de bovenste plank!

zaterdag en zondag om:

3.00 uur	5.00 uur
7.30 uur	9.30 uur

Een dolle comédie waar jong en oud hartelijk om kan lachen!

Tegen inlevering van deze advertentie kun je vandaag en morgen om 3.00, 5.00 of om 7.30 uur van deze film komen genieten met een fikse korting...

Je krijgt al een kaartje vanaf f 7.00

PROBLEM CHILD

Maximaal 5 personen per advertentie

OPEN DAGEN

De Hogeschool Venlo verzorgt hoger onderwijs, onderzoek en maatschappelijke dienstverlening.

De voor Nederland unieke opleiding in logistiek management (Nationale Vervoersacademie) is onderdeel van de Hogeschool Venlo. Het is een economisch-technische opleiding die wordt gevolgd door studenten uit het gehele land.

De omvang van de Hogeschool Venlo is zodanig dat de ruim 1700 studenten voor elkaar en hun studenten herkenbaar blijven en niet verloren gaan in de grote massa.

Eerstejaars studenten ontvangen een opvang die aangepast is aan hun vooropleiding.

De nieuwbouw op het 10 ha grote landgoed 'De Wylderbeek' zal begin 1991 in gebruik worden genomen.

Belastingen:

Hogeschool Venlo
Postbus 141
5900 AC VENLO
tel. 077-540606

VERVOERSACADEMIE

Nationale Vervoersacademie
* HBO-Logistiek Management
* HBO-Economische Logistiek

Vandaag 24 november 1990!
van 9.30 tot 13.30 uur

Locatie: Zustersstraat 3

HLO

* Hoger Laboratorium Onderwijs
Analytische Chemie
Kunststofchemie
Klinische Chemie
Medische Microbiologie
Technische Microbiologie

Zaterdag 8 december 1990
van 9.30 tot 13.30 uur

Locatie: 3 Decembersingel 36

HTS

* HTS-Elektrotechniek
Meet- en Regeltechniek
Telecommunicatie

* HTS-Computertechniek
Telematica
Technische Informatica

* HTS-Werktuigbouwkunde
Productietechniek
Bedrijfsmechanisatie
Energie techniek
Fijnmechanische
Constructietechniek

Zaterdag 8 december 1990
van 9.30 tot 13.30 uur

Locatie: Laaghuisingel 4

HEAO

* HEAO-Bedrijfsconomie
* HEAO-Bedrijfskundige Informatica
* HEAO-Commerciële Economie

Zaterdag 8 december 1990
van 9.30 tot 13.30 uur

Locatie: Hulsterweg 2

PABO

* Pedagogische Academie Basis
Onderwijs
Leraar Basisonderwijs

Let op: afwijkende tijden!

Zaterdag 8 december 1990
van 13.30 tot 16.30 uur

Locatie: Hulsterweg 2

HOGESCHOOL VENLO

ZUREL UURWERKEN BV

Zurel Uurwerken b.v. te Aalsmeer is een uiterst dynamische organisatie die al meer dan 25 jaar middenin de Europese uurwerkenmarkt staat. Importeur van het Nederlands tophorlogemerk Commodoor. De juwelier- en bijouteriebranche genieten ook het merk Salvatore en de Zwitserse Fortis horlogelijn bekendheid. Zurel uurwerken investeert continu in mensen, automatisering, organisatiestructuur en marketing. De groei van de organisatie stelt hoge eisen aan de buitendienst, de onmisbare schakel tussen leverancier en afnemer.

Op korte termijn zoekt Zurel Uurwerken een (m/v)

VERTEGENWOORDIGE DUITSLAND

Van onze vertegenwoordiger wordt veel verwacht:

Eigen initiatief is een onontbeerlijke karaktereigenschap voor de man/vrouw die wij zoeken.

Representatief moet hij/zij uiteraard zijn, gezien onze veeleisende klantenkring, die zelf een bijzondere uitstraling bezit.

Drempelvrees is een woord dat hij/zij niet kent.

Commercieel instinct is een bindende voorwaarde om binnen ons verkoopteam onderscheidend te functioneren.

Gevraagd wordt:

Leeftijdscategorie tussen 25-30 jaar.

Opleidingsniveau middelbare handelsopleiding, goede vaardigheid in moderne talen, affiniteit met geautomatiseerde orderverwerking, perfecte contactuele eigenschappen.

Geboden wordt:

Prima salaris
Representatieve auto
Uitstekend pakket secundaire voorwaarden

Commodoor.
QUARTZ WATCHES

Geïnteresseerde kandidaten kunnen een sollicitatiebrief met cv, foto en pasfoto zenden aan Zurel Uurwerken B.V.

Lakenblekerstraat 49, Postbus 1175, 1430 BD Aalsmeer, Holland, met attentie van de heer L. van der Water, onder vermelding van vert. BPA.

SMEETS SMEETS VANKAN
registersaccountants en

H. LUDWICK B.V.
administratiekantoor

verlenen in een samenwerkingsverband diensten op het gebied van accountancy, jaarrekeningcontrole, administratie, juridische en fiscale zaken alsmede administratieve automatisering, voornamelijk aan cliënten uit het midden- en kleinbedrijf.

In verband met uitbreiding van de werkzaamheden en de toegenomen groei van het cliëntenbestand zijn er op beide kantoren vacatures voor meerdere assistent-accountants (m/v) met een minimaal opleidingsniveau:

HEAO studierichting BE of Accountancy

voltooide SPD-2 opleiding

aan de Hogeschool Venlo, afdeling NOVA

praktijkervaring met het aanbevelen

Indien aan bovengenoemd minimum opleidingsniveau niet wordt voldaan zal de sollicitatie niet in behandeling worden genomen.

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u richten tot:

Smeets Smeets Vankan/H. Ludwick B.V.

p/a Postbus 3008
6202 NA Maastricht

Informatica Instituut driessen

Hommertweg 224
Hoensbroek

Erkend door Ministerie O&W,
rijks erkende diploma's

Werkperfect 4.2 en 5.1
dBase III+ en IV
Lotus en PlanPerfect
Startcursus MS-DOS
MS-DOS voor gevorderden
Typen en notuleren
DTP met Ventura
Praktijk Dipl. Infor. I en II

Ook vele spellen, privé en
bedrijfscomputers en in het huis.
Overal waar u wilt komen op een
PC met hard-disk.
Vraag de gratis brochure aan.

Bel (045) 21 17 33
Opleiding - advies
- begeleiding

INFORMATIE EN
VOORLICHTING

WOENSDAG

28

NOV 1990

KREATIEF-
EDUKATIEF WERK
AKTIVITEITEN-
BEGELEIDING
AUDIOVISUELE
PRODUKTIE
REKREATIE EN
TOERISME

Aanvang 14.00 uur
einde 17.00 uur
Sportcentrumlaan 35
6136 KX Sittard
Telefoon
(04490) 9 12 12

HOGESCHOOL SITTARD

INFORMATIE EN
VOORLICHTING

WOENSDAG

28

NOV 1990

KREATIEVE
THERAPIE

BEELDEND
DRAMA
MUZIEK, BEWEGING

Aanvang 14.00 uur
einde 17.00 uur
Sportcentrumlaan 35
6136 KX Sittard
Telefoon
(04490) 9 12 12

HOGESCHOOL SITTARD

CURSUSSEN+ OPLEIDINGEN

Vacature:

MONDHYGIENIST(E) voor tandartsenpraktijk

H.W.M. Schoffelen-van Ballekom
& A.J.P. Schoffelen

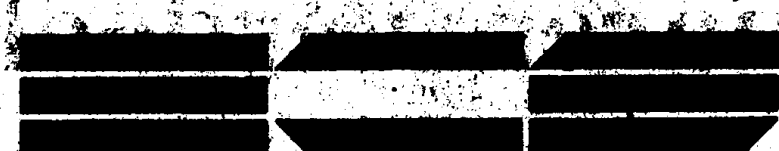
Op de Vaard 4
6444 AH Brumsum
Tel. 045-252797

voor ± 20 uur per week
Werkdagen in ochtend

Praktijkdiploma informatica

rijks erkende AMBI 88 examens

Avondopleidingen voor carrière in de automatisering.
Collegeplaatsen Breda-Den Bosch-Tilburg-Eindhoven-Venlo-Heerlen.
Informatie aanvragen door daarheen ongebruikt op te sturen naar: ESC, antwoordnummer
142, 6400 AA Heerlen.

European Computer School
Postbus 4-6 8411 JF Heerlen
Postbus 2, 6400 AA Heerlen, tel. 045-719446 L.D.

Naam: _____
Adres: _____
Woonplaats: _____
Tel.: _____
Opl.: _____

Hogeschool Venlo Hogeschool Heerlen

PROJECT TELEMATICA

NIUW!!!

POST-HBO cursus TECHNISCHE TELEMATICA

Start: Venlo 31/1/91 Duur: 14 middag/avond. (81 uur)
Heerlen 7/3/91 Kosten: f 3950,- all in

Bestemd voor functionarissen met een technische vooropleiding op
HBO-niveau of vergelijkbaar.

Uitgebreide brochure
op aanvraag

Project Telematica
(me) A. Bruijn

p/a Hogeschool Venlo
Postbus 141
5900 AC Venlo
Telefoon: 077-546606

Erkend door de minister van onderwijs en
wetenschappen op grond van de wet op de
avondse onderwijsinstellingen voor zover het
onderwijs binnen de reikwijdte van de wet valt.

In december starten de cursussen

* Tekstverwerking Word Perfect
* Notuleren

In januari starten de cursussen

* Machinewerf
* Spiegelfotografie
* Kantoor- en Secretariaatspraktijk
* Spans voor beginners
* Toerisme voor SEPR-diploma
* Business Informatica
* Databank 1-2-3
* dBase III plus

Informatie en aanmelding: Raadhuisplein 15,
Heerlen. Tel. 045-713717.

Wil je na de middelbare school al snel aan de slag?

Volg dan een goede en perfect
op de eisen van het
bedrijfsleven afgestemde
praktijkopleiding aan het

Bell College

Maastricht-Roermond-Heerlen
(met studietoelating WSW 18+)

Open dagen

In alle vestigingen
15 december en 28 januari
tussen om 11.00 uur

Bel voor studieids 043-250303 of
043-218095 of stuur deze advertentie
met naam en adres naar:

Bell College,
Stationstr. 17, 6221 EN Maastricht

Naam: _____

Adres: _____

Postc. + woonpl.: _____

offsetdrukker (m/v)

Een gezinschaarsovername met een
aanpak van de productie van offset-
drukwerk. Voor de vervulling van de
aanpak van de productie van offset-
drukwerk, inzet en opstart van de
vervulling van de aanpak van de
De salariering is in overleg met
en de overige arbeidsvoorwaarden
gebaseerd op de CAO van de Grafische
Industrie.

Uw schriftelijke sollicitatie met cv en foto
persoon, opzichzelf en opzichzelf en opzichzelf
zichten naar

Drukkerij Lippertz b.v.
Heerlenweg 122, 6577 AN Venlo
Voor informatie: telefoon 045-751111

all-round drukkers. al n

Rechts-extremisten zetten alles op 'oostelijke' kaart

Ultra's maken geen kans in Duitsland

Van onze correspondent

BERLIJN – „Alte kameraden“ op bedevaart naar het graf van Rudolf Hess, tekens op honderden uitgegooiden joodse grafstenen, neo-nazi's en skinheads, die de Hitlergroet zingend, Dresden en Berlijn terroriseren, tv-spots van de NDP en de republiken, die bol staan van de vreemdelingenhaat. De vraag dringt zich op of de bruine horde bij de algemene verkiezingen van 2 december Duitsland voor een verandering zullen zorgen. In opiniepeilingen duidt daar niets op. De Republiken van de ex-SS-er Schönhuber, die in 1989 nog zeven procent van de stemmen haalden bij de Europese verkiezingen, staan nu landelijk onder de twee procent. De neo-nazistische NPD en de ul-

FRANZ SCHÖNHUBER
...terugval na het slopen van de Muur...

tra rechtse DVU kunnen hooguit rekenen op enkele tienden van procenten. Andere splinters tellen helemaal niet mee.

Getalsmatig zit er een lichte groei in het rechts-extremistische potentieel. Op een bevolking van 80 miljoen mensen zijn naar schatting van het ministerie van binnenlandse zaken 35.000 actieve neo-nazi's. De meesten zijn te vinden in de Nationale Partij van Duitsland, NPD, met ongeveer 7.000 leden, en de Duits Volks Unie met meer dan 14.000 aanhangers.

Slechts een klein gedeelte is bereid tot geweld. Voorop marcheert wat dat betreft de 'Freiheitliche Arbeiter Partei'. De leider van deze obscure groep is de 32-jarige ex-officier Michael Kühne. De Republiken van Schönhuber vallen als een faliekkante mislukking uit. Uiteindelijk raakte hij zelfs voor korte tijd de controle over zijn eigen partij kwijt. De inmiddels 67-jarige Schönhuber trekt nog wel redelijk wat publiek, maar zijn glanstijd is al weer voorbij. Als een moderne rattenjager verzamelde hij de laatste jaren proteststemmers en ontevreden marginale groepen achter zich.

Boeren, die door de EG-maatregelen vreesden huis en hof te verliezen, politiemensen, die het zat waren bij elke demonstratie als kop van jut te fungeren, woningzoekenden, die meenden dat ayslanten 'hun' huizen kregen en studenten en academici, die weer nationaal wilden mogen denken. „Ik ben de enige wettelijke erfgenaam van het rechts erfgoed van Franz Josef Strauss“, riep hij overal.

Terugval

Zijn grootste aantrekkingskracht school echter in het feit dat hij op militante wijze de Duitse eenheid verlangde. Met de val van de Muur viel logischerwijze ook Franz Schönhuber. Nu concentreert hij zich op het 'verraad' van de Duitstaligen in Polen door de erkenning van de Oder-Neisse-grens. Maar ook daarmee scoort hij weinig, omdat de CDU van Kohl de radicale 'Vertriebenen-organisaties' zelf zo goed en zo kwaad als het gaat controleert.

Enige tijd vestigde Franz Schönhuber al zijn hoop op de ex-DDR, waar hij meende een geweldig potentieel te vinden voor zijn radicale ideeën. Dat er in het oosten van Duitsland een grote latente vreemdelingenhaat en een sterk nationaalistisch gevoel heerst, bestrijdt niemand. Maar voorlopig hebben de extreme Westduitse partijen daar nog niet van kunnen profiteren.

Deskundigen zijn het erover eens, dat naarmate de sociale ellende in de vijf nieuwe deelstaten groter wordt, het risico van een extreem rechtse opleving groeit. De Oostduitsers, die er steeds meer achter komen, dat zij in feite als Duitsers tweede klas worden behandeld, zoeken nieuwe oriënteringspunten.

Jeugd

Nog stemmen zij massaal CDU, omdat ze geloven dat Helmut Kohl er garant voor staat dat de materiële welvaart en het daarmee gepaard gaande gevoel van eigenwaarde, zal komen. De mensen kopen bijvoorbeeld west-auto's, niet omdat ze genoeg hebben van de Trabant en Wartburg, maar om erbij te horen en niet meer op te vallen.

Problematischer ligt het bij de jeugd, die massaal werkloos dreigt te worden en elke oriëntatie kwijt lijkt te zijn nu de repressieve communistische staatsmacht verdwenen is. Nog zijn het kleine groepen, die georganiseerd jacht maken op buitenlanders, knokpartijen met linkse 'autonome' provoceren en voetbalstadions onveilig maken, met de tendens in strijd. De rechts-extremisten, die er niet in zijn geslaagd het Westduitse geweldadige potentieel aan skinheads voor hun ideeën te winnen, zetten nu alles op de Oostduitse kaart. In de verkiezingsuitslag zal daarvan nog weinig te merken zijn, op straat zullen de resultaten eerder zichtbaar worden.

Margaret Thatcher wilde een 'ander' verenigd Europa

Van onze correspondent

BRUSSEL – Het zou niet verbazen als donderdag op de hoogste verdieping van het EG-gebouw in Brussel een paar flessen champagne zijn opengetrokken. Daar zetelen de EG-commissarissen, die zeker opgelucht zullen hebben kennisgenomen van het vertrek van Margaret Thatcher.

MARGARET THATCHER
...gelukkig deed God het later beter en schiep Eva...

Met haar heengaan verdwijnt een hinderpaal op de weg naar de verdere Europese eenwording. Haar kandidaat-opvolgers staan bekend als 'betere' Europeanen. De discussie zal zeker vlotter gaan, nu Thatcher niet langer „remmer van dienst“ op de Europese trein“ is, zoals premier Lubbers haar eens noemde. Elf jaar heeft zij de Europese eenwording gefrustreerd. De reeks dieptepunten in haar relatie met Brussel is te lang om op te noemen. Jarenlang hield zij de besluitvorming op met haar financiële eisen. „Ik wil mijn geld terug“, riep ze strijdlustig, omdat zij vond dat Londen teveel aan de EG had betaald. Tot 1984 blokkeerde de ruzie over de Britse bijdrage het EG-beleid. De EG lag op zijn gat en weinigen zagen nog heil in het 'project' Europa. Pas in 1984 werd daar onder leiding van president Mitterrand in Fontainebleau een oplossing voor gevonden. Maar Thatcher begroef de strijdbijl niet.

Blokkade

Terwijl de anderen zich opmaakten om eindelijk de EG nieuw leven in te blazen, volgde een nieuwe Britse blokkade. Zij wilde niets weten van de Europese Akte, die voorwaarden vastlegde voor de vrije binnenmarkt zonder grenzen en waarin de unanimiteitsregel in de EG-ministerraad werd afgeschaft. Op de EG-top van mei 1985 stemde ze tegen. Het was niet nodig om die dingen via 'Brussel' te regelen, vond zij. De vrije markt had haar zegen, maar dat regelde het bedrijfsleven zelf wel als het maar de ruimte kreeg. Een Europese bureaucratie die dat allemaal moet doen, riep haar afkeer op.

Echt anti-Europees is zij nooit geweest. Maar zij staat een ander verenigd Europa voor dan de rest. Geen federaal Europa waar bij de lidstaten hun soevereiniteit afstaan aan een vaag en niet-gekozen orgaan, maar eerder een 'Europa van de staten' zoals De Gaulle ooit propageerde. De afkeer van dat 'Brussel' is de rode draad door haar Europese beleid. Europese samenwerking tussen soevereine staten is prima, maar niet afgedwongen en gecontroleerd door een onder socialistische invloed staande 'Eurocratie' die voorschrijft wat landen moeten doen en laten. „We hebben het socialisme in Engeland niet op een zijspoor gezet om het via Brussel weer binnen te halen“, zei ze in haar beruchte rede in september 1988 in Brugge. Zij schilderde Delors daar af als een 'rood gevaar', die een Verenigde Staten van Europa wil, een Europese 'superstaat' onder socialistische leiding.

Een half jaar eerder had zij voor de zoveelste keer de EG-machinerie bijna tot stilstand gebracht met haar verzet tegen de financiële plannen van Delors en haar eis tot forse bezuinigingen op de

landbouwuitgaven, dit tot grote woede van de Duitsers en vooral de Fransen.

Het kwam daarna nooit meer goed tussen haar en Delors, en evenmin met Mitterrand en de Fransen in het algemeen. Zij verachtte en verdenkt die er van alleen maar een verenigd Europa onder Franse leiding te willen. Tot op de dag van vandaag kunnen zij elkaars bloed wel drinken. Het werd haar allemaal teveel, toen Delors ook nog kwam met zijn ideeën voor een economische, monetaire en politieke unie, waarbij Brussel het economisch beleid bepaalt, een Europese Centrale Bank de koers van het pond vaststelt en uiteindelijk dat pond het veld moet ruimen voor een EG-munt.

Maar zij had zeker geen ongelijk toen zij eerder dit jaar in Dublin vroeg of iedereen wel wist waar die monetaire en die politieke unies toe zouden leiden. Zij wilde de discussie best aan, maar alleen als tevoren het einddoel duidelijk zou zijn. De anderen hadden daarop geen antwoord. Delors, hij weer, zei dat het ook niet nodig was precies te weten waar het eindigt. „Als eerst had moeten worden bepaald wat een man precies is, dan was Adam nooit geschapen“, dacht hij gevat te zijn. Maar Thatchers reactie was, als altijd, vlijmscherp: „Gelukkig deed God het later beter en schiep Eva.“

Spiegel

Maar beter dan wie ook heeft zij het verschil geleerd tussen gelijk hebben en gelijk krijgen. Zij zorgde ervoor dat de andere Europese leiders zich niet door Delors Euro-enthousiasme lieten meeslepen. Zij hield hen steeds weer een spiegel voor en dat is de kwaliteit van de Europese besluitvorming zeker ten goede gekomen.

Thatcher heeft met haar onophoudelijk 'remwerk' de trein niet kunnen stoppen, hooguit wat wissels kunnen verzetten. Volgende maand beginnen de twaalf aan lange onderhandelingen op weg naar de monetaire en politieke unie. Met of zonder haar, dat was al eerder duidelijk. Het wordt dus zonder haar.

Roemenië verzoekt Westen om begrip

RIJS – President Ion Iliescu van Roemenië heeft West-Europa om begrip gevraagd. Hij hoopt dat het Westen een „poging tot samenwerking“ wil doen om Oost-Europa te helpen bij het wegwerken van de achterstand op economisch, technologisch en cultureel gebied. Het Roemeense staatshoofd slaakt deze uitkreet in een vraaggesprek dat de Franse krant Le Figaro gisteren publiceerde.

Internationale solidariteit is nodig om het volk lijd,“ aldus Iliescu, die wijst op de energie-, water- en voedselvoorzieningsproblemen van het land. „Wij bevinden ons in een moeilijke overgangperiode van een centraliseerde naar een markteconomie“, waar de droogte en de voedselcrisis nog bovenop komen, aldus de Roemeense president.

Hij wijst er op dat Bessarabië, in de huidige Sovjetrepubliek de Oekraïne, een feit Roemeens gebied is. Maar we moeten realistisch zijn. Het probleem is van algemene aard en niet alleen van Europa. De geschiedenis zal beslissen,“ al zegt hij erbij hopen dat die „positief voor Roemenië“ zal uitvallen.

De Roemeense president keert zich tegen de stelling dat hij bezig is een nieuwe communistische partij te richten die hij voor de vorm „socialistische arbeiderspartij“ noemt.

Van onze correspondent

TEL AVIV – „Broeders en zusters“, begon afgelopen zaterdag afgevaardigde Issa Mdanat zijn toespraak bij de opening van de tweede zitting van het Jordaanse parlement. Er klonk protest in de gelederen van de Moslim Broeders. Prompt wijzigde Mdanat, een communistische christen, zijn aanhef in de islamitische formule: „In de naam van God, die barmhartig is en meedogend...“

In dezelfde zitting koos een onverwacht grote meerderheid van de volksvertegenwoordiging de woordvoerder van de Moslim Broederschap, Abdellatif Arabiyat, tot voorzitter.

Het meer op de voorgrond treden van de islam in het openbare leven van Jordanië is de laatste tijd aanleiding tot drukke en soms wilde speculaties over de toekomstige politieke koers van het land en vooral over de kans op overleving van de Hashemitijsche monarchie. In Israëlische militaire en politieke kringen is ongerustheid ontstaan door enkele grensoverschrijdingen van Jordanië in de afgelopen weken, uitgevoerd door fanatieke moslims, aanhangers van de beweging Islamitische Jihad.

Tussen het sluiten van overeenkomsten met joodse fundamentalisten en het profeteren van een Groot Israël door vond ook premier Jitschak Shamir de tijd commentaar te geven op de ontwikkelingen in Israël's buurland. Jordanië, stelde hij vast, is in de ban van „fanatieke nationalistische en islamitische hysterie.“ De koning en de regering wilde

Golfcrisis levert Jordaanse koning extra vrienden op

hij niet met die hysterie verbinden, maar het is niet zeker, zei hij, dat Hoessein sterk genoeg is om de crisis ongeschonden door te komen.

Doemdenken

De 'Jediot Achronot', Israëls grootste dagblad, meldde deze week op gezag van 'kringen in Jeruzalem' dat de ontwikkelingen in het Midden-Oosten van de laatste maanden uiteindelijk zullen leiden tot de val van het Hashemitijsche koningshuis in Jordanië. De teneur van de berichten in de Israëlische pers was de laatste dagen zodanig dat de directeur van de regeringspersdienst tenslotte met nadruk moest verklaren dat de Israëlische autoriteiten niet geloven dat het einde van koning Hoessein en de Jordaanse monarchie aanstaande is.

Het doemdenken over de positie van de koning en zijn westers gezinde regime steekt al 35 jaar onvermijdelijk de kop op, zodra zich in Jordanië opvallende politieke ontwikkelingen voordoen. En met de huidige politieke stroomversnelling ontstaat licht de indruk dat koning Hoessein het hoofd niet boven water zal kunnen houden. In werkelijkheid slaagt hij er aardig in met zijn volk mee te zwemmen. Zijn positie op dit moment is zelfs sterker dan in de maanden voor het uitbreken van de Golfcrisis.

De Jordaanse monarchie steunt traditioneel op drie pilaren: het leger, de gevestigde burgerij en een aantal westerse landen, met name de VS en Groot-Brittannië. Er zijn geen tekenen dat het leger de koning minder trouw is dan vroeger. De invloed van radicale islamitische groepen onder het voetvolk is weliswaar toegenomen, maar het officierskorps is onverminderd loyaal aan Hoessein. De infiltranten die de afgelopen maanden de grens met Israël zijn overgestoken, waren burgers of militairen zonder rang, en er zijn geen aanwijzingen dat de infiltraties de goedkeuring hadden van officieren.

Integendeel, de legerleiding heeft bekendgemaakt dat de grens voortaan nog scherper zal worden bewaakt.

Er is evenmin iets bekend van onrust onder de gevestigde burgerij. Eerder lijkt het erop dat deze, uit angst voor radicalisme, zich hechter om de troon schaart. Wat de westerse landen betreft, kan niet worden gezegd dat er blijdschap heerst over de min of meer pro-Iraakse en zeker anti-westerse opstelling van koning Hoessein in de Golfcrisis, maar begrip voor zijn positie is er volop. Er moet heel wat gebeuren wil het Westen overgaan van lichte kritiek op de regering in Amman tot het genadeloos laten vallen van de Jordaanse monarchie. Elk alternatief is immers aanzienlijk onaantrekkelijk.

De Golfcrisis heeft de koning in feite extra vrienden opgeleverd. Traditioneel bevinden zijn verklaarde tegenstanders zich onder de Palestijnen en onder linkse en islamitische politieke groepen. Maar juist in die kringen is de waardering voor de politiek van Hoessein laatste maanden alleen maar toegenomen.

Het is waar dat de gebeurtenissen in de Golf de Jordaniërs werkloosheid en armoede hebben opgeleverd, maar voor het eerst sinds jaren richt de verontwaardiging daarover zich niet tegen de koning, maar tegen de VS en Israël. De Amerikanen zitten achter de VN-boycot van Irak, de Amerikanen vloot zorgt ervoor dat er geen werk meer is in de haven van Akaba en de Israëlische moedigen Amerika aan omdat ze de vernietiging van Irak op het oog hebben. Zo eenvoudig ligt dat tegenwoordig.

De Moslim Broederschap is geen fanatieke supporter van de monarchie, maar heeft in de afgelopen jaren duidelijk laten blijken dat ze met koning Husayn kan leven. Het gaat de broeders niet om een islamitische revolutie, maar om een geleidelijke ombuigving van de samenleving. Ze maken daarbij dankbaar en handig gebruik van de grotere democratische vrijheden van de laatste

KONING HOESSEIN

...waardering voor politiek alleen maar toegenomen...

fanatieke supporter van de monarchie, maar heeft in de afgelopen jaren duidelijk laten blijken dat ze met koning Husayn kan leven. Het gaat de broeders niet om een islamitische revolutie, maar om een geleidelijke ombuigving van de samenleving. Ze maken daarbij dankbaar en handig gebruik van de grotere democratische vrijheden van de laatste

tijd. Tijdens de verkiezingen van vorig jaar november was de Broederschap de enige organisatie die kon deelnemen. Politieke partijen zijn nog altijd verboden. Het leverde de broeders 22 van de 80 parlementszetels op.

Dat ze er afgelopen zaterdag in zijn geslaagd hun leider tot voorzitter te laten kiezen, laat zien dat ze voldoende pragmatisch zijn om coalities te vormen, niet alleen met onafhankelijke islamieten, maar ook met niet-fundamentalisten. Belangrijker dan de verkiezing van Arabiyat is dan ook de samenwerking van 42 parlementariërs, onder de naam Parlementaire Eenheids Coalitie. Dat kan de druk op de regering doen vergroten om aanhangers van de Broederschap in het kabinet op te nemen. De fundamentalisten hebben met name, en om voor de hand liggende redenen, belangstelling voor de post onderwijzer.

In het verleden diende de Moslim Broederschap voor Hoessein als een tegenwicht voor de door hem gevreesde linkse politieke groepen. Maar nu de broeders wat al te machtig dreigen te worden, maakt de koning zich sterk voor een Nationaal Handvest, dat nog voor het einde van het jaar zal worden aangeboden. Het belangrijkste onderdeel daarvan is de toelating van politieke partijen. De verwachting is dat als gevolg daarvan de broeders bij de eerstvolgende verkiezingen op sterkere tegenstand kunnen rekenen.

ad bloemendaal

achtergrond

ESTAFETTE BV te Susteren (Limb.)
ontwikkelt en produceert telecommu-
nicatie-apparatuur. Het bedrijf telt
op dit moment 62 personeelsleden.

Het productaanbod bestaat o.a. uit:
industriele stoppen en alarmmelders,
systemen voor telefoon wachtnuizen,
telefoonoorzoekers, hulpvoorsystemen
voor bejaarden, draadloze oproep-
systemen, digitale spraakmodulies.

Estafette is een jong en dynamisch
bedrijf met een dochtervestiging
te Brussel (België) en een eigen
service-organisatie te Venray.
De Benelux vormt de thuismarkt.
Daarnaast exporteert Estafette
naar Denemarken, Duitsland en
Groot-Brittannië.

Het succes van Estafette is in
belangrijke mate bepaald door
de inspanningen van haar eigen
Research & Development-afdeling.
De afdeling telt momenteel 12
enthousiaste medewerkers.

Door de voortdurende groei van onze onderneming hebben wij op korte termijn vacatures voor:

Commercieel/Technisch Binnendienst Verkoper (m/v)

Technicus die voor een commerciële carrière
gekozen heeft. Hij/zij onderhoudt dagelijks
telefonisch contact met klanten en prospects,
boek orders, maakt offertes en trekt deze na.
Hij/zij overlegt met R&D en productie-afdeling en
onderhoudt dagelijks contact met de commerciële
binnendienst.

Inzicht in geautomatiseerde Verkoop- en Marketing
Informatiesystemen alsmede goede beheersing van de
Nederlandse taal in woord en geschrift is vereist.

Voor de juiste man of vrouw is verdere door groei
mogelijk.

Functie-eisen:
- Technisch inzicht in Elektronica/Informatica
- Bereidheid tot bijscholing
- Minimaal Havo/VWO-voorbereiding
- Ervaring in commerciële functie
- Beheersing Engels en Duits

Gebooden wordt: goed salaris op basis van kennis en ervaring; goede secundaire
voorwaarden. Een prettige informele werksfeer bij een jong, enthousiast bedrijf.

Kandidaten kunnen nadere informatie telefonisch inwinnen bij J. Kerkelberg (directeur)
of bij H. Salden (Hfd. R&D) - Tel. 04499-2963

Schriftelijke sollicitatie, voorzien van pasfoto en CV kunt u richten
aan de directie, ESTAFETTE BV, Postbus 111, 6114 ZJ SUSTEREN

Ontwerper van Telecommunicatie- apparatuur (m/v)

Elektronicus met ervaring in de ontwikkeling
van apparatuur, zowel hard- als software
(Assembler 6303/6811). Hij/zij kan zelfstandig
apparatuur ontwikkelen, PCB's ontwerpen met
CAD-systeem, samenstellen en testen.

Zij/hij voorziet in technische documentatie, begeleidt
keuringen in binnen- en buitenland, en draagt de
apparatuur inclusief test- en productievoorschriften
over aan onze productie-afdeling.

Specifieke kennis op het gebied van telefonie,
communicatie, beveiliging, besturing, digitale
spraak of medische techniek is een pre.

Functie-eisen:
- HTS-niveau (Elektronica/Informatica)
- minimaal 5 jaar ervaring
- leeftijd ca. 30 jaar
- beheersing Engels en Duits
- goede contactuele eigenschappen

Sulzer Keuls B.V. is één van de grootste
werktuigbouwkundige installatiebedrijven
in Limburg en is gevestigd in Roermond en
Heerlen. Sulzer Keuls maakt deel uit van
het wereldwijd opererende Zwitserse
Sulzerconcern. Wij richten ons op de
engineering en aanleg van
klimaattechnische installaties zoals
verwarming, ventilatie en airconditioning,
alsmede op onderhoud, service en beheer.
Daarnaast zijn wij gespecialiseerd in
cleanroomtechniek,
sprinklerbrandbeveiliging en piping.
Vanwege een gestage groei zijn wij voor
onze vestiging in Heerlen op zoek naar de
volgende medewerker:

PROJECT MANAGER WTB

Functie-informatie:

- In deze functie rapporteert u aan de vestigingsmanager.
- U bent verantwoordelijk voor realisatie, uitvoering, oplevering, financieel verloop en afwikkeling van de u toegewezen projecten.
- U onderhoudt contacten met verschillende opdrachtgevers en bent de contactpersoon naar onze relaties toe.
- Standplaats Heerlen.

Functie-vereisten:

- HTS-Wtb, bij voorkeur aangevuld met vakgerichte cursussen op het gebied van HVAC.
- HIT-opleiding strekt tot aanbeveling.
- Ruime ervaring in project management op het gebied van werktuigbouw-kundige installatietechniek.
- Goede contactuele en leidinggevende capaciteiten.
- Leeftijdsindicatie 30-40 jaar.
- Praktische, resultaatgerichte instelling.

Wij bieden:

- Een veelzijdige en zelfstandige functie.
- Uitstekende faciliteiten op het gebied van vorming, training en opleiding.
- Groei- en ontwikkelingsmogelijkheden, afhankelijk van uw eigen capaci-teiten en ambities.
- Ons bedrijf maakt deel uit van een technisch hoogwaardige en financieel sterke, gerenommeerde Zwitserse multinational.
- Goede primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden.

Solliciteren:

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u richten aan het Hoofd Personeelszaken en Organisatie, de heer G.F.M.B. Raessens, Sulzer Keuls B.V., Postbus 170, 6400 AD Heerlen.

SULZER KEULS

Ter versterking van onze tekenkamer zoeken wij een

TEKENAAR

Functie-inhoud:

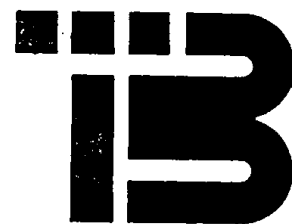
Zelfstandig uitwerken van tekeningen voor luchtkanalen en
constructie werken.
Het flexibel inspelen op overige voorkomende werkzaamheden.
Het ondersteunen van de projectleider.

Functie-eisen:

MTS-Werktuigbouw.
Zelfstandig kunnen werken in een klein team.
Inventief zijn in het bedenken van alternatieven.
Ervaring in de plaatverwerkende industrie.
Leeftijd 20-35 jaar.

Gebooden wordt:

Een interessante en verantwoordelijke functie in een gezond
bedrijf.
Belangstellenden voor deze functie kunnen hun schriftelijke
sollicitaties richten aan de directie van:

**Iso-techniek
Boomen B.V.**

Molenweg 8, 6372 AN Landgraaf
Industrieterrein Strijthagen
Tel. 045-313154

158832

m/v DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

AUTO CAUBO

Reeds 70 jaar een begrip op auto-gebied in Zuid-Limburg, meer dan 37 jaar als VAG-dealer, heeft
ter uitbreiding van haar team altes medewerkers, op korte termijn plaatsingsmogelijkheden
voor een

1e MONTEUR

Functie-eisen: - in het bezit van diploma 1e monteur;
- diploma APK Keurmeester;
- bekendheid met auto-elektronica.

MONTEUR

Functie-eisen: - in het bezit van diploma monteur motorvoertuigen VAM of MTS autotechniek;
- diploma APK Keurmeester.

Gedagiden met ervaring in de VAG branche genieten de voorkeur, doch is geen vereiste.
Inlichtingen tel. 04406-15041 (vragen naar dhr. Debets); 045-423765 (privé na 20.00 uur).

Ter uitbreiding van de sales-afdeling

JUNIOR VERKOPER

Enige ervaring strekt tot aanbeveling.
Inlichtingen tel. 04406-15041 (vragen naar dhr. R. Caubo).

Neerhem 25, Valkenburg

Randstad heeft volop werk

Administratief medewerker m/v

Voor een industrieel bedrijf in Kerkrade. De werkdagen zijn van
13.00-16.00 uur, maandag t/m vrijdag. Uw werk bestaat uit
factuurcontrole, coderen en boeken van gegevens in de pc en
voorbereidend werk voor de afdeling inkoop. U bent zeer
secur en u heeft administratieve/boekhoudkundige
werkervaring. Deze vacature is voor minimaal 1 maand.
Informatie bij Yvonne Martens of Petra Eleveld,
tel. 045-46 44 40,
Kerkrade, Hoofdstraat 35a.

Hulpkracht m/v

U kunt direct aan de slag bij een bedrijf in Lemiers. De
werkzaamheden bestaan uit o.a. het uit elkaar halen van
pallets. Deze opdracht is voor lange tijd.
Informatie bij Irmgard Vluggen, tel. 045-46 00 52,
Kerkrade, Hoofdstraat 35a.

Meewerkend voorman m/v

Voor een constructiebedrijf in Heerlen waar goede
doorgroei mogelijkheden geboden worden. Heeft u recentelijk
of in het verleden ervaring opgedaan in de metaalbranche en
ben u 40 jaar of ouder, neem dan zo spoedig mogelijk contact
met ons op.
Informatie bij Rene van der Hilst, tel. 045-71 87 22,
Heerlen, Akerstraat 26.

randstad uitzendbureau

Heden, de tweëntwintigste november, negentienhon-
derdnegentig, heeft onderstaande deurwaarder ten
verzoeken van de rechtspersoonlijkheid bezittende ver-
eniging **BOUWVERENIGING HEERLEN**, gevestigd
en kantoorhoudende te Heerlen, ten deze domicilie
kiezende te Heerlen ten kantore van onderstaande
deurwaarder alsmede ter secretarie van de gemeente
Brunssum; AAN: de gezamenlijke erfgenamen van de
op 26 mei 1990 overleden **HERMAN WEIDEMAN**,
laatstelijk gewoond hebbende te Brunssum aan de
Treebeekstraat 83,
BETEKEND: een grosse vonnis d.d. 26 oktober 1990
bij verstek gewezen en uitgesproken door de E.A.
Heer Kantonnier te Heerlen in de zaak van mijn re-
quirante als eiseres contra de gerequireerden als ge-
daagden, zulks onder rolnummer 2515/90; bij welk
vonnis ondermeer is ontbonden de tussen opgemelde
partijen bestaande huurovereenkomst m.b.t. opgemeld
pand;

IN NAAM DER KONINGIN BEVEL GEDAAN om aan
de inhoud van opgemelde titel te voldoen en mitsdien
BINNEN TWEE DAGEN NA HEDEN ten kantore van
mij, deurwaarder te betalen de bedragen zoals deze
zijn vermeld in opgemelde titel alsmede te betalen de
kosten van dit exploit, en **BINNEN TWEE DAGEN NA
HEDEN** het pand staande en gelegen te Brunssum
aan de Treebeekstraat no. 83 te ontruimen en te verla-
ten met al het hune en de hunen en voorts onder af-
gifte der sleutels ter algehele vrije beschikking te stel-
len van mijn requirante.

MET AANZEGGING dat indien de gerequireerden niet
voldoen aan voornoemd bevel tot betaling mijn re-
quirante opgemelde titel zal doen ten uitvoer leggen door
alle middelen en wegen van executie meer speciaal
door beslaglegging op de roerende en/of onroerende
goederen van de gerequireerden, MET AANZEGGING
dat indien de gerequireerden niet voldoen aan voor-
meld bevel tot ontruiming van opgemeld pand mijn re-
quirante opgemelde ontruiming zelf zal uitvoeren, des-
noods met behulp van de sterke arm, op kosten en
voor risico van de gerequireerden, OP: DINSDAG 27
NOVEMBER 1990 des morgens te 10.00 uur. Een af-
schrift van dit exploit kan verkregen worden ten kanto-
re van onderstaande deurwaarder.

G.J.B.M. Oude Nijhuis
Gerechtsdeurwaarder
Dr. Jaegersstraat no. 55
6417 CJ Heerlen
Tel. 045-712623

MUSTERRING ZITGROEPEN EN AANBOUWWANDEN...

BIEDEN ONBEPERKTE MOGELIJKHEDEN!

De prachtige meubelkollektie van Musterring
vormt altijd weer een hoogtepunt tijdens
een bezoek aan onze showroom.
Zitgroepen, slaapkamers, aanbouw-
wanden: 't is allemaal van een
zeldzaam mooie kwaliteit.

Wandsysteem Château.

Door twee bouwsystemen in
één programma te veren-
gen, stelt Musterring u met
het wandsysteem Château in
staat diverse elementen naar
hartelust te combineren.
Dankzij talloze variaties die
mogelijk zijn, garandeert
het Musterring Château sys-
teem u wonen van formaat.

Zitgroep Corinne. In leer of kwaliteitsstof
vormt de Musterring Corinne het behaaglijke
middelpunt van uw woonkamer. Gemaakt om te
combineren en geknipt om op te leven kan een
Corinne zitgroep legen 'n stootje. 't Is niet voor
niets een zitmeubel dat staat!

Voor bij zit- en wandsystemen
merkt u hoe belangrijk vakman-
schap en service is.
Het opmeten van de beschikbare
ruimte, perspectiefschetsen van de
mogelijkheden, nauwkeurige maat-
instructies voor de fabrikant en ten-
slotte een op de millimeter passen-
de montage in uw huis.

8 Specialzaken onder een dak:

- Internationaal Design
- Eigentijds Klassiek
- Ge'top Woontextiel
- Projecten
- Modern
- Slaapland
- SieMatic Keukenstudio
- Eiken

B&B Italia - Sapori - de Sede - Monis - Laolux - Cassina - Moroso -
Behr - Molteni - Rolf Benz Creation - Arflex - Artifort - Gelderland -
Cappelini - Tonon - Pastore - Castelli - Arco - Metalmor -
Hennie de Jong - Kartell - Rosenthal - Interion - Durier - Banz Bord -
Ligne Roset - Grange - Bielefelder Werkstätten - Casle Furniture -
J&B - Haldense - Salica Hesselein - Swissflex - Mar Italia - Alessi -
Koekoek - Ghyczy - Gasparucci - Ploeg - SieMatic - van Besouw -
Flos - Boley - Artemide - Exklusiv - Svedex - Arteluce - Harvink -
Musterring - Young - Knoll.

Maasnielderweg 33, Roermond,
telefoon: 04750-16141.
Maandag gesloten.
Geopend: di. t/m vr. 9.00-18.00 u.,
za. 9.30-17.00 uur.
Donderdag koopavond.

Directeur Markensteyn van Organisatiebureau Berenschot:

Maij-Weggen kan vingers branden aan spitsvignet'

UTRECHT - Rekeningrijden, tolheffingen, snelheidsbegrenzers, accijnsverhogingen en nu weer spitsvignetten. De minister van verkeer en waterstaat, Hanja Maij-Weggen, zit de automobilist achter de broek en maakt hem elke week met nieuwe plannetjes aan het schrikken. Op de vraag of dergelijke ingewikkelde ideeetjes succesvol in de praktijk kunnen worden gebracht, frons drs. L. Markensteyn, directeur van het adviesbureau voor beleidsvorming en organisatie Berenschot in Utrecht, de wenkbrauwen. Maar zowel als organisatie-deskundige en als mens en automobilist kan Markensteyn sympathie opbrengen voor deze minister. „Zij mag dan met al die plannen wel chaotisch overkomen, maar ze probeert op haar eigen consequente manier Nederland te bevrijden van files en smog.”

al jaren oud Haags gevaar,” zegt Markensteyn. „Ministers verslikken zich er wel vaker in, zo hebben we ervaren. Zij brengen namelijk een plan naar buiten, stippen daarvoor een beleid uit, maar hoe je het uitvoert is hun zaak niet meer.”

Weliswaar is er volgens Markensteyn een duidelijke kentering ten goede te zien op het Binnenhof, maar nog steeds heeft de indruk dat beleidsmakers zich te weinig bekommeren om de uitvoerbaarheid van een plan. „Ik weet niet of Maij-Weggen dezelfde fouten maakt; ik kan niet achter de schermen van het ministerie kijken. Het lijkt mij, vanuit mijn vakgebied, dat ze haar vingers behoorlijk kan branden aan het organiseren en uitvoeren van dat spitsvignet. Wie rijdt er straks op de weg om te kijken of we wel allemaal een sticker hebben? Waar kun je een dagkaart kopen en wie controleert dat dan weer? Gaan ze bij de Rijksdienst voor het Wegverkeer in Veenendam een speciale afdeling inrichten om die tienduizenden foto's die per dag worden gemaakt, na te kijken? Ik heb de indruk dat het onwerkbaar is.”

Plannen

Omdat Berenschot de afgelopen

jaren diverse uitdagende reorganisatie-opdrachten van de overheid kreeg, weet Markensteyn maar al te goed hoe het er op de ministeries aan toe gaat. „En ik ben zelf ambtenaar geweest. Als je status wilt, moet je zorgen beleidsambtenaar te worden. Zo'n ambtenaar die alleen maar bezig is met plannen. Die met dossiers door de gang loopt en die zomaar met een nieuw plan bij de minister kan binnenlopen. De topmensen zijn beleidsmakers, geen uitvoerders. Dat lijkt de laatste tijd wel wat te veranderen overigens.”

Bij de politici heeft 'nieuw beleid' ook jarenlang de grootste interesse gehad. „Maar het probleem is altijd geweest dat ze de interesse verloren, zo gauw de Tweede Kamer het goedkeurde.

De uitvoering zou geen problemen geven, want er was immers een 'beleid' geformuleerd. En de beleidsambtenaar was alweer met nieuwe dingen bezig. Politici hebben geen flauw idee hoeveel kwaliteit er nodig is een beleid succesvol ten uitvoer te brengen. Kijk naar de studiefinanciering. Mooi geformuleerd, maar in de praktijk een puinhoop.”

De minister van verkeer en waterstaat maakt op Markensteyn

DRS L. MARKENSTEYN
...politici presenteren plannen, maar vergeten de uitvoering...

een frisse indruk. „Ik zei al dat ik niet goed kan inschatten of ze de uitvoering van al die nieuwe plannen vergeet. Maar ik denk wel dat ze zeer bewust bezig is. Zij geeft een duidelijk signaal: 'Verwacht van mij niet de oplossing van een probleem, waaraan we tientallen jaren niets hebben gedaan. Maar ik ben er mee bezig'. Dus zegt ze elke week iets om uiteindelijk iedereen ervan te overtuigen dat het zo niet langer kan. Impulsief of niet, ik vind dat trekje in Maij-Weggen sympathiek. Ik vermoed zelfs dat er consequent beleid achter al haar uitspraken zit.”

De overheid heeft geprobeerd het auto-probleem te beheersen en dat is mislukt. Markensteyn: „Dus zit ze de automobilisten nu flink achter de broek, zij laat ze niet meer ontsnappen. Het lijkt er op dat ze uit is op effectbejag, maar op mij maakt dat geen slechte indruk. Ze dreigt, ze is lastig en ze zegt tegen autoriserend Nederland: 'Ik hou jullie in de gaten...'. Ik heb jullie goed in 't snotje. Als ik jullie niet met zachte middelen die file uitkrijg, dan gaat het straks met harde maatregelen'. En ze weet heel goed dat ze weerstand oproept, omdat we zo aan die auto hechten. Ze straalt naast onverzettelijkheid, onberekenbaarheid en arrogantie ook eerlijkheid en betrokkenheid uit. Prima.”

Een baas moet het probleem erkennen en prioriteiten geven aan de oplossing ervan. Dat is in elk bedrijf zo en dus ook bij de BV Nederland. En de mensen in de

directe omgeving van de baas moeten er vervolgens ook van overtuigd zijn dat alle aandacht naar de oplossing van het probleem moet. „Wat betreft heb ik een dubbel oordeel over Maij-Weggens organisatie,” zegt Markensteyn. „Aan de ene kant is het goed dat ze laat merken betrokken te zijn bij snelheidsverschijningen, ongevallen, files en openbaar vervoer. Er gebeurt namelijk helemaal niks op ministeries en in de Tweede Kamer als een minister niet duidelijk laat merken dat iets belangrijk is.”

Samenhang

„Maar je kunt ook stellen dat er teveel nieuwe plannetjes te kort achter elkaar worden gepresenteerd en dat is organisatorisch niet goed. We raken het overzicht kwijt en zien er geen samenhang meer in. En als er over de uitvoering direct onduidelijkheid bestaat en er daarover door allerlei organisaties terecht vraagt, kun je zo'n plan worden gezet, wordt de invoering ervan alleen maar lastiger. Iedereen denkt van te voren al 'dat toch niks wordt'.”

Het stoort Markensteyn dat politici heel vaak hun 'voorbeeld-functie' onderschatten. „Wat maakt het voor indruk dat een politicus roept dat we het auto-gebruik moeten beperken, terwijl hij of zij zelf voor elke duizend meter de auto met chauffeur neemt? Ik heb het dan niet over de treinreizende Maij-Weggen. Elke individuele automobilist zal dan voor de bus gezeten denken: 'Bekijk het maar'. En de uitvoering van het beleid kun je dan wel vergeten. Dit is niet zomaar een voorbeeld, dit is de praktijk van dit moment.”

Voorbeeld

Markensteyn noemt het begrip: het Kamerleden tegen een OV-kaart stemden en hun auto wisten te behouden, vanwege de afstanden die ze dagelijks moeten afleggen. „Maar leg dan het publiek goed uit waar om! Bovendien komt zo'n kamerdagboek op een verkeerd moment, namelijk als we net nadere maatregelen hoe we zoveel mogelijk automobilisten in de trein krijgen. Ik weet wel dat het niet reëel is om van een kamerdagboek te eisen om met het openbaar vervoer te reizen. Maar je geloofwaardigheid als bestuurder gaat er niet echt op vooruit.” „Als bestuurder moet je misschien wel roomser dan de paus zijn. Op zo'n moment moet je laten zien dat je erkent dat een landelijk probleem ook je eigen probleem is. Dan krijgt een politicus uitstraling en dan komt een overheid geloofwaardig over.”

ruud buurman

achtergrond

(ook lid van de commissie-Nord), fulmineerde kort na de verkiezingen tegen deze voorbarige uitspraak van Voorhoeve. Hij moet zich dan ook niet gemakkelijk hebben gevoeld toen Nord de 'ongezondheid' van het CDA weg-relatieveerde.

Geruststelling

Maar ook nu weer haalden de VVD'ers uit tegen sociaal-economische stokpaardjes van de PvdA, als koppeling van uitkeringen aan lonen en verdere verlaging van inkomens. Zolang de PvdA daaraan vasthoudt, hoeft op samenwerking met de liberalen niet te worden gerekend. Een hele geruststelling voor de VVD-achterban.

De verwijzing naar de 'ongezondheid' van het CDA is daarmee voor de echte politiek betekenisloos geworden en doet dan ook alleen dienst als een voor intern VVD-gebruik bedoelde afleidingsmanoeuvre. Het is de klassieke, afgetrapte, truuk met de vinger naar anderen te wijzen als het in eigen kring niet op rolletjes loopt.

Open deuren

De VVD-leden gaan zich de komende tijd de blaren op de tong discussiëren over een stuk met open deuren als 'de mens staat voor de VVD centraal' en 'politiek zonder beginselen is een lege huls'. Volgend voorjaar mag een bijzonder partijcongres dan met een staande ovatie zijn fiat geven aan deze nota.

En alle VVD'ers weten dat het niets uitmaakt, dat de politieke aanval op de machtspositie van het CDA een lege huls zal blijken en dat bij de VVD inderdaad het individu centraal staat. Want in ruzies over personen zijn ze niet te evenaren, die liberalen.

henri kruithof

lezers schrijven

• Rekenen

In het Limburgs Dagblad van 14 november jl. staat een typerend voorbeeld voor de sociale gedachtegang dat „de dader niet gestraft mag worden”. Fraudeer voor een bedrag van f 19.000,-. Geef het geld niet uit, maar zet het op een spaarrekening die 6% rente uitkeert. Op jaarbasis ontvang je dan 0,06 x f 19.000,- = f 1.140,- aan rente; op maandbasis is dit f 95,-. Van de Sociale Dienst te Leeuwarden mag je blijken het bewuste artikel in 134 jaar met maandelijkse termijnen van f 12,- terugbetalen. De ontvangen rente dekt de maandelijkse aflossing ruim. Je houdt zelfs f 83,- over en kunt dus desnoods vervroegd aflossen als je nog voor je dood de schuld wilt terugbetalen.

Jammer dat de politierechter – met hulp van de officier van justitie, die wel rekenen kan – er een stokje voor stak.

HEERLEN

E. Blezer

• Idealen

Naar aanleiding van uw gewaardeerd artikel van 5 november jl. betreffende het oud-Kamerlid Hummel in de Statenverkiezingscampagne voor Partij Nieuw Limburg, wil ik uw rapportage aanvullen met de opmerking, dat Joost van de Vorle acht jaar geleden reeds uit de PvdA trad omdat hij toen al aan zag komen dat de vertegenwoordigers van deze partij niet genoeg voor de gewone mensen zouden doen. Thans is Joost van de Vorle voor de PNL campagneleider voor Noord-Limburg.

In de gemeente Venray waar Joost raadslid is voor een politiek niet gebonden partij, geniet hij grote bekendheid bij de gewone burgers door zijn grote inzet voor deze mensen in de gemeenteraad.

Het verrichten van veel ombudsverwerk voor de individuele burgers werkt uiteraard deze bekendheid in de hand. Verder is Joost een goede bekende van Rein Hummel en houden ze goed contact met elkaar, al vanuit de tijd toen de PvdA nog wat voor de gewone mensen betekende, en in het gewestelijk bestuur gewone mensen nog goed konden samenwerken met de professionele politici.

Het is vermeldenswaardig, hoe twee oude bekenden zo samenwerken in de PNL om oude idealen, het behartigen van de belangen van de gewone mensen, opnieuw gestalte te geven.

VENRAY

S. Scholts

• Milieudeskundige

Ik wil even rechtzetten dat je als milieudeskundige de „banen niet voor het uitkiezen” hebt. In uw artikel op de voorpagina van het Limburgs Dagblad van 10 november jl. schreef u dat „overheid en bedrijfsleven in de rij staan om milieuspecialisten een baan aan te bieden”. Mijn ervaring is anders.

Het tekort aan specifieke geschoolde milieudeskundigen werd (al?) enkele jaren geleden opgevangen door snel in het leven geroepen cursussen. De ene opleiding is de andere niet, dus koos ik voor een postdoctorale beroepsopleiding, gedeeltelijk gefinancierd door de ministeries van VROM en EZ.

Deze opleiding staat goed aangeschreven, en leert hoe men in Den Haag milieuproblemen aanpakt. In Limburg heeft men daar blijkbaar geen boodschap aan. Op provinciaal en gemeentelijk niveau is tot dusver geen interesse. Bedrijven (milieuzorg?) staan evenmin in de rij. Dit alles valt dubbel tegen omdat ik de (particuliere) opleiding uit eigen middelen moest betalen (geen beurs, uitkering of tegemoetkoming).

Limburgse milieudeskundigen inspe: bedenkt waar je aan begint? Er zijn mij overigens twee dingen opgevallen bij het solliciteren. Ten eerste is er een groot aantal „noorderlingen” dat ons een stap voor is geweest en veel hoge posten in het zuiden bekleedt. Veel jonge afgestudeerde Limburgers mogen het in het noorden proberen: de omgekeerde wereld. Ten tweede vermoed ik dat er veel interne vacatures in de krant staan. Een werkgever die absoluut niet van plan is nieuwe krachten aan te trekken, zou niet verplicht moeten zijn een advertentie te plaatsen. Wat voor zin heeft het om te solliciteren naar een functie die eigenlijk al vergeven is?

MUNSTERGELEEN

Drs. Marianne Swinckels

• Jan Reker

Roda is Roda niet meer. Het strijdjustige en extra gemotiveerde Roda van voorheen, tegen Ajax, PSV en Feijenoord is voorbij. Reker geeft zijn jongens voor de wedstrijd tegen PSV mee: „Wij hebben tegen PSV een gemakkelijke wedstrijd, wij hoeven niet en PSV moet! Maar Roda moet wel degelijk willen zijn de vierde of vijfde plaats halen om Europees te voetballen!”

Op deze wijze pep je de spelers niet op om dat beetje extra te geven wat je tegen PSV nodig hebt. Er zit geen lijn meer in het spel van Roda, geen zelfvertrouwen

en sommige spelers zijn niet meer gemotiveerd. En wat doet Jan Reker? Niets, hij heeft daar ook geen tijd voor. Hij heeft zijn tijd hard nodig om links en rechts te modderen en herrie te maken.

Neem het geval Hendriks. Deze man leeft met hart en ziel voor Roda en door zijn financiële steun kunnen Roda en wij supporters gelukkig zijn dat Roda nog eredivisie speelt. En wat doet Reker? Hij brengt het zover dat Hendriks hem langs omwegen moet tippen om een speler te kopen, zoals in het geval Greame Arnold (omdat hij het anders afkettst omdat het van Hendriks komt). Over samenwerking gesproken: een heel rare kwestie! De reactie van Reker hierop was dreigen met op te stappen. Maar is het wel een serieus te nemen dreiging, gezien de prestaties van Roda en Reker. Laat hem maar eens opstappen, dan komt hij bij een of ander clubje in de eerste divisie waar hij nog niet het vierde deel verdient van het gigantische salaris dat hij bij Roda krijgt.

Als je KNVB-Tuchecommissie en scheidsrechters tegen je in het harnas jaagt en daarbij ook nog een waarnemer vals beschuldigt, dan ben je tegen jezelf. Met een show weg te geven door met f 500 te zwaaien met de woorden: „Die zijn voor de KNVB”. los je geen problemen op. Nu heeft Reker voor honderd procent gelijk behalve over die waarnemer. Maar hij doet er de club Roda geen goed mee. Of denkt hij werkelijk dat die mensen daar boven zich iets van zijn gekrakeel aantrekken en hun miserabele werkwijze zullen veranderen? Dat lukt je nog niet al heb je de hele sportwereld achter je staan!

Maar intussen wordt Roda wel de dupe en worden de spelers straks dubbel gepakt met geel en rood. Reker gaat in deze zaken zover dat hij het belang van Roda niet meer ziet. Een dezer dagen heb ik gelezen dat enkele supporters zeiden: „Deze man is op weg onze club kapot te maken.” Na alles op een rijtje gezet te hebben ziet het er naar uit dat het daadwerkelijk deze richting op gaat. En daar zitten wij als supporters niet op te wachten. Jan Reker, hou a.u.b. op met dat eigenwijze gedoe. Stop al je energie in Roda en zorg er voor dat wij binnen de kortst mogelijke tijd naar een Roda kunnen gaan kijken wat weer het echte Roda is!

HEERLEN

J.F. Raaimakers

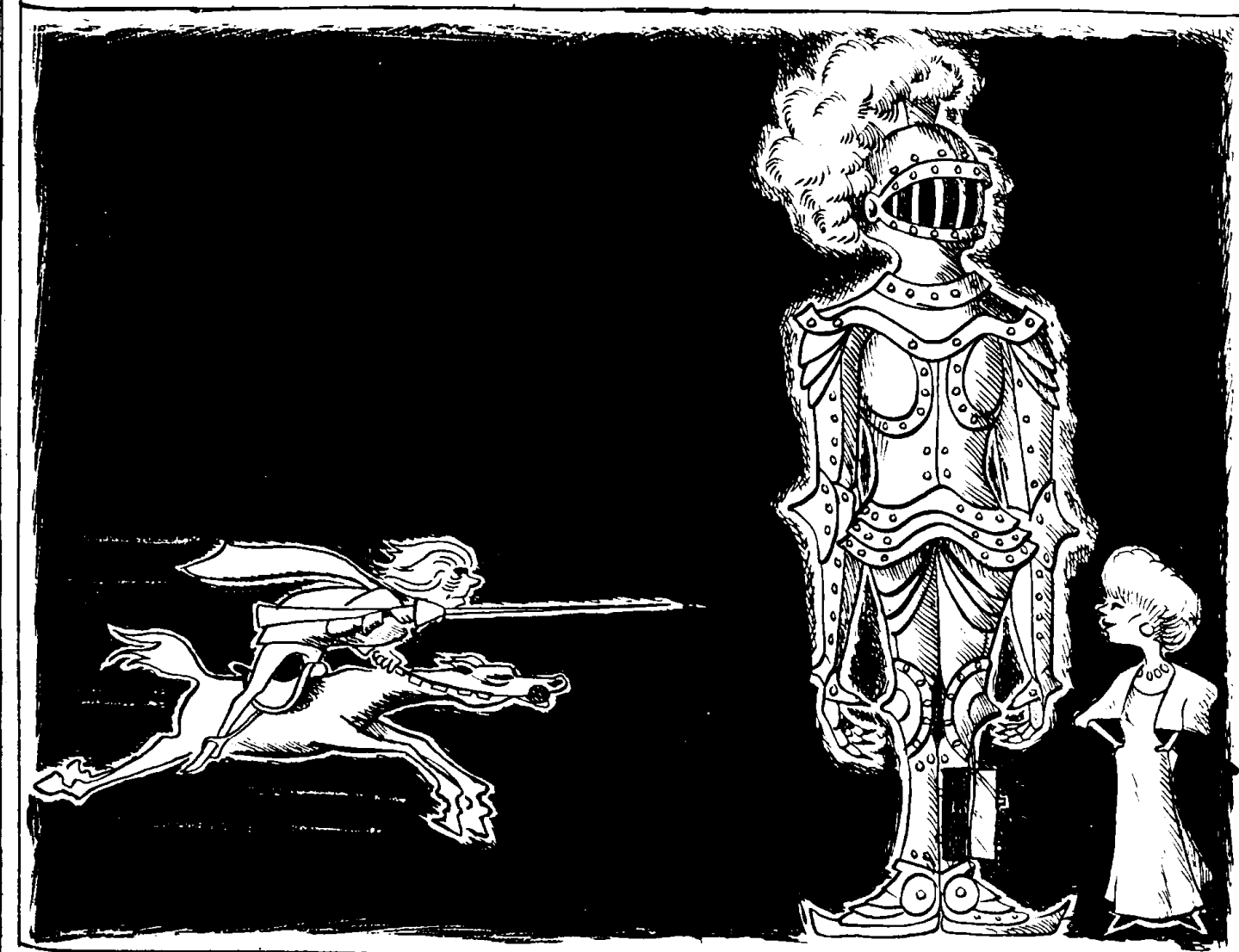
• Omgangsvormen

Wat is er toch gaande met het Limburgs Dagblad? Op 17 november lees ik in uw onze mijn krant, dat het Arbeidsbureau „Gijzen op de vingers tukt”.

Ik neem aan, dat uw redakteur doet op Mgr. of Bisschop Gijzen. Dit is al vreemd erg. Maar waarom laat uw krant steeds na om bijvoorbeeld bij milieuzaken DSM, bij openbaar vervoer NS, bij KLM-zaken, de namen Mr. v. Liemt, Ploeger, de Soet te noemen, in plaats van DSM, NS en KLM. En zo kan ik verder gaan. Hoewel vuil water aan mijn deur echt wel voorbij gaat, gelieve uw krant aan haar redacteuren een boekje omgangsvormen te schenken en dienen zij zich te ontdoen van toch wel vreemde frustraties. En daardoor recht te doen aan de omgangsvormen, die de lezers van het Limburgs Dagblad toch niet vreemd zijn.

MAASTRICHT E. Schoonbrood

NASCHRIFT REDAKTIE: Gedrukte media in binnen- en buitenland hebben voor het overgrote deel al lang niet meer de gewoonte om in ieder voorkomend geval titels of beleefdheidsbenamingen als „mijnheer” of „mevrouw” te gebruiken. Dat heeft niet met omgangsvormen te maken doch met zakelijkheid en efficiënt werken bij nieuwsberichtergeving in een gemeenapreerde, democratische maatschappij. Een dagblad anno 1990 is er in eerste instantie om informatie te brengen en niet om al dan niet terrecht te betuigen. Zo kan het voorkomen dat zowel de functionele aanduiding „minister Maij-Weggen” of „Maij-Weggen” in een moderne krant kan voorkomen, doch zelden het uitsluitend als beleefdheidsaanduiding bedoelde „mevrouw Maij-Weggen” in plaats van „DSM” ook aangeven dat de functionaris geciteerd wordt en niet een concern (dat immers niet geciteerd kan worden).

Heseltine's aanval op 't holle harnas...

Veredeld pamflet moet VVD er boven op helpen

DEN HAAG - Het was een koddig gezicht, deze week in het perscentrum Nieuwspoor. In een piepklein bovenzaaltje zaten alle „zwaargewichten” van de VVD glimmend van trots bijeen, om een nota het licht te doen zien over de hoofdlijnen van het liberaal beleid in de komende jaren. Het zaaltje was al gevuld met liberalen kopstukken als Vonhoff, Van Aardenne, Nord en Ginjaar, nog voordat de eerste journalist het zaaltje kon betreden.

De journalisten keken wat vreemd op toen zij de 'nota' kregen uitgereikt. Is dat alles?, zo vroegen ze zich af, toen ze het op een verkiezingsfolderij gelijkende werkstuk van de VVD-commissie in ontvangst namen. Inderdaad, dat was alles. Het folderij telt precies 32 pagina's, op klein formaat wel te verstaan.

Eenheid

Zoals altijd in de VVD, moest de bijeenkomst eenheid uitstralen. Er was niet het begin van onenigheid in de VVD; we zijn een eensgezinde partij en we gaan er weer hard tegenaan om er ook electoraal weer bovenop te komen, zo leek de boodschap.

Maar het is goed nog even de historie van de commissie onder leiding van de liberale Europarlementariër Hans Nord op te halen. Die gaat terug tot mei van dit jaar. De plaats was Zwolle, de

Buitensociëteit, die bijna symbolisch in de steigers stond. De partij dreigde uiteen gereten te worden, door onderlinge twisten over personen.

Joris Voorhoeve was net afgezet als politiek leider en fractievoorzitter. De afstandelijke, ietwat hooghartige, Frits Bolkestein was hem inmiddels opgevolgd. De achterban had het stadium van het morren inmiddels al lang overstegen. Er lag een heuse motie van wantrouwen tegen partijvoorzitter Ginjaar op tafel. Zelfs Hans Wiegel was niet meer in staat de gemoederen te sussen.

'Nota'

Een complete scheuring kon nog niet worden voorkomen. Om de discussie over personen nu eindelijk eens de kop in te drukken, beloofde het partijbestuur met een inhoudelijk discussiestuk over het liberalisme in de toekomst te komen. De commissie-Nord was het gevolg. Deze week kwam de 'nota'. 'Ongebroken lijnen' is de titel en die wordt volledig waargemaakt.

Niet het begin van een breuk met het verleden is te bespeuren. Nee sterker: 'we moeten onszelf blijven' is het motto. Een ietwat

vreemd aandoend standpunt voor een partij die al jarenlang electoraal bergafwaarts holt. De vraag is dan niet of je jezelf moet blijven, maar wat moet je doen om het tij te keren.

Commissievoorzitter Hans Nord gaf zelfs bijna schaamteloos toe dat dit 'pamflet' inhoudelijk wel erg lijkt op het verkiezingsprogramma van de VVD van ruim een jaar geleden. Eigenlijk is het niet meer dan een globale samenvatting daarvan, waar alle controversiële punten nadrukkelijk uit geweerd zijn.

'Ongezond'

Op één na dan. Het is volgens de VVD-zwaargewichten 'een ongezone toestand' dat het CDA al decennia lang aan de macht is. Dat zal veel conservatieve VVD'ers niet als muziek in de oren klinken. Een mogelijke coalitie met de PvdA is hun een gruwel.

Maar ze kunnen gerust zijn. Nord relativeerde de opmerking uit het nota'tje tijdens de persconferentie zodanig, dat deze als niet meer dan een loze kreet kan worden bijgezet in de liberale annalen. Want het blijft natuurlijk zo, dat de VVD uitsluitend met die

• HANS NORD

... 'loze kreet'...

partij zal regeren, waarmee op grond van de programmapunten het best kan worden samengevoegd.

Alsof Voorhoeve aan het woord is, tijdens de laatste verkiezingscampagne. Ook hij sloot al snel een combinatie met de PvdA uit, op grond van vooral de sociaal-economische ideeën van die partij. De Groningse commissaris van de koningin, Henk Vonhoff

Vrees voor vlucht geschoolden naar het Westen

'Caraiëbiseren van Oost-Europa dreigt'

Van onze redactie economie

MAASTRICHT - „De effecten van de ontwikkelingshulp aan Oost-Europa komen te laat om jonge, geschoolden mensen ervan te weerhouden hun geluk in het Westen te beproeven. De Caraiëbiseren van Oost-Europa kondigt zich aan.“ Dat zei de Amsterdamse hoogleraar sociologie prof. dr. A. de Swaan in Maastricht op een congres over het optimaal inzetten van personeel, getiteld: 'Human resources management op weg naar 2000'.

Om deze vlucht van geschoolden, ondernemende arbeidskrachten naar West-Europa een halt toe te roepen, moet de EG volgens de Swaan snel een 'transnationale' sociaal beleid voeren, dat is gericht op betere levensomstandigheden van werklonen in Oost-Europa.

„Zo kan misschien een volksverhuizing worden voorkomen“, aldus de Swaan, die in zijn betoog benadrukt dat het in Nederland al erg geïmigreerd is gesteld met de werkloosheid. „Van de werklozen zit liefst 60 procent langer dan een jaar zonder werk. Nederland loopt ver achter op het gebied van scholings- en werkgelegenheidsbeleid. Na België en Frankrijk is Nederland het meest pessimistisch in het streven naar volledige werkgelegenheid.“

„De cijfers zijn nog geflatteerd. Het merendeel van de AOW-ers moet eigenlijk bij de werklozen worden geteld. Er is geen land waar er weinig 55-plussers nog werken. De achterstand van vrouwen op de arbeidsmarkt is nog aanzienlijk. Het dat betreft heeft de arbeidsmarktverandering niet het gewenste effect gehad.“

„De Swaan kwalificeerde werkloosheid als een 'verkwisting van menselijke capaciteiten'. De mensen die in dit circuit terecht komen, zouden prima andere mensen in de samenleving kunnen helpen bij hun dagelijkse beslommeringen. „Helaas, maar dat soort initiatieven nauwe-

lijks van de grond. De persoonlijke dienstverlening geniet weinig aanzien. Het wordt beschouwd als het werk van knechten en meiden.“ De Swaan vindt dat daarom gestreefd moet worden naar activering van werklozen, herziening van het stelsel van sociale zekerheid, uitbreiding van de zorgsector, en stimuleren van de onderlinge zorg.

Kloof

Prof. mr. L. Geelhoed, secretaris-generaal van het ministerie van Economische Zaken, somde zuchtend een aantal toekomstverwachtingen op die de overheid nauwelijks kan beïnvloeden: een toenemende vergrijzing, minder goed opgeleide jongeren, een snel groeiende slecht opgeleide allochtone bevolking en een steeds sterkere mobiliteit van de goed geschoolden. Allemaal belangrijke ontwikkelingen die ertoe leiden dat de kloof tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt steeds groter wordt.

Geelhoed wees bovendien nadrukkelijk op de AOW als 'een grote boosdoener', een ziekte die we onszelf hebben aangedaan. „We zijn in Nederland meer ziek en meer arbeidsongeschikt dan in andere landen en de werkloosheid onder allochtonen is hier veel groter dan elders“. „Aan veel van de ontwikkelingen kan de overheid weinig veranderen“, betoogde Geelhoed, „maar in ieder geval zal de verzorgingsstaat drastisch moeten worden aangepakt.“

(ADVERTENTIE)

CEVAN AUTOMATISERINGS-DIENSTEN

Leverancier van de Tulip at compact 3 - een compacte pc met een 40 Mb harde schijf, een zeer goede beveiliging middels System Password Protection en standaard een VGA-monitor.

CEVAN
Automatiseringsdiensten

Markt 53, Postbus 383, 6460 AJ Kerkrade
Telefoon (045) 35 22 99
(qualified Tulip-dealer)

beurs

Rustig

AMSTERDAM - De Amsterdamse effectenbeurs beleefde vrijdag een rustige dag met een enigszins verdeelde stemming. Per saldo week de algemene reeksindex met 96,6 niet af van het voorgaande slot; de CBS koersindex algemeen sloot evenwel 1,1 punt hoger op 168,4. Dit werd veroorzaakt door een vaste stemming voor Koninklijke Olie die in deze index zwaar meetelt. De fusiepartners Nationale Nederlanden en NMB/Postbank lagen vast in de markt. De obligaties waren overwegend fractioneel hoger.

Nationale Nederlanden werd flink hoger uit de markt genomen. Groeiende oppositie tegen de fusie met NMB/Postbank gaat gepaard met sterke geruchten in bankkringen dat grote buitenlandse beleggers van plan zouden zijn de handen ineen te slaan om 'iets' met de twee uit te halen. Biedingen op Nationale en/of NMB maken deel uit van het geruchtcircuit.

Hoe het zij, de twee fondsen konden hiervan profiteren. Voor de verzekeraar lag er aan het eind van de handel een f 1,90 hogere koers van f 50,90, terwijl NMB zeven dubbeltes meer waard werd op f 41,30. Verzekeraar Aegon veerde f 0,70 op naar f 108,90. Koninklijke Olie werd de hele dag in de buurt van f 130 verhandeld. Het slot kwam op f 130,30 en dat was f 2,10 boven donderdag. Nabuurs steeg de koers verder naar f 130,50. Philips kon zich op f 21,80 goed handhaven, KLM moest f 0,20 terug naar f 109,10. De uitgeveries bleven goed op peil, alleen VNU moest f 0,60 terug naar f 86,20. In de voedingssector lag Wessanen gedrukt met f 1,30 verlies op f 61,20.

Hoofdfondsen	11/11/90	10/11/90
ABN Amro	31,40	31,20
AEGON	108,00	108,90
Ahold	135,00	135,00
Akzo	68,00	67,80
Alrenta	161,20	161,30
Amey	48,00	48,10
Amro A. in F.	74,00	74,00
Borsumij W.	71,70	71,00
Bühner-Tet	48,60	47,80
C.S.M. cert.	84,80	84,80
DAF	18,60	18,50
Dordt Petr.	121,20	122,30
DSM	80,90	80,90
Elsevier	75,10	75,00
Fukker cert.	34,30	34,40
Gist-Broc.	28,90	28,90
HCS Techn.	12,20	12,20
Heineken	130,50	131,00
Hoogovens	55,40	54,60
Hunter Dougl.	57,50	57,20
Int. Muller	105,50	105,50
KLM	120,10	120,30
Kon.Ned.Pap.	49,30	50,90
Kon. Olie	128,20	130,30
Nat. Nederl.	40,60	41,30
NMB Postbank	40,60	41,30
Nedloyd	38,30	38,00
Oce	36,20	36,20
Pakhoed Hold.	20,10	19,90
Philips	21,80	21,80
Poligram	30,90	31,10
Robeco	85,70	86,10
Rodamco	48,90	48,50
Rolinto	60,20	60,40
Roreto	40,20	40,30
Stork VMP	44,70	44,30
Unilever	145,50	145,60
Ver.Bezit VNU	86,80	86,20
Volmac Softw.	33,60	32,00
VOC	43,70	43,60
Wessanen	62,50	61,20
Wolters-Kluwer	48,20	48,20

Avondkoersen Amsterdam	11/11/90	10/11/90
In de avondhandel kwamen gisteren avond de volgende koersen tot stand (tussen haakjes de middagsloten):		
Kon.Olie 130,70 (130,30)		
Nat.Ned. 51,00 (50,90)		
Philips 21,80 (21,80)		
Unilever 145,80 (145,60)		

Binnenl. aandelen	11/11/90	10/11/90
Aalberts Ind	55,00	55,00
ABN AmroHld prf.	3,11	3,11
ACF-Holding	33,50	33,80
Afhend Gr. c	175,50	175,00
Air Holland	17,50	16,20
Asd Opt. Tr.	15,80	16,00
Asd Rubber	4,15	4,15
Aut. Verif.	470,00	470,00
Atag Hold c	125,00	124,00
Aut.Lnd.R'dam	71,00	69,00
BAM Groep	72,00	72,00

Beers	11/11/90	10/11/90
Begemann	102,00	102,00
Belindo	345,00	342,50
Berkel's P.	1,52	1,52
Buer De Kon.	36,50	36,00
De Boer Winkelbedr.	72,00	71,50
Bols	168,50	168,00
Boskalis W.	13,40	13,50
Braakal pr.	16,40	16,40
Braat Beheer	29,00	29,00
Burgman-H.	10,50	10,50
Calve-Delft pr.	82,50	82,50
Calve-Delft c	95,00	94,00
Cent Parcs	80,00	80,00
CSM	83,80	83,80
Chamotte Unie	2,55	2,55
Cindu-Key	159,00	159,00
Clamindo	338,00	338,00
Content Beheer	21,80	21,80
Cred LBN	31,50	30,20
Crown v.G.c	105,50	105,70
Delft Instrum.	28,30	27,50
Desseux	240,50	241,50
Dorp-Groep	36,30	36,30
Econosto	30,80	30,80
EMBA	198,00	197,00
Eriks hold.	89,00	90,00
Flexivot Ind.	81,00	81,00
Frans Maas c.	76,50	76,80
Furness	164,50	163,00
Gamma Holding	91,00	91,00
Getronics	5,40	5,60
Geveke	41,50	41,50
Giessen de N.	131,00	130,00
Goudsmid	43,50	43,50
Grasso's Kon.	81,00	80,50
Grolsch	148,00	148,00
GTH-Holding	214,00	214,00
Hagemeyer	107,00	106,50
HAL Trust B	13,10	13,20
HAL Trust Unit	13,10	13,20
H.B.G.	157,00	157,00
Hein Hold	112,50	112,60
Hoek's Mach.	182,00	183,00
Heineken Hld	112,50	112,50
Holl Sea S.	1,13	1,13
Holl. Kios	448,00	450,00
Hoop Eff.b	6,10	6,10
Hunter D.pr.	3,05	-
IBC Hold. cert.	7,00	7,00
ICA Cland	51,50	52,00
Industr. My	26,50	27,00
Infotheek	39,70	39,60
Kas-Ass.	9,70	10,00
Kempen Holding	33,30	33,30
Kondor wessels	91,80	91,50
Kon.Sphinx	182,00	180,50
Koppelpoort H.	280,00	280,00
Krasnapolsky	201,00	204,00
Landre & G.	59,00	58,00
Macintosh	37,20	32,50
Maxwell Petr H.	103,00	105,00
Medicopharma	57,50	57,00
Melia Int.	9,90	9,90

Beleggingsinstellingen	11/11/90	10/11/90
Aegon Aand.f.	28,70	28,70
Aegon sav plus	5,00	5,00
ABN Aand.f.	65,00	65,20
ABN Beleg.f.	54,70	54,70
ABN Amro L.F.	150,50	150,60
ALBEFO	46,90	49,00
Alldor BP f.	22,50	22,50
Alt Fondsenb.	212,00	212,00
Alig Fondsb.	9,60	9,60
Amba	42,00	-
America Fund	238,00	239,00
Amro Eur.F.	62,50	63,50

Amro Far E.F.	11/11/90	10/11/90
Amro Neth.F.	51,60	51,80
Amro N.Am.F.	51,20	51,40
Amro Obl.Gr.	158,60	158,50
Amvab	52,80	52,80
AsianTigersFd	46,90	47,00
AsianSelfFund	37,50	37,50
Austro Hung.F.	47,50	47,50
Banco Austr.	3,40	3,35
Bever Beleg.	100,40	100,40
CLN Obl.Div.Fonds	102,50	102,60
CLN Obl.Waardf.	35,50	35,50
Delta Lloyd	22,00	22,00
DF Am. Gr.F.	43,00	43,00
Dr Energy Res.	8,20	8,20
Eng.Holl B.T.1	60,40	60,40
EMF rentefonds	49,80	49,80
Envir. Gr.Fnd	6,80	6,80
Eur.Ass.Tr.	247,00	246,00
EOD DuStlnf.	54,00	53,60
EuroGrFund	12,40	12,40
EuroSpan Fd	46,90	46,90
Florentie Fund	1,30	1,29
Grainatier	163,00	163,00
Hend. Eur.Gr.F.	51,00	52,00
Henderson Spirit	68,00	68,00
Holland Fund	42,30	42,30
Holl Eur.Fund	10,40	10,40
Holl.Obl.Fonds	93,80	93,80
Holl.Pac.F.	86,00	85,70
Innovest	526,00	526,00
Interbonds	37,00	36,80
Interf. 500	212,00	212,00
Interf. Warr.	67,50	67,50
Investa Rentf.	135,50	135,50
Jade Fonds	90,00	89,70
Japan Fund	74,00	74,00
Jap.Ind.Alpha Fd	29,00	30,50
Japan Rot. Fund	113,30	113,50
Korea Pac F.	82,00	82,50
Mal.Pac.F.	56,50	56,50
Mexico Inc.F.	340,00	340,00
MK Int.Vent.	50,50	50,50
Mondibel	72,00	72,00
Nat.Res.Fund	14,20	14,00
Nedufu A	62,70	62,70
Nedufu B	220,50	220,50
NMB Dutch Fund	26,30	27,20
NMB Oblig.F.	100,00	100,00
NMB Rente F.	191,00	191,50
NMB Vast Goed	32,00	34,00
Nomura Warr.Fund	3,40	3,40
Obam. Belg.	196,70	196,70
OAMF Rentf.	12,75	12,75
Occur.Ded.p.	47,30	47,30
Pac.Prod.Sec.f.	84,90	85,00
Pierson Rent	32,40	32,40
Postb. Beleg.f.	52,80	52,70
Prospect High.Inc.	6,00	6,00
Rabo Obl.Div.F.	76,80	76,80
Rabo Obl.Div.f.	47,00	46,90
Rabo Rente F.	80,40	80,50
Rentalent Bel.	135,90	134,10

Amro Far E.F.	11/11/90	10/11/90
Amro Neth.F.	51,60	51,80
Amro N.Am.F.	51,20	51,40
Amro Obl.Gr.	158,60	158,50
Amvab	52,80	52,80
AsianTigersFd	46,90	47,00
AsianSelfFund	37,50	37,50
Austro Hung.F.	47,50	47,50
Banco Austr.	3,40	3,35
Bever Beleg.	100,40	100,40
CLN Obl.Div.Fonds	102,50	102,60
CLN Obl.Waardf.	35,50	35,50
Delta Lloyd	22,00	22,00
DF Am. Gr.F.	43,00	43,00
Dr Energy Res.	8,20	8,20
Eng.Holl B.T.1	60,40	60,40
EMF rentefonds	49,80	49,80
Envir. Gr.Fnd	6,80	6,80
Eur.Ass.Tr.	247,00	246,00
EOD DuStlnf.	54,00	53,60
EuroGrFund	12,40	12,40
EuroSpan Fd	46,90	46,90
Florentie Fund	1,30	1,29
Grainatier	163,00	163,00
Hend. Eur.Gr.F.	51,00	52,00
Henderson Spirit	68,00	68,00
Holland Fund	42,30	42,30
Holl Eur.Fund	10,40	10,40
Holl.Obl.Fonds	93,80	93,80
Holl.Pac.F.	86,00	85,70
Innovest	526,00	526,00
Interbonds	37,00	36,80
Interf. 500	212,00	212,00
Interf. Warr.	67,50	67,50
Investa Rentf.	135,50	135,50
Jade Fonds	90,00	89,70
Japan Fund	74,00	74,00
Jap.Ind.Alpha Fd	29,00	30,50
Japan Rot. Fund	113,30	113,50
Korea Pac F.	82,00	82,50
Mal.Pac.F.	56,50	56,50
Mexico Inc.F.	340,00	340,00
MK Int.Vent.	50,50	50,50
Mondibel	72,00	72,00
Nat.Res.Fund	14,20	14,00
Nedufu A	62,70	62,70
Nedufu B	220,50	220,50
NMB Dutch Fund	26,30	27,20
NMB Oblig.F.	100,00	100,00
NMB Rente F.	191,00	191,50
NMB Vast Goed	32,00	34,00
Nomura Warr.Fund	3,40	3,40
Obam. Belg.	196,70	196,70
OAMF Rentf.	12,75	12,75
Occur.Ded.p.	47,30	47,30
Pac.Prod.Sec.f.	84,90	85,00
Pierson Rent	32,40	32,40
Postb. Beleg.f.	52,80	52,70
Prospect High.Inc.	6,00	6,00
Rabo Obl.Div.F.	76,80	76,80
Rabo Obl.Div.f.	47,00	46,90
Rabo Rente F.	80,40	80,50
Rentalent Bel.	135,90	134,10

21.11	23.11	amerik dollar	1.67325-1.673
27*	27	antill.gulden	0.9904-0.9501
37	38	aust. dollar	1.2740-1.2840
32*	32*	belg. frank (100)	5.4385-5.4633
51*	52	canad. dollar	1.44125-1.443
24*	24*	deense kroon (100)	29.375-29.425
11	11	duitse mark (100)	112.765-112.8
44	44	engels pond	3.2920-3.2970
16*	16*	franse frank (100)	33.33-33.46
68*	68*	griekse dr (100)	1.0480-1.1040
28	28	hongk. dollar (100)	21.325-21.57
11	11*	ierse pond	3.0040-3.0100
12	12	ital. lire (10.000)	* 10.500-10.600
23*	22*	jap. yen (10.000)	131.49-131.58
49*	49*	nieuw dollar	1.0301-1.0310
35	35	noors frank (100)	28.20-28.40
42*	42	oostenr. sch.	16.0310-16.0670
50*	51*	saudi ar. ryal (100)	44.3520-44.77
26*	26*	spaanse pes.	1.7760-1.7860
53*	53	surin. gulden	0.9175-0.9575
37	37*	zweeds kr. (100)	30.100-30.150
15	15	zweis. frank (100)	133.575-133.8
28	28	z.c.u.	2.3265-2.3315
114	112*		
46	46*		
12	12		
84	83*		
58	57*		
17	17*		
13	12*		
21*	21		
76*	77*		
25*	25		
12*	13		
51	57*		
45*	45		
27	27		
18	18*		
28	27*		
1.605	1.725		
1.22	1.34		
5.30	5.60		
1.38	1.49		
27,80	30,00		
110,00	114,00		
3.15	3.40		
45,30	47,80		
31,80	34,55		
0,96	1,16		
2,85	3,10		
13,90	15,00		
127,00	133,00		
12,25	15,00		
27,35	29,85		
15,70	16,20		
1,17	1,35		

Wisselmarkt	
amerik dollar	1.67325-1.673
antill.gulden	0.9904-0.9501
aust. dollar	1.2740-1.2840
belg. frank (100)	5.4385-5.4633
canad. dollar	1.44125-1.443
deense kroon (100)	29.375-29.425
duitse mark (100)	112.765-112.8
engels pond	3.2920-3.2970
franse frank (100)	33.33-33.46
griekse dr (100)	1.0480-1.1040
hongk. dollar (100)	21.325-21.57
ierse pond	3.0040-3.0100
ital. lire (10.000)	* 10.500-10.600
jap. yen (10.000)	131.49-131.58
nieuw dollar	1.0301-1.0310
noors frank (100)	28.20-28.40
oostenr. sch.	16.0310-16.0670
saudi ar. ryal (100)	44.3520-44.77
spaanse pes.	1.7760-1.7860
surin. gulden	0.9175-0.9575
zweeds kr. (100)	30.100-30.150
zweis. frank (100)	133.575-133.8
z.c.u.	2.3265-2.3315

Index Amsterdam	
CBS koersindex (1983 = 100)	
algemeen	167.30
id. excl. kon. olie	157.60
internationals	168.50
lokale ondernem.	167.70
id. financieel	116.80
id. niet-financ.	217.0
CBS-herbeleggingsindex (1983 = 100)	
algemeen	228.30
id. excl. kon. olie	204.00
internationals	239.30
lokale ondernem.	216.00
id. financieel	161.50
id. niet-financ.	267.00
CBS-stemmingsindex (1987 = 100)	
algemeen	96.90
internation	81.50
lokaal	99.80
inz. instelling	88.00
verzekering	91.40
niet-financ.	103.10
industrie	104.50
transp. opsl.	102.00

Goud en zilver	
oud en onbewerkt f 20.2	
f 20.810, bewerkt f 20.1	
f 20.730 ; bewerkt f 20.1	
f 22.410, vorige f 22.330	
ten.	

Proficiat!

Opa en Oma van Honk

Van harte gefeliciteerd met jullie 42 jarige bruiloft.
Kinderen, pleegkinderen en kleinkinderen.

Proficiat! Ineke en René

met de geboorte van jullie dochter
Elvira
Je Collega's

Hartelijk gefeliciteerd

met jullie 25 jarig huwelijk.

Mam, Jan en Johanna, Piet en Leny.
Vandaag ook de hele dag te zien op LD-TV!

Proficiat(O)pa

D'r Haar en ut Paul
zunt morje

25 jaar jetrouw

bij het zien van Abraham
Erich, Monique, Henk,
Jolanda en Wendy

Profielcat: Dieng Kinge

Tempo-Team Uitzendbureau
zoekt:

CV-Monteurs m/v
voor verschillende bedrijven in Heerlen en omgeving.
U een afgeronde LTS-opleiding en werkervaring als CV-
monteur? Kom dan snel langs voor informatie. De baan
zijn voor langere tijd.

Schoen-reparateur m/v
voor een bedrijf in Landgraaf. Hebt U enige ervaring
schoenreparateur? Dan kunt U direct aan de slag.
baan is op tijdelijke basis. Bel snel voor informatie!
Bel voor informatie:
Sigrid Nijenhuis, tel. 045-719940
OP DE NOBEL 1/AKERSTRAAT, HEERLEN

Schwarz intern. transporten
Jabeek. Zoekt chauffeurs met ADR/VLG-certificaat voor
internationale vervoer. Tel. 04492-2247.

DAMES gev. voor club. Tel.
043-211620

Nette attractieve DAMES
gez. voor nieuw te openen
excl. club in Belgisch-Lu-
burg. Zeer goede verkie-
ste. Vervoer en werktijden
overl. Int. 045-729421
sen 18.00-20.00 uur.

Geveraagd GROEPSVE
VOERCHAUFFEUR
Pers. aanmelden na
afpr. 045-444444.
straat 32a, Simpeldeld.

Autoschade Hannone
Kerkrade, tel. 045-4526
zoekt wegens uitbrei-
een ervaren AUTOSPE-
TER die zelfstandig
werken. Aanmelden na
afpraak (zonder ervan
onnodig te solliciteren).

BABYOPPAS 4 dan. 045-4526

Wilt je werken in de sport?
Heb je vrije tijd en daarnaast
een sportopleiding, laat je
dan inschrijven in de
SPORTVAKATUREBANK
Vraag een inschrijfformulier
aan bij:
Sportservice

Limburg

Tel. 04490-25988
vragen naar: Bertil Kaanen.

Fa. WGW Bouw. Voor direct
gevels voor Duitsland MET-
SELAARS, betonimmerlie-
den. Ook colonnes. 045-
231336/ 230477. Hommer-
terweg 77, Hoensbroek.

GIOMAR Studio's zoekt
meisjes van plussm. 18-30
jaar. voor dvd, foto- en video
producties. Tel. 04406-
13447 h.v.g. 14070

bus 2610, 6401 DC Heerlen

MEISJES gezocht, aang-
boden wordt: prettige wer-
sfeer en zeer hoge garan-
222111
Tel. 045-413887 of

Gevr. met spoed BEPU-
TINGSMONTEURS
wand en dakbeplating
vens hulpmonteurs
heer Nederland. Meldten
terdag van 9.00 t/m
uur 04490-25535.

Blues Band zoekt genoe-
veerde BASSIST. Tel. 045-
750641 / 045-351433.

Gevraagd ervaren MEI-
LAARS en Opperlieden. Tel.
04490-74824 / 045-230888

Piccolo's in het Limburg
dagblad zijn groot in
SALTA T. R. 045-719888

Antwoorden op deze vragen, en op nog veel meer, vindt u in de nieuwe 9de editie van de Grote Winkler Prins. Her meest uitgegeerde Nederlandstalige naslagwerk. Zesentwintig delen, vijfduizend pagina's, dertienduizend afbeeldingen... De nieuwe Grote Winkler Prins laat geen vraag onbeantwoord. Te meer omdat deze uitgave het meest bij de tijd is: geheel herzien en volledig bijgewerkt. Kennismaken met de nieuwe Grote Winkler Prins kan op verschillende manieren. Door de bon in te vullen bijvoorbeeld. Te bellen met 020-5674847, of naar uw boekhandelaar te gaan. Hij heeft een gratis informatiepakket voor u klaarliggen.

Stuur mij informatie over de nieuwe Grote Winkler Prins.
Naam: _____ m/v
Straat: _____ Huisnr.: _____
Postcode: _____ Plaats: _____
Telefoon: _____ LD01

Stuur deze bon in een envelop zonder postzegel naar: Winkler Prins, Antwoordnummer 375, 1100 VC Amsterdam.
Voor meer informatie kunt u ook bellen met de uitgever van de Winkler Prins, tel. 020-5674847 of langsgaan bij de boekhandel.

Auto's	
Talbot	
Te k. Talbot RANCHO, APK 9-91, gerev. motor, tel. 045-210713.	
Toyota	
Te k. TOYOTA Tercel De Luxe, bwj. '82, v.r.pr. f 2.150,-. Tel. 045-218105.	
TOYOTA Landcruiser diesel grjs kent. '85, Jurgens Autocentrum K'rade 045-422570	
Volkswagen	

Golf GTI 16V	
87, zeer mooi, Treser uitv. licht met vgn., moet weg f 26.500,-. Tel. 04406-14076.	
Te k. Volkswagen GOLF 79 V.r.pr. f 1.100,-. Tel. 04490-28216.	
nw. mod. GOLF 1600 CL luxe kat. bwj. '88, LPG get. gl. f 17.250,- 04490-14427	
Volkswagen GOLF GTD donkergrjs 5-drs. '87 Jurgens Autocentrum, Kerk- rade 045-422570	
GOLF LS, bwj. '79, APK 13, v.r.pr. f 1.500,-. Tel. 045-426416.	
Te k. Volkswagen JETTA 1600 CL, bwj. '83 i.z.g.st. Tel. 045-751841 na 17 uur.	
Te k. Golf 1300, i.z.g.st. bwj. '11-78, APK 5-91, v.r.pr. f 1.600,- 045-459305	
VW GOLF nov. '87, 43.000 km, kl. antraciet, '87, 43.000 km, kl. antraciet, Pioneer boxen, ver. 045-458123	

Te koop GOLF, GTI-uitbouw dec. '81, sportvelgen, in perfecte staat. Tel. 045-322532	
VW GOLF 1.8 GTI '82, KW, oud model '84, met org. schuifd., goudmetall. super uitgeb. en getuned. In- en uitwendig als nieuw. Met recent taxitaxiapparaat. Garage Vossebeek, St. Joost. 04754-81917.	
VW Polo C '86, VW Jetta '87 VW Golf Diesel '86, Autobedrijf LOVEN, Palemigerboord 401, Heerlen. Tel. 045-722451.	
Autom. VW JETTA bwj. 5-80, APK 9-91, 4-drs., groenmet., 94.000 km, weg. bel. f 103,-. V.r.pr. f 2.950,-. Tel. 045-323576.	
VW GOLF 1.6 diesel, bwj. '82, APK '91, f 4.450,-. 045-463671.	
GOLF GTI, bwj. '78, perfecte staat. pr.n.o.t.k. Tel. 04450-2913 na 17.00 uur.	
Te k. GOLF diesel, bwj. '80, APK, v.r.pr. f 2.350,-. Keizerstr. 48, Brunssum.	
VW-GOLF m'82, APK'91, f 87,- bel., mooi, v.r.pr. f 4.250,-. 045-322619.	

Te k. GOLF GTI, bwj. '78, model'82, f 3.500,-. Tel. 045-415460.	
Te k. VW GOLF diesel, bwj. '82, grjs kent. i.z.g.st. v.r.pr. f 3.250,-. Tel. 04498-51491.	
GOLF diesel '88, compl. GTI-uitv., kl. rood, get. glas. in nw.st., km.st. 65.000 v.r.pr. f 18.500,-. 045-741932.	
Te k. VW GOLF m. '82, 1600, GTI-Look, v.r.pr. f 2.250,-. Tel. 045-460399.	
Te k. spierwitte VW SCIROCCO GLI, Zender uitgeb. lichtmet.vign. 205 bnd. APK, f 4.500,-. Tulpstr. 28, Nieuweinde, Heerlen.	
Te koop VW GOLF 1600 GLS bwj. '78, Te bevr. Rozestr. 45, Heerlen.	
Te k. VW GOLF Sprinter 1300 bwj. '79 v.r.pr. f 2.250,- i.z.g.st. Tel. 04451-2533.	
VW GOLF 5-drs. spec. uitvoering, bwj. nov. 1985; VW Kever cabriolet i.g.st. bwj. 1971, AutoGarant, Scheiberg 128, Heerlen (tussen Hendriks en Bristol).	
Golf GTI, bwj. '79, motor bwj. '84, Zender-uitb. sportvign. Tel. 045-461727.	

Diversen	
Mercedes 230 TE	1986
Chrysler Voyager 2.5i	1989
Ford Sierra 1.8 van	1985
Ford Sierra 1.8 CL	1988
VW Passat diesel	1985
Renault Espace 2000 TSE	1985
Renault Nevada GTX	1988
Renault F6 combi	1985
Opel Omega 1.8 LS	1989
Mazda 323	1988
Opel Astra 2.0i GLS	1988
Chevrolet Astro 7-persoons	1988
Opel Kadett 1.6i	1985
6 maanden garantie	

Volvo	
Volvo 440 GLT	
bwj. 6-89, 28.000 km, wit, lichtmet. vign. achtersp. get. glas, verl. centr. deurvergr. bumpers in kleur enz. Vaste pr. f 14.000,- onder nieuw waarde, 045-460087.	
VOLVO 360, 2 ltr., bwj. '85 i.z.g.st., 5 drs., 5 bak, APK 1m 4-91, f 8.700,-, tel. 045-417363	
Te k. van part. VOLVO 360 GLT i.vr. bwj. '82, met stereo, trekh., 5-drs., kl. bl. met. sportvelgen, auto is nw. APK 9-91, v.r.pr. f 5.750,-. Tev. 4 sportvelgen voor Escort ATS orig. RS-velgen. pr. f 11.500,-. 045-722408.	
VOLVO 340 DL Spec. 11.6 4-drs., LPG, v.r.pr. f 10.750,-. 04490-12138	
Te k. weg. auto v.d. zaak VOLVO 740 GLE op gas, 84, v.r.pr. f 12.500,-. Inr. tot f 3.000,-. mog. 045-253155.	
VOLVO 240 GL, grjsmetall., perf. staat, bwj. eind '83, 5-bak, overdrive, div. opties, prijs f 11.500,-. Berkenstr. 15, Oirsbeek.	
VOLVO 740 GL turbo diesel, donkergrjs 82.000 km, '89, Jurgens Autocentrum, Kerk- rade 045-422570	
VOLVO 740 GL donkergrjs 120.000 km '86, Jurgens Autocentrum, Kerk- rade 045-422570	
Honda Prelude, dec. 1980, zilvermet. div. extra's, zeer mooie auto, f 3.900,-. Volvo Jac. KLJUN Kerk- rade, Strij- hagenweg 123, 045-458000	
Te koop VOLVO 360 GLT 2.0 i, 53.500 km, pr. f 15.750,-. 04490-24414.	
Te koop VOLVO 340 met spoiler, nov. '87, 33.000 km, z.g.a.nw. Tel. 04459-1545.	
VOLVO 240 GL, zwartmet. 1-83, LPG, div. extra's, i.z.g.st., inr. mog. v.r.pr. f 7.950,-. Tel. 045-454103.	
VOLVO 740 GLE met schuifdak, LPG, 138.000 km, zilvermetall. 1985, get. glas en leren interieur. Garage Vossebeek, St. Joost. Tel. 04754-81917.	
VOLVO 343 Special, 3-drs autom., bwj. '79, kl. bruin, APK 10-91, 045-424844.	
Te k. VOLVO 244 DL, bwj. '80, nw. mod. gas, APK 11-91, f 2.300,-. 04405-1569.	
VOLVO 240 GL (LPG), '83, 150.000 km, v.r.pr. f 7.900,-. Tel. 045-419389.	
VOLVO 340 GL, bwj. 5-86, 69.000 km, als nw., v.r.pr. f 7.950,-. Tel. 043-622561.	
VOLVO 66, APK 6-91, groen, 87.000 km, f 89,-, weg. belast., auto is techn. 100%, zeer goed in de lak, zien is kopen, pr. f 1.475,-. Tel. 045-258905.	
Volvo 360 GL 2.0inj. 5-drs. dec. '86, wit, nw.st. Volvo Jac. KLJUN, Kerk- rade, Strij- hagenweg 123, 045-458000	
Volvo 340 DL 1.7 kat. 3-drs. april 1989, wit, 20.000 km. Volvo Jac. KLJUN, Kerk- rade, Strijhagenweg 123. Telefoon: 045-458000.	
Volvo 340 DL automaat sedan, nov. 1985, 52.000 km, schuifdak, 1e eig. f 13.250,-. Volvo Jac. Klijn Kerk- rade, Strijhagenweg 123. Telefoon: 045-458000.	
Te k. van Volvomedew. VOLVO 440 DL kl. rood, bwj. jan. '90, km. 9.500. f 23.500,-. 04498-54141.	
VOLVO 240 DL Stationcar, 3-84, 90.000 km, wit, f 14.950,-. Tel. 04906-1387.	

Fiat	
Creusen - Festival Nieuwe Panda's en Uno's Rij nu 1992 pas betalen!!!!	
Renteloos	
CASH EN CARRY PRIJZEN:	
Merks van voor	
Uno 450 km nieuw rood	f 19.420,- f 17.800,-
Uno 705 i.e. 0 km nw grjs	f 23.815,- f 21.800,-
Tipo Abarth 11.000 km rood	f 34.590,- f 27.900,-
Croma IE SL d.grjs dir. auto	f 54.000,- f 44.000,-

Inruilauto's	
Citroen AX 1.0E rood	1988 f 11.900,-
Citroen BX 1.4 wit	1988 f 15.900,-
Daihatsu Cuore 850TX wit	1986 f 8.950,-
Daihatsu Charade TS spec. zwartmet.	1988 f 14.600,-
Ford Fiesta XR 2 zwart	1985 f 11.900,-
Mitsubishi Lancer 2.5 GLX wit	1988 f 17.900,-
Peugeot 205 junior wit	1988 f 14.900,-
Seat Marbella GL rood	1988 f 10.900,-
Suzuki Swift GS zwart	1985 f 9.900,-
Diverse PANDA's vanaf 1986 vanaf	f 6.900,-
Diverse UNO's vanaf 1985 vanaf	f 7.900,-

Fiat Creusen Heerlen	
Parallelweg 34, Tel. 045-742121.	

Te koop gevraagd voor export	
Toyota's Corolla, Carina 4-drs., benz. en diesel, hi-ace en lite-ace, Datsun Sunny en Bluebird, Peugeot 504 en Mitsub. Lancer. Bouwjaar vanaf 1978 t/m 1984. Prijs f 500,- t/m f 8.000,-. Wij betalen de hoogste prijs voor export. Tel. 06-52772782 of 01659-4650.	

Stationcars en spacewagons	
Mercedes 230 TE	1986
Chrysler Voyager 2.5i	1989
Ford Sierra 1.8 van	1985
Ford Sierra 1.8 CL	1988
VW Passat diesel	1985
Renault Espace 2000 TSE	1985
Renault Nevada GTX	1988
Renault F6 combi	1985
Opel Omega 1.8 LS	1989
Mazda 323	1988
Opel Astra 2.0i GLS	1988
Chevrolet Astro 7-persoons	1988
Opel Kadett 1.6i	1985
6 maanden garantie	

Combi Car Centrum BV	
de specialist in de regio Langheerweg 2, Kerkrade telefoon 045-463344	

Auto's van de week	
Opel Corsa GL 12 S 3-drs.	1986 f 11.200,-
Opel Kadett 13 S 3-drs.	1988 f 18.000,-
Opel Kadett 1.3 N Club 3-drs	1987 f 15.500,-
Ford Escort 1600 CL 5-drs.	1986 f 13.900,-
Volvo 340 DL 5-drs.	1986 f 12.950,-
Verder ruime keuze uit diverse merken en types.	
Haspelsestr. 20, Sittard. Tel. 04490-16565.	

Maxima	
3.0 V6 automaat, ABS, Airco, electr. ramen, centr. vergr., tempomaat, licht- metalen wielen, alarm, velours interieur, W.W.glas, 14.000 km, bwj. '80 mrt.	

Nissan Sports car	
Dealer voor Limburg	

Jurgen Autocentrum	
Langheerweg 36, Kerkrade. Tel. 045-452570.	

INKOOP alle merken auto's	
vanaf f 500,- tot f 30.000,-	
045-411572 of 427671.	

BMW 315 '81; Citroën BX 1.6i Tri '88 met div. opties; Lancia V100 Touring '86; Subaru 1.6 GL Coupé '87 met stuurbekr.; Peugeot 405 SRI 1.9 9-10-87; Toyota Corolla HB 1.3 Special 25-10-85; Diverse goedkope inruilauto's.	
Ford Capri 1.6 '79 f 3.500,-; Fiat Panda 45 '81 f 2.500,-; Mazda 323 HB 1.3 '80 f 2.500,-; Mitsubishi Galant '82 f 2.500,-; Diesel 24-10-81 f 3.950,-; Mitsubishi Colt '81 f 2.950,-; Opel Ascona 1.6 '82 f 2.750,-; Renault 13 DX '82 f 2.500,-; Renault 43 DL '82 f 2.500,-; Volvo 343 DL '80 f 2.950,-; Volvo 343 DL '80 f 7.650,-; VW Golf Diesel '80 f 3.950,-; Autobedrijf LOVEN, Palemigerboord 401, Heerlen. Tel. 045-722451.	
Volvo 740 turbo intercooler Combi m. '88 1e eig. f 36.500,-; 440 GL '88 1e eig. f 21.500,-; 340 1.7 '88 1e eig. f 13.750,-; 340 auto, '83 f 6.900,-; 240 GL '84-87 v.a. f 9.750,-; VW Passat 1.8 CL '88 1e eig. f 24.750,-; Golf GLI cabriolet '81-84 v.a. f 16.500,-; Passat 1.8 auto, '87 1e eig. f 15.750,-; Toyota Celica ST '89 1e eig. f 27.500,-; Celica '83-87 v.a. f 9.750,-; Carina 11 '85 f 8.750,-; Cressida Combi D '84 f 5.500,-; Landcruiser Custom '83 f 14.750,-; Mercedes 200 '86 1e eig. 80.000 km, f 34.000,-; 190 D '85 f 23.500,-; 190 E, 230 E '84 v.a. f 23.500,-; 240 D '91 f 5.750,-; 200 D, 280 S '82 v.a. f 7.500,-; BMW 324 D '88 1e eig. f 24.500,-; 735i '87-88 v.a. f 18.000,-; Kadett 1.3 Club 5-ds. '88 f 16.750,-; Kadett 1.6 '87 f 13.750,-; Kadett 1.3 S '86 f 13.000,-; Kadett D '85 f 9.750,-; Kadett D Combi '86, 11.500 v.a. f 10.500,-; Senator aut. '81 f 5.750,-; VW Golf turbo diesel '87 1e eig. f 18.750,-; Golf 18i '87 1e eig. f 17.750,-; Ford Sierra sedan spec. '89 1e eig. f 22.500,-; Scorpio 2.4 CL '83 1e eig. f 29.000,-; Scorpio 2.4 CL '87 1e eig. f 19.750,-; Scorpio 2.0, 2.8i ghia '85-88 f 12.000,-; Sierra sedan '88-90 1e eig. v.a. f 15.750,-; Sierra Combi m. '88 1e eig. f 16.500,-; Sierra '83-88 v.a. f 6.000,-; Mustang Ghia 86 25.000 km f 12.000,-; Escort Combi GLD '87 1e eig. f 15.750,-; Escort 1.3, 1.6, 1.6D, XR3i '83-88 v.a. f 7.750,-; Honda Prelude EX '84 f 11.500,-; Civic Shuttle '85 f 10.750,-; Civic, Accord '84-87 v.a. f 8.750,-; Citroën BX 1.6 Tri '87 1e eig. f 12.750,-; BX 1.4, 16TR, TRD '84-87 v.a. f 6.000,-; Renault 25 GTX '87 1e eig. f 19.000,-; 5D Combi '87 1e eig. f 10.500,-; 11 GTX '87 f 10.250,-; Daihatsu Charade spec. uitv. '88 1e eig. f 15.500,-; Peugeot 205 GLD '87 1e eig. f 12.000,-; 505 GR '85 f 8.500,-; Audi 80 1.8 S '87-88 v.a. f 23.000,-; 80 GTE Coupé '85 f 18.500,-; 100 CC '84-86 v.a. f 9.500,-; Saab 900 1.6 GL '85 v.a. f 10.000,-; Mazda 929 LTD '85 f 8.750,-; Nissan Bluebird Hatchback '88 1e eig. f 14.250,-; Mits. Lancer D '85 f 8.750,-; Fiat Croma '87 1e eig. f 15.500,-; Uno 70 S '84-87 v.a. f 6.500,-; Lada Niva '83 f 7.250,-; 2105 '89 1e eig. f 8.250,-; Renault 5 GTI turbo '87 f 15.000,-. Tal van goedkope inruilauto's. Financiëring mogelijk v. SINT-MAARTENSDIJK, Trichterweg 105, Brunssum. Tel. 045-229080.	
Nieuw! Complete VERZOR- ging van uw auto, wassen, stofzuigen, cleanen, f 38,50, geen voorrijkosten. Ook vrachtwagens, caravans en boten. Tel. 045-230517.	
OPGELET! 500,- tot 50.000,- voor alle merken auto's. Schade of defect geen bezwaar. Tel. 045-723076 of 045-727742	

Exclusieve Company Cars met speciale korting	
330 ZX	
Twin Turbo, zwartmetall. leer, C.D.speler, ABS, Airco, alarm, 4 wielbesturing, 282 PK, 250 km/h, 11.000 km, bwj. '90 april	

200 SX	
Alrmo intercooler, rood, alarm, ABS, 1/6 inch wielen met brede banden, speciale uitlaat (plm. 200 PK), C.D.speler etc, acceleratie 0-100 in 6,5 sec., 5.000 km, bwj. '90 febr.	

Patrol	
GR Turbo diesel, lange wiel- basis, veel kenteken, voor- zien van alle denkbare extra's zoals: side en bull- bar, sportvelgen, reserve- wielhouder, speciaal spuit- werk, 15.000 km, bwj. 3-90	

Te koop gevraagd AUTO'S	
vanaf 1980 Garage Schaepkens. 04405-2896.	
Ford TAUNUS 1600 nw. mod. '81, nw. gesp. f 2.700,-	
Fiat Panda 11-82 f 2.500,-	
Renault R5 '81 f 1.200,-	
Ford Fiesta koopje f 750,-	
Buttingstr. 24, Hoensbroek.	
Te k. Opel KADETT, bwj. '85 i.z.g.st. APK 5-91; Skoda bwj. '11-86, APK 1-91, i.z.g.st. Te bevragen Vaechs- hof 13, Nieuwenhagen.	
Autocentrum H. LARDINOIS biedt te koop aan: VW Golf diesel 5-bak div. extra's, bwj. '86 f 12.500,-; Opel Corsa Summer 12 S wit, bwj. '86 f 12.000,-; Suzuki Swift 13 GLX zwart, bwj. '89 LPG; Peugeot 505 GTD i.vr. extra's, bwj. f 9.500,-; Opel Rector 20S bwj. '80 4-drs. trekh. sport- v.w. f 2.500,- VW Passat 1300 bwj. '80 trekh., 4-drs., f 1.750,- VW Golf leukie- opknapper f 1.250,-; Datsun Cherry blauwmet. trekh. f 1.250,-; Renault 20 TS bwj. '82 opknapper t.e.a.b. Voor de liefhebber, Mazda RX 7, bwj. '83 zilvermet., sportvign.; Opel kadett B-ty- pe bwj. '68, Tel. 04408-2368 Dorpsstraat 49 Eckelrade.	
Opel KADETT D 13 S, zwart '84; VW Passat Sedan '85, Ford Fiesta 1100 '80; twi- Golf GTI '79; Nissan Sunny 13 DX stat. cat. '85; Lada 2105 '82; Opel kadett Sedan 1.6 diesel '85. Kissel 42, Heerlen.	
Te k. gevr. alle TYPE auto's v.a. bwj. '81, ook Lada's, dir. cont. geld, 045-414372 ook s' avonds, auto-tel. 06-52981872.	
BMW 316 '81; BMW 320 '80 BMW 525 '80; Golf diesel '80 '81, APK. 04499-5204.	
Rover 820 E fastback '89 Demo auto van f 55.000,- voor f 37.500,-; Rover 216 SE '85; Rover 213 SE auto- matic '88; Austin Metro LS '85; Mini 1000 E rood '85; Mini Mayfair '87; Volvo 66 1e eig. voor de liefhebber; Citroën BX 1600 RE met div. extra's '88; Fiat Uno 45 '84; BMW 318i automatic en stuur Servo '82; Opel Rector met LPG '81; Binnen- kort verwacht: Rover 213 S 12-02-88 51.000 km; Deze auto's zijn allemaal 1ste eigenaar. Aanhanger: Merk v. Weghel afm. 2x1 m. Rover- dealer HAVE Industriest. 31 Sittard. Tel. 04490-15195.	
Volvo 740 turbo intercooler Combi m. '88 1e eig. f 36.500,-; 440 GL '88 1e eig. f 21.500,-; 340 1.7 '88 1e eig. f 13.750,-; 340 auto, '83 f 6.900,-; 240 GL '84-87 v.a. f 9.750,-; VW Passat 1.8 CL '88 1e eig. f 24.750,-; Golf GLI cabriolet '81-84 v.a. f 16.500,-; Passat 1.8 auto, '87 1e eig. f 15.750,-; Toyota Celica ST '89 1e eig. f 27.500,-; Celica '83-87 v.a. f 9.750,-; Carina 11 '85 f 8.750,-; Cressida Combi D '84 f 5.500,-; Landcruiser Custom '83 f 14.750,-; Merce- des 200 '86 1e eig. 80.000 km, f 34.000,-; 190 D '85 f 23.500,-; 190 E, 230 E '84 v.a. f 23.500,-; 240 D '91 f 5.750,-; 200 D, 280 S '82 v.a. f 7.500,-; BMW 324 D '88 1e eig. f 24.500,-; 735i '87-88 v.a. f 18.000,-; Kadett 1.3 Club 5-ds. '88 f 16.750,-; Kadett 1.6 '87 f 13.750,-; Kadett 1.3 S '86 f 13.000,-; Kadett D '85 f 9.750,-; Kadett D Combi '86, 11.500 v.a. f 10.500,-; Senator aut. '81 f 5.750,-; VW Golf turbo diesel '87 1e eig. f 18.750,-; Golf 18i '87 1e eig. f 17.750,-; Ford Sierra sedan spec. '89 1e eig. f 22.500,-; Scorpio 2.4 CL '83 1e eig. f 29.000,-; Scorpio 2.4 CL '87 1e eig. f 19.750,-; Scorpio 2.0, 2.8i ghia '85-88 f 12.000,-; Sierra sedan '88-90 1e eig. v.a. f 15.750,-; Sierra Combi m. '88 1e eig. f 16.500,-; Sierra '83-88 v.a. f 6.000,-; Mustang Ghia 86 25.000 km f 12.000,-; Escort Combi GLD '87 1e eig. f 15.750,-; Escort 1.3, 1.6, 1.6D, XR3i '83-88 v.a. f 7.750,-; Honda Prelude EX '84 f 11.500,-; Civic Shuttle '85 f 10.750,-; Civic, Accord '84-87 v.a. f 8.750,-; Citroën BX 1.6 Tri '87 1e eig. f 12.750,-; BX 1.4, 16TR, TRD '84-87 v.a. f 6.000,-; Renault 25 GTX '87 1e eig. f 19.000,-; 5D Combi '87 1e eig. f 10.500,-; 11 GTX '87 f 10.250,-; Daihatsu Charade spec. uitv. '88 1e eig. f 15.500,-; Peugeot 205 GLD '87 1e eig. f 12.000,-; 505 GR '85 f 8.500,-; Audi 80 1.8 S '87-88 v.a. f 23.000,-; 80 GTE Coupé '85 f 18.500,-; 100 CC '84-86 v.a. f 9.500,-; Saab 900 1.6 GL '85 v.a. f 10.000,-; Mazda 929 LTD '85 f 8.750,-; Nissan Bluebird Hatchback '88 1e eig. f 14.250,-; Mits. Lancer D '85 f 8.750,-; Fiat Croma '87 1e eig. f 15.500,-; Uno 70 S '84-87 v.a. f 6.500,-; Lada Niva '83 f 7.250,-; 2105 '89 1e eig. f 8.250,-; Renault 5 GTI turbo '87 f 15.000,-. Tal van goedkope inruilauto's. Financiëring mogelijk v. SINT-MAARTENSDIJK, Trichterweg 105, Brunssum. Tel. 045-229080.	
Gief uw Complete VERZOR- ging van uw auto, wassen, stofzuigen, cleanen, f 38,50, geen voorrijkosten. Ook vrachtwagens, caravans en boten. Tel. 045-230517.	
OPGELET! 500,- tot 50.000,- voor alle merken auto's. Schade of defect geen bezwaar. Tel. 045-723076 of 045-727742	

Te koop gevraagd AUTO'S	
vanaf 1980 Garage Schaepkens. 04405-2896.	
Ford TAUNUS 1600 nw. mod. '81, nw. gesp. f 2.700,-	
Fiat Panda 11-82 f 2.500,-	
Renault R5 '81 f 1.200,-	
Ford Fiesta koopje f 750,-	
Buttingstr. 24, Hoensbroek.	
Te k. Opel KADETT, bwj. '85 i.z.g.st. APK 5-91; Skoda bwj. '11-86, APK 1-91, i.z.g.st. Te bevragen Vaechs- hof 13, Nieuwenh	

Sinterklaas

De goedheiligman maakt daag in een groot aantal eenten zijn opwachting. Hij het allemaal klaar, is ons een raadsel. Maar Brunssum werkt Sinterklaas zijn Pieten een omvangrijk programma af, dat in elkaar is door Brunssum Promotie. Om 10.45 uur maakt de zijn opwachting op de markt en begint vervolg aan een indrukwekkende gang. In een open koets gaat hij naar winkelen. Daarbij wordt Sint vergezeld door Show-Parcival. Na zijn bezoek de Rumpenerstraat wordt Spaanse gasten om 12.15 verwacht op het bordes van oude gemeentehuis. Daar is ontvangst door loco-burgemeester Boumans. Jeugdorkest Cordia Trebeek verzorgt een St Nicolaasconcert.

Sinterklaas (2)

In een korte pauze gaat de naar Brunssum-Noord en 4 uur brengt hij een bezoek de Promenade-Zuid. Om 12.15 uur is de Schifferstraat de beurt, daarna de Promenade-Midden en in winkel-De Parel staat een podium opgesteld waar de Sint 15 uur hoopt te arriveren. Inmiddels 15.45 uur als de elijke, muzikale stoet met inenkorps Jong Leven op de gaat bij de winkelgebied Promenade-Noord en Gre-uis. Om half vijf besluit Sin-ias zijn 'ronde Brunssum' de prijsuitreiking van een ruwedstrijd in gemeen-shipshuis Unitas in de Kerk-ut. Een groot aantal hulp-erklazen zal in die tussen-de horeurs waarnemen in nsbroek, Simpelveld en esberg.

Prijswinnaars

Het is alweer een tijdje gele- dat het Mijnmuseum in grade een wetenschaps- en iekweek hield voor de d. De kinderen kregen toen beurtocht 'Op onderzoek in Mijnmuseum' overhandigd, rin natuur- en scheikunde-ven werden beschreven. het eind van het onderzoek ten de jeugdige deelnemers een proef uitvoeren, waar- een prijsvraag was ver- en. Uiteindelijk werden prijswinnaars gehuldigd: ne Canisius (Kerkraide), Maes (Brunssum) en Sa- van Naarden (Breda).

ger

en patrouille van de Ge- politie hield op de Anna- een 34-jarige inwoner Geleen aan omdat hij zon- verlichting fletste. Aan het van de fiets hing een plas- draagtas met daarin een euewer met afgezaagde en diverse patronen, reden eg voor de politie om de aan te houden en voor on- oek mee te nemen.

dag

en schoolvoorbeeld van. rechter spelen", zo om- of de Maastrichtse politie- er mr Hermesdorf de da- ban een 28-jarige akker- ber uit Klimmen. De ver- te had een rij bomen omge- die dienst deed als vanger' voor de fruitbo- van zijn buurman. Hij veroordeeld tot 400 gulden waarvan 300 gulden aardelijk. 'Aftoppen', zo de de Klimmenaar zijn de bomen werden van een te van zeven tot acht meter wort tot minder dan twee r. Doordat de takken van onderd meter lange rij rie elzen over het bouwland de akkerbouwer hingen, dat land niet bewerkt wor- de schade liep in de dui- den gulden, aldus de ver- te. Hij zei dat zijn buur- wettelijk verplicht is het schut lager dan drie meter inden. De politierechter gaf aan het advies voortaan een maat in plaats van een in te schakelen.

Van onze verslaggever

KERKRADE — De uitbreiding van Automaten Limburg op industrieterrein Döntgenbach in Kerkraide heeft anderhalf miljoen gulden gekost. Het bedrijf dat in 1990 het 20-jarig bestaan viert, opent 8 december op nieuw het hoofdkantoor. Bij Automaten Limburg, geleid door pa en zoon Gloudemans, werken in totaal 115 mensen. De totale oppervlakte van het bedrijf is 7.000 vierkante meter.

Harrie Gloudemans begon twintig jaar gele- den met een paar kauwgomballenautomaten. Hij kocht een firmaafge op in het Drentse Beilen. Vervolgens liet hij hier en daar een hobbelbeestje plaatsen. Inmiddels vervaardigt zijn bedrijf tal van speeltoestellen en speel- en gokautomaten.

Kosten uitbreiding Automaten Limburg: anderhalf miljoen

Automaten Limburg heeft het alleenrecht op bijvoorbeeld de pratende papagaaien die de wacht houden in een kooi voor duizenden speelgoedwinkels in Europa. De Kerkraadse firma heeft vestigingen in Italië, Duitsland en België. Ook is er een joint-venture gesloten met een Russisch bedrijf. De eerste machines uit de Sovjet-Unie kwamen pas binnen. Ook zijn pas de eerste stappen gezet voor een vestiging op Aruba.

Vader Harry en zoon Ton hebben beiden vijf- tig procent van de aandelen in handen. Vroe- gere partners hebben zij uitgekocht.

Naast amusementstoestellen maakt Automa- ten Limburg ook gokautomaten, hoewel bij Gloudeman sr de haren recht overeind gaan staan bij het woord alleen al. Hij preferereet het woord 'kansspelautomaat'. Eenderde van de omzet van zijn bedrijf komt trouwens wel uit die kansspelsector. Zo exploiteren Glou- demans en Gloudemans alle automatenhal- len in de bungalowparken van Grandorado.

Op de vraag hoe lang Gloudemans sr nog denkt aan te blijven, zegt hij vastberaden: „Vijf jaar." Waarop zoon Ton broodnuchter: „Alweer?"

Fracties eisen extra raadsvergadering

Oppositie Landgraaf wil discussie Eikske

Van onze verslaggever
LANDGRAAF — De Landgraafse oppositiepartijen BBL, Vrouwen- appél, VVD en A2000 willen dat de gemeenteraad op 5 december in een extra vergadering bijeenkomt om te spreken over de bodemvervuiling in de wijk 't Eikske in Schaesberg. De partijen zijn verantwoordigd dat zij via de media op de hoogte wer- den gesteld van de vervuiling van de wijk die gebouwd is op het voor- malige terrein van de ON-2.

Enkele onderzoeksgegevens lekten uit via de Socialistische Partij die niet vertegenwoordigd is in de raad. Dat doet natuurlijk extra pijn bij de op- positie, die overigens voor de eerste keer als zodanig naar buiten treedt.

„Als er iemand een koninklijke on- derscheiding gaat ontvangen dan worden de bodes op pad gestuurd om ieder raadslid afzonderlijk daar- van op de hoogte te stellen. Maar als het om belangrijke informatie gaat dan moet je dat uit de krant lezen", vertolkt Hans Erfkemper van de BBL de gevoelens van de oppositie.

De oppositiepartijen vinden dat er op zeer korte termijn een aantal principe-besluiten genomen moet worden.

„Alle plaatsen in de wijk waar vaker kinderen spelen dienen gifvrij ge- maakt te worden. Wat betreft de speeltuin moet er in samenwerking met het bestuur een saneringsplan opgesteld worden. De vrijwilligers die zo hard gewerkt hebben om de speeltuin van de grond te krijgen, mogen zeker niet gefrustreerd wor- den", zegt Erfkemper.

De BBL is verder van mening dat de bewoners van 't Eikske niet op mo- gen draaien voor de financiële ver- liezen. „De gemeente moet een soli- daire partner zijn."

Verwijt over opslag grond

Van onze verslaggever
LANDGRAAF — Landgravenaar Schulteis is boos op de gemeente omdat die tegenover zijn huis aan de Vogelzankweg 100 kuub vervuilde grond zou hebben ge- stort. Het betreft grond afkom- stig van een oud tankstation aan de Europaweg die volgens wet- houder Heinrichs deels lichtelijk vervuuld is met diesel. Schulteis stoort zich er aan dat burgers al snel een proces-ver- baal krijgen als ze ergens afval storten buiten de stortplaats en dat de gemeente zich daar blijk- baar niet aan hoeft te houden. Heinrichs zegt dat de grond slechts tijdelijk is opgeslagen op een veldje dat eigendom is van de gemeente. De wethouder meent dat de grond niet gevaar- lijk is. Het spul is afgedekt met folie en zal over drie tot vier we- ken verwijderd worden. In de tussentijd worden monsters ge- nomen. De grond moet eerst on- derzocht worden alvorens die naar het stort gebracht kan wor- den.

Vijf inbrekers uit Simpelveld achter tralies

Van onze verslaggever

MAASTRICHT/SIMPELVELD — Vijf inwoners van Simpelveld zijn door de Maastrichtse politierech- ter mr Hermesdorf veroordeeld tot gevangenisstraffen en geld- boetes voor het plegen van diver- se diefstallen en inbraken. In to- taal dertig feiten kwamen op de zitting ter sprake. „Wat zal het vanaf vorig jaar november rustig geworden zijn in Simpelveld", concludeerde mr Hermesdorf.

Inbraken op het bungalowpark, diefstallen van fietsen en brom- fietsen en een inbraak in een café waren onder meer ten laste gelegd aan twee broers. Zij werden, ook omdat hun strafblad uitgebreid was, veroordeeld tot twee en drie maanden onvoorwaardelijke ge- vangenisstraf.

Twee helers werden veroordeeld tot 500 gulden boete en drie we- ken voorwaardelijke hechtenis, terwijl de laatste van de verdach- ten ook drie weken voorwaarde- lijk en een boete van 600 gulden kreeg opgelegd voor zijn aandeel in één van de inbraken.

(ADVERTENTIE)

Goed dansen leer je bij N.B.D.-dansstudio's

LOTUS

HEERLEN - KERKRADE - HOENSBROEK

Ned. kampioen

tien-dansen profs

Laatste week van inschrijving.

Cursussen voor beginners en gevorderden. Speciale clubs gehurde paren, rock & roll, aerobic, jeugdcursus vanaf 6 jaar.

Tijdens de dansavonden gratis instructie hip-hop, lambada en socadans.

f 20,- korting

voor leerlingen t/m 17 jaar (beginnencursus) bij inlevering van deze advertentie.

Tel. 045-455609

Invoering rioolrecht en bezuiniging Sjinskoel gaan door

College Onderbanken houdt voet bij stuk

Van onze verslaggever

ONDERBANKEN — Het college van de gemeente Onderbanken heeft giste- ren — tijdens de tweede termijn van de Algemene Beschouwingen — voet bij stuk gehouden, nadat de oppositiefracties (CDA, Goossens en PvdA) eerder ongezouten kritiek op het voorgestel- de beleid hadden geuit.

Vooral wethouder Cremers-Koe- koek (Democraten) verdedigde het collegebeleid met verve en hield hardnekkig vast aan de in het be- leidsprogramma gestelde prioritei- ten. Dat betekent overigens in con- creto dat onder meer de invoering van het rioolrecht (120 gulden), als- mede de bezuiniging op het jeugd- en jongerenwerk (Sjinskoel) zoals gepland zullen doorgaan.

Nuchter

Naast de standvastigheid van Cre- mers, viel de zakelijkheid van wet- houder Theunissen (Kleine Onder- banken) op, die nuchter de opposi- tie van repliek diende en daarnaast zonder vooroordelen inging op al- lerei suggesties die tijdens de eer- ste termijn door met name de oppo- sitie werden gelanceerd.

Verleiden

Als pluspunt mag ook nog aange- merkt worden dat het college zich niet liet verleiden in te gaan op de persoonlijke getinte kritiek die eer- der de fractie Goossens naar voren bracht. Goossens liet onder meer weten dat burgemeester Ritzler en wethouder Theunissen gezien het verleden allesbehalve vrienden zijn en derhalve moeilijk met elkaar in het college overweg kunnen. Noch Ritzler, noch Theunissen maakte woorden vuil aan die opmerking.

Dief betrapt

MEERSSEN — De rijkspolitie Meerssen betrapte donderdagnacht rond kwart voor twee een 24-jarige jongeman uit Sittard op heterdaad toen hij een inbraak pleegde bij een elektronica-bedrijf aan de Vliegen- straat in Bunde. De man werd uit- voerig verhoord en vervolgens op last van de officier van justitie in vrijheid gesteld.

Krediet 66 mille volkstuincomplex Brunssum-Noord

Van onze verslaggever

BRUNSSUM — Het college van Brunssum gaat de raad komende dinsdag om een krediet van 66.000 gulden vragen om te kunnen starten met de ontwikkeling van het volks- tuincomplex in Brunssum-Noord. Zoals bekend moeten de tuinders van het Rode Beek-complex aan de Hoogenboschweg verdwijnen, om- dat dit terrein als industrieterrein zal worden ingericht. Het is de be- doeling dat de tuinders in de lente van volgend jaar op het nieuwe complex terecht kunnen.

Het krediet van 66 mille is voorna- melijk nodig om ontsluitingswegen aan te leggen en om een afrastering te plaatsen. Ook moet ter plekke nog een en ander worden opge- ruimd.

Leertlingen bezig aan hun loop voor de school. De Pakis- taanse ambassadeurs in Nederland, de heer Haque, reikte naderhand de prijzen uit. Foto: CHRISTA HALBESMA

Kinderen lopen voor school in Pakistan

HEERLEN — Het streefbedrag werd gehaald. Kinderen lopen 750 leertingen van het Heerlense Sinterklaascollege liefst 15.174 gulden bij elkaar. Voor de bouw van een school in een dorp aan de voet van 's werelds hoogste gebergte, de Himalaya.

Jos Smets, leraar lichamelijke opvoeding aan het college voor Vwo, Havo en Mavo organiseerde de loop-Weken van tevoren kregen de leerlingen voorstellen mee naar hun om familiesleden, kennissen en vrienden te porten om hun loop financieel te onder- steunen.

Aanleiding tot de actie was de toezegging van Smets aan de burgemeester van het Pakistaanse dorp gerant te staan voor de bouw van het schoolje. Hij deed dat afgezien van een tijdelijk een expeditie naar de Himalaya.

Marianne Aartsen bij het Abp.

Zondag 25 november a.s. van 14.00 uur tot 17.00 uur

exposeert Marianne Aartsen

in het Abp hoofdkantoor aan de

Oude Lindestraat 70 in Heerlen.

De toegang is voor iedereen gratis.

De tentoonstelling wordt opgeluisterd door Frans Budé, die een aantal van zijn gedichten voordraagt en Nelly Adams die pianomuziek van o.a. Van Beethoven, Bach en Mozart ten gehore brengt.

Wij zien u graag komen.

ABP

Hoek Bongerd-Oranje Nassaustraat, 6411 LD Heerlen, tel. 045-712440

Maastrichter Smedestraat 11-13, 6211 GK Maastricht, tel. 043-211428

Van onze verslaggever

BRUNSSUM — Het college van Brunssum wil ruim 18.000 gulden uittrekken voor de bouw van een gemeen- schapsruimte bij het woonwagen- kampje aan de Hoogenboschweg.

schappelijke ruimten op de woonwagen- kampjes. Afge- sproken werd toen dat de woonwa- genbewoners zelf een stichting in het leven zouden roepen, die een be- groting voor de bouw van het ge- meenschapshuis zou indienen.

Tot op heden heb- ben alleen de woonwagenbewo- ners aan de Hoo- genboschweg op dit voorstel gereaa- geerd. Zij hebben de stichting 'Oude Molen' opgericht en een adequate begroting inge- diend. De raad van Brunssum buigt zich komende dinsdag over het collegevoorstel om de bouw van het gemeen- schapshuis te fi- nancieren.

(ADVERTENTIE)

Cartier

VAESSEN

90 JAAR JUWELIER

Hoek Bongerd-Oranje Nassaustraat, 6411 LD Heerlen, tel. 045-712440

Maastrichter Smedestraat 11-13, 6211 GK Maastricht, tel. 043-211428

Met grote blijdschap geven wij kennis van de geboorte van onze dochter

Heleen Margriet

J.W. Koudijs
A.O. Koudijs-Koot

20 november 1990

Deken Nicolaïjstraat 3
6411 CL Heerlen

Enige en algemene kennisgeving

Wij willen je rust gunnen,
al is vol droefheid ons hart.
Je lijden zien en niet kunnen helpen
dat was onze smart.

Bedroefd om haar heengaan, maar dankbaar voor hetgeen zij voor ons betekend heeft, geven wij u kennis van het overlijden, rustig en kalm, van onze lieve moeder, schoonmoeder en oma

Hildegard Zibret

op de leeftijd van 68 jaar.

In dankbare herinnering:

Heerlen: L.W. Nollgen
A. Nollgen-Monden
Léon

Heerlen: M.G. Nollgen
C.M. Nollgen-Schiks
Maya
Martin

Nuth: W.A.K. Nollgen
K. Nollgen-Extra
Yvonne
Brent

Heerlen: A.H. Nollgen
Heerlen: J.G. Nollgen

Heerlen, 22 november 1990

Aambosveld 146
Corr.adres: dhr. M.G. Nollgen,
Vullingsweg 97, 6418 HS Heerlen

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op dinsdag 27 november om 11.00 uur in de Pancratiuskerk te Heerlen.

De crematie zal aansluitend plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imsterdierweg 10. Er is gelegenheid tot schriftelijk condoleren in voornoemde kerk.

Moeder is opgebaard in het uitvaartcentrum van de Dela, Grasbroekweg 20 te Heerlen. Gelegenheid tot afscheidnemen heden, zaterdag en zondag van 14.00 tot 15.00 uur en maandag van 18.00 tot 19.00 uur.

Diepbedroefd, maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmee hij ons gedurende zijn leven heeft omringd, geven wij u kennis dat heden van ons is heengegaan, onze goede en zorgzame vader, schoonvader en opa

Frans Duisings

weduwnaar van

Corry Heutz

op de leeftijd van 77 jaar.

In dankbare herinnering:

Heerlen: Margriet en Wim
Welman-Duisings

Brunssum: Marcia, Rachel
Maria en Hein
Diederik-Duisings
Patrick, Franco,
Roberto

22 november 1990
Zandstraat 10, 6432 LD Hoensbroek

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op dinsdag 27 november om 11.00 uur in de St. Janskerk te Hoensbroek, gevolgd door de begrafenis op de centrale begraafplaats aan de Randweg.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijke condolances. Maandag a.s. om 19.00 uur avondwake in de kleine St. Jan aan de Markt. U kunt afscheidnemen in een der rouwkamers van De Universele, Hoofdstraat 100, Hoensbroek. Bezoekgelegenheid dagelijks van 14.00 tot 15.00 uur en van 19.00 tot 20.00 uur. Zondag alleen van 14.00 tot 15.00 uur. Voor vervoer naar en van de begraafplaats is gezorgd.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Dankbaar dat wij haar zolang in ons midden mochten hebben geven wij u met droefheid kennis dat heden, na een liefdevolle verzorging in "Huize De Kolleberg" te Sittard van ons is heengegaan, onze zorgzame moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder, tante en nicht

Maria Hubertina Meulenberg

weduwe van

Franciscus Hubertus Leers

Gesterkt door het h. sacrament der zieken overleed zij op 93-jarige leeftijd.

Nattenhoven: P. Leers

Meers-Stein: F. Leers

Kaatsheuvel: M. Leers-Vaessen

Geleen: W. Leers

Limbricht: S. Leers-Rojnik

Sittard: H. van Mulken-Leers

Born: N. Meulenberg-Leers

Zuid-Africa: J. Meulenberg

Limbricht: D. Coenen-Leers

Berg aan de Maas: J. Coenen

Limbricht: R. Leers-van Huystede

Berg aan de Maas: J. Willems-Leers

Berg aan de Maas: H. Willems

Berg aan de Maas: G. Leers

Berg aan de Maas: M. Leers-Houben

Berg aan de Maas: en al haar klein- en achterkleinkinderen

22 november 1990
Corr.adres: 6129 LE Urmond
Bergerstraat 11

De plechtige eucharistieviering zal plaatshebben dinsdag 27 november a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van H. Salvius te Limbricht, waarna de begrafenis op het parochiekerkhof aldaar.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren vanaf 10.00 uur.

Tot intentie van de overledene zal een avondmis worden opgedragen maandag 26 november om 19.00 uur in voornoemde kerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkapel van Maaslandziekenhuis te Sittard, alwaar gelegenheid tot bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Herman Hofmeyer en Bea Hofmeyer-van Doezelaar

vieren op zaterdag 1 december a.s. hun 25-jarig huwelijksfeest.

Wilt u ons komen feliciteren, dan bent u van harte welkom op de receptie van 18.00-19.30 uur in "Aan de Binnengracht", Stationstraat 113, Beek.

911 LA Beek

Wederpad 37

Na een leven dat gekenmerkt werd door eenvoud, goedheid en behulpzaamheid is heden, na een met geduld gedragen ziekte, toch onverwacht van ons heengegaan, onze lieve zoon, broer, schoonbroer, neef, oom en neef

Joseph Nicolaas Rinkens

Hij overleed op 30-jarige leeftijd. Voor hem kwam de dood als een verlossing, we zijn hem dankbaar voor alles wat hij voor ons heeft betekend. Trots op hem die niet alleen zelf zo intens geleefd heeft, maar bovendien anderen door zijn uitstraling deelgenoot maakte van zijn levensvreugde.

De diepbedroefde familie:

Landgraaf: J. Rinkens

Kerkrade: M. Rinkens-Wijbers

C. Dortsan-Rinkens

A. Dortsan

Nicollé en Roger

Landgraaf: A. Rinkens

J. Wijmans

Familie Rinkens

Familie Wijbers

Landgraaf, 22 november 1990

6374 TD Don Bosolaan 10

De plechtige uitvaartdienst vindt plaats op dinsdag 27 november a.s. om 10.30 uur in de St.-Jozefkerk te Waubach, aansluitend begrafenis op het r.k. kerkhof aldaar.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar vanaf 10.10 uur gelegenheid is tot schriftelijk condoleren. Maandag 26 november wordt onze dierbare overledene bijzonder herdacht in een eucharistieviering om 19.00 uur in voornoemde kerk; vooraf om 18.45 uur rozenkransgebed.

De overledene is opgebaard in de rouwkapel te Nieuwenhagen, Beutweg 32; bezoeken dagelijks tussen 18.00 en 18.15 uur.

Zij die overhoopt geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Na een langdurige maar moedig gedragen ziekte overleed op 37-jarige leeftijd, thuis tekenend voor haar familie, mijn lieve vrouw, onze overleden moeder, dochter, schoondochter, zus, schoonzus, tante en nicht

Anita van Beek

echtgenote van

Ger Voorter

De bedroefde familie:

Pey: Ger Voorter

Suzanne

Marcel

Familie Voorter

Familie Karver

8102 TV Pey, 23 november 1990

Porpstraat 14A

De plechtige eucharistieviering, gevolgd door de begrafenis, wordt gehouden op dinsdag 27 november om 11.00 uur in de parochiekerk van O.L.V. Onbevleet Ontvangen te Pey.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren vanaf 10.30 uur.

Maandag 26 november om 19.30 uur gebedsdienst in voornoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen, dagelijks van 18.00 tot 19.00 uur in het mortuarium "Huize St. Antonius", Gasthuisstraat 3 te Echt.

Catharina Ramacher

weduwe van

Harry Heckmanns

In dankbare herinnering:

Eygelshoven: Mathieu en Tiny

Eygelshoven: Paul en José

Kleinkinderen en achterkleinkinderen

Familie Ramacher

Familie Heckmanns

Eygelshoven, 22 november 1990

Corr.adres: Boeweg 3, 6471 GV Eygelshoven

De plechtige eucharistieviering zal gehouden worden op dinsdag 27 november a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Johannes de Doper te Eygelshoven, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op het r.k. kerkhof aldaar.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

De overledene is opgebaard in het mortuarium van het Maaslandziekenhuis te Sittard, alwaar gelegenheid tot bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Joseph Schoenmakers

Brunssum: Ton en Kitty Schoenmakers-Vromen

Timmy, Rico

Harry en Daniela Schoenmakers-Becui

Paddy, Remy, Kiona

Familie Schoenmakers

6441 SN Brunssum, 23 november 1990

Corr.adres: Op Gen Hoes 101, 6442 PR Brunssum

De gebedsdienst, gevolgd door de crematieplechtigheid, zal worden gehouden op dinsdag 27 november a.s. om 11.30 uur in het crematorium te Heerlen, Imsterdierweg 10.

Bijeenkomst in het crematorium, waar gelegenheid is uw naam in het condolanceregister te schrijven.

Gelegenheid om afscheid te nemen dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur in het mortuarium van het ziekenhuis te Brunssum.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Bertha Op de Kamp

weduwe van

Henricus Hubertus Spee

In dankbare herinnering:

Sittard: Maria Hubertina

Weert: Seppo en Ivonne

Familie Op de Kamp

Familie Spee

6131 VN Sittard, 23 november 1990

Corr.adres: Heijnenstraat 2

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op dinsdag 27 november om 10.30 uur in de parochiekerk van Christus Koning te Sittard, waarna de begrafenis op het r.k. kerkhof aldaar.

Bijeenkomst in de kerk om 10.15 uur, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondwake, maandag om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Onze dierbare overledene is opgebaard in het mortuarium van het Maaslandziekenhuis te Sittard, alwaar gelegenheid tot bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Maria Hubertina Geraets

weduwe van

Henricus Hubertus Spee

In dankbare herinnering:

Sittard: Maria Hubertina

Weert: Seppo en Ivonne

Familie Op de Kamp

Familie Spee

Born, 23 november 1990

Corr.adres: 6131 VN Sittard

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Corr.adres: Heijnenstraat 2

Enige en algemene kennisgeving

Leven is een eeuwigdurend zingen,
dikwijls ook een diepgevoelde pijn.
Leven is met kracht bedwingen,
en momenten ook intens gelukkig zijn.
Dood is een in het Licht ontwaaken,
aanschouwen het hemelse paradijs.

Zorgzaam bijgestaan door zijn naaste familieleden en voorzien van de h. sacramenten der stervenden, is op 18 november j.l., na een kort ziekbed, op de leeftijd van 85 jaar, in vrede van ons heengegaan, mijn man, onze vader, schoonvader, opa, oom en neef

Jan Jacob Stijfs

echtgenoot van

Maria Czeslawa Grzelczak

Hoensbroek: Maria Czeslawa

Stijfs-Grzelczak

Geleen: John en Toos

Stijfs-Demandt

Heerlen: Ben en Carmen

Stijfs-Palomino

Hoensbroek: Jacques Stijfs

Anne-Marie v.d. Linden

Hoensbroek: Jeannine Stijfs

de klein- en achterkleinkinderen

6431 LR Hoensbroek, Marktstraat 225

De plechtige eucharistieviering en de daarop volgende crematie te Heerlen, heeft in beslotenheid van de familiekring plaatsgevonden op vrijdag 23 november

Van onze redactie economie

Engels wordt schrijftaal bij chemieconcern

Gebrek aan managers beperkt groei DSM

voort op haar beurt weer het uitgangspunt voor de personeelsplannen. DSM wil de komende jaren een verdergaande groei realiseren, waarbij de nadruk ligt op de kernac-

tiviteiten. In de activiteiten waar het bedrijf goed in is, wil DSM leidende posities in Europa of de wereld bereiken of behouden. Dat betekent een verdere internationalisering.

Het personeelsbeleid is daar nog niet op afgestemd. De sterke groei van DSM in Europa en de VS en in beperkte mate in het Verre Oosten, vereist een intensiever personeelsbeleid. Omdat alle divisies echter weer andere strategieën hanteren, is één internationaal toepasbaar personeelssysteem voor het hele concern niet mogelijk. Wel zal er een internationaal beleid voor management development worden gevoerd, zullen managers internationaal ervaring moeten opdoen en zal Engels als voertaal in officiële stukken binnen het concern worden ingevoerd.

Rijksgebouwendienst krijgt bedenktijd van Teikyo

Problemen rond contract Annadal

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Er zijn plotseling problemen gerezen over het contract dat de Japanse Teikyo University Europe wil sluiten inzake de overname van het Annadalcomplex in Maastricht. De Rijksgebouwendienst, die in de voorbouw van Annadal de Maastrichtse Arrondissementsrechtbank wil onderbrengen, wil nadere garanties over de partners waarmee deze dienst zaken zal doen. In overleg met de directie van het Academisch Ziekenhuis Maastricht (AZM) heeft de Japanse universiteit de Rijksgebouwendienst een bedenktijd van 14 dagen toegestaan om met de voorliggende plannen in het reine te komen.

Met name wil Rijksgebouwendienst nader kennis maken met de 'vaste' projectontwikkelaar van Teikyo, die zelf zowel de architect als de aannemer kan kiezen voor de 50 miljoen gulden kostende realisering van het toekomstige rechtbankgebouw.

Wanneer de Rijksgebouwendienst zou afhaken, zal er voor het rechtbank-gedeelte naar een andere instelling als gegadigde voor deze vleugel moeten worden gezocht. Voorzitter van de Raad van Bestuur van het AZM dr. J. Carpay en directeur L. van Beers van Teikyo University Europe hebben dit gisteren bekend gemaakt, na enkele uren koortsachtig overleg met 'Japan' en de Rijksgebouwendienst.

Verlaten

Bestuursvoorzitter Carpay wees erop dat de voorbouw na 10 tot 15 jaar waarschijnlijk weer door de rechtbank zal worden verlaten en benut zal worden voor de activiteiten van Teikyo. Het gehele Annadalcomplex is te ruim bemeten voor de start van de activiteiten van Teikyo. Zoals bekend wil het Japanse instituut een drietal hoofdactiviteiten in Annadal gaan bedrijven wanneer dit complex beschikbaar is gekomen, nadat de nieuwbouw in Randwyck van het AZM in gebruik zal zijn.

De activiteiten hebben betrekking op een universiteit voor Japanse studenten, een kliniek voor Japanse patiënten uit de Euregio en een instituut op het gebied van Oosterse geneesmiddelen. Er moet een zo nauw mogelijke samenwerking komen tussen het AZM, Teikyo en de Rijksuniversiteit Limburg. De heer Carpay zei dat de samenwerkingsovereenkomst door de houding van de Rijksgebouwendienst, die slechts een 'intentie' zegt uitgesproken te hebben, niet in gevaar is gekomen.

Benoeming

MAASTRICHT – De heer F.W.J. Gilissen (46) uit Heerlen is per 1 januari 1991 benoemd tot directeur van het Consultatiebureau voor Alkohool en andere Drugs in Limburg. Fred Gilissen is sinds 1982 coördinator van het CAD-team in Oostelijk Zuid-Limburg.

Maascommissie buigt zich over actieplan

Maas wordt aangepakt naar voorbeeld Rijn

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Alle parlementariërs afkomstig uit de belangrijkste politieke stromingen van de Benelux-landen, Frankrijk en de Bondsrepubliek Duitsland, hebben gisteren tijdens de interparlementaire Maasconferentie in het gouvernementsgebouw in Maastricht unaniem de ontwerp-resoluties ten aanzien van de grote schoonmaak van de Maas aangenomen.

Men was het roerend met elkaar eens dat water geen grenzen kent en dat er – naar het voorbeeld van de Rijn – een internationale Maascommissie gevormd moet worden. De belangrijkste taak die deze commissie krijgt is het opstellen van een Maas-actieplan. In dit plan zal, op basis van het Noordzee-actieprogramma, de doelstelling voor de in het jaar 2000 te bereiken waterkwaliteit vastgelegd dienen te worden.

Verder is besloten dat er een meet-, meld- en waarschuwingssysteem

D66'er Kusters lijsttrekker

MAASTRICHT – Het statenlid Tjeu Kusters uit Stein gaat zijn partij D66 aanvoeren bij de verkiezingen van Provinciale staten op 6 maart volgend jaar. Hij staat als eerste op kandidatenlijst van D66, waarvan de eerste vijftien namen gisteren bekend zijn gemaakt.

D66 heeft op dit moment twee zetels in Provinciale Staten. De huidige fractievoorzitter, Aad Resoort, heeft al in een eerder stadium aangekondigd niet terug te willen keren in de staten na de komende verkiezingen.

Na lijsttrekker Kusters staan de volgende kandidaten op de lijst: Erik van Keulen (Ulestraten), Rob van der Heijden (Heerlen), Clemens Degeaer (Ulestraten), Marie Therese Finders (Vaals), Annelies Cuijpers (Roermond), Irene Godderij (Brunsum), Lidwien Bertens (Maastricht), Bert van Wijk (Weert), Ad van Veldhoven (Geleen), Ton Wasser (Oirsbeek), Ad van Hamsvoort (Stevensweert), Willem van Heemskerk (Maastricht), Lambert Steegs (Venlo) en Jeanne Cremers (Maastricht).

Maastrichtse hoogleraar De Lange: 'Angst voor narcose wegnemen met cursus'

Van onze verslaggever
MAASTRICHT – 'Vaak zijn patiënten bang voor de narcose dan voor de operatie zelf. Deze angst komt door een gebrek aan informatie en door het feit dat de pers ruimte aandacht schenkt aan de mislukkingen binnen de anesthesiologie.' Dat stelde gisteren prof. dr. De Lange, hoogleraar in de anesthesiologie, bij het aanvaarden van zijn ambt aan de Rijksuniversiteit Limburg in Maastricht. De hoogleraar denkt de angst bij de patiënten wegnemen kan worden door een goede voorlichting, in de vorm van een cursus.

Volgens de Lange bestaat de angst voor verdoving uit verschillende angsten, waarbij sommige vergelijkbaar zijn met de angsten die bij vliegen een rol spelen. Bij vlieg-angst komt het bijvoorbeeld vaak voor dat men angst heeft om te verongelukken en bovendien de angst om de controle over het eigen leven

opgezet dient te worden, waarmee de kwaliteit van het Maaswater in de gaten wordt gehouden. De Nederlandse europarlementariër, dr. R. Kruisinga, vindt dat er ook een goede controle op de voortgang van de uitvoering van deze be-

sluiten moet komen. Besloten is dat het secretariaat van de Benelux over een jaar aan de parlementariërs rapporteert, welke vorderingen zijn gemaakt. In ieder geval zal worden getracht de Maascommissie voor december 1991 van de grond te krijgen.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Rechter verplicht Staat tot financiering

Jaar respijt voor leraren van CVV's

Van onze verslaggever

DEN HAAG/MAASTRICHT – De Haagse rechtbankpresident, A.H. van Delden, heeft in kort geding bepaald dat de Staat de activiteiten van de centra voor Vakopleidingen Volwassenen (CVV's) – waaronder de Stichting voor Volwassenonderwijs uit Maastricht – tot uiterlijk 1 januari 1992 moet blijven financieren, voor zover die activiteiten niet worden overgenomen door een nieuwe organisatie.

Hierdoor is een gedeelte van de door de minister van Sociale Zaken voorgenomen sanering van de herscholingssector een jaar vertraagd.

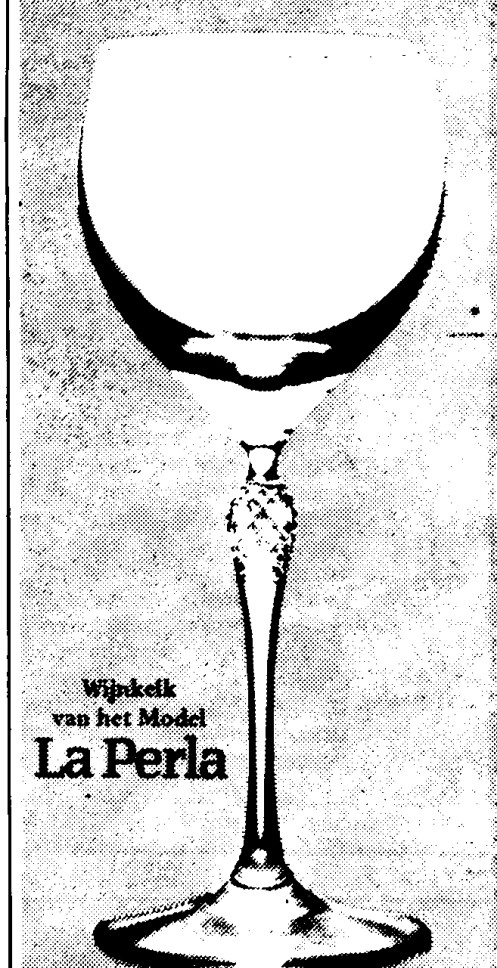
De vier instellingen, naar de Maastrichtse stichting ook het Onderwijscentrum Boerhave uit Leiden, de Friese Stichting Centrum voor Vakopleidingen voor Volwassenen in Leeuwarden en de Gemeentelijke Dag- en Avondschool in Den Haag, zijn overkoepelende organisaties voor diverse herscholingscentra in het land. Zij worden vervangen door een nieuw op te richten organisatie. De vier organisaties hebben het kort geding samen met een aantal leraren aangespannen.

De leraren vreesden door de reorganisatie opgezegd te worden met een aanzienlijke werkverzuim. Ook zou er in de nieuwe opzet voor een groot aantal leraren per 1 janua-

ri 1991 geen plaats meer zijn. Voor die leraren is het ontslag nu in ieder geval een jaar uitgesteld. Bovendien kan het komende jaar opnieuw worden overlegd worden over de positie van de overvallende leraren.

(ADVERTENTIE)

KRISTAL DRINKSERVIES
Wij hebben bezig weten te leggen op een kleine partij B-keuze SPIEGELAU KRISTALGLASWERK!

Wijkel van het Model
La Perla
30delig 6persoons
Edel Kristalglas uit Spiegelau (D) is een fonkelende pracht op afleveren. De smaakvolle vormgeving van dit waardevol geleverde kwaliteitswerk is een vreugde aan schoonheid!

van 785,- voor
395,-
*Aanruilende concentratie is mogelijk. BESLIS NU, DE VOORRAAD IS KLEIN!

Het
Porseleinhuis
A.M. SPLIET/KOOT
HEERLEN, GELT NSTRHAAT 50 045 / 71607

Gabriela Thiel in de door haar ontworpen Eindhovense interviewruimte voor minderjarige incest-slachtoffers. Naast deze kleurige, fleurige en speelse ruimte ligt de regiekamer waar de beelden van de vier videocamera's te zien zijn en op band worden vastgelegd.

Foto: PIERRE VAN DE MEULENHOF

Procureur-generaal zet vraagtekens bij nieuwe onderzoeksmethode

'Video kan proces-verbaal nooit helemaal vervangen'

Van onze verslaggever

EINDHOVEN – De Bossche procureur-generaal mr. R. Gonsalves zet grote vraagtekens bij de waarde van de onlangs in Nederland geïntroduceerde methode om processen-verbaal op video vast te leggen voor gebruik door de rechtbank. In het gecombineerde politiebureau van rijks- en gemeentepolitie in Eindhoven werd gistermorgen de vierde in een reeks van vijf in Nederland te installeren verhoorkamers voor minderjarige (incest-)slachtoffers in gebruik gesteld.

20 maanden cel voor overval op tankstation Beek

MAASTRICHT – De Rechtbank van Maastricht heeft twee Belgen veroordeeld tot een gevangenisstraf van twintig maanden. De twee mannen, de 23-jarige El. J. en de 24-jarige S. M. pleegden op 13 augustus dit jaar een gewapende overval op een tankstation in Beek. Bij die overval dwongen ze een vakantiewerker onder bedreiging van een pistool tot afgifte van 1500 gulden. Het vonnis sloot nauw aan bij het requisitoir dat de officier van justitie Vos twee weken geleden hield. Hij eiste toen gevangenisstraffen van 24 en twintig maanden.

De verhoorkamer – die geheel anders van inrichting is dank zij attributen als speelgoed, een aquarium, zitkassen en een podiumpje – staat vanaf nu ter beschikking voor alle afdelingen van Jeugd- en Zedenzaken van de politie in het gehele ressort Den Bosch. Daartoe behoren ook alle korpsen en rechtbanken in de provincie Limburg.

De 'interviews' die speciaal opgeleide rechercheurs aan kinderen afnemen werden in het verleden, net als alle andere verhoren, uiteindelijk neergelegd in een schriftelijk proces-verbaal. Ze werden afgenomen in een bestaande verhoorkamer.

Sinds de start van de nieuwe verhoormethode in de kinder-verhoorkamers, wordt het gehele interview echter integraal via vier verschillende videocamera's opgenomen. Wegens ziekte van de procureur-generaal, sprak advocaat-generaal mr. H. Bergkotte gistermorgen de rede van Gonsalves uit.

„De bedoeling van de video-opnames is dat een getuige/jeugdige als slachtoffer het verhaal maar één keer behoeft te vertellen. In de praktijk zou dat wel eens anders kunnen uitpakken”, liet Gonsalves uitspreken. „Indien de opnames voor velerlei uitleg vatbaar zijn, zal dat niet het beoogde resultaat bereiken. Advocaten kunnen wel eens dwars gaan liggen en eisen dat de jeugdige alsnog een keer persoon-

lijk zijn verhaal voor de rechtbank komt vertellen, waarbij de advocaat de gelegenheid krijgt om vragen te stellen.”

Bij het proces-verbaal via video, zo waarschuwt Gonsalves, kan een kind in een bepaalde richting gestuurd worden. Kan dat naderhand niet uitgelegd worden als intimidatie?, vraagt hij zich af. „En hoe te denken over de verschillende interpretaties. Naast de zakelijke vastlegging via een geschreven proces-verbaal is er nu een opname waarin ook toonval een rol speelt.”

Er zijn meer onbeantwoorde vragen, meent de hoogste justitiebaas in Noord-Brabant en Limburg: „Mogen de banden gekopieerd worden ten behoeve van de verdediging? Moet de getuige of het slachtoffer om toestemming gevraagd worden? De praktijk (gerechtelijke uitspraken -red) zal het leren”, meent hij.

De kinder-verhoorkamer is ontworpen door de in Hamburg geboren Gabriela Thiel (33) die naast de sociaal-pedagogische opleiding ook een studie aan de Academie voor Beeldende Vorming in Tilburg volgde. „Ik vond dat er in elk geval een podium, een aquarium en planten in moesten. Al die onderdelen hebben voor kinderen een geheel eigen betekenis. Het podium zorgt er voor dat het kind hoger kan komen te staan dan de volwassene en dat geeft een gevoel van overwicht. De planten en vissen zijn levende wezens waardoor het kind het gevoel krijgt te kunnen overleven. Het kind heeft iets meemaakt waardoor het is bangst, de interviewruimte moet het kind de indruk geven van alledaagseheid; een ruimte waarin leven mogelijk is”, besluit de ontwerpster.

(ADVERTENTIE)

Sinterklaasje kom maar binnen...

Vandaag grote intocht van Sint-Nicolaas en zijn knechten in Brunssum

Brunssum Promotion - Koopstraat Rumpen - Lindeplein/Raadhuisstraat - Brunssumse weekmarkt Promenade Zuid - Promenade Midden - Promenade Noord - Winkelcentrum Gregorius - Brunssum Noord

Muzikale omlijsting:
Bazuinorkest Jong Leven
Jeugdorkest Harmonie Concordia
Showband Parcifal

Breng vandaag tussen 11.00 en 16.00 uur een bezoek aan Brunssum en verwelkom de Sint en zijn pieterbazen.

(ADVERTENTIE)

Klein in meters
GROOT in SERVICE
GROOTSTE collectie

20 meter in de Emmastraat, voorbij ABN-bank

contactlazen-
brillenspecialzaak

't belangrijkste van uw bril zijn: de glazen
Door nieuwe vindingen 'n verbeterde kijk-kwaliteit

P. HOPPENBROUWERS
EMMALEIN 11
HEERLEN. Tel. 711984

Met onze bekende garanties

alle diensten worden door ons tot in de ..... verzorgd!

Stationsstraat 6
6372 GS Landgraaf
Tel. 045-313197

Spoorsingel 4
6412 AA Heerlen
Tel. 045-724808

Einderstraat 53
6461 EM Kerkrade
Tel. 045-463141

EINDEJAARS VOORDEEL

In de maanden november en december krijgt u van JOS BOGMAN de helpende hand toegestoken bij uw St. Nicolaas- of Kerstinkopen.

Bij aankoop van een A1 occasion boven de f 10.000,- (auto's in alle prijsklassen aanwezig) met de alom bekende Jos Bogman garantie, service en de mogelijkheid tot financiering, ontvangt u een:

Cheque
t.w.v. **f 250,-**

te besteden bij de Kerkraadse middenstand.

Zonder inruil ontvangt u een cheque t.w.v. **f 500,-** eveneens inwisselbaar bij de Kerkraadse middenstand. Toch mooi meegenomen als u toch al van plan was een A1 occasion bij Jos Bogman te kopen.

Er is echter een voorwaarde: uw inruiler is niet ouder dan 1980 en APK gekeurd. Graag tot ziens in ons bedrijf.

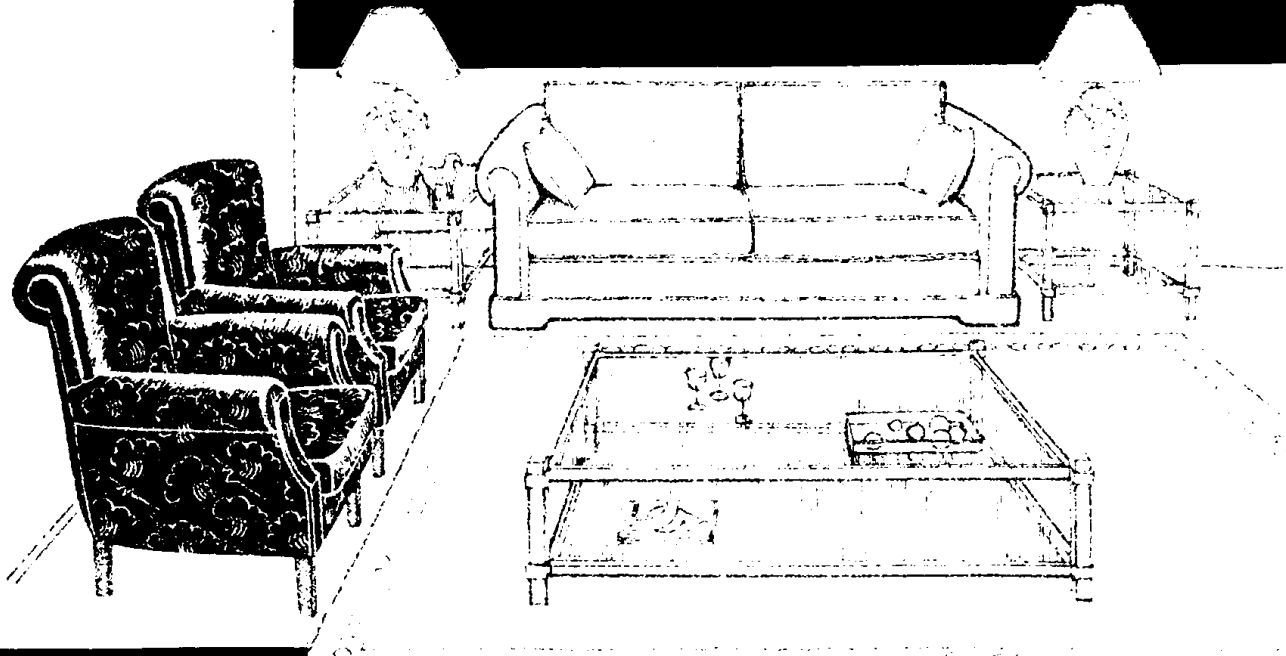
* of f 150,- contant.

OFFICIAL DEALER

Jos Bogman *Ford*

DUO
TENTOONSTELLING

Kenners van Kunst, Welkom bij Wooncultuur

Kunst-actie tot 31 januari 1991

Kenners van verfijnde meubelkunst weten al langer de weg naar Wooncultuur. Maar nu krijgt onze toonzaal een extra artistiek cachet! Wooncultuur stelt zijn ruimte ter beschikking van beeldhouwer Jo Ramakers en kunstschilder Jean-Marie Detré. De confrontatie tussen hun werken en onze nieuwste meubelcreaties is verrassend, geraffineerd, en uw bewondering overwaard!

Kunst voor u

Van 10 november tot 31 januari wordt uw Wooncultuur-aankoop vanaf f 5.000 verrijkt met een uniek geschenk: een originele sculptuur van Jo Ramakers. In dezelfde periode kan elke bezoeker (ook zonder aankoop) deelnemen aan een eenvoudige wedstrijd, waarvan de winnaar zichzelf of een familielid mag laten portretteren door Jean-Marie Detré.

Deelnemingsformulieren en bijzonderheden over de wedstrijd zijn ter beschikking in onze toonzaal.

wooncultuur zutendaal

Dorpsstraat 2-4, 3690 Zutendaal. Telefoon: 011/61.11.36. Telefoon vanuit Nederland: 09-3211 61136.

Iedere dag open van 10 tot 18 uur; woensdag gesloten.

Iedere zondag open van 10 tot 18 uur.

Levering franco aan huis zonder grenskosten.

WINKELN IN KERSTSFEER

Dusseldorf

woensdag 12 en 29 december 55,-
zaterdag 1, 8, 15 en 22 december

Essen

dinsdag 11 en 18 december 50,-
zaterdag 1, 8, 15 en 22 december

Keulen

donderdag 13 en 20 december 50,-
zaterdag 1, 8, 15 en 22 december

KERSTMARKT AKEN

zondag 2, 9, 16 en 23 december 45,-

Prijzen inkl. koffie met gebak, koffie, diner met glas wijn en busreis.

**VAN DER VALK
TOURS**

VOOR BOEKINGEN
EN INLICHTINGEN
045 - 74 11 33

Terworm 10, 6411 RV Heerlen.

REZA GELEEN

WIJ GAAN ONZE DEUREN SLUITEN!
DAAROM MET DE GROOTSTE SPOED

TOTALE LIQUIDATIE

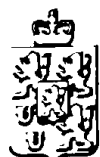
VAN ONZE GEHELE VOORRAAD!

6000 KLEDEN UIT

PERZIË, PAKISTAN EN INDIA

GELEEN: RIJKSWEG ZUID 193 TEL. 04490-55052

OOSTERSE TAPIJTEN

Provincie Limburg

Bureau Bibliotheek
Postbus 5700
6202 MA Maastricht
tel. 043-897386

mededeling
M 282/47-90

Gedeputeerde Staten maken bekend,

dat op 31 oktober 1990 bij hen is binnengekomen de aanvraag d.d. 30 oktober 1990 (ingeschreven onder no. Bt 55110) van het Waterschap Roer en Overmaas te Sittard om vergunning ingevolge de Afvalstoffenwet voor het oprichten van een installatie voor het reinigen van grond en het ontwateren van baggerslib gelegen in de Willem Alexanderhaven te Roermond, sectie K nos. 68 en 79. De aanvraag en andere ter zake zijnde stukken liggen ter inzage van 26 november 1990 tot 5 januari 1991 en wel: - in het provinciehuis te Maastricht (bureau Bibliotheek) tijdens de werkuren; - in het gemeentehuis van Roermond tijdens de werkdagen van 9.00-12.30 uur, en bovendien iedere donderdag in de bodekamer van het gemeentehuis (bestuursingang) van 17.00 tot 20.00 uur, alsmede tijdens de werkuren na laatstgenoemde datum op deze plaatsen tot het einde van de termijn waarbinnen beroep kan worden ingesteld tegen de beschikking op de aanvraag. Wij wijzen in dit verband erop, dat de kantoren in de periode van 24 december 1990 t/m 1 januari 1991 gesloten zijn. Tot uiterlijk 5 januari 1991 kunnen tegen het verlenen van de aangevraagde vergunning gemotiveerde bezwaren kenbaar worden gemaakt: - hetzij schriftelijk, bij Gedeputeerde Staten, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht, onder vermelding van het nummer van de aanvraag, hetzij mondeling, in persoon of bij gemachtigde, tijdens de openbare zitting in het gemeentehuis van Roermond op 18 december 1990 te 14.30 uur. Degene die een bezwaarschrift indient, kan verzoeken zijn persoonlijke gegevens niet bekend te maken. Alleen degenen, die bezwaren hebben ingebracht op de wijze als bovenomschreven en een ieder die aantoonbaar, dat hij daartoe redelijkerwijs niet in staat is geweest, kunnen bezwaren tegen de ontwerpbeschikking indienen en zijn later tot het instellen van beroep gerechtigd.

Goed nieuws als u wel verzekerd bent, maar nog zonder huisarts in uw polis.

U heeft een afspraak met uw huisarts.

Vanaf 1 januari 1991 is huisartsenhulp opgenomen in alle nieuwe particuliere ziektekostenpolissen.

De geneesmiddelen die de huisarts voorschrijft, zijn dan ook meeverzekerd. Dat is een goede zaak, want de huisarts vervult immers een belangrijke rol bij de toegang tot de gezondheidszorg.

In dit najaar zullen degenen die huisartsenhulp nog niet hebben meeverzekerd van hun verzekeringsmaatschappij het aanbod krijgen om zich

zonder keuring tegen de gebruikelijke voorwaarden voor huisartsenhulp te verzekeren.

Zij dienen uiteraard wel rekening te houden met een premieaanpassing. Voor nieuwe verzekerden zal de polis voortaan altijd de huisartsenhulp omvatten. En voor degenen die nu al de huisartsenhulp in de polis hebben, verandert er natuurlijk niets.

Uw ziektekostenverzekeraar maakt uw polis nog completer.

KLOZ

JEANNE D'ARC COLLEGE

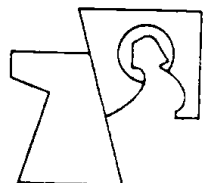
(voorm. meisjes-lyceum,
Maastricht, Grote Gracht)

Ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan van onze school organiseren wij een

REÜNIE op zaterdag 12 oktober 1991

Belangstellende oud-leerlingen worden verzocht voor 1 januari 1991 volledige naam, adres en zo mogelijk eindexamenjaar door te geven aan de school, met op de envelop de vermelding: t.a.v. reüniecommissie. T.z.t. ontvangt men dan een aanmeldingsformulier en nadere informatie.

ZEG HET VOORT!

Jeanne d'Arc College
Oude Molenweg 130,
6228 XW Maastricht.

156544

Chemieconcern verbaasd over heftige reacties

DSM zal ontsnapping gaswolk evalueren

Van onze verslaggever

LEEN - Een evaluatie van gebeurtenissen rondom de gaswolk zal moeten uitvallen of nog maatregelen moeten worden genomen om te voorkomen. Volgens een woordvoerder van de twee eerdere gevallen met de salpeterfabriek in Geleen, eerder niets te maken met de gaswolk van donderdag jl. De gaswolk nitreuze gassen (stikstof) is ontsnapt.

die voorvallen door DSM aangevallen maatregelen hadden de ontsnapping van de gaswolk deze niet kunnen voorkomen. Die maatregelen, zoals een wijziging van voorschriften voor proces, hebben betrekking op een deel van de fabriek.

twee vorige incidenten ontstonden door salpeterzuur, via een vloeistof, door de schoorsteen van de fabriek. Woensdag ging een vloeistof open van een reactie in het bedrijf, waar salpeterzuur maar totaal concentratie stikstofoxiden was gestoten.

gisteren nog over de overleg gevoerd met onder meer de burgemeester Lurink van Maastricht en een grondige nabespreking is nog nodig, vooral als er nog meer mensen betrokken kunnen worden.

chemieconcern heerst gisteren nog steeds grote verbazing over de heftige mate waarin op het gebied is gereageerd. Wordvoerder: „Ik wil de zaak niet bagateliseren, want het had niet moe- gelijk geweest. Maar de wolk die is gedreven, is niets anders dan wat al jaren uit de schoorsteen van de bruin-gele pluim, die er- van voordat wij maatregelen namen.

Extra trein voor fans van Toto

MAASTRICHT - Na afloop van het concert van de groep Toto in het stadion van Maastricht op zondag 2 november verzorgt de NS een extra trein van station Randwyck naar Maastricht. De extra trein vertrekt om 23.00 uur naar Roermond en om 23.30 uur naar Maastricht. Op alle stations onderweg worden de treinen richting Roermond en Maastricht versterkt.

(ADVERTENTIE)

SPORT LEASE MENGELERS

Toyota Carina businesscar
3000 cc, 3000 km.
f 960,- p.m. excl. BTW.

verhuurbedrijven Mengelers b.v.
Postbus 1814/2402. Fax 04492-4822

SPORTVLIEN, MIJN HOBBY!

Al na 15 lessen maakte ik m'n eerste solovlucht! Alleen in een vliegtuig, dat is pas een ervaring!

Leer ook vliegen bij Air Service Limburg. Gemakkelijker en goedkoper dan je denkt. Bel 043 - 646949 voor meer informatie of een eerste proefvlucht.

AIR SERVICE LIMBURG BV

voorlichtingsavond Indonesië met grote video-projectie
Hartelijk welkom op 27 nov. in Motel Heerlen.
Terworn 10. Aanv. 20 u. Toegang gratis. Informatie over onze reizen, ind. Thailand en Maleisië. Individuele groepsreizen.
Info: 03404-51190. RV/TC Indonesië (lid SBN).

TERLAND
w-elementen b.v.
Ramen-Deuren
Hommertweg 35 Hoensbroek
Gem. Heerlen tel. 045-213928

Als spoken verklede kinderen protesteerden in Swalmen tegen de aanleg van de A73 door dit gebied, want dat zou de doodsteek betekenen voor de dassen en de natuur.

Foto: JAN PAUL KUIT

Protest tegen wegenplan Maij-Weggen

A73 'pijnspunt' van Nederland

Van onze verslaggever

SWALMEN - Professor dr. Lucas Reinders van de Universiteit van Amsterdam heeft gisteren in Swalmen een 'pijnspunt' onthuld in het beekdal van de Swalm. Op deze plek is de autosnelweg A73 tussen Venlo en Maastricht gepland. De onthulling maakte deel uit van een landelijke actie tegen het wegenplan van minister Maij-Weggen van Verkeer en Waterstaat.

Vanwege de vele natuurbelangen wordt het Swalm dal gezien als het punt waar de aanleg van de snelweg het meeste pijn doet.

„Er is geen weg in Nederland zo stomp gepland als de rijksweg 73”, zei Reinders. Volgens hem moet Rijkswaterstaat het zogeheten Lateraal tracé weer van stal halen. Dat tracé is gelegen op de westoever van de Maas en loopt parallel aan het Lateraal kanaal. Volgens Reinders doet dit tracé minder schade aan het milieu en is het bovendien minder duur. Daarnaast zijn er in het Swalm dal vijf dassenburchten bewoond, die straks door de weg doorsneden worden.

Geleen

Ook Geleen was gisteren een van de honderd Nederlandse gemeenten waar door milieu-organisaties werd geprotesteerd. Daar werden automobilisten tijdens de avondspits geattendeerd op de nadelige gevolgen van de plannen van minister Maij voor het milieu. Over het via-

duct bij Neerbeek hing een groot spandoek met de tekst 'Een fiets verzuurt niet' terwijl veel chauffeurs folders aangereikt.

De actie werd in Geleen gehouden omdat het de bedoeling is dat de auto's van Geleen-Heerlen en Geleen-Maastricht in de komende jaren worden uitgebreid tot zes rijstroken.

officiële mededeling Gemeentebestuur van Vaals

Bestemmingsplan hoek Kerkstraat

De burgemeester van Vaals maakt ter voldoening aan het bepaalde in artikel 26, lid 1 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening bekend, dat ingaande 27-11-1990 gedurende een maand ter gemeentesecretarie, afdeling grondgebiedzaken, voor een ieder is neergelegd het besluit van de raad van 5-11-1990 tot vaststelling van het bestemmingsplan „hoek Kerkstraat”.

Zij die zich tijdig met bezwaren tot de gemeenteraad hebben gewend kunnen gedurende bovenvermelde termijn bezwaren bij Gedeputeerde Staten van Limburg tegen het bestemmingsplan indienen.

Gelijke bevoegdheid komt tot aan een ieder die bezwaren heeft tegen wijzigingen, welke bij de vaststelling van het plan in het ontwerp zijn aangebracht.

Vaals, 26 november 1990

De burgemeester van Vaals, M.P.A. Damen.

Gemeentebestuur van Vaals

Bestemmingsplan hoek Kerkstraat

De burgemeester van Vaals maakt ter voldoening aan het bepaalde in artikel 26, lid 1 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening bekend, dat ingaande 27-11-1990 gedurende een maand ter gemeentesecretarie, afdeling grondgebiedzaken, voor een ieder is neergelegd het besluit van de raad van 5-11-1990 tot vaststelling van het bestemmingsplan „hoek Kerkstraat”.

Zij die zich tijdig met bezwaren tot de gemeenteraad hebben gewend kunnen gedurende bovenvermelde termijn bezwaren bij Gedeputeerde Staten van Limburg tegen het bestemmingsplan indienen.

Gelijke bevoegdheid komt tot aan een ieder die bezwaren heeft tegen wijzigingen, welke bij de vaststelling van het plan in het ontwerp zijn aangebracht.

Vaals, 26 november 1990

De burgemeester van Vaals, M.P.A. Damen.

Vervolg van pagina 1

ROERMOND - Het Bundeskriminalamt had de hand weten te leggen op een partij van 968 kilo cocaïne en 8,5 ton marihuana, die per container vanuit Colombia via Bremen de Bondsrepubliek was binnengebracht. De vangst heeft een straatwaarde van 600 miljoen. In Duitsland zijn in deze zaak inmiddels 22

Bijna duizend kilo cocaïne in container

mensen aangehouden. Het gaat om de grootste drugvangst in de

Duitse geschiedenis. De drie Nederlandse verdachten zijn vorige week in bewaring gesteld. De rechtbank zal binnenkort beslissen over een vordering tot gevangenhouding voor een periode van dertig dagen. De verdachten zouden overigens door een pseudo-koper in de val zijn gelokt, aldus raadsman mr. Moszkowicz in NRC Handelsblad.

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - De Arbeidsinspectie gaat slagvaardiger optreden bij haar controlerende en opsporende activiteiten. Het district Maastricht van deze 100-jarige onafhankelijk overheidsdienst gaat in het kader van de nieuwe Arbeidswet bedrijven doorlichten op aspecten van de werkomstandigheden waarbij het begrip welzijn de boventoon zal voeren.

De veiligheid blijft overigens aandachtspunt nummer één. In Nederland gebeuren per jaar 60.000 bedrijfsongevallen waarvan één op de duizend een dodelijke afloop heeft. De Arbeidsinspectie blijft net als voorheen onveilige situaties op de werkvloer inspecteren. Dat blijkt nog steeds nodig te zijn. De Arbeidsinspectie Maastricht, die in een maand tijd 1000 bedrijven bezoekt, moet in dezelfde periode nog 200 'harde brieven' sturen.

Ook de aanleiding van de oprichting van de arbeidsinspectie in 1890 is nog steeds actueel, namelijk het regelen van werk- en rusttijden. De inspecteurs van de Arbeidsinspectie Maastricht registreren nog 30 tot 40 gevallen per jaar waarbij in het weekend zonder vergoeding werd gewerkt. Vooral in de horeca en de bouw door onderaannemers wordt daar nog geregeld tegen gezondigd.

Nog teveel 'harde brieven' naar bedrijven

Arbeidsinspectie wil slagvaardig werken

Opgespoorde manco's kunnen op diverse aspecten van werkomstandigheden betrekking hebben; van onveilige apparatuur tot een te krap bemeten of slecht geventileerde werkrimte. Het komt nog geregeld voor dat de Arbeidsinspectie moet ingrijpen en een bedrijf wegens volharding in de slechte werkomstandigheden moet sommeren het werk stil te leggen. Eergisteren nog moest in Hoensbroek een bouwbedrijf stoppen omdat de steigers niet deugden. In ernstige gevallen wordt proces verbaal uitgeschreven en wordt de zaak voorgelegd aan de economische rechter. Vorig jaar gebeurde dat 58 keer vanuit Maastricht.

bij men betrokken is en het verichten van monotone handelingen zijn juist stress-veroorzakende arbeidsomstandigheden.

Het district Maastricht strekt zich uit over de provincie Limburg en het oostelijk deel van Noord-Brabant. Het district telt 80.000 bedrijven, die om de vier jaar worden bezocht door een inspecteur. Waar nodig worden deskundige diensten ingeschakeld. De nieuwe wet op de arbeidsomstandigheden (Arbowet) kent de zorg voor de arbeidsomstandigheden primair toe aan de werkgevers, maar ook de werknemers moeten daar invloed op kunnen hebben.

Een achttal grote Limburgse bedrijven zullen zich gezamenlijk in één stand presenteren op 12 december. Dat gebeurt tijdens een tentoonstelling gewijd aan 100 jaar Arbeidsinspectie in het MECC. Er vindt die dag tevens een congres plaats waar onder andere minister Bert de Vries van Sociale Zaken en Werkgelegenheid het woord zal voeren.

Om 11.00 uur die dag zal districts- hoofd Arbeidsinspectie ir.J. Coenjaerts de tentoonstelling voor geopend verklaren.

Welzijn

Het algemene welzijn van de medewerkers in de bedrijven vormt in de meer structurele aanpak het algemene uitgangspunt. Dat is nodig, want een derde van de mensen die in de WAO zijn beland, zijn patiënten met psychische klachten. Inmiddels is afgekeken met het idee dat stress eerder bij hoger personeel voorkomt dan bij werknemers die eenvoudig werk doen. Niet gekend worden in zaken waar-

In onze onderneming staat een korrekte en zorgvuldige dienstverlening hoog in 't vaandel. Indien ook u zich hierin kunt vinden, dan nodigen wij u uit te solliciteren naar de functie van

UITVAARTVERZORGER M/V

De ervaren uitvaartleider, die zelfstandig werkzaamheden moet kunnen verrichten, voldoet aan de volgende eisen:

- diploma uitvaartverzorger of hiervoor studierend
- opleiding op middelbaar niveau
- goede beheersing van de Nederlandse taal in woord en geschrift
- representatief voorkomen en goede contactuele eigenschappen
- bereid zijn om bij wisseldiensten in het weekend en 's avonds te werken
- bezit rijbewijs B/E.

Uw schriftelijke sollicitatie met uitvoerige persoonsomschrijving en recente pasfoto, wordt met spoed tegemoetgezien onder nr. HK 150 van het Limburgs Dagblad, postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

NIEUWE COLLECTIE
NEPAL TAPIJTEN

Deze tapijten, in pasteltinten met effen middenvlak, zijn geheel afgestemd op de huidige woonstijl.

Zowel in een modern als in een klassiek interieur kunnen deze tapijten goed toegepast worden.

HUB. DOLS & CO
Staat sinds 1905 garant voor Kwaliteit!

MEUBELSHOW IN SITTARD EN VALKENBURG

SITTARD: van Sloun Interieur + Slaapadvies Centrum zondag geopend van 13.00 tot 17.00 uur
VALKENBURG: van Sloun Interieur zondag geopend van 13.00 tot 17.00 uur

van sloun interieur

HERKENT U AAN DE KWALITEIT

SLAAPADVIES CENTRUM

SITTARD, Industriestraat 4, tel. 04490-21839

GELEEN, Annastraat 19, tel. 04490-52865
ROERMOND, Minderbroederssingel 33/
Zwartbroekstr. 20, tel. 04750-10110
SITTARD, Industriestraat 23, tel. 04490-13663
VALKENBURG, Reinaldstraat 1, tel. 04406-12705

Simunt
Juweliers en Diamantairs
lid Amsterdamse Diamantbeurs

Morgen zondag 25 november
koopzondag van 11.00-17.00 uur

de goedkoopste juwelier in Nederland

Sittard - Limbrichterstraat 32 - Tel. 04490-21965

DE RACE TEGEN AIDS HEEFT SPONSORS NODIG.

Er is nog steeds geen medicijn tegen aids. Wetenschappers zoeken, er is vooruitgang, maar we zijn er nog lang niet. Want dat vraagt tijd. En ook geld. Want meer geld betekent méér tijd voor méér mensen. In een race tegen de klok en tegen de dood. Sponsor die race.

AIDS FONDS GIRO 8957
STORTING OP BANKREKENING 70.70.70.228 KAN OK.

(Huis)dieren

Te k. BOBTAIL-PUPS en Bouvier-pup (teefje) met stamb. en ingeent. Kennel Wooly Balls. 045-314173.

Te k. Duitse HERDER-PUP plm. 18 weken, pr.n.o.t.k. Inl. 045-427068.

POINTERPUPS te k. aangeb. met stambloom. Pointers zijn middelgrote kortharige honden, zeer lief met kinderen. Inl.: H. Hoenen, auteur v.h. boek "De Pointer", Stationsstr. 32, Hoensbroek. 045-214998 (na 12.00 uur).

Te k. van part. peper en zout middenslag SCHNAUZERS met garantie, zeer goede stamb. en uitst. bloedlijnen. Ingeent en getatoeerd. Nu 7wk oud. Tel. 04498-55267.

CHIHUAHUA te koop, met stambloompapieren. Agaatstraat 1, Heerlen.

H. BIRMANEN BP en SP mudi.pap. Tel. 045-718461.

CHINCHILLA'S div. kleuren (van hobbyfokker). Tey. spec. kooien, voeder en desk. advies. 04490-78312.

Te k. nestje rode langharige TECKELS. Tel. 04754-81549.

Te k. tropische VOGELS. Trichterweg 102, Brunssum.

West-Highland WHITE-TERRIERPUPS met stamb. ouders aanw. 04130-65127.

Te k. zeer mooie Duitse HERDER, teef, wilsgrauw, iets apart, 7 mnd. oud. Keerweg 87, Heerlen.

Te k. jonge DWERG-SCHNAUZERS, zwart zilver met stamb. 04498-56511.

CHIHUAHUA (langhaar)-Kennel Diente de Plata. Tel. 04405-1686.

Te k. mooie YORKSHIRE-TERRIER pups: weg, omst. te k. Shih-tzupups. Tel. 04498-54002.

Te k. BOBTAIL-Pups met stambloom geent. Ouders HD vrij. Tel. 045-315878.

Te koop DOBERMANN 3 jr. zeer waaks en pup 3 mnd. met stamb. Tel. 08866-3151.

Te k. prachtige chow chows geent en ontw. 8 wkn. Tel. 08866-3151.

Te k. jonge TECKELS, zuiver ras, tel. 04406-16076.

Te k. een van mijn Airdale TERRIERS, teefje, 6 mnd. f 500,-, vader wereldkamp., moeder dit jaar kamp. gew. in Tsjechooslowakije (weg, te hoge leeftijd - 82 jr.) Moet wel goed thuis zijn. Tel. 04750-32384.

Tropisch AQUARIUM 1.25x 40x50 met onderstel en toebeh. f 275,-. 045-717707.

BERNER SENNEN pups met stambloom van HD vrije ouders. Tel. 04125-5077.

Huwelijk/Kennismaking

Stichting mens en relatie
Postbus 525, 6040 AM Roermond, Postbus 5050, 6401 GB Heerlen

COR 67 jr. wedn., zeer actief, prettige gesprekspartner, brede interesse, RK, houdt van o.a. huiselijke gezelligheid, tuinieren, muziek, fietsen en wandelen, is natuurliever, zoekt eenvoudige vrouw.

JOHN 35 jr. d.blond, snor en bril, 1.65 m, R.K. vrijgezel, stichtend, houdt van film en fotografie, tuinieren, muziek, stildansen, reizen zoekt aardig meisje voor vaste relatie, PETER, 69 jr. nette heer, actief en ondern. 1.73m., slank, R.K., rookt niet, is graag onder de mensen, houdt van kien, kaarten, reizen, wil graag samen met een vrouw van het leven genieten.

RIET 60 jr. aantrekkelijke veelz. creatieve vrouw, houdt van tekenen, schilderen, poëzie, zwemmen, dansen, natuur, zkt. z.s.k.m. erudite man.

MICHEL 33 jr. lange goeduitziende jonge man, romantisch, gastvrij en betrouwbaar, houdt van wintersport, t.v., muziek natuur, heeft middelb. opl. en een leuke baan, zkt. liefde en geluk en wil daarom een gezin stichten met lieve vrouw. FRANS 28 jr. lange slanke jongeman, besch. milieubew. inter. voor alternatieve geneeswijze, zoekt niet van roken, drinken en uitgaan, zkt. vriendin.

REACTIES:

HEERLEN e.o.: 045-726539 mevr. Luchtman.
ROERMOND e.o.: 04750-15534 mevr. Nabarro.
Deze en vele andere ingeschreven zoeken een partner voor een duurzame relatie. Wilt u meer info over onze werkwijze, bel dan vrijb. de consulent in uw buurt of vraag de GRATIS BROCHURE aan.

STICHTING MENS EN RELATIE is erkend Raad van Toezicht, ingesteld door het Ministerie van WVC.
Persoonlijke bemiddeling: zorgvuldig en doeltreffend.

Aids infolijn

Bel gratis

06-0.22.22.20

Maand t/m vrijd. van 14.00 tot 22.00 uur.

Nette jonge, gehuwde

zakenvrouw,

33 jr. zkt. spontane

serieuze, nette

Vriendin

lieft ook zakenvrouw, (niet lesb.) om samen in de schaarse vrijblijft iets te ondernemen B.i.o.n.

B-6503, L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Zoek(t) u(j) een vriend(in)? Word(t) lid van de Christelijke KORRESPONDENTIE-KLUB Voor informatie: Postbus 392, 2130 AJ Hoofddorp

"De KONTAKTGROEP" voor vriendschap en/of partner. Uniek zelfkeuzesysteem met o.a. foto's. Info: 010-4200958.

Iedere zaterdag en zondag gezellig dans- en contactavond in de kelderbar "LA CHALET" in Treebeek met DJ Richard. Zaterdag aanv. 21.00 u. Tijdens de wintermaanden 's zondags dansen v.a. 20.00 u. Chalet Treebeek, Komeetstr. 25a, 045-211375.

Cafe dancing WINDROSE Akerstr. 150, Hoensbroek. Woensd. bl. v. alleenst. Dond. en zond. Goed idee? idee v. twee. Vrijd. en zat. gezellig dansen. Muziek voor elk wat wils.

POOLSE vrouwen zoeken Nederlandse Mannen voor Huwelijk! Tel. 045-414015

J. Filippijnse VROUW, 34 jr. met 1 kind zkt. j. man tot 50 jr. Doel: huwelijk. Brieven engelstaig o.n.r. B-6508 L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Man 35 jr. ongehuwd 1.76 l., sl. m. goede baan HBO-nivo en i.b.v. eig. won. strevend en ondernemend type z.k.m. j. VROUW tot dito leefwijze voor duurz. rel. 1 kl. kindje welkom. Br. o.n.r. B-6511 Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Nette alleenst. vrouw 52 jr. zou graag kennis willen maken met nette sportieve MAN tot 56 jr. v. ser. relatie. Br.o.n.r. B-6512, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te k. weg, omst. BOUVIER teef 6½ mnd. Tel. 045-425280.

Te k. PUPPIES van herders, collics, west-highlandterriers, heidewachtels, tekkels keersjes maltezers yorkshire terriers en leuke bastaardhondjes. Tel. 04958-91851 (achter Weert).

Te k. per 1 dec. 3 Duits-Mechelse HERDER-PUPS, 2 reus, 1 teef, geent en ontvormd f 150,-. 045-221550

Vogelhandel BISSCHOPS koopt vandaag van 13.00 tot 15.00 uur bij zaadhandel. Sagen te Kerkrade Chevremont alle soorten lichte kleuren m. en p. kanaries, parkieten, postuur enz. Wij kopen beslist geen groene, bruine of bonte kanaries, geen glasters.

Te k. ras zuiver mini PONY veulentje, 60 cm hoog met papieren. Tel. 04492-3112.

Opleidingen

ANWB en Bovag erk. auto- en motorrijschool WISCH-MANN & Zn, Europaweg-Zuid 340, Ubach over Worms. Tel. 045-321721.

Voor alle rijbewijzen en alle chauffeursopleidingen, vrachtautolessen in DAF 95 of DAF 2800 SpaceCap.

Hulp begeleiding bijles in zes TALEN door ervaren docent. Tel. 045-317161.

Aangeb. TALENCURSUSSEN in 99 talen op cass. enz. f 70,-, 21 danslessen op cass. enz. f 125,- all-in. Tel. 070-3638667 of 070-3849543.

Gevr. student die bijles ENGELS kan geven. Bel. 045-253396.

Bent u een LEKKERBEK? Bel dan de receptenservice van LD-TV: 045-739300.

Rijles

In 8 dagen Uw RIJBEWIJS halen op Sint Eustatius. Examen garantie 04750-32428.

Bovag-rijnschool Van Benthum, voor een complete 10-daagse RIJ-OPLEIDING. Tel. 045-217487.

Huwelijk/Kennismaking

Stichting mens en relatie
Postbus 525, 6040 AM Roermond, Postbus 5050, 6401 GB Heerlen

COR 67 jr. wedn., zeer actief, prettige gesprekspartner, brede interesse, RK, houdt van o.a. huiselijke gezelligheid, tuinieren, muziek, fietsen en wandelen, is natuurliever, zoekt eenvoudige vrouw.

JOHN 35 jr. d.blond, snor en bril, 1.65 m, R.K. vrijgezel, stichtend, houdt van film en fotografie, tuinieren, muziek, stildansen, reizen zoekt aardig meisje voor vaste relatie, PETER, 69 jr. nette heer, actief en ondern. 1.73m., slank, R.K., rookt niet, is graag onder de mensen, houdt van kien, kaarten, reizen, wil graag samen met een vrouw van het leven genieten.

RIET 60 jr. aantrekkelijke veelz. creatieve vrouw, houdt van tekenen, schilderen, poëzie, zwemmen, dansen, natuur, zkt. z.s.k.m. erudite man.

MICHEL 33 jr. lange goeduitziende jonge man, romantisch, gastvrij en betrouwbaar, houdt van wintersport, t.v., muziek natuur, heeft middelb. opl. en een leuke baan, zkt. liefde en geluk en wil daarom een gezin stichten met lieve vrouw. FRANS 28 jr. lange slanke jongeman, besch. milieubew. inter. voor alternatieve geneeswijze, zoekt niet van roken, drinken en uitgaan, zkt. vriendin.

RIET 60 jr. aantrekkelijke veelz. creatieve vrouw, houdt van tekenen, schilderen, poëzie, zwemmen, dansen, natuur, zkt. z.s.k.m. erudite man.

MICHEL 33 jr. lange goeduitziende jonge man, romantisch, gastvrij en betrouwbaar, houdt van wintersport, t.v., muziek natuur, heeft middelb. opl. en een leuke baan, zkt. liefde en geluk en wil daarom een gezin stichten met lieve vrouw. FRANS 28 jr. lange slanke jongeman, besch. milieubew. inter. voor alternatieve geneeswijze, zoekt niet van roken, drinken en uitgaan, zkt. vriendin.

RIET 60 jr. aantrekkelijke veelz. creatieve vrouw, houdt van tekenen, schilderen, poëzie, zwemmen, dansen, natuur, zkt. z.s.k.m. erudite man.

MICHEL 33 jr. lange goeduitziende jonge man, romantisch, gastvrij en betrouwbaar, houdt van wintersport, t.v., muziek natuur, heeft middelb. opl. en een leuke baan, zkt. liefde en geluk en wil daarom een gezin stichten met lieve vrouw. FRANS 28 jr. lange slanke jongeman, besch. milieubew. inter. voor alternatieve geneeswijze, zoekt niet van roken, drinken en uitgaan, zkt. vriendin.

RIET 60 jr. aantrekkelijke veelz. creatieve vrouw, houdt van tekenen, schilderen, poëzie, zwemmen, dansen, natuur, zkt. z.s.k.m. erudite man.

MICHEL 33 jr. lange goeduitziende jonge man, romantisch, gastvrij en betrouwbaar, houdt van wintersport, t.v., muziek natuur, heeft middelb. opl. en een leuke baan, zkt. liefde en geluk en wil daarom een gezin stichten met lieve vrouw. FRANS 28 jr. lange slanke jongeman, besch. milieubew. inter. voor alternatieve geneeswijze, zoekt niet van roken, drinken en uitgaan, zkt. vriendin.

RIET 60 jr. aantrekkelijke veelz. creatieve vrouw, houdt van tekenen, schilderen, poëzie, zwemmen, dansen, natuur, zkt. z.s.k.m. erudite man.

MICHEL 33 jr. lange goeduitziende jonge man, romantisch, gastvrij en betrouwbaar, houdt van wintersport, t.v., muziek natuur, heeft middelb. opl. en een leuke baan, zkt. liefde en geluk en wil daarom een gezin stichten met lieve vrouw. FRANS 28 jr. lange slanke jongeman, besch. milieubew. inter. voor alternatieve geneeswijze, zoekt niet van roken, drinken en uitgaan, zkt. vriendin.

RIET 60 jr. aantrekkelijke veelz. creatieve vrouw, houdt van tekenen, schilderen, poëzie, zwemmen, dansen, natuur, zkt. z.s.k.m. erudite man.

MICHEL 33 jr. lange goeduitziende jonge man, romantisch, gastvrij en betrouwbaar, houdt van wintersport, t.v., muziek natuur, heeft middelb. opl. en een leuke baan, zkt. liefde en geluk en wil daarom een gezin stichten met lieve vrouw. FRANS 28 jr. lange slanke jongeman, besch. milieubew. inter. voor alternatieve geneeswijze, zoekt niet van roken, drinken en uitgaan, zkt. vriendin.

RIET 60 jr. aantrekkelijke veelz. creatieve vrouw, houdt van tekenen, schilderen, poëzie, zwemmen, dansen, natuur, zkt. z.s.k.m. erudite man.

MICHEL 33 jr. lange goeduitziende jonge man, romantisch, gastvrij en betrouwbaar, houdt van wintersport, t.v., muziek natuur, heeft middelb. opl. en een leuke baan, zkt. liefde en geluk en wil daarom een gezin stichten met lieve vrouw. FRANS 28 jr. lange slanke jongeman, besch. milieubew. inter. voor alternatieve geneeswijze, zoekt niet van roken, drinken en uitgaan, zkt. vriendin.

RIET 60 jr. aantrekkelijke veelz. creatieve vrouw, houdt van tekenen, schilderen, poëzie, zwemmen, dansen, natuur, zkt. z.s.k.m. erudite man.

MICHEL 33 jr. lange goeduitziende jonge man, romantisch, gastvrij en betrouwbaar, houdt van wintersport, t.v., muziek natuur, heeft middelb. opl. en een leuke baan, zkt. liefde en geluk en wil daarom een gezin stichten met lieve vrouw. FRANS 28 jr. lange slanke jongeman, besch. milieubew. inter. voor alternatieve geneeswijze, zoekt niet van roken, drinken en uitgaan, zkt. vriendin.

RIET 60 jr. aantrekkelijke veelz. creatieve vrouw, houdt van tekenen, schilderen, poëzie, zwemmen, dansen, natuur, zkt. z.s.k.m. erudite man.

MICHEL 33 jr. lange goeduitziende jonge man, romantisch, gastvrij en betrouwbaar, houdt van wintersport, t.v., muziek natuur, heeft middelb. opl. en een leuke baan, zkt. liefde en geluk en wil daarom een gezin stichten met lieve vrouw. FRANS 28 jr. lange slanke jongeman, besch. milieubew. inter. voor alternatieve geneeswijze, zoekt niet van roken, drinken en uitgaan, zkt. vriendin.

RIET 60 jr. aantrekkelijke veelz. creatieve vrouw, houdt van tekenen, schilderen, poëzie, zwemmen, dansen, natuur, zkt. z.s.k.m. erudite man.

MICHEL 33 jr. lange goeduitziende jonge man, romantisch, gastvrij en betrouwbaar, houdt van wintersport, t.v., muziek natuur, heeft middelb. opl. en een leuke baan, zkt. liefde en geluk en wil daarom een gezin stichten met lieve vrouw. FRANS 28 jr. lange slanke jongeman, besch. milieubew. inter. voor alternatieve geneeswijze, zoekt niet van roken, drinken en uitgaan, zkt. vriendin.

RIET 60 jr. aantrekkelijke veelz. creatieve vrouw, houdt van tekenen, schilderen, poëzie, zwemmen, dansen, natuur, zkt. z.s.k.m. erudite man.

VROUW zacht karakter, MBO-niveau zoekt lieve eerlijke partner van gelijk niveau tussen 55 en 65 jr. Geestelijke diepgang van grote betekenis, ser. bedoel. Br.o.n.r. B-6514, L.D. Postb. 2610, 6401 DC Heerlen.

Dame 67 jr. zkt. kennism. m. HEER alg. ontwik. romantisch niet onbemid., met eigen v.v. Br.o.n.r. B-6517 Postb. 2610, 6401 DC Heerlen.

Charm. weduwe ex zaken-vrouw z.s.k.m. WEDUW-NAAAR, zacht karakter, lft. 58/62 jr. L. 1.80m. Br. met tel.n.r. en foto o.e.w.r. Br.o.n.r. B-6519 Postbus 2610, 6401 DC Heerlen

Nette goed uitz. man 52 jr., 1.90 mtr. met heerlijk zacht karakter en brede interesses. Zoekt op deze wijze een spontane goedt. uitz. VROUW plm 43-50 jr. die eerlijk en betrouwb. is, geen bar type. Voor een fijne eerl. relatie. Br. met telef.n.r. O.N.R. B-6522, discr. verz. L.D. Postb. 2610, 6401 DC Hrl.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes t snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Nette alleenst. vrouw 52 jr. zou graag kennis willen maken met nette sportieve MAN tot 56 jr. v. ser. relatie. Br.o.n.r. B-6512, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te k. weg, omst. BOUVIER teef 6½ mnd. Tel. 045-425280.

Te k. PUPPIES van herders, collics, west-highlandterriers, heidewachtels, tekkels keersjes maltezers yorkshire terriers en leuke bastaardhondjes. Tel. 04958-91851 (achter Weert).

Te k. per 1 dec. 3 Duits-Mechelse HERDER-PUPS, 2 reus, 1 teef, geent en ontvormd f 150,-. 045-221550

Vogelhandel BISSCHOPS koopt vandaag van 13.00 tot 15.00 uur bij zaadhandel. Sagen te Kerkrade Chevremont alle soorten lichte kleuren m. en p. kanaries, parkieten, postuur enz. Wij kopen beslist geen groene, bruine of bonte kanaries, geen glasters.

Te k. ras zuiver mini PONY veulentje, 60 cm hoog met papieren. Tel. 04492-3112.

Opleidingen

ANWB en Bovag erk. auto- en motorrijschool WISCH-MANN & Zn, Europaweg-Zuid 340, Ubach over Worms. Tel. 045-321721.

Voor alle rijbewijzen en alle chauffeursopleidingen, vrachtautolessen in DAF 95 of DAF 2800 SpaceCap.

Hulp begeleiding bijles in zes TALEN door ervaren docent. Tel. 045-317161.

Aangeb. TALENCURSUSSEN in 99 talen op cass. enz. f 70,-, 21 danslessen op cass. enz. f 125,- all-in. Tel. 070-3638667 of 070-3849543.

Gevr. student die bijles ENGELS kan geven. Bel. 045-253396.

Bent u een LEKKERBEK? Bel dan de receptenservice van LD-TV: 045-739300.

Rijles

In 8 dagen Uw RIJBEWIJS halen op Sint Eustatius. Examen garantie 04750-32428.

Bovag-rijnschool Van Benthum, voor een complete 10-daagse RIJ-OPLEIDING. Tel. 045-217487.

Huwelijk/Kennismaking

Stichting mens en relatie
Postbus 525, 6040 AM Roermond, Postbus 5050, 6401 GB Heerlen

COR 67 jr. wedn., zeer actief, prettige gesprekspartner, brede interesse, RK, houdt van o.a. huiselijke gezelligheid, tuinieren, muziek, fietsen en wandelen, is natuurliever, zoekt eenvoudige vrouw.

JOHN 35 jr. d.blond, snor en bril, 1.65 m, R.K. vrijgezel, stichtend, houdt van film en fotografie, tuinieren, muziek, stildansen, reizen zoekt aardig meisje voor vaste relatie, PETER, 69 jr. nette heer, actief en ondern. 1.73m., slank, R.K., rookt niet, is graag onder de mensen, houdt van kien, kaarten, reizen, wil graag samen met een vrouw van het leven genieten.

RIET 60 jr. aantrekkelijke veelz. creatieve vrouw, houdt van tekenen, schilderen, poëzie, zwemmen, dansen, natuur, zkt. z.s.k.m. erudite man.

MICHEL 33 jr. lange goeduitziende jonge man, romantisch, gastvrij en betrouwbaar, houdt van wintersport, t.v., muziek natuur, heeft middelb. opl. en een leuke baan, zkt. liefde en geluk en wil daarom een gezin stichten met lieve vrouw. FRANS 28 jr. lange slanke jongeman, besch. milieubew. inter. voor alternatieve geneeswijze, zoekt niet van roken, drinken en uitgaan, zkt. vriendin.

RIET 60 jr. aantrekkelijke veelz. creatieve vrouw, houdt van tekenen, schilderen, poëzie, zwemmen, dansen, natuur, zkt. z.s.k.m. erudite man.

MICHEL 33 jr. lange goeduitziende jonge man, romantisch, gastvrij en betrouwbaar, houdt van wintersport, t.v., muziek natuur, heeft middelb. opl. en een leuke baan, zkt. liefde en geluk en wil daarom een gezin stichten met lieve vrouw. FRANS 28 jr. lange slanke jongeman, besch. milieubew. inter. voor alternatieve geneeswijze, zoekt niet van roken, drinken en uitgaan, zkt. vriendin.

RIET 60 jr. aantrekkelijke veelz. creatieve vrouw, houdt van tekenen, schilderen, poëzie, zwemmen, dansen, natuur, zkt. z.s.k.m. erudite man.

MICHEL 33 jr. lange goeduitziende jonge man, romantisch, gastvrij en betrouwbaar, houdt van wintersport, t.v., muziek natuur, heeft middelb. opl. en een leuke baan, zkt. liefde en geluk en wil daarom een gezin stichten met lieve vrouw. FRANS 28 jr. lange slanke jongeman, besch. milieubew. inter. voor alternatieve geneeswijze, zoekt niet van roken, drinken en uitgaan, zkt. vriendin.

RIET 60 jr. aantrekkelijke veelz. creatieve vrouw, houdt van tekenen, schilderen, poëzie, zwemmen, dansen, natuur, zkt. z.s.k.m. erudite man.

MICHEL 33 jr. lange goeduitziende jonge man, romantisch, gastvrij en betrouwbaar, houdt van wintersport, t.v., muziek natuur, heeft middelb. opl. en een leuke baan, zkt. liefde en geluk en wil daarom een gezin stichten met lieve vrouw. FRANS 28 jr. lange slanke jongeman, besch. milieubew. inter. voor alternatieve geneeswijze, zoekt niet van roken, drinken en uitgaan, zkt. vriendin.

RIET 60 jr. aantrekkelijke veelz. creatieve vrouw, houdt van tekenen, schilderen, poëzie, zwemmen, dansen, natuur, zkt. z.s.k.m. erudite man.

MICHEL 33 jr. lange goeduitziende jonge man, romantisch, gastvrij en betrouwbaar, houdt van wintersport, t.v., muziek natuur, heeft middelb. opl. en een leuke baan, zkt. liefde en geluk en wil daarom een gezin stichten met lieve vrouw. FRANS 28 jr. lange slanke jongeman, besch. milieubew. inter. voor alternatieve geneeswijze, zoekt niet van roken, drinken en uitgaan, zkt. vriendin.

RIET 60 jr. aantrekkelijke veelz. creatieve vrouw, houdt van tekenen, schilderen, poëzie, zwemmen, dansen, natuur, zkt. z.s.k.m. erudite man.

MICHEL 33 jr. lange goeduitziende jonge man, romantisch, gastvrij en betrouwbaar, houdt van wintersport, t.v., muziek natuur, heeft middelb. opl. en een leuke baan, zkt. liefde en geluk en wil daarom een gezin stichten met lieve vrouw. FRANS 28 jr. lange slanke jongeman, besch. milieubew. inter. voor alternatieve geneeswijze, zoekt niet van roken, drinken en uitgaan, zkt. vriendin.

RIET 60 jr. aantrekkelijke veelz. creatieve vrouw, houdt van tekenen, schilderen, poëzie, zwemmen, dansen, natuur, zkt. z.s.k.m. erudite man.

MICHEL 33 jr. lange goeduitziende jonge man, romantisch, gastvrij en betrouwbaar, houdt van wintersport, t.v., muziek natuur, heeft middelb. opl. en een leuke baan, zkt. liefde en geluk en wil daarom een gezin stichten met lieve vrouw. FRANS 28 jr. lange slanke jongeman, besch. milieubew. inter. voor alternatieve geneeswijze, zoekt niet van roken, drinken en uitgaan, zkt. vriendin.

RIET 60 jr. aantrekkelijke veelz. creatieve vrouw, houdt van tekenen, schilderen, poëzie, zwemmen, dansen, natuur, zkt. z.s.k.m. erudite man.

MICHEL 33 jr. lange goeduitziende jonge man, romantisch, gastvrij en betrouwbaar, houdt van wintersport, t.v., muziek natuur, heeft middelb. opl. en een leuke baan, zkt. liefde en geluk en wil daarom een gezin stichten met lieve vrouw. FRANS 28 jr. lange slanke jongeman, besch. milieubew. inter. voor alternatieve geneeswijze, zoekt niet van roken, drinken en uitgaan, zkt. vriendin.

RIET 60 jr. aantrekkelijke veelz. creatieve vrouw, houdt van tekenen, schilderen, poëzie, zwemmen, dansen, natuur, zkt. z.s.k.m. erudite man.

MICHEL 33 jr. lange goeduitziende jonge man, romantisch, gastvrij en betrouwbaar, houdt van wintersport, t.v., muziek natuur, heeft middelb. opl. en een leuke baan, zkt. liefde en geluk en wil daarom een gezin stichten met lieve vrouw. FRANS 28 jr. lange slanke jongeman, besch. milieubew. inter. voor alternatieve geneeswijze, zoekt niet van roken, drinken en uitgaan, zkt. vriendin.

RIET 60 jr. aantrekkelijke veelz. creatieve vrouw, houdt van tekenen, schilderen, poëzie, zwemmen, dansen, natuur, zkt. z.s.k.m. erudite man.

MICHEL 33 jr. lange goeduitziende jonge man, romantisch, gastvrij en betrouwbaar, houdt van wintersport, t.v., muziek natuur, heeft middelb. opl. en een leuke baan, zkt. liefde en geluk en wil daarom een gezin stichten met lieve vrouw. FRANS 28 jr. lange slanke jongeman, besch. milieubew. inter. voor alternatieve geneeswijze, zoekt niet van roken, drinken en uitgaan, zkt. vriendin.

RIET 60 jr. aantrekkelijke veelz. creatieve vrouw, houdt van tekenen, schilderen, poëzie, zwemmen, dansen, natuur, zkt. z.s.k.m. erudite man.

POOLSE vrouwen zoeken Nederlandse Mannen voor Huwelijk! Tel. 045-414015

J. Filippijnse VROUW, 34 jr. met 1 kind zkt. j. man tot 50 jr. Doel: huwelijk. Brieven engelstaig o.n.r. B-6508 L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Man 35 jr. ongehuwd 1.76 l., sl. m. goede baan HBO-nivo en i.b.v. eig. won. strevend en ondernemend type z.k.m. j. VROUW tot dito leefwijze voor duurz. rel. 1 kl. kindje welkom. Br. o.n.r. B-6511 Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Nette alleenst. vrouw 52 jr. zou graag kennis willen maken met nette sportieve MAN tot 56 jr. v. ser. relatie. Br.o.n.r. B-6512, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

exposities

HEERLEN

Limburgse Volkssterrenwacht. Schapsskoolweg 95. Expositie 'science fiction-kunst'. Tm 28/11, open di tm vr en zo 13-17 uur, di en vr ook 19.30-22 uur. **Stadsgalerie.** Raadhuisplein 19. De tentoonstelling 'Eigenwijze Portretten' met de kunstenaars Philip Akkerman, Ad Gerritsen, Dolf Henkes, Charlotte van Vailand en Emo Verkerk. Tm 16/12, openingstijden di tm vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur. **Credit Lyonnais Bank.** Foto-expositie van Marij Bot in de 8 Limburgse kantoren. Tm 31/12, open ma tm vr van 9-16 uur. **Galerie Signe.** Akerstraat 82a. Schilderijen van Fred Matthijs, fotografie van Reiner Nachterwey en keramiek van Marie Verdijk. Tm 9/12, open do tm zo van 14-17 uur.

Ruim 18 mille voor gemeenschapsruimte bij woonwagenkamp

Van onze verslaggever

BRUNSSUM - Het college van Brunssum wil ruim 18.000 gulden uittrekken voor de bouw van een gemeenschapsruimte bij het woonwagenkampje aan de Hoo-genboschweg.

Zoals bekend werden in mei van dit jaar alle woonwagenbewoners met standplaatsen in Brunssum uitgenodigd om met het college van gedachten te wisselen over de realisatie van gemeenschappelijke ruimten op de woonwagenkampjes. Afgesproken werd toen dat de woonwagenbewoners zelf een stichting in het leven zouden roepen, die een begroting voor de bouw van het gemeenschapshuis zou indienen.

Tot op heden hebben alleen de woonwagenbewoners aan de Hoo-genboschweg op dit voorstel gereageerd. Zij hebben de stichting 'Oude Molen' opgericht en een adequate begroting ingediend. De raad van Brunssum buigt zich komende dinsdag over het collegevoorstel om de bouw van het gemeenschapshuis te financieren.

Kosten uitbreiding Automaten Limburg: anderhalf miljoen

Van onze verslaggever

KERKRADE - De uitbreiding van Automaten Limburg op industrieterrein Dertgenbach in Kerkrade heeft anderhalf miljoen gulden gekost. Het bedrijf dat in 1990 het 20-jarig bestaan viert, opent 8 december opnieuw het hoofdkantoor. Bij Automaten Limburg, geleid door pa en zoon Gloudemans, werken in totaal 115 mensen. De totale oppervlakte van het bedrijf is 7.000 vierkante meter.

Harrie Gloudemans begon twintig jaar geleden met een paar kauwgomballenautomaten. Hij kocht een firmaatje op in het Drentse Beilen. Vervolgens liet hij hier en daar een hobbelleestje plaatsen. Inmiddels vervaardigt zijn bedrijf tal van speeltoestellen en speel- en gokautomaten.

Automaten Limburg heeft het alleenrecht op bijvoorbeeld de pratende papegaaien die de wacht houden in een kooi voor duizenden speelgoedwinkels in Europa. De Kerkradse firma heeft vestigingen in Italië, Duitsland en België. Ook is er een joint-venture gesloten met een Russisch bedrijf. De eerste machines uit de Sovjet-Unie kwamen pas binnen. Ook zijn pas de eerste stappen gezet voor een vestiging op Aruba.

Vader Harry en zoon Ton hebben beiden vijftig procent van de aandelen in handen. Vroegere partners hebben zij uitgekocht.

Naast amusementsinstellingen maakt Automaten Limburg ook gokautomaten, hoewel bij Gloudemans sr de haren recht overigend gaan staan bij het woord alleen al. Hij prefereert het woord 'kansspelautomat'. Eendertig van de omzet van zijn bedrijf komt trouwens wel uit die kansspelsector. Zo exploiteren Gloudemans en Gloudemans alle automatenhallen in de bungalowparken van Grandorado.

Op de vraag hoe lang Gloudemans sr nog denkt aan te blijven, zegt hij vastberaden: „Vijf jaar”. Waarop zoon Ton broodnuchter: „Alweer?”

Plannen voor uitbreiding winkelcentrum

BRUNSSUM - In het kader van het project 'Klaver-vier', bedoeld om de natwijck Brunssum-Noord op te waarderen, is bij de gemeente een bouwplan ingediend voor een verbouwing van het winkelcentrum in de natwijck. Het is de bedoeling dat de reeds gedeeltelijk overdekte voetgangersdoorgang geheel zal worden overkapt en voor een deel wordt omgebouwd tot winkelruimte.

Bovendien zal een gedeelte van de bestaande winkelruimte afgebroken worden ten behoeve van een nieuwe entree/parkerhaven. Ook ligt er een plan om het buurthuis 'Open Huis' uit te breiden. Omdat er ander strijd is met het geldende bestemmingsplan, stelt het college de raad komende dinsdag voor de bestemmingsplannen te wijzigen.

Hans van de Veer: 'Werk voor blinden was vaak mensonwaardig'

door jeannette ackens

HEERLEN - Schinnen 1944. In de handen van de zestienjarige Hans van de Veer ontploft een projectiel dat de jongen op een verlaten plek heeft opgeraapt. Hij kon zijn nieuwsgierigheid niet bedwingen en peuterde de huls open. Hans moet een hand missen en van de andere zijn nog een paar stompjes over. Bovendien zal hij voor de rest van zijn leven niets meer kunnen zien. Geen al te beste vooruitzichten voor een tiener.

Desondanks kan Van de Veer nu van zichzelf zeggen dat hij 40 jaar lang voor zijn eigen boterham heeft gezorgd en dat niemand aan zijn prestaties kon merken dat hij blind is.

Na vijftien jaar de telefooncentrale van het CBS bediend te hebben, nam hij gisteren afscheid van het rijk der statistieken om gebruik te maken van de Vut-regeling. Het feit dat het CBS voor circa vier miljoen gulden een nieuwe telefooncentrale liet installeren, gaf een extra duwtje in de rug. Niet zonder trots vermeldt hij dat zijn stoel wordt overgenomen door twee part-timers, beiden slechtziend.

Kokosmatten

„Na mijn ongeluk ben ik een paar jaar thuis geweest, heb wat in ziekenhuizen rondgezworven en het blindeninstituut in Brunssum bezocht. In 1950 kreeg ik een plaats bij de blindenwerkplaats in Maastricht. Gelukkig bestaat die nu niet meer, want dat was echt nog iets van de oude stempel; helemaal op de liefdadigheidsleest geschied. We moesten er kokosmatten vlechten, maar omdat deze instellingen niet onder de arbeidswetgeving vielen, waren de arbeidsomstandigheden vaak mensonwaardig. Ik begon 's ochtends om zeven uur en kwam 's avonds om half zeven thuis. Na een week hard werken had ik precies 25 gulden verdiend. Vergeleken met niet-gehandicapten was dat eigenlijk niets.” Het zal dan ook weinig verbaasend wekken dat er in huize Van de Veer geen kokosmat te vinden is.

Bij het Staatstoezicht op de Mijnen kreeg Hans van de Veer in 1955 zijn eerste baan als telefonist. Toentertijd was er een gebrek aan arbeidskrachten en de overheid vond dat dergelijke functies uitstekend door blinden vervuld konden worden. Het dienstverband verwaterde echter en Van de Veer aanvaardde een baan bij het CBS waar toen

ontmoeting op zaterdag

nog maar 140 mensen werkten. Voor Hans was dat een hele overschakeling. De nijpende vraag 'kan ik dit wel aan' schoot regelmatig door zijn hoofd. Vijftien jaar later zegt perso-

neelschef Sjoorda dat de blinde telefonist een fenomenale kennis over het CBS heeft opgebouwd en dat hij uit de 1400 werknemers die het bureau nu telt, steeds de juiste persoon wist te

● Met de oude telefooncentrale verdwijnt ook Hans van de Veer bij het CBS.

Foto: CHRISTA HALBESMA

prikken om een binnenkomend gesprek te beantwoorden. „Dat er in Heerlen en sinds kort ook in Voerburg structureel een formatieplaats is gereserveerd voor

een blinde of slechtziende, mag de heer Van de Veer daarom geheel als zijn verdienste beschouwen.”

Maar voordat al die positieve bevindingen op een rijtje gezet konden worden, moest Van de Veer eerst met de nodige nadelen van zijn handicap leren omgaan. Wanneer er voor zijn collega's van de telefooncentrale een lampje ging branden, had Hans daar natuurlijk niets aan. Dus kwam er een zoemer, zodat hij wist of het om een in- of uitgaand gesprek ging. Ook werden er op het apparaat uitspringende knopjes aangebracht die hij gemakkelijk kon bedienen. En de linkerhelft van de gang die hij moest aflopen om het toilet te bereiken, werd voor Hans van de Veer bestemd.

Achterstand

Ondertussen bleef het CBS groeien als kool en het aantal telefoontjes nam fors toe. Om de haverklap lagen er mutatielijsten met daarop nieuwe namen van personeelsleden, afdelingen en bijbehorende telefoonnummers. Hans stapte daarmee naar de ZOL-bedrijven en na enkele weken was hij in het bezit van een lijst in braille. „Maar ik liep dus wel altijd een tijdje achter. De computer was mijn redding. Ik kwam erachter dat het hele personeelsbestand in de computer is opgeslagen. Dus stuurde ik een magneetband naar de Nederlandse blindenbibliotheek waar ze binnen 20 minuten een lijst in braille voor mij klaar hadden. Mijn achterstand werd daardoor gereduceerd tot slechts een paar dagen.”

Door zijn eigen ervaringen besloot Hans het secretariaat van de afdeling Zuid-Limburg van de Nederlandse Vereniging van blinden en slechtzienden op zich te nemen, want er staan bij de sociale werkplaatsen heel wat visueel gehandicapten te trappelen om aan de slag te kunnen. Ook ging hij als vrijwilliger persoonlijke hulp verlenen aan lotgenoten. Na dertig jaar geeft hij zijn secretariatsfunctie over aan een slechtziende uit Eygelshoven, toevallig ook nog één van de twee part-timers die hem op de centrale opvolgen.

Vereniging politiehonden in opspraak

'Hulp in Nood' mag leden toch royeren

● Burgemeester Hoogland overhandigt de heer Th. Schielen de eremedaille in zilver. Foto: DRIES LINSSEN

per persoon

Eremedaille T. Schielen

BRUNSSUM - De heer T. Schielen kreeg gistermiddag in het gemeentehuis van Brunssum de eremedaille in zilver, verbonden aan de Orde van Oranje Nassau. Schielen ontving de koninklijke onderscheiding uit handen van burgemeester Hoogland vanwege zijn vele verdiensten voor de handbalvereniging Limburgia. Hij was veertig jaar geleden mede-oprichter van deze Brunssumse sportclub, die inmiddels 160 leden telt. De heer Schielen was gedurende 30 jaar veldofficier en ruim 20 jaar bestuurslid van HV Limburgia. Ook fungeer-

de de Brunssumnaar jarenlang als jeugdleider en thans is hij materiaalverzorger.

Jubilarissen

● In het redactionele stukje over de huldiging van een aantal leden bij het vrijwillige brandweerkorps in Heerlen werden abusievelijk de namen vergeten van de koperen jubilarissen. De heren L. van Duren, J. Beeren-donk, H. Goris, J. Brouns en F. van de Boom. Alsnog proficiat.

Geslaagd

● Aan de Rijksuniversiteit Limburg slaagde de Heerleenaar René van der Hulst (24) cum laude voor zijn doctoraal examen geneeskunde.

Van onze verslaggever

SCHINNEN/NUTH - De president van de Maastrichtse rechtbank heeft in kort geding bepaald dat het bestuur van politiehondenvereniging 'Hulp in Nood' in Nuth zijn besluit om vijf leden te royeren, niet hoeft terug te draaien. Het kort geding was aangespannen door de betreffende leden, onder wie de voormalige secretaris van 'Hulp in Nood'. Hun vordering is door mr. P. Broekhoven afgewezen.

Volgens een van de geroyeerde leden stond al geruime tijd de positie van voorzitter L. Wetzelz uit Schinnen ter discussie. De vijf ontevreden leden wilden hun ongenoegen tijdens een ledenvergadering bekend maken, maar voordat het zover was, vonden ze een brief van het bestuur in de bus waarin stond dat ze waren geroyeerd.

Rechter

Daarop togen ze naar de Maastrichtse rechter, die zich deze week echter op het standpunt stelde dat de vijf hun onvrede op een ledenvergadering bekend hadden moeten maken.

De geroyeerde leden zijn niet van plan om in hoger beroep te gaan. Wel hebben zij de kwestie voorgelegd aan het hoofdbestuur van de Koninklijke Nederlandse Politiehondenvereniging, de KNPV.

Voorzitter Wetzelz was niet voor commentaar bereikbaar.

Symposium in 'Welterhof'

Van onze verslaggeefster

HEERLEN - Voor artsen, vrijwilligers en andere belangstellenden wordt op 30 november een symposium over psychiatrische deeltijdbehandeling in Welterhof gehouden. Deze inrichting streeft ernaar patiënten zo kort mogelijk op te nemen en zoekt naar vervangende of opnameverkortende mogelijkheden. Het Therapeutisch Dagcentrum heeft de afgelopen jaren een aantal vormen van deeltijdbehande-

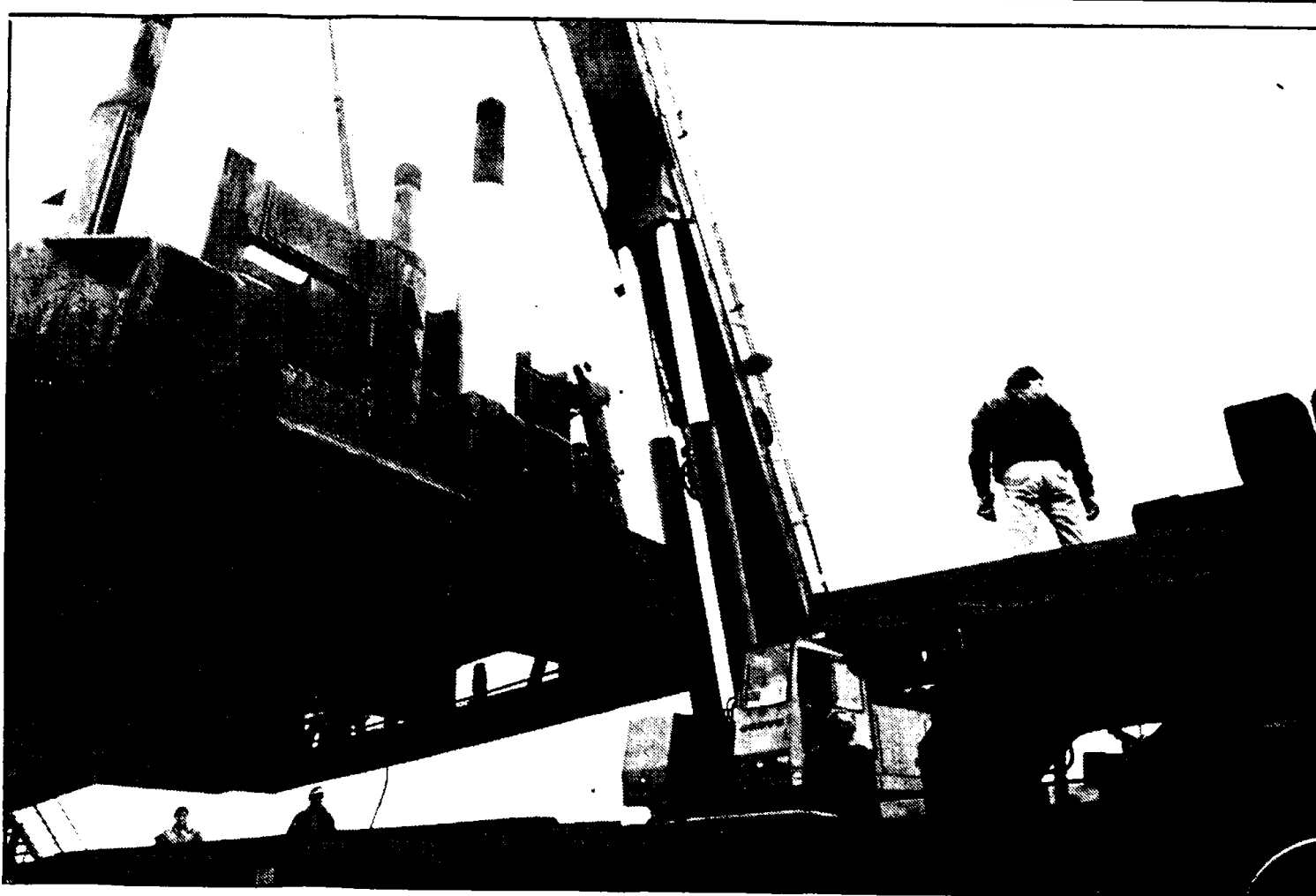
ling ontwikkeld en uitgevoerd.

Met deeltijdbehandeling wordt bedoeld dat de patiënt een aantal dagen of dagdelen per week een psychiatrische behandeling krijgt. De avonden, nachten en weekenden worden in de eigen omgeving doorgebracht. Daarom vormt deze behandelingsmethode een alternatief voor klinische opname in een psychiatrische ziekenhuis. Bovendien is de behandeling intensiever dan de ambulante hulpverlening door

de polikliniek of het RIAGG.

Het symposium 'Functie en plaats van de deeltijdbehandeling in een regionaal zorgnetwerk' vindt plaats in de filmzaal van Welterhof en begint om 14.00 uur. Als sprekers zijn onder meer uitgenodigd H. Schrevel, secretaris van de sekte geestelijke gezondheidszorg van de Nationale Ziekenhuisraad en L. Perquin, psychiater bij de Valeriuskliniek in Amsterdam en lid van de vakgroep psychiatrie bij de VU.

'Zware jongen' op transport

● De Duitse Becker-pers even voor het transport richting Beitel. Foto: CHRISTA HALBESMA

Van onze verslaggever

HEERLEN - Ruim een half miljoen autowrakken verwerkte de elektrisch-hydraulische pers van de gebroeders Swinkels BV in de afgelopen tien jaar. Gisteren werd de 140 ton 'zware jongen' op een dieplader gehesen. Op weg van In de Cramer naar het industrieterrein De Beitel, waar de pers nog zeker voor eenzelfde periode auto's tot handelbare pakketjes vormt.

Rond half twaalf gistermorgen begon het transport onder politiebegeleiding naar de nieuwe lokatie waar de 140.000 kilo wegende schroothoepers op een betonnen ondergrond komt te staan. Eind januari hoopt het bedrijf alle resterende oude metalen van de huidige opslagplaats aan In de Cramer verwijderd te hebben. Op die plaats komt de zoals bekend de woonboulevard.

Poëziebundel in Landgraafs dialect

Van onze verslaggeefster

LANDGAAFF - 'Geveulens van ing Landgravin' heet de tweede dichtbundel van Marijke Oze-Gulpers. De schrijfster heeft daarin op fijnzinnige wijze overpeinzingen in het dialect vastgelegd. De bundel werd geïllustreerd met aquarellen van Nelly van den Boom-Hukkelhoven en kwam mede tot stand dank zij een bijdrage van de gemeente Landgraaf.

Marijke Oze publiceert regelmatig in het periodiek van de Veldekring en houdt lezingen in het dialect. Vier jaar verscheen haar eerste bundel die de naam 'Gedanke van ing Landgravin' droeg. Hoewel de van oorsprong Landgraafse al een tijd in Heerlen woont, blijft ze zich nog steeds nauw verbonden te voelen met haar geboortegrond. Dat komt duidelijk tot uitdrukking in

de bijdragen 'Heem' en 'Mie durp'. „Mijn ouders en voorouders hebben allemaal in het gebied dat nu Landgraaf heet gewoond. Vandaar dat dit stukje traditie in mijn werk niet ontbreekt.”

Daarnaast draaien heel wat gedichten om zeer persoonlijke emoties, zoals de liefde die zij als grootmoeder voor haar kleinkind voelt, of de pijn van een bezoek aan het graf van een dierbaar persoon. Bijzonder mooi verwoord is de herinnering van de nu 60-jarige aan haar zwangerschap. Of het nooit eindigende zoeken naar haar overleden moeder. Deze wat diepgripende poëzie wordt afgewisseld door meer eenvoudige en humoristische stukken.

'Geveulens van ing Landgravin' kost f 19,50 en is verkrijgbaar bij elke boekhandel. ISBN 90-70-246-14-7

Zwart 6 Zuid in gebruik

Van onze verslaggever

HEERLEN - De Heerleense verbindingsweg Zwart 6 Zuid (Palemborg-Boersdalweg) in Heerlen wordt op maandag 3 december opengesteld voor het verkeer. De weg had een jaar geleden al klaar moeten zijn. Maar doordat de aankoop van gronden moeilijker bleek dan verwacht, liep de aanleg van de weg vertraging op. De officiële opening van de weg zal pas in het voorjaar plaatsvinden. Met de aanleg van Zwart 6 Zuid is de rotonde onderaan de Schelsberg overbodig geworden.

De weg is een kleine kilometer lang. De totale aanlegkosten - inclusief ontegeningskosten, verbindingsstukken en dergelijke - bedroegen 15 miljoen gulden. De aansluiting met de Sittardseweg laat trouwens nog enkele weken op zich wachten.

Hardrijders op de bon

HEERLEN - Bij een snelheidscontrole op de Bredastraat in Heerlen zijn donderdag 120 automobilisten op de bon geslingerd. De hoogst gemeten snelheid was 108 kilometer per uur. Op de Bredastraat geldt een maximum snelheid van 50. Een bestuurder die de radar zag staan, traptte zo hard op de rem dat hij met zijn auto slipte en bijna van de weg raakte. De controle werd overigens gehouden op verzoek van buurtbewoners die al geruime tijd klagen over jakkende automobilisten.

Braderieën/Markten

Snuffelmarkt Maastricht Mecc
zaterdag 8 - zondag 9 december
Huur een kraampje op deze grootste VLOOIENMARKT van Limburg. f 47,50 per kraam.
Bel. 01640-35916-57521. Zondag uitsluitend particulieren.

Rommelm Markt--Rommelm Markt
In onze duizenden M2 Hal (verwarmd) van alles en nog wat aan belachelijke vraagprijzen. O.a. eettheekken v.a. f 45,-, clubs v.a. f 15,-, bankstellen v.a. f 65,-, mooie kasten v.a. f 95,-, prima stereo app. v.a. f 65,-, mooie meubelstoffen v.a. f 5,- p.mtr. Spiegels, schilderijen, antieke spulletjes, slaapkamers veel mooi klein spul. Alles is natuurlijk niet op te noemen. Komt u vrijb. even rondwaden. Toegang gratis en eigen parking gratis.
Oude Maastrichterweg 27, Geleen. (deze weg loopt parallel met Rijksweg noord). Let op videothek de Kijkdoos, is groot wit pand, daarachter ligt de Hal. Alleen geopend van 13.00 tot 18.00 uur.

Te koop gevraagd

Voor al uw oude METALEN. Frans v.d. Loop Recycling. Methaahandel, Kissel 12-14, Heerleen 045-726392
WINKELRESTANTEN en restpartijen. Tel. 043-210830. Fax 043-216601.
POSTZEGELS te koop gevraagd, liefst volledige Duitse verzameling. Tel. 09-49-240718451.
Hoogste prijs voor POSTZEGELS, munten en goud. Stamps and Coins, Kasteel-102, Heerleen (Meezenbroek). 045-726789.
Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oud ijzer en metaal. Gebr. SWINKELS, In de Cramer 100, Heerleen. Tel. 045-751994
Goud, zilver, munten, postz. Cont. bet., vrijb. tax. Groenstr. 109, Geleen.

De beste prijs voor POSTZEGELS, munten en goud. Volgens afspraak komen wij ook bij u aan huis. Akkerstr. Nrd. 208, Hoensbroek. Tel. 045-212371, 's maandag gesloten.

Te k. gevr. DEFECTE kleuren TV's vanaf '82 (typen: vermelden) en def. VHS video's. Tel. 045-723712.

STENEN aanrecht; 1 tweepaardetrailer te koop gevraagd. Tel. 04454-5089.
Te koop gevraagd BOUQUETREES, Intiem, Love Affaire enz. Hoge nummers f 0,50; tevens gevr. Lekturama-boeken. 045-228082.
Te koop gevraagd AAN-HANGWAGEN tot f 250,-, opknappen geen bezwaar. Tel. 045-312189.
Te k. gevraagd leren BANKSTEL. Tel. 045-232063.

Foto/Film
Te k. FILMCAMERA Ricoh super 8 8002 met statief, 3 vergroot lenzen en autom. focus; Projector, Eumig, mark 610D; Belichtingslampen en belichtingsmeter; Statief, i.z.g.st. Spookpoel! Tel. 045-421574.
Foto-uitrusting MINOLTA en diaprojector, Voigtlander. Te bevr. 045-714016.

Uitgaan

Karnavalshal
José
De grootste keuze ook in stoffen. Groepen speciale korting Ophoven 113 Sittard Tel. 04490-11710.

Diversen

Kolen
* antraciet 3.4.5 * extrazit * eierbriketten
* Union-briketten * futurex grof-rijp
Verpakt en los-gestort leverbaar. Ook thuisbezorgen!!!
Handelsond. L'Ortye
De Koumen 72, Hoensbroek. Tel. 045-212358
ook zaterdags geopend.

Gerust weg!!
betrouwwb. man verzorgt uw huisdier, planten en controleert uw huis. Heerleen en wijdte omgev. Br. n.r. B-6488 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerleen.

De macht van uw ONDERBEWUSTZIJN. Info 04499-4161.

WERKKLEDING voor hem en haar, voor grote en kleine maten. Werkschoenen en laarzen met en zonder stalen neus. Truien, jassen, oody-warmers, enz. De grootste en voordeligste collectie vindt u bij Werkkledingshop Wijzenbeek, Corneliuslaan 24 Heerleen-Noord, Heerleerheide. Tel. 045-220769.
Demontabel houten KIP-PENHOK LxBxH 8x5x3 mtr. i.z.g.st. v. div. doeleind. geschikt 045-252790
Grote partij KERSTBOMEN te k. P. Kicia en Omorika met kluit, ook voor de handel. Tel. 045-256423.
Te k. ANTWOORDAPP. f 100,-. Prof. airbrushst f 130,-. Tel. 045-216741.

St. Nicolaas en zwarte piet KOSTUUMS te huur. Tevens Kerstman kostuums, Mgr. Schrijnenstr. 31, Heerleen. Tel. 045-717608

Erotel 06
Erotel dat is 't wel
320.320.20
50 ct. p. min.

Tropische
verrassing. De lekkerste van Nederland!
06-320.350.61 - 50 ct p/m

Men Only
luister hoe dit meisje u via de telefoon kan verwennen!
06-320.350.68 - 50c/m

Sexlijn 10
Sonja * 06-320.320.10
Evelintje * 06-320.321.10
vriendin * 06-320.323.10
Meisjes * 06-320.320.50
Sex-Box * 06-320.325.30
50 ct p/m Call-Me
Pb. 2094 Arnhem.

Nummerje 39
Honey, 50 ct p/m
06-320.325.39

Denise's
Sex box voor explosieve sex
06-320.332.99 50 ct p/m
Cl Pb. 96014 A'dam

Lekkere trek?
Anja helpt 06-320.326.56
Cl Pb. 96014 A'dam 50 cpm.

Homosex voor 2
SM Brab./Limb.
06-320.325.18
Jack off Privé
06-320.321.16
Darkroom 06-320.324.16
Gay Pervers 06-320.329.16
Travestie 06-320.325.09
Transsexueel
06-320.321.36
Bi-Box 06-320.325.67
Pb. 75141, A'dam. 50 ct p/m
Met haar vriend bezoekt de vrouw een bizar
S.M. huis.
Op zijn verzoek is ze snel zo geboeid dat ze gehoorzaamt
06-320.340.95 (50 ct. p/m)
Anneke komt het echt Life doen. "Toch zeker niet met 2 mannen?"

4 Hete handen
helpen haar uit haar jurkje...
06-320.340.88 (50 ct p/m)
Een ketting en handboeien.
Angela ondergaat 'n vreemde sensatie als ze in het verlaten huis met 2 mannen moet...
06-320.340.77 (50 ct. p/m)

Lifesex
wordt pas gekmakend, als een meisje uit Den Bosch haar blonde kopje buigt om Grieks te verdragen...
06-320.340.75 (50 ct. p/m)
Als haar man
op safari
is leert Freya een verlegen jongen hoe hij het extra lang volhoudt... "Alles uit!"
06-320.340.69 (50 ct. p/m)
Vriendinnen zonder meer. Samen leuk op vakantie, samen zonnen, samen in bad en onverwacht...
lesbisch
06-320.340.55 (50 ct p/m)
2 Knullen gaan totaal uit de kieren, verkennen elkaar op gevoelige plaatsen en dan
homo...lifesex...
06-320.340.45 (50 ct. p/m)
Dat veel te
blote gimpakje
deed 't. De man laat haar voor straf nablijven en dan oefenen...
06-320.340.41 (50 ct p/m)

Lifesex...
Maar nu met 2 paren tegelijk
Eerst wilden ze echt niet rui- len, maar toen het zo opwindend werd...
06-320.329.25 (50 ct. p/m)
Als Diana de caravan op wil knappen wachten 2 knullen haar op en...plots gebeurt
alles
"Nee...nee...jaaaa doe het!"
06-320.329.24 (50 ct p/m)
De woestheid van de ruwe man windt de blonde vrouw zo op, dat ze in
het hooi naakt
alles doet...
06-320.329.23 (50 ct. p/m)

Bondage.
Zo geniet ze er pas heel intens van. Koorden en leren banden. Pas als ze geen kant meer uit kan...
06-320.329.22 (50 ct p/m)
Geketende haremmeisjes...
Sex, chantage...
en een...van begin tot eind.
De vrouw...gepakt.
06-320.330.09 (50 ct. p/m)
Meisjes zoeken snel
Sexcontact!
06-320.320.33 - 50 ct p/m
Zoek je een
sexrelatie
met een lekkere meid??? Bel
06-320.320.44 - 50 ct p/m
Mooie vrouwen zijn op zoek
Sexcontacten
Bel nu 06-320.321.44
Meer dan 100
hete meisjes
zoeken Sexcontact
Bel: 06-320.326.66
Als de witte badjas van haar
zongebruinde
body glijdt kreunt de buur- jongen "Wat ben je mooi zo naakt..."
06-320.326.93 (50 ct. p/m)
Hoor ze TEKEER gaan die hete onderdogen
Meisjes
06-320.328.88 - 50 ct p/m

Trio-bisexual.
Voor vrouw, vrouw, man of man, man, vrouw relaties. De enige box, die deze contacten waarmaakt.
06-320.326.88 (50 ct. p/m)
Voor sex-afspraken
meisjescontact
06-320.328.00 - 50 ct p/m
Wil jij direct APART met 'n strenge man of met een onderdanige man.
Bel Gay S.M.
voor TWEE
06-320.329.99 - 50 ct p/m
Opgelet!!
Zoek je 'n vriend of zoek je 'n leuke vriendin? Voor een avond stappen of 'n relatie. Bel dan direct
de Flirtbox.
Bel: 06-320.330.01

Homo:
Zoek je 'n lekkere boy? Bel: 06-320.330.18
Inspreken: 01720-22484.

Marion de Wilde
Belt zomaar mannen en lukt ze uit
06-320.326.31 (50 ct.min)

Sex op 't werk
avondturen tijdens werktijd
06-320.328.69 (50 ct.min.)

Gay-Phone
hot Gay stories zo als ze horen te zijn...
06-320.322.06 (50 ct.min.)

Gay-Escort
Hot Gay info, cowboys openen hun mond
06-320.323.04 (50 ct.min.)

Tele-Sex
Op z'n heet, heter, heetst...
06-320.322.07 (50 ct.min.)
Wil jij 'n lekkere meid? Bel
de Tippellijn
06-320.330.66 - 50 ct p/m

Mr. Martin
Gay tele SM, danst naar zijn pijpen...
06-320.323.05 (50 ct.min.)

Anoniem
Marcel en Andre en iedere Gay doet mee...
06-320.320.21 (50 ct.min.)
Vreemdgaanders vertellen alles aan Anja
luister....
06-320.322.08 (50 ct.min.)

Hete meisjes
Fantaseren speciaal voor jou
06-320.327.69 (50 ct.min.)

als ze je 35
geworden zijn barsten ze pas echt los...
06-320.327.35 (50 ct.min.)

Lingerie
draagsters sexen alleen voor liefhebbers
06-320.327.34 (50 ct.min)
2 Paren kijken geboeid toe, als Hedwig zich voor de eerste keer totaal aan de man onderwerpt.
S.M. Bondage
06-320.326.73 - 50 ct p/m
De super
contactenbox
De eerlijkste, eenvoudigste en snelste weg naar sexvrienden en vriendinnen.
Probeer het maar op
06-320.324.30. Trouwens als je nog andere verlangens hebt dan is er de beste, de Heetste box van NL. 06-320.328.29 (50 cpm)
Pa en Ma met vakantie. Als Moniek in haar bikini'tje die man binnenlaat beseft ze het gevaar te laat!!-50 ct p/m
06-320.326.72

Homo:
Het is wel slikken voor die hete jongens
06-320.330.88 - 50 ct p/m

wip-inbox
heet zo omdat er heel wat ge... wordt op
06-320.324.60. Leuk toch? Trouwens, de lijf-sex-box daar durven ze ook en... jij mag best meedoen op
06-320.324.90 (50 cpm).
De allerheetste meiden zijn op zoek naar jou! Bel
06-320.320.36

Rosie relatielij
voor modern sexcontact op
06-320.324.50 (50 cpm)
hoor je wensen van paren en dames. In Rosie nov. zie je hun "naakt"foto's.

2 Jongens
laten zich bekijken als ze intiem bezig zijn. Dan eisen die 2 heren nog meer. "Doe het nu met ons..."
06-320.326.91 (50 ct. p/m)
Partnerruil. Als het zo ver is wil Jeanne dat haar man alles ziet als ze met die ander heftig GRIEKS doet... 50 ct p/m

06-320.326.71
Bi-sex voor TWEE, direct apart met een heet meisje of een lekker jongen:
Intieme Sex!!!
06-320.330.87 - 50 ct p/m
Een niets vermoedende knul krijgt les van 2 heren. Plots helpen ze hem uit
Zijn zwemslipje
Duo en dan trio-homo.
06-320.340.11 - 50 ct p/m
Zoek je een leuke vriend of vriendin?

Afspreek-
computer. Bel:
06-320.330.79 - 50 ct p/m

Aan het strand was het voor Cathy gewoon om naakt te zijn, maar daarna, met die 2 mannen in hun caravan....
50 ct p/m
06-320.326.70
Angela gaat door het lint als er mensen omheen staan en kijken als ze met
2 knullen
gelijk bezig is... (Life)
06-320.321.32 (50 cpm)
2 mannen brengen Judy heel laat thuis. Dan willen ze dat er betaald wordt voor de lift, en ze doet het
Life....
06-320.340.06 - 50 ct p/m
Zoek je een
lekkere Boy?
De HOMO-KONTAKT-Computer
Bel 06-320.330.95
2 jongens aan de deur voor de collectie. Mevrouw geeft ze wat te drinken en laat zich urenlang...
verwennen.
06-320.326.90 - 50 ct p/m
Ongemerkt en zacht strelend... steeds verder en gewaagder Louise maakt haar vriendin rijp voor...
Lesbisch..
06-320.330.52 - 50 ct p/m
Als Marlene het voor
de eerste
keer met haar vriendje doet is het onverwacht... eindelijk!! 06-320.321.30 (50 cpm)

Homo:
Vanaf vandaag is het wel heel gemakkelijk om met een andere gay in contact te komen!! Bel Gay Privé voor het maken van een spannende afspraak of een opwindend gesprek van man tot man!!
Direct apart met een andere Gay, Gay privé Limburg. 06-320.322.75 - 50 ct p/m

2 knullen
heet bezig. Hoe loopt het af als de man binnenvallt en ontzettend boos wordt. Nou... ontzettend??? Homo 06-320.321.33 (50 cpm)
Als Astrid een stukje zeep aangeeft aan 2 douchende knullen pakken ze die mooie getrouwde vrouw meteen
even mee...
06-320.340.01 - 50 ct p/m
Marian is 21. Toch pakt de man de liniaal als ze lastig is En dan...dat kleine slipje...
ze spartelt...
06-320.323.86 - 50 ct p/m
Als haar man van huis is verbaast Margt zich over het uithoudingsvermogen van die knul 50 ct p/m
06-320.330.51
Hij is een strenge man. Zij is mooi, slank en blond. Ze draagt alleen dat koordslipje
Waarom wil ze zo... gehoorzamen? 50 ct p/m
06-320.330.61
Helen's bizarre nacht. In de sexclub van een ruwe donkere man laat ze gewillig alles met zicht doen.
(Grieks)
06-320.323.85 - 50 ct p/m
Jarretels. Lange nylons en naaldhakken. Mevrouw helpt het nieuwe meisje met uitkleden. "Nu je slipje nog" - 50 ct p/m
06-320.330.19
Dame zoekt gave knul, meisje wil contact met ervaren heer. Ze vinden het op
de generatiebox
06-320.326.27 - 50 ct p/m
Alice gaat met 2 knullen naar een verlaten huis. Op de massagetafel onder
de spiegel
gebeurt het.
06-320.323.84 - 50 ct p/m

op de bisexual
vinden eerlijke mensen elkaar die weten dat er meer te koop is dan mannetje-vrouwje. 06-320.328.38 - 50 ct p/m
Inge pakt een winkeldief. Achter de zaak moet hij boeten.
Op je knieën jij
en vlug...
06-320.340.36 - 50 ct p/m
Vijf dames genieten van waanzinnige hoogtepunten met 5 mannen op het nummer dat niet liegt.
Echte life-sex.
06-320.340.33 - 50 ct p/m
Buurvrouw Chantal voor ordinaire
Live-sex. Bel:
06-320.326.01 - 50 ct p/m
"Hete sexcontacten"
heerlijke dames
06-320.328.02 - 50 ct p/m
Kim is een blond
Grietje
vol van boven en super heet
06-320.330.96 - 50 ct p/m.
Haar
doorkijkblousje
laat echt helemaal zien hoe mooi ze is. Ze danst in de disco, maar na afloop zijn er 2 knullen...
06-320.340.25 - 50 ct p/m
Blonde Natasja doet het met
2 buurjongens.
06-320.330.98 - 50 ct p/m
Toch kronkelt het blonde zwemstertje trillend onder de handen van die donkere man... (50cpm)
06-320.340.15
Donker meisje krijgt les van een rijpe vrouw ** 50 cpm 06-320.323.24**

Ah Top S&M ah
Genot 50 cpm 06-AH 320*331*13*AH

...Lady Bizar...
Hete schokkende SM-sex **06-320.324.68** 50 cpm

Heb 't lef!
Draai eerst 06-320 en dan PARTY-LINE
Party-Line Dating ... 330.00
Party-Line Boxen ... 330.10
Party Amsterdam ... 330.20
Party Den Haag ... 330.30
Party Groningen ... 330.40
SEXDATING
Versiercentrale ... 320.11
Sexdating NL ... 330.06
Sexgids Dating ... 320.04
Sexblad-dating ... 340.17
Chick Dating Club ... 360.69
PORNOLIJNEN
Automatiek ... 320.11
Sexfoon ... 320.01
Xavieria ... 320.02
Bizar Live ... 321.01
06-vrouwen ... 321.02
Groepsex ... 321.04
Contactlijn ... 321.05
Partnerruil ... 321.05
Sado Betty ... 321.14
Pornomodel ... 321.17
Chick ... 321.61
Dames bellen ... 321.62
Escort Girls ... 322.90
Sex-interview I ... 323.18
Sex-interview II ... 323.19
Sex-kliniek ... 323.20
Lesbi ... 325.51
Chick Contact ... 330.63
Sexfoon Box ... 329.50
P.O.B. 5810 A'dam - 50cpm

tough gays only!
Draai eerst 06-320 en dan: Harry's Gaydating ... 330.99
Harry's Gaybox ... 330.11
Gaybox A'dam ... 330.33
Gaybox Den Haag ... 330.44
Gaybox Utrecht ... 330.55
Homobox ... 325.50
Meelisteren ... 330.22
Gay College ... 321.08
Homoschool ... 321.12
P.O.B. 5810 A'dam - 50cpm

Kontakten/Klubs

Privéhuis Michelle
...a hole in one
Tel. 045-228481/229680

Totale
Ontspanningsmassage
045-353489
In Oosten of het Westen bij
Privé Yvonne
is het nog altijd het beste. Jonge, knappe en temperamentvolle meisjes in zeer sexy lingerie verwachten u in gezellige atmosfeer, drank, film gratis. Geopend ma-zat. 11.00-24 u. Zond. 15-24 u. Kapelweg 4 Kerkrade 045-425100
ATTENTIE!!! BEST SHOP IN TOWN!!!
Club Nirwana. De boetiek!!!
Club Mirabelle. De nieuwe trend!!!
Top-gemotiveerd streven wij naar: de nieuwe maatsta!!! Wij bieden 'n Top-team met 10 spetters van meiden!!!
Tevens: Escort - Service!!!
Onze meisjes kunt u versieren van 22.00 - plm. 05.00 uur!!! Info: 045 - 46 33 23 of 045 - 42 71 20
Uniek: niet goed? / geld terug
GROETJES: KARIN EN MIA.....!!!

Nieuw
opening maandag 26 november Privéclub
Huize Mergelland
alle kamers met bad of douche vele mogelijkheden, sauna, bubbelbad, S.M. kamer, video. Open van 11.00 tot 24.00 uur. Dr. Poelsplein 33, Simpelveld. Tel. 045-445120

Maastricht privé
Ongedwongen relaxen, met een keuze uit 12 meisjes, geen verplichtingen bij kennis maken.
Jodenstraat 2 Maastricht. Tel. 043-254183

Homo/lesbies
en op zoek naar een relatie? Stg. Alternatieve Relatievorming, Lange Geer 44, Delft, 015-136631. Erkend door Raad van Toezicht.

Gratis sex
Bemiddeling in heel Ned. 030-886283 (24 uur)

Diana Escort
045-320323
vanaf 's morgens 10.00 uur.

Stralend de winter tegemoet

Nieuw geleverd:
jacks + mantels
van

Bovendien:

★ Bij aankoop t.w.v. f 200,- of meer
SHAWL of OMSLAGDOEK KADO!

★ Op elk paar panty's f 1,- KORTING.

★ **Koopzondag** van 13.00-17.00 uur geopend

mode van neer eyckeler Brandstraat Sittard 04490-16333 **Het modocentrum voor Sittard en omstreken**

06- GayCafé
Limburg 06-320.327.55
in het 06-Gay Café leer nieuwe vrienden kennen die niet ver weg kunnen wonen! 50 ct p.m.

Zoek je een hete meid?
06-320.320.55...Live Afspreklijn - 50 ct p/m

Gay two Gay
06- voor twee
* GAY TWO GAY, recht op de man af .....
* ALTJD met z'n twee .....
* NIEMAND kan meelisteren .....
* ONGESTOORD kennismaken .....
* DRUK of draai de nul voor een andere partner .....
* ZEER KORTE wachttijden .....
* NET ZO VAAK "nullen" als je wilt .....
* DAG EN NACHT de beste contacten ..... voor ca. 0.50 ct. p/m

06-320.327.32

Lisa.
Maak je broek los en doe je ogen dicht. Lisa doet de rest
06-320.331.02 - 50 cpm

Griekse Sex
Nieuw Lisa doet 't
50 cpm 06-
320.325.55

Nimf Linda
Geniet van 2 kanten
50 cpm 06-
320.320.14

06-lijnen
Geniet mee! BIANCA's super hete belevenissen. NIEUW! Je kan haar
geheel privé
te keer zien gaan. Info na verhaal.
06-340.320.55 (50 ct p/m).

Carnaval
Carnavalskleding en accessoires te koop bij feest- en theaterartikelenwinkel 't SUPASSHOES, Emmastr. 18, Heerleen-C. 045-741960.

06-lijnen
Geniet mee! BIANCA's super hete belevenissen. NIEUW! Je kan haar
geheel privé
te keer zien gaan. Info na verhaal.
06-340.320.55 (50 ct p/m).

06- GayCafé
Limburg 06-320.327.55
in het 06-Gay Café leer nieuwe vrienden kennen die niet ver weg kunnen wonen! 50 ct p.m.

Zoek je een hete meid?
06-320.320.55...Live Afspreklijn - 50 ct p/m

Gay two Gay
06- voor twee
* GAY TWO GAY, recht op de man af .....
* ALTJD met z'n twee .....
* NIEMAND kan meelisteren .....
* ONGESTOORD kennismaken .....
* DRUK of draai de nul voor een andere partner .....
* ZEER KORTE wachttijden .....
* NET ZO VAAK "nullen" als je wilt .....
* DAG EN NACHT de beste contacten ..... voor ca. 0.50 ct. p/m

06-320.327.32

Lisa.
Maak je broek los en doe je ogen dicht. Lisa doet de rest
06-320.331.02 - 50 cpm

Griekse Sex
Nieuw Lisa doet 't
50 cpm 06-
320.325.55

Nimf Linda
Geniet van 2 kanten
50 cpm 06-
320.320.14

06-lijnen
Geniet mee! BIANCA's super hete belevenissen. NIEUW! Je kan haar
geheel privé
te keer zien gaan. Info na verhaal.
06-340.320.55 (50 ct p/m).

Carnaval
Carnavalskleding en accessoires te koop bij feest- en theaterartikelenwinkel 't SUPASSHOES, Emmastr. 18, Heerleen-C. 045-741960.

06-lijnen
Geniet mee! BIANCA's super hete belevenissen. NIEUW! Je kan haar
geheel privé
te keer zien gaan. Info na verhaal.
06-340.320.55 (50 ct p/m).

06- GayCafé
Limburg 06-320.327.55
in het 06-Gay Café leer nieuwe vrienden kennen die niet ver weg kunnen wonen! 50 ct p.m.

Zoek je een hete meid?
06-320.320.55...Live Afspreklijn - 50 ct p/m

Gay two Gay
06- voor twee
* GAY TWO GAY, recht op de man af .....
* ALTJD met z'n twee .....
* NIEMAND kan meelisteren .....
* ONGESTOORD kennismaken .....
* DRUK of draai de nul voor een andere partner .....
* ZEER KORTE wachttijden .....
* NET ZO VAAK "nullen" als je wilt .....
* DAG EN NACHT de beste contacten ..... voor ca. 0.50 ct. p/m

06-320.327.32

Lisa.
Maak je broek los en doe je ogen dicht. Lisa doet de rest
06-320.331.02 - 50 cpm

Griekse Sex
Nieuw Lisa doet 't
50 cpm 06-
320.325.55

Nimf Linda
Geniet van 2 kanten
50 cpm 06-
320.320.14

06-lijnen
Geniet mee! BIANCA's super hete belevenissen. NIEUW! Je kan haar
geheel privé
te keer zien gaan. Info na verhaal.
06-340.320.55 (50 ct p/m).

Carnaval
Carnavalskleding en accessoires te koop bij feest- en theaterartikelenwinkel 't SUPASSHOES, Emmastr. 18, Heerleen-C. 045-741960.

06-lijnen
Geniet mee! BIANCA's super hete belevenissen. NIEUW! Je kan haar
geheel privé
te keer zien gaan. Info na verhaal.
06-340.320.55 (50 ct p/m).

06- GayCafé
Limburg 06-320.327.55
in het 06-Gay Café leer nieuwe vrienden kennen die niet ver weg kunnen wonen! 50 ct p.m.

Zoek je een hete meid?
06-320.320.55...Live Afspreklijn - 50 ct p/m

Gay two Gay
06- voor twee
* GAY TWO GAY, recht op de man af .....
* ALTJD met z'n twee .....
* NIEMAND kan meelisteren .....
* ONGESTOORD kennismaken .....
* DRUK of draai de nul voor een andere partner .....
* ZEER KORTE wachttijden .....
* NET ZO VAAK "nullen" als je wilt .....
* DAG EN NACHT de beste contacten ..... voor ca. 0.50 ct. p/m

06-320.327.32

Lisa.
Maak je broek los en doe je ogen dicht. Lisa doet de rest
06-320.331.02 - 50 cpm

Griekse Sex
Nieuw Lisa doet 't
50 cpm 06-
320.325.55

Nimf Linda
Geniet van 2 kanten
50 cpm 06-
320.320.14

06-lijnen
Geniet mee! BIANCA's super hete belevenissen. NIEUW! Je kan haar
geheel privé
te keer zien gaan. Info na verhaal.
06-340.320.55 (50 ct p/m).

Carnaval
Carnavalskleding en accessoires te koop bij feest- en theaterartikelenwinkel 't SUPASSHOES, Emmastr. 18, Heerleen-C. 045-741960.

06-lijnen
Geniet mee! BIANCA's super hete belevenissen. NIEUW! Je kan haar
geheel privé
te keer zien gaan. Info na verhaal.
06-340.320.55 (50 ct p/m).

Escortservice
045-320343

Nieuw-Escort
045-320905
v.a. 's morgens 09.00 uur

Nieuw
Club 28 met zeer leuke dames, verwennen U in een gezellige atmosfeer. Tev. meisjes gevr. Tel. 04746-5563.

Club Denise
ontvangt u in een aangename sfeer, er zijn meerdere leuke meisjes. Tevens escort. Industriest. 13, Spekholzerheide v.a. 18 t/m 3 uur. Tel. 045-413887

Escort Service
voor een leuk meisje bij u thuis of hotel v.a. 18 t/m 3 uur. Tel. 045-422685

Gezellige dames
charmant, discreet bezoe- ken u thuis of in hotel.
045-311895

Kimmy-Blondy
v.a. 9.00 u. ook zat en zond
045-721759. meisje gevr.

Escort
All night service van 22.00-06.00 uur. 045-462257.
Wat wij beloven doen we
f 50,- All-in.
4 meisjes aanw., tev. ass. gevr. 045-423608.

Nieuw
Dames verwachten U. Silvia, Diana, Brigitte, Susan, Gaby, Cinderella. Geopend v.a. 15.00 uur, Oude Rijksweg Nrd. 56, Susteren. Naast tennishal.

KOMATSU
VORKHEFTRUCKS

VERKOOP
LEASING
VERHUUR
SERVICE

Mechanisatiebedrijf
frissen

Valkenburg-Houthem
Vroenhof 92
Tel. 04406-40338 Fax. 04406-42115

WOONIDEËN OP NIVEAU.....

Megroma Meubelen in de Beatrixhaven in Maastricht combineert een aantal aantrekkelijke pluspunten:
• compleet assortiment
• uitstekende kwaliteit
• vriendelijke prijsstelling
• uitgebreide garantie
• verregaande persoonlijke service
• makkelijk bereikbaar
• geen parkeerproblemen
• eigen programma kwaliteitsmeubelen uit eigen fabrieken

Megroma Meubelen in Maastricht... Woonideën op niveau

Openingstijden:
ma t/m vr 9.00-18.00 u.
zat 9.00-16.00 u.
Donderdag koopavond

BEATRIXHAVEN MAASTRICHT
GALJOENWEG 35 TEL. 043-630505
VOLG BORD BEATRIXHAVEN Wijk 22

Straf Van Basten teruggebracht tot drie duels

GENEVE – De schorsing van Marco van Basten voor vier Europese clubwedstrijden is door de beroepscommissie van de UEFA vrijdag terug gebracht tot drie duels. Dit betekent dat de Nederlandse spits, mits AC Milan zich plaatst, mag meedoen aan de halve finales van het Europese toernooi voor landskampioenen. Van Basten mist het tweede duel in de strijd om de Supercup, op 29 november tegen Sampdoria, en de kwartfinales van het evenement voor landskampioenen.

Van Basten was niet helemaal tevreden met de strafverlichting. „Drie duels is natuurlijk beter dan vier, maar ik had gehoopt op nog minder.” De spits kreeg op 7 november, in de tweede wedstrijd tegen Club Brugge, de rode kaart van de Schotse scheidsrechter Syme na een elleboogstoot in het gezicht van Pascal Plovie. De Belg brak een jukbeen.

Het feit dat Plovie zwaar geblesseerd raakte, had grote invloed op de strafmaat en het definitieve oordeel van de beroepscommissie onder leiding van de Zwitser dr. Léon Strassle. Van Basten: „Ik had pech dat hij in het ziekenhuis belandde.” De verklaringen van scheidsrechter en UEFA-waarnemer waren duidelijk: Van Basten trof Plovie in het gezicht, waarbij de Belg zwaar geblesseerd raakte.

Van Basten mocht tijdens de zitting zijn versie geven. „Ik vertelde dat we beiden naar de bal sprintten. Voor we bij de bal waren, probeerde ik Plovie het lopen te beletten. Hij was iets voor mij, dus ik duwde hem wat opzij en gebruikte daarbij mijn arm.”

De commissie deelde de mening van Milan en Van Basten, dat de elleboogstoot niet met opzet werd uitgedeeled. Anderzijds was dat niet genoeg de speler vrij te pleiten, want hij heeft een tegenstander ernstig verwond. De commissie vindt dat een internationaal gelouterde speler als Van Basten dient te weten hoe gevaarlijk het is de arm of elleboog te gebruiken in een duel, zelfs al is dat in een gevecht om de bal. AC Milan werd tevens veroordeeld tot het betalen van de proceskosten, 8.000 gulden.

Hans van Breukelen vraagt bedenktijd

ROTHOORN – PSV heeft doelman Hans van Breukelen een nieuwe contractaanbieding gedaan. De 34-jarige international kan voor twee jaar bijtekenen, met een optie voor nog een jaar. Van Breukelen, die tot nu toe 59 interlands speelde, heeft het voorstel van PSV in beraad genomen. Hij is aan het einde van zijn contract bij Feyenoord en wil zijn geluk opnieuw in Engeland beproeven. Met manager Kees Ploegsma is afgesproken, dat voor 1 februari een beslissing wordt genomen.

AC II-FINALE: Stadion Feyenoord werd erop, dat het volgend jaar de Europa Cup II-finale mag organiseren. Volgens stadioncommissaris de Jong heeft hij van een Uefa-delegatie de verzekering gekregen, dat de eindstrijd bij de bekerwinnaars op 15 mei 1991 aan Rotterdam wordt toegewezen.

VITESSE UITVERKOCHT: Vitesse speelt tegen Sporting Lissabon voor een vol huis. Gisteren is het laatste kaartje voor het eerste duel van de derde ronde van het toernooi om de Uefa-beker verkocht. Dat betekent dat woensdagavond 11.000 toeschouwers in het stadion zijn.

VERTREK RUSSSEN: Morgenmiddag vijf over drie stijgt Aeroflot-rucht SU 240 van Schiphol op richting Moskou. Aan boord ook de Georgiers Vazja Zvanja en Merab Jordania. Gistermiddag vernamen ze de onheilstijdning: het ministerie van sociale zaken en werkgelegenheid weigerde de twee voetballers toestemming te geven om voor de Heerenveen te spelen.

BORDEAUX: Georges Tournikian is tot interim-voorzitter van de Franse voetbalclub Bordeaux benoemd. De 63-jarige Fransman neemt de plaats in van Claude Bez, die door de fiscale recherche verdacht wordt van valsheid in geschreefde en belasting-ontduiking.

Basketballers slaags in Urk

URK – Negen minuten voor tijd brak het opvoer uit in Urk. Tot dat moment was de tweede oefeninterland (83-68) tussen de basketballers van Nederland en Zweden bloedeloos.

Ben oppercut a la Mike Tyson van van der Ark tegen de Zweedse bokser Rahman deed de Zweedse ploeg met coach Barton voorlopig leeg. Er ontstond een rel waarvoor de Urk sinds het gerommel met de kwota patent heeft. Driftig ging het met de vuisten, dreigende kantenhouningen, en verder niets. Het vuistgevecht brak de wedstrijd af. De agressie nam toe, de duels werden feller en er was zelfs sprake van een heuse wedstrijd.

Die was tot dat moment uitgebleven. Het duel was genant slecht. Coach Harrewijn benutte de tweede helft om te experimenteren. Alleen Pieterse en Van Poelgeest waren in die opzet lichtpunten. Pas na hervatting (30-33) liet Harrewijn de echte basis opdraven en werd er snel gespeeld. Zweden haakte af, net zo snel als een dag eerder van den Bosch. Te Velde makte in die tijd raak en Cooper heerste onder de bord. De tweede overwinning kwam niet in gevaar.

STRAFFEN: De tuchtcommissie van de KNVB heeft zware straffen uitgesproken tegen Romano Sion van Haarlem en Dick Bults van BVV Den Bosch. Sion werd voor tien wedstrijden geschorst, Bults moet acht duels verplicht toekijken. Lowie van Schijndel, een ploeggenoot van Bults, werd voor drie wedstrijden uitgesloten. De drie spelers werden het vorige weekeinde uit het veld gestuurd. De gestrafte spelers gaan niet in hoger beroep.

● Lambert Schuurs is voorbij de Noor Roger Kjenndalen en gaat scoren.

Equipe van Guus Cantelberg neemt revanche op Noorwegen Handbalteam niet te stuiten

HAARLEM – Ongeslagen koploper en dik revanche genomen op Noorwegen. De Cantelberg-trein lijkt niet tot stilstand te brengen. Gisteravond won de nationale ploeg van de Limburgse bondscoach tijdens de Haarlemse Handbalweek voor de derde keer. Noorwegen, favoriet voor de toernooizege, was het slachtoffer: 25-21, in een met 1400 toeschouwers uitverkochte sporthal de Melkerij. De smadelijke nederlaag van 19-30 van vorig jaar op de slotdag in Haarlem was gewroken.

De Noren, begin dit jaar winnaar van het EK-kwalificatietoernooi in Finland, waar Nederland als vijfde eindigde, steunen vooral op de „Duitse” opbouwrij Erland, Kjenndalen en Havang. Allen gezwicht voor de lokroep van de Duitse Bundesliga en de Marken. Tot de confrontatie met Oranje waren ze gedineerd goed voor 29 treffers, ongeveer tweederde van de totale Noorse productie van 44 doelpunten. Tegen Nederland voegde het drietal nog eens veertien treffers toe.

Dat was onvoldoende om Nederland te verslaan. „We hebben lang

gedokterd hoe we het trio aan de ketting moesten leggen. Het is redelijk gelukt. Een groter pluspunt vind ik dat de ploeg niet bezweken is onder de druk van het moeten presteren”, glunderde Cantelberg.

De handballers verdedigden gediplomeerd. In een vroeg stadium werd in de eerste helft het dreigende gevaar van de topschutters ingedamd. De Oranje-muur was nauwelijks te slopen. En als de Scandinaviërs een gaatje vonden, stond meestal Jacq. Josten in de weg. De Limburger verrichtte in de eerste helft fabuleuze reddingen.

Niet alleen in de defensie acteerden de Nederlanders bijna perfect in het eerste half uur. Aanvallend liepen de combinaties gesmeerd, met als centrale man Patrick van Olphen. Hij eiste voor de pauze een opvallende rol op. Hij opende na twee minuten de score en sloot in het eerste deel ook de productie af.

De nationale formatie kon vanaf het begin steunen op een voorsprong. Bij 7-4, verwezenlijkt in een periode waarin Henk Groener twee minuten naar de kant moest, was het „Duit-

se” trio aan Noorse zijde inmiddels naar de bank gehaald. Maar ook die ingreep had geen positieve invloed voor de Noren. Via Berendsen en Van Olphen liep Oranje vlak voor het rustsignaal uit tot 12-7.

De marge van vijf treffers bleek in de tweede half uur geen rustgevend effect te hebben. De Noorse opbouw vonden hun draai en kregen de helpende hand toegestoken van Josten, die een paar keer mistaste. Hij werd na vijf minuten terecht gewisseld. Tien minuten voor tijd bij de stand 19-16 keerde de routinier terug.

Balverlies en verkeerde passes waren de kenmerken tijdens een groot deel van de tweede helft. Ondanks dat het minder soepel liep nam Nederland vijf minuten voor tijd door Schuurs definitief afstand: 22-17. De aanvoerder stopte de bal met de vuist in doel en mocht even later op het strafbankje plaatsnemen. Met een man minder bleef de ploeg overeind in de slotfase. De eindzege is binnen bereik. Frankrijk en Polen zijn vandaag en morgen de laatste obstakels op weg naar dat doel.

● Marco van Basten in actie tijdens een partijtje voetvolleybal. De aanvaller van AC Milan was niet helemaal tevreden met de strafverlichting.

Fortuna met Linford en Van Helmond tegen NEC

De Haan weer onder de lat bij MVV

MAASTRICHT – Eric de Haan, die wegens een lichte hersenschudding twee duels noodgedwongen aan de kant moest blijven, zal vanavond in De Geusselt (aanvang 19.30 uur) tegen het onberekenbare Tilburgse Willem II het MVV-doel verdedigen. Gezien de stand op de ranglijst zijn de Maastrichtenaars verplicht om twee punten te pakken. De resultaten van vorig seizoen, toen de MVV-ers in de twee duels drie pun-

ten pakte, spreken in het voordeel van de Maastrichtenaars.

Ook voor MVV-trainer Jef Vergoossen is het van groot belang dat er gewonnen wordt. „Wij staan op een plaats dat we gewoon verplicht zijn beide punten te pakken. De laatste wedstrijden zijn we een stuk beter gaan spelen. Dat komt mede omdat ik met dezelfde spelers op bepaalde plaatsen ben blijven spelen waardoor het vertrouwen alleen maar is toegenomen”, aldus Vergoossen, die geen beroep kan doen op de nog steeds geblesseerde Mark Verhoeven en Paolo de Luna. Voorts zijn er kleine blessures bij François, Benneker en Van Bergen-Henegouwen.

SITTARD – Met spanning kijkt For-

tuna Sittard vanavond uit naar het eerste optreden van de nieuwe spits John Linford. Han Berger: „We moeten kijken waar het schip strandt. Hij heeft nog niet zwaar getraind deze week, ik vermoed dat hij conditioneel geen hele wedstrijd vol kan houden”. Naast het optreden van Linford zal ook Marcel van Helmond weer van de partij zijn. De rechtsbuiten is zover van zijn enkelblessure hersteld dat hij waarschijnlijk van meet af aan van de partij zal zijn, daarentegen zullen Fred de Jong en Eric Meyer nog op het appel ontbreken vanavond tegen NEC.

Bij NEC debuteert vandaag Marlon Keizer. De 21-jarige, talentvolle middenvelder is voor de rest van het seizoen geleend van Vitesse.

● ALMELO – Heracles heeft vrijdag Bart Broeder van Wageningen contracteerd. De Almeloëse eerste divisieclub kreeg de laatste tijd met een te kleine selectie te kampen. De 21-jarige Broeder debuteert zaterdagavond voor zijn nieuwe club in de thuiswedstrijd tegen Helmond Sport.

amateurvoetbal

Sittard benadert SVN doelbewust

Van onze medewerker

HEERLEN – „Zo'n eerste periodetitel is mooi meegenomen, maar zondag moet opnieuw een prestatie van formaat worden geleverd als Geldrop op bezoek komt”, waarschuwt Meerssen-trainer Piet van Dijk. Meerssen is na tien duels nog steeds zonder nederlaag. Van Dijk wil die status zo lang mogelijk vasthouden. EHC, de andere Zuidlimburgse hoofdklasser, voelt er niet veel voor nog meer terrein prijs te geven. Trainer Piet Hermans: „De aansluiting met de kopgroep is noodzakelijk. Vandaag dat we ons niet laten verrassen door het countyvoetbal van De Baronie.”

Sittard viel de laatste twee duels in positieve zin op. De eerste klasseploeg van trainer Ber Lejeune scoorde liefst tien keer. „Toch moet je daar niet al te veel conclusies aan verbinden”, verzekert Lejeune, daarbij doelend op de zwakte van de tegenstanders. „Met SVN treffen we een ploeg van heel ander kaliber. Er kleven bovendien nog veel onvolkomenheden aan ons spel.” Voor Sittard een prikkel om iets extra's te doen. Geluid uit het kamp van de tegenpartij, bij monde van trainer Math Schaepkens: „Alert blijven, geen gekke dingen doen en de Sittardse doelgerichtheid niet onderschatten.”

Waubach en Limburg staan op een gedeelde derde plaats. Opvallend is nog steeds het geringe aantal

tegentreffers dat Waubach heeft geïncasseerd. „Dat zegt toch wat over de defensieve kracht van die ploeg”, meent gasttrainer Harm Posthuma. „Daarom moet je ook met drie spitsen spelen, wil je tenminste succes hebben.” Volgens Waubach-trainer Wim Vrosch zijn de krachtsverschillen in de kopgroep erg klein. „Zeker als er twee fysiek sterke ploegen in het veld staan.”

In Heer ontmoeten elkaar de twee Houbens (geen familie). De thuisclub was een aantal weken geleden in opmars, maar behaalde uit de laatste twee duels slechts één punt. Ton Houben: „Het duel tegen RKVCL is voor ons van cruciaal belang. De uitslag bepaalt waar we ons de komende weken op moeten richten.” Die mening is Ger Houben aan Heer-kant ook toegedaan. „Het gaat nu om lijfsbehoud. We hebben een aantal wedstrijden wat offensiever gespeeld, maar kregen de deksel op de neus. Vandaag dat we dus terug zijn bij af.”

Dat leuk voetbal geen garantie is voor een goede klassering, ondervindt het veel te weinig scorende Chevremont keer op keer. „Het is gewoon frustrerend te zien hoe je elke keer de boot ingaat”, verzucht een vertwijfelde trainer Jo Quaadvlieg. Tegenstander SCG neemt ook al geen florissante positie in en treedt tegen de Kerkraadse ploeg nogal gehandicapt aan. Geurtjens en Kokelkorn ontbreken.

sport in cijfers

HANDBAL
Haarlemse Handbalweek, derde dag: 15-44, Lee - Mano 3-2 (15-5 7-15 13-15 13-15). Doelpuntenmakers: Nederland: Van Olphen 8, Hagreize, Robert Fiege 4, Veerman, Schuurs 3, Joop Fiege, Berendsen, Groener 1.

BILJARTEN
Berlijn Wereldbeker driebanden, eerste ronde: Ceulemans - Thiele 3-0 (15-3 15-12 15-4), Lee - Mano 3-2 (15-5 7-15 13-15 13-15). Muller - Van Bracht 3-1 (15-14 13-15 15-14 15-13).

SCHAATSEN
Heerenveen Vierde KNSB-marathon: 1. Kramer, 2. Kasper, 3. Veenhof, 4. Kleine, 5. Hagen, 6. Stam, 7. Van den Boogert, 8. Cazemier, 9. Post, 10. Bozjev. Eindstand eerste periode: 1. Stam 92,1 punten, 2. Van den Boogert 71, 3. Kasper 69, 4. Marreiros (Haarlem) 67, 5. Hagen, Vrouwen: derde marathon: 1. Pasveer, 2. Moolhuizen, 3. Keulen. Eindstand eerste periode: 1. Pasveer 46,1, 2. Berkhoff (Oldebroek) 40, 3. Keulen.

IJSHOCKEY
Nijmegen - Amsterdam 6-4 (2-2 2-2 2-0), Rotterdam - Tilburg 6-5 (3-2 1-1 2-2).

opstelling

Publiciteit

Nog niet zo heel lang geleden klaagde handballend Limburg over gebrek aan belangstelling en vooral over gebrek aan publiciteit. Toeschouwers bierden weg; er konden geen sponsors gevonden worden. Kortom, het zat fout. Vandaar het appel aan de regionale kranten. Dat belangstelling en publiciteit gelijk tred houden met prestatie was toen, pakweg een jaar geleden, nog niet bekend. Thuidels is het, wat die publiciteit betreft, gelukkig weer allemaal op z'n pootjes terechtgekomen. Handbal staat volop in de belangstelling. Er gaat geen dag voorbij of u leest er wel iets over. We zitten kennelijk weer op de goede weg.

Een greep uit de berichtgeving. Vlug en Lenig ontslaat trainer Piet Kivit. De reden voor dat ontslag is duidelijk. Het bestuur achtte het niet langer in het belang van de vereniging dat Kivit de handballende dames van de Geleense club op zijn (rechtlijnige) manier onder handen nam. De dames konden zich niet verenigen met die aanpak. Logisch dat dan de trainer het veld in dat geval de zaal, moet ruimen. Het bestuur had zijn oor goed te luister gelegd en kwam tot de verantwoorde beslissing. Inmers, vier van de veertien speelsters waren tegen Kivit en volgens goed democratisch beleid ga je als bestuur dan in op de wensen van de geringe minderheid.

Tien dames staan nog steeds achter Kivit en negeren vanaf deze week hun medespeelsters alsof ze bekeert zijn met een enge ziekte. Titelprolongatie is uiteraard van de baan, ook al krijgt elke opponent in de competitie vanaf nu twee V en L-groepen tegenover zich. De breuk is definitief, zij het dat de reeds gesloten overschrijvings-termijn de club behoedt voor personele problemen tijdens de lopende reeks. Aan tussenpauzes Wiel Mayntz de taak om er in elk geval voor te zorgen dat de dames elkaar tijdens de wedstrijd niet onderling in de haren vliegen. Dat zou evenwel nog meer publiciteit opleveren.

Meer publiciteit in elk geval dan het behalen van de landstittel met 'non-valeur' Kivit. Een man overigens, die het totmogtoe als trainer met alleen maar eerste en tweede plaatsen in de landelijke competitie zo slecht nog niet heeft gedaan. Als speler blonk hij al uit. Hij werd, als actief handballer, bestempeld tot Nederlands beste speler en kreeg zelfs een aanbieding van Barcelona.

Die ploeg, Barcelona dus, bracht enkele weken geleden een bezoekje aan de Sittardse sporthal. Ook dat leverde publiciteit op. Televisiekijkend en krantelezend Nederland zal inmiddels wel gekomen zijn van de aanslag op de lachspieren. Voor Sittardia een bijzonder bittere ervaring en het is nog maar zeer de vraag of de ploeg dat seizoen nog uit de hoek komt waar ze door de Spanjaarden in gezet is. Nationaal genoot de ploeg weliswaar nog aanzien. Duidelijk is echter geworden dat het buitenland, als het iets groter is dan Liechtenstein, Andorra of Luxemburg, met een gerust hart de tweede garnituur op avontuur kan sturen. Komen die spelers ook eens buiten de deur. Bovendien is zo'n trip naar de Sittardse stadssporthal altijd wel goed voor het zelfvertrouwen.

Kleinschaligheid lijkt troef. Want niet alleen V en L en Sittardia raakten het spoor in verschillende opzichten bijster. In een eerder stadium overkwam dat Blaauw Wit. Het dorpsclubje uit Neerbeek trok een sjiek pak aan dat echter na verloop van tijd maten te groot bleek. Streefde nationale en internationale erkenning na en vergat daarbij de komaf. De ploeg verveemde van de trouwe supporters en werd teruggesloten. Op sterren na dood bezon de vereniging zich, ging terug naar af en zit nu weer in een opbouwfase.

Al met al berijdt handballend Limburg zich in een allerminst rooskleurige positie. Onderlinge verdeeldheid, sportieve tekortkoming en vervreemding hebben hun weerstand gevonden in de bezoekersaantallen en de animo bij de sponsors. De handbalploegen vaigen geen ballen; zij rangen bot of elkaars vliegen af. Over publiciteit in elk geval niets meer te klagen. De weg naar de krantekolommen is gevonden. Aan handballend Limburg is te bepalen of het de juiste weg is.

fred sochacki

Koersen Schaesberg

SCHAESBERG De uitslagen van de gisteravond gehouden koersen op de baan van Schaesberg:

Brand-Prijs: 1. Elma de Bloemerd (H. Grift) km.tijd 1:22,3; 2. Daniella; 3. El Ambro. Niet gestart: Enzo Winn. 1,30; pl. 1,40, 1,60; koppel 2,08; 2. Snowflake; 3. Blackey. Winn. 2,40; pl. 1,70, 2,30; koppel 2,80; trio 3,60.

Brand-Oud-Prijs: 1. Strausie (H. Grift) km.tijd 1:21,3; 2. Duke Hanover; 3. Ceres van Troje; 4. Cindy. Winn. 1,50; pl. 1,40, 2,80; koppel 2,40; trio 7,00; kwartel 46,40.

Schaesberg-Cup I: 1. Satagoras (K. van Belder) tot.tijd 2:08,6; 2. Snowflake; 3. Blackey. Winn. 2,40; pl. 1,70, 2,30; koppel 2,80; trio 3,60.

Brand-Dubbelbock-Prijs: 1. Elstar Halck (F. Eerenberg) km.tijd 1:22,0; 2. Giff du Puit; 3. Caronne Valo. Niet gestart: Espoir de Dreye. Winn. 3,90; pl. 1,70, 1,90; koppel 8,00; trio 105,60.

Brand-Sylvester-Prijs: 1. Elfe van Troje (H. Grift) km.tijd 1:23,7; 2. Divine Belle; 3. Dana; 4. Dalat du Lombard. Niet gestart: Daphny Malta. Eclair de Soye en Easy Come Easy Go.

Hot-Prijs: 1. Slanhope (T. van Wezel) km.tijd 1:54,5; 2. You Sure; 3. Why Daros. Winn. 2,90; pl. 2,20, 6,70; koppel 30,90; trio 94,20.

Sminklijke Brand Bierbrouwerij-Prijs: 1. Brigitta (J. Jongen) km.tijd 2:08,6; 2. Amon Marco; 3. Yvette Nubar. Niet gestart: Alain. Winn. 1,30; pl. 1,20, 2,80; koppel 9,70; trio 29,70.

Brand-Up-Prijs: 1. Sixstring (J. Nygard) km.tijd 2:10,0; 2. Snowshoe Thompson; 3. Edelman Boszorg; 4. Dream of JC. Niet gestart: Denphy du Samson. Winn. 2,40; pl. 1,00, 1,00; koppel 2,10; trio 10,20; kwartel 38,80.

Schaesberg-Cup II: 1. Watermill Hill (A. Waterbach) tot.tijd 2:08,3; 2. El Zeta; 3. Alustan. Winn. 3,00; pl. 2,00, 1,70; koppel 7,80; trio 59,20; W-5 28,50 (9-10-1-8-7).
totalisatoromzet bedroeg 106.934,-

LK veldrijden in Nederweert

NEDERWEERT - Vandaag strijden in Nederweert de Limburgse wielrenners om de districtstels veldrijden. Op en rond camping Houtberg heeft organisator WC Midden-Limburg een parcours van 2 kilometer uitgezet. Na een recreatieve mountainbike-race (11,30 uur) worden de veldrijders en veteranen om 13.00 uur van start geschoten. Drie minuten later vertrekken de nieuwelingen. De amateurs en profs beginnen om 14.30 uur aan hun cyclo-cross. De junioren om 14.33 uur. Belangrijkste deelnemers bij de profs en amateurs zijn: Peter Harings, Noël van der Leij, René Kuhlmann, Pascal Alleleijn, Ben Sienter en Frans Klanssen.

(ADVERTENTIE)

KOOPZONDAG SITTARD
11-17.00 uur

GRATIS SKISCHOEN

t.w.v.
f 179,-

Bij aankoop van ski's + bind. stokken
SKI-SET nu voor 379,-
• Blizzard ski +
• lookbinding + stokken +
Alpina ski-schoenen.

• Adidas trainingspak
van 159,95 nu voor 98,-
(Ned. elftal model)

• Torsion sportschoen
van 299,- nu voor 249,-

• Bij aankoop Troop trainingspak
sweater voor 79,-

• 2 x 8000 van 289,- nu voor 198,-

• Troop trainingspak
van 299,- nu voor 249,-

• Bij aankoop Troop trainingspak
sweater voor 79,-

• 2 x 8000 van 289,- nu voor 198,-

• Troop trainingspak
van 299,- nu voor 249,-

• Bij aankoop Troop trainingspak
sweater voor 79,-

• 2 x 8000 van 289,- nu voor 198,-

• Troop trainingspak
van 299,- nu voor 249,-

• Bij aankoop Troop trainingspak
sweater voor 79,-

• 2 x 8000 van 289,- nu voor 198,-

Norman serveert Hickox af

ROTTERDAM - Of Jamie Hickox in de kwartfinale nog dood-op was van de zware „vijfgamers“ tegen de Nederlanders Raymond Scheffer en Lucas Buit of dat hij zich geestelijk al niet opgewassen voelde tegen Ross Norman, feit was dat de eerste geplaatste Nieuwzeelander hem een lesje gaf die lang zal heugen. Het weerwerk van de Canadese Engelsman was zo

pover, dat hij beter voor aanvang had kunnen afschrijven.

Hickox keek tegen Norman op als tegen een onneembaar bolwerk en kreeg de kans niet eens mee te worden. De favoriet serveerde zijn opponent met voortdurend winnende slagen vlot en krachtig af en stond na een dik kwartier alweer buiten de glazen kooi in het Rotterdamse Sport

Connexion: 9-1 9-1 9-3. De tegenpunten waren bovendien eerder presentjes, dan te danken aan goed spel van Hickox.

Dezelfde ontluistering werd Nicole Beumer opgediend door Daniella Drady. De rijzige Australische, nummer drie van de wereld en als eerste geplaatst, bepaalde het duel zoals ze wilde. Van de flair en onbevangenheid waar-

mee Beumer eerder nationaal kampioene Babette Hoogenboom terecht wees, was vrijdagavond niets over. Ze was slechts aanwezig om Grady als sparring-partner te dienen. Toen de Nederlandse kwartfinaliste de ergste schroom had afgelegd - ze stond op dat moment al twee games achter zonder een punt te hebben gemaakt - mocht ze even echt meedoen. Beumer deed enkele geslaagde aanvalsopingen, nam zelfs een voorsprong van 3-0, maar bleef zonder daarover teleurgesteld te kunnen zijn verre van een verrassing: 0-9 0-9 4-9.

Tafeltennisteam bereikt finale

NIS - Het Nederlands vrouwen-team heeft tijdens de openingsdag van de Open Joegoslavische tafeltennis-kampioenschappen de finale van het landentoernooi bereikt. Mirjam Kloppenburg en Bettine Vrieskoop wonnen achtereenvolgens van Australië (3-0), Roemenië (3-0) en Japan (3-2). In de finale speelt het Oranje-duo tegen China.

Vrieskoop bleef in haar vier individuele partijen ongeslagen. De voormalige Europese kampioene versloeg onder anderen voor de tweede keer dit seizoen de Roemeense Otilia Badescu, de nummer zes van de Europese ranglijst. In twee games (21-16 21-13) onderstreepte Vrieskoop, de nummer 17 van Europa, haar stijgende vorm, die in deelneming aan het komende Top 12-toernooi in Den Bosch (begin februari) moet resulteren.

Mirjam Kloppenburg verloor in de ruim 3 uur durende halve finale tegen Japan de openingspartij van Jamashita, maar bracht later tegen Sato het winnende punt op haar naam.

Programma betaald voetbal

eredivisie

Vandaag 19.30 uur:
Heerenveen-SVV
PSV-Vitesse
MVV-Willem II
NEC-Fortuna Sittard
NAC Breda-FC Eindhoven
Roda JC-Ajax uitgesteld

PSV 11 8 2 1 18 31-8
Ajax 11 7 4 0 18 28-8
Groningen 11 5 1 15 21-11
Den Haag 11 6 2 3 14 20-14
Feyenoord 11 3 6 2 12 19-11
Vitesse 11 4 4 3 12 14-9
Fortuna Sittard 11 4 4 3 12 13-12
Willem II 11 4 3 6 9 19-17
Sparta 11 3 5 3 11 16-23
Volendam 11 4 2 5 10 14-17
Twente 11 3 4 4 10 9-14
NEC 11 2 6 3 10 11-18
RKC 11 3 3 5 9 12-16
Roda JC 11 4 1 6 9 15-20
Utrecht 11 4 1 6 9 15-20
SVV 11 2 4 5 8 5-11
MVV 11 2 2 7 6 11-26
Heerenveen 11 1 2 8 4 12-27

eerste divisie

Vandaag 19.30 uur:
VVV-Excelsior
Telstar-RBC
Veendam-Dordrecht
Heracles-Helmond Sport
GA Eagles-Eindhoven
Wageningen-Cambuur
Grafschap-Haarlem
NAC Zwolle
AZ-Emmen
Vlissingen-BVV Den Bosch

Grafschap 17 12 5 0 29 40-18
VVV 16 11 3 2 25 33-12
NAC 17 9 6 2 24 39-23
Eindhoven 17 9 4 4 22 29-18
AZ 17 9 4 4 22 23-15
Heracles 16 7 7 2 21 26-12
Helmond Sport 16 7 6 3 20 22-19
GA Eagles 17 6 7 4 19 34-24
Haarlem 17 7 5 5 19 27-27
Emmen 17 4 9 4 17 23-27
Dordrecht 16 4 8 4 16 26-25
RBC 16 4 6 6 14 21-24
Cambuur 16 4 5 7 13 17-27
BVV Den Bosch 16 5 2 9 12 24-23
Telstar 16 3 6 7 12 18-25
Vlissingen 17 4 3 10 11 21-36
Excelsior 17 4 3 10 11 26-44
Zwolle 16 1 7 8 9 14-28
Wageningen 16 2 3 11 7 21-38
Veendam 17 1 5 11 7 20-39

nec-fortuna

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter: Egbertzen

NEC (selectie): Brookhuis, Hoeks, Van der Linden, Faber, Wynhoven, Janssen, Keizer, Aalbers, Arts, Willemsen, Van Wanrooy, d'Avray, Groelken.
Fortuna (vermoedelijke opstelling): Hesp, Maessen, Samuel, Mordang, Frijns, Reijnders, Doufkar, Sneekes, Van Helmond, Linford, Brusselsers.

mvv-willem II

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter: Luigne

MVV (selectie): De Haan, Heffels, Linders, Thal, Driessen, Quaden, Delahaye, Lankhorst, Smeets, Libregts, Vincent, François, Utman, Van Bergen-Henegouwen, Hofman, Benneker, Nolgen.

Willem II (opstelling): Jansen, Meeuwse, Veldman, Mallen, Dijkstra, Wolfs, Van Geel, Godde, Stewart, Van der Borgt, Sylla of Mutsaers.

vvv-excelsior

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter: Dolstra

VVV (opstelling): Roox, Janfada, Rütten, Polman, Deryx, Smits, Van Aerts, Janssen, Venetiaan, Boere, Verbeek, Wisselspeers, Custars (reserve-doelman), Rayer, Orle, Gerstein, Graef, Geschorst, Verberne.
Excelsior (opstelling): Lomdena, Van der Plas, Buijs, Pronk, Boudesteijn, Leo van Puren, Dumee, Van Wattum of Littel, Burken of Van der Meulen, Tammer, De Romijn.

bundesliga

Bochum-Düsseldorf afg.

Vandaag 15.30 uur:
Nürnberg-Hertha BSC
Bayern München-Watenscheid
Kaiserslautern-Werder Bremen
Karlsruher SC-Mönchengladbach
Stuttgart-FC Köln
Leverkusen-Frankfurt
Bayer Uerdingen-Dortmund
Morgen 19.00 uur:
St. Pauli-Hamburger SV

belgie

Genk-Charleroi 1-1
Vandaag 20.00 uur:
Beerschot-Lierse SK
KV Mechelen-Kortrijk
Morgen 15.00 uur:
Standard Luik-Club Brugge
Waregem-Germinal Ekeren
RWDM Molenbeek-Anderlecht
Lokeren-AA Gent
Cercle Brugge-Club Luik
FC Antwerp-St. Truiden

sport kort

● **KERKRADE** - Atletiekvereniging Achilles-Top houdt woensdag 28 november in het gemeentelijk sportpark Kerkrade een informatiebijeenkomst over 'sport overdag'. Niek de Groot van de Nederlandse atletiekunie geeft met videobeelden zijn visie over dit project. Belangstellenden zijn welkom vanaf 19.00 uur.

● **ROERMOND** - In het Roermondse sportpark Stadswijk is maandag een wedstrijd tussen de jeugdvoetbalteams onder veertien jaar van Limburg en Brabant. Aftrap 19.00 uur.

Sijbrands: 'WK mag niet op die manier beslist worden'

Tsjizjov verliest race tegen defect uurwerk

Van onze medewerker EDDY BUDÉ

GRONINGEN - Alexei Tsjizjov heeft onmiddellijk na zijn kloknedderlaag tegen de Senegalees Macodou N'Diaye een officieel protest ingediend. Volgens de Russische wereldkampioen bleef na het uitvoeren van zijn 46-ste zet de tijd doorlopen, terwijl hij wel degelijk zijn eigen klok had ingedrukt. Het is de aller eerste keer in de damgeschiedenis dat een dergelijke situatie zich in een partij voordoet. Gisteravond laat was de drie-koppige protestcommissie nog in druk beraad over de situatie. Vrijwel iedereen schatte de kansen van Tsjizjov op het winnen van het protest nihil.

De uitspraak van commissielid Frank Teer die sprak van een 'overmachten situatie', deed de hoop echter in het Russische kamp weer toenemen. Indien de uitslag niet meer verandert gaan Sijbrands, N'Diaye en Tsjizjov gezamenlijk met twintig punten aan de leiding.

Sensatie gisteravond in de Groningse Martini-hal, nadat Tsjizjov door de vlag was gegaan. Wat was er gebeurd? Tsjizjov, die de gehele partij geen enkel voordeel had bereikt tegen N'Diaye, was in hevige tijdnood gekomen. Hem restte nog één minuut voor acht zetten, terwijl N'Diaye nog over acht minuten beschikte. Tsjizjov moest zich haasten om de partij niet reglementair op de klok te verliezen. In een damprijke is de bedenktijd voor elke speler beperkt door de regel dat er 50 zetten binnen twee uur moeten worden voltooid. Slaagt hij daar niet in, dan wordt de partij op tijd verloren.

Op de 46-ste zet gebeurde echter iets zeer mysterieus, wat de gemoederen in de damwereld nog zeer lang zal bezighouden. Tsjizjov speelde 46...15-20, en drukte zijn klok in. Normaal gesproken gaat dan de klok van de tegenstander lopen en stopt de eigen klok. Dat eerste gebeurde, maar het laatste volgens Tsjizjov niet. Terwijl N'Diaye druk aan het peinen was over het antwoord, viel plotseling de vlag van Tsjizjov.

Terwijl de aanwezige toeschouwers zowat hysterisch werden, bleef Tsjizjov opvallend rustig. Hij keek aandachtig naar de twee klokken en zag dat beide liepen. De aanwezige

arbiters Thom Nobbe constateerde dat ook. Het is nu afwachten wat de protestcommissie bestaande uit de Nederlanders Douwe de Jong, Frank Teer en wereld-dambondvoorzitter Piet Roozenburg gaan beslissen.

De KNDB-bestuursleden De Jong en Roozenburg, die gisteravond in de Martini-hal aanwezig waren, wensten niet vooruit te lopen op een beslissing. Frank Teer verwacht dat de protestcommissie pas vanmorgen tot een definitief besluit zal komen. Teer reisde gisteravond na het bekend worden van het protest van Tsjizjov ijlings naar Groningen af. Vlak voor zijn vertrek uit Den Bosch zei hij: „Dit is een volstrekt uniek geval. Ik ben de reglementen nog aan het bestuderen, maar ik heb het vermoeden dat zij hierin niet voorzien. Sijbrands, die de Italiaan Specogna versloeg, was verbijsterd. „Op die manier kun je toch geen partij verliezen. Het wereldkampioenschap mag op die manier niet beslist worden“, aldus de Nederlander, die plotseling weer op gelijke hoogte is gekomen.

Uitslagen veertiende ronde: Autar - Vatoetin 1-1, Van der Wal - Valneris 0-2, Beyart - Veitsman 0-2, Van Aalten - Ba 0-2, Macodou N'Diaye - Tsjizjov 2-0, Stokkel - Mamina N'Diaye 1-1, Tchicaya - Lepsic 0-2, Sijbrands - Specogna 2-0, Clerc - Koepman 2-0, Traore - Gantwarg 0-2. **Stand:** 1. Sijbrands, Tsjizjov en Macodou N'Diaye 20 punten, 4. Valneris 19, 5. Vatoetin 18, 6. Gantwarg 17, 7. Stokkel 16, 8. Clerc, Van der Wal, Van Aalten, Mamina N'Diaye 15, 12. Koepman, Veitsman 14, 14. Ba 13, 15. Traore 12, 16. Autar 11, 17. Beyart en Lepsic 8, 9. Specogna 7, 20. Tchicaya 3.

(ADVERTENTIE)

SPORTVLIEGEN, MIJN HOBBY!

„Vliegen is een heerlijke hobby. Echt ontspannend. En naast net zo eenvoudig als autorijden.“

Leer ook vliegen bij Air Service Limburg. Gemakkelijker en goedkoper dan je denkt. Bel 043-646949 voor meer informatie of een eerste proefvlucht.

AIR SERVICE LIMBURG BV

Vliegsveldweg 17, 6192 ZN Maastricht Airport 043-646949

Kasparov en Karpov beginnen aan tweede helft

Lyon stopt miljoenen in schaaktweekkamp

Van onze verslaggever

SCHAKEN 1990

Gary Kasparov en uitdager Anatoly Karpov beginnen aan hun dertiende partij en hierin hanteert de titelhouder de zwarte stukken. Lyon is de plaats van handelen en de Franse stad heeft het grote schaakcircus inmiddels waardig ontvangen.

Het portret van burgemeester Michel Noir prijkt stralend op de voorpagina van het mooie tijdschrift 'Europe Ecches'. Zijn gemeente heeft in de organisatie twintig miljoen franken, ongeveer zeven miljoen gulden, geïnvesteerd om dit festijn mogelijk te maken en Mr. Noir vindt dat geld goed besteed.

„Wij vinden het geweldig“, zo zegt hij, „Om twee grote kampioenen bij ons te mogen ontvangen. Deze grootmeesters behoren tot de allerbeste spelers die het schaakspel ooit heeft gekend en hun duel zal inspirerend werken op tienduizenden jonge Fransen.“ Zelf is de burgemeester een hartstochtelijk schaakspeler. Zoveel als zijn werk hem toelaat doet hij aan toernooien mee. Hij boekt soms heel goede resultaten.

Personeel

Kasparov en Karpov zelf laten weinig van zich horen. Beiden beschikken over een huis met personeel en hun voorzittingen zullen weinig te wensen overlaten. Karpov komt graag naar Lyon; hij had het liefst de gehele match in Frankrijk gespeeld. Kasparov had juist grote voorkeur voor New York, want daar wonen zijn meeste vrienden. Geheel tevreden over zijn Amerikaanse score was hij niet. Zoals bekend had

hij hoog van de toren geblazen en er zeker op gerekend om in Lyon met een voorsprong te kunnen beginnen.

Rustperiode

Karpov acht 6-6 een goed uitgangspunt om de strijd te hervatten. Hij voelt, dat de schaakwereld hem een overwinning in de match zal gunnen en zo iets kan stimulerend werken. Lajos Portisch, zijn Hongaarse secundant, wil zich niet over de kansen uitleten. „Anatoly voelt zich goed“, zo zegt hij, „De rustperiode heeft hem goed gedaan en aan zelfvertrouwen ontbreekt het hem niet.“

Olivier Renet

Karpov heeft de Franse meester Olivier Renet aan zijn staf toegevoegd. Deze keuze is wellicht ingegeven door het probleem dat Karpov de

pende marathon herontdekt. Marti ten Kate, Tony Dirks, Gerard Nijthoven, John Vermeulen, Jan van Rijthoven, Michel de Maat en Jean-Pierre Paumen starten zondagmiddag om 15.00 uur allemaal in de Tilburgse Prominentencross over 9600 meter.

De baanspecialisten zijn goed vertegenwoordigd met Marcel Versteeg, Herman Hofstee, Luc Krotwaar en zelfs Han Kulker. De invatietloep heeft een record aantal van zeventig deelnemers die elkaar nog geen twee minuten toegeven. Cor Lambregts behoort in zijn huidige vorm tot de grote favorieten.

Organisator Frans Heffels heeft een ton voor zijn deelnemersveld uitgegeven. Onder de ongeveer honderd dames verwacht hij grote rivaliteit. Publiekstrekker is Carla Beurskens, die voor het eerst in jaren haar spijkjes met de lange punten weer aantrekt.

Fennell-run

De John Fennell-run biedt zondag

een prima alternatief voor diegenen die graag de halve marathon van Margraten hadden gelopen. De wedstrijd in Geleen gaat over 10 Engelse mijlen (16,1 km.) en begint om 11.00 uur voor alle categorieën. Start en finish zijn op de wielbaan van Glanerbrook (Damenpark). Inschrijvingen uitsluitend op de dag zelf tot een half uur voor de start in de catacomben van de eretribune. Organisator Bert Peters rekent voorzichtig op 200 deelnemers, waaronder titelverdediger Wil Pels.

Dressuur in Beek

BEEK - Het Grenslandtreffen '90 in het Ruitersportcentrum van Beek beleefde dit weekeinde het optreden van de nationale ponytop van het dressuurrijden, Bianca Westerhof uit Voerendaal, bronzen medaillewinnares tijdens het EK en regerend NKB-kampioene, is een van de grote favorieten in het veld, dat aangevuld is met Duitse deelnemers. De wedstrijden beginnen vandaag om 09.30 uur, zondag om 09.00 uur (finale klasse CD zwaar 14.30 uur).

● Kasparov en Karpov (rechts) beginnen vandaag in Lyon aan het tweede deel van de schaaktweekkamp.

Franse taal maar matig beheerst en zo iets is wel eens lastig in een land waar men denkt dat de wereld nog altijd vanuit Parijs geregeerd wordt.

Zaterdag om vijf uur zal in het Palais de Congress de schaakklok weer worden aangezet. Miljoenen liefhebbers over de gehele wereld zullen het gevecht met ingehouden adem volgen. Voor de meeste schaakspelers is Kasparov favoriet. Zijn stijl heeft altijd sterk tot de verbeelding gesproken en zijn partijen

zijn stralende voorbeelden van de hoogste schaakkunst. Als de wereldkampioen zijn impulsiviteit kan bedwingen heeft hij zeker alle kansen om zijn titel te behouden, te meer omdat hij fysiek sterk is en twaalf jaar jonger dan zijn opponent.

Kasparov heeft twaalf punten nodig om zijn wereldtitel te prolongeren; Karpov daarentegen heeft een half puntje meer nodig om de schaakkroon op te zetten.

Hoewel de inmiddels tot de mondiale top 40 opgerukte Olaf Ludwig het zich nu best kan permitteren, baadt hij niet in overdreven luxe. Zijn huur-appartement aan de Valkenburgse Nieuweweg is sober ingericht. Meteen wordt duidelijk dat de heer des huizes wielrenner is. Op de magnetron staan enkele trofeeën te pronken. Tasbare herinneringen aan de eindzege in de Zesdaagse van Dortmund. Een grote foto van Olaf als winnaar van het groene Tourtricot siert een van de muren. Ook een kleurig lint, dat herinnert aan de behaalde DDR-proftitel 1990.

Er hangt een gezellige, ongedwongen sfeer in de huiskamer. Terwijl blonde Heike in het 'open' keukentje het avondeten voorbereidt, stort Olaf zich met hart en ziel op het Monopoly-spel. Zelf gemaakt, zo te zien. Wellicht omdat Monopoly vanwege zijn financiële karakter in de DDR verboden bezit was. Dochtertje Madlen en zoon Steven zijn Olafs fanatieke medespelers. Het spelletje wordt onderbroken voor het interview.

Olaf Ludwig zakt onderuit in een gemakkelijke fauteuil. „Eindelijk heb ik vakantie,” grinnikt hij. „Ik heb dit jaar niet veel vrije dagen gehad. Ik moest altijd trainen of koersen. Een tijdje zalig nietsdoen is ook mooi. In de DDR werd ik verplicht tijdens de winter door te fietsen. Je kreeg amper veertien dagen vrij. Voor het eerst in elf jaar word ik niet meer verplicht op de fiets te krui- en kan ik van november tot januari doen wat ik zelf wil.” lucht de import-Limburger zijn hart. „In december ga ik voor het eerst met mijn gezin op wintersport naar Oostenrijk. Ja, we genieten van de vrijheid. Het is hoog tijd, dat ik geestelijk weer fris word. Ik ben de fiets nu echt beu. Een week of twee voer ik geen slag uit.”

Eerste profseizoen

In ieder geval geven niet alleen het verdwijnen van de grenzen tussen oost en west Ludwig het recht om met volle teugen van de vrijheid te genieten. Zijn sportieve prestaties in zijn eerste profseizoen en de daarmee gepaard gaande financiële draagkracht dragen ook een belangrijk steentje bij. Ludwig: „Ik presteerde beter dan verwacht. Verrassend goed zelfs. Ik bewees mijn sprintkracht bij de profs meteen vanaf het begin. Daarbij had ik het geluk, dat de sprinters van de Panasonicploeg en dan vooral Van Poppel, niet zo goed reden als voorheen. Een mooie kans, die ik gretig genomen heb.” „Ik ben erg tevreden met mijn eerste profjaar. Maar ik heb ook sprintnederlagen geleden. Vooral te wijten aan gebrek aan ervaring. Zoals in de Amstel Gold Race. Ik eindigde als twaalfde in de massasprint, terwijl dat zeker een plaats bij de eerste vijf moest zijn. Bepaalde klassiekers liggen me wel. Zoals Parijs-Tours, waarin ik elfde werd, en Gent-Wevelgem, waarin ik de zevende prijs pakte. Parijs-Roubaix reed ik als zestiende uit. Ik had mijn koers op Laurent Fignon afgestemd. Kon ik weten, dat hij in de finale zo in elkaar zou klappen? Zulke dingen mogen me volgend jaar niet meer overkomen. Uiteraard zijn mijn ritzege en de groene trui in de Tour mijn mooiste herinneringen aan het afgelopen seizoen.”

De snelste sprinter

„Ook al was ik in de Tour de France de beste sprinter; ik beschouw me niet als de snelste ter wereld. Een seizoen is in de moderne wielersport in fasen verdeeld. Telkens neemt een andere coureur de touwtjes in handen. Ook in het sprintgebeuren. In het profpeloton fietsen zes tot acht topsprinters, waarvan ik er eenje ben. Musseeuw, Vander-aerden, Nijdam, Raab, Baffi, Cipollini, Freuler en Bontempi zijn de anderen. Ik zal er nog wel eenje vergeten. Planckaert niet, want Eddy is geen uitgesproken sprinter. Een sprinter moet aan bepaalde eisen voldoen. Heel kleine factoren spelen een heel grote rol. Je moet bereid zijn risico's te nemen, moet doorzettingsvermogen en sterke zenuwen hebben, en een hoge snelheid kunnen fietsen. De juiste feeling is ook heel belangrijk. Je moet weten wanneer je een sprint inzet.”

Jean-Paul van Poppel

„Die presteerde niet zoals het hoort. Als je zoals hij in één Tour

● Familieportret van het gezin Ludwig. Madlen, Heike, Olaf en Steven (vlnr) amuseren zich met het Monopoly-spel.

Foto's: FRITS WIDDERSHOVEN

'Er moet een goed menselijk contact zijn, van kopman tot knecht'

De vrijheid van Ludwig

vier etappes kunt winnen, moet je heel snel zijn. Ik ken Van Poppel niet zo goed. Volgens mij is zijn slecht presteren aan zijn instelling te wijten. Misschien heeft hij wel angst gekregen. Velen zeggen, dat de geboorte van zijn tweede kind iets met zijn falen te maken heeft. In de Tour was Jean-Paul nergens. Hij heeft slechts een keer geprobeerd voor de overwinning te sprinten. Kan niet, natuurlijk. Voor mij was het daarentegen een goede zaak.”

Rooks-Theunisse

„Ik ben pas een jaar lid van de Panasonic-ploeg. Wat dat betreft is het een probleem om te oordelen. Ik denk, dat de stars te veel vrijheid hadden. Ze konden doen en laten wat ze wilden. Rooks, Theunisse en Van Poppel kregen heel veel krediet van Post, dankzij hun prestaties in het verleden. Toen Rooks in het voorseizoen niet goed reed, zei niemand iets. Ik mag eigenlijk niet oordelen over anderen. Ik weet niet hoe je als kanshebber op de eindzege een Tour moet voorbereiden. Toch draaide Rooks goed tijdens de eerste Tourweek. Steven heeft het tenminste nog geprobeerd, maar hij was fysiek niet in orde. En van de dopinggeschiedenis rond Theunisse weet ik niets.”

Peter Post

„Al die negatieve zaken passen in ieder geval niet bij de naam die de Panasonic-ploeg hoog te houden heeft. Het was steeds een team met standing. Het contact tussen Post en Rooks, Theunisse en Van Poppel was niet al te best. Dat drietal kon ook niet goed overweg met Walter Planckaert en met de andere renners van de ploeg. Peter Post had Theunisse en Rooks aangetrokken om een gooi te doen naar een van de eerste drie plaatsen in de Ronde van Frankrijk. Daar kwam dus helemaal niets van terecht. Gelukkig heb ik de Tour voor Panasonic nog gered, zeker wat de publiciteit betreft. Als ik die groene trui niet gewonnen had, was het voor Post helemaal een rampjaar geweest. Misschien waren zijn verwachtingen van Rooks en Theunisse wel te hoog gegrepen. Post heeft ook fouten gemaakt. Zoals in de Giro. Daar ging hij pas de laatste week heen. Voordien had hij zich nergens mee bemoeid. Toen wilde hij plots, zonder precies te weten wat er allemaal speelde, ingrijpen. Dat kan niet. Post stond onder te grote prestatiedruk. Met het budget waarmee hij werkt is succes een must. Na de overwinningen van Planckaert in Parijs-Roubaix en Van Lancker in Luik-Bastenaken-Luik kon je goed merken, dat de druk bij hem van de ketel was. Maar dat veranderde even later weer. En als je onder druk staat maak je gemakkelijker fouten. Tijdens de bijeenkomst, vorige zaterdag in Eindhoven, gaf hij dat ook enigszins toe.”

VALKENBURG – Als in een mooi sprookje is de droom van Olaf Ludwig tot in de perfectie in vervulling gegaan. Als gevolg van de hervormingen binnen de DDR en de daarmee gepaard gaande aansluiting van de Oostduitse wielerbond bij de profsectie (FICP) van de Internationale Wielren Unie kon Olympisch kampioen Olaf Ludwig begin dit jaar eindelijk de stap naar de profs zetten. Met het slopen van de Berlijnse Muur werd ook het taboe van het eeuwige amateurisme doorbroken. De inmiddels 30-jarige coureur uit Gera ging in zee met het Panasonic van Peter Post. Het debuut van de sindsdien in Valkenburg wonende Ludwig mocht er best wezen. Een seizoen in de hoogste fietscategorie leverde liefst dertien overwinningen op, met een ritzege en de groene trui in de Tour de France als absolute hoogtepunten. Na het wegseizoen startte de (ex-)Oostduitser

aan de zijde van ploegmakker Urs Freuler ook in een drietal zesdaagse. Getuige de winst in de 'six jours' van Dortmund weet hij ook op de winterbanen zijn mannetje te staan. Vorige week zette Olaf Ludwig met een blij en voldaan gevoel een dikke punt achter het seizoen 1990. Sindsdien geniet hij in zijn Valkenburgse flatje in gezelschap van zijn vrouwtje Heike en kinderen Madlen en Steven van een welverdiende rust en de vrijheid. We zochten Olaf Ludwig op en blikten met hem terug op zijn eerste profseizoen, keken vooruit naar het nieuwe wieljaar en sneden ook onderwerpen als het oude regime in zijn geboorteland, het verenigde Duitsland, de baldadige voetbalfans en jeugdcriminaliteit in voormalig Oost-Duitsland, het duo Rooks/Theunisse, Peter Post en de teloorgang van het sportimperium in de DDR aan.

● Olaf Ludwig: „Peter Post heeft ook fouten gemaakt.”

„Peter Post heeft tien jaar een topploeg geleid, waarvoor vier renners van de mondiale toptien uitkwamen. In die periode kon één ploeg nog de wet in het peloton dicteren. Zijn coureurs konden zowel de massasprints winnen als tijdritten en bergetappes.

Post dacht dat dat nu nog mogelijk was. De toppers zijn in de moderne wielersport over alle ploegen verdeeld. Als hij goed nadenkt, moet hij wel tot de slotsom komen dat in de toekomst

een andere tactiek noodzaak is. Je kunt niet meer op alle paarden wedden. Dit jaar heeft de Panasonic-ploeg de halve Tour op kop gereden. En wat hebben we gewonnen? Vrijwel niets. Omdat er heel veel andere sterke formaties meereiden. De periode van de vroegere Raleighploeg is definitief voorbij. Bepaalde type renners moeten zich op hun koersen kunnen toelagen. Dat levert het beste rendement op. Met vijftientwintig renners heeft Peter Post genoeg mogelijkheden.”

Volgend jaar

„In onze ploeg zijn veel nieuwelingen gekomen. Fondriest en mogelijk Dhaens zijn de bekendsten. Ik ken hen nog te kort om te oordelen. Ik ben ervan overtuigd, dat we een sterk team hebben. Belangrijk is, dat we ook een hechte equipe zullen vormen. Zoals dat in de ploeg van Greg Le Mond het geval is. Ook in het team van Bugno. Er moet een goed menselijk contact zijn. Van kopman tot knecht.

Dan is ook iedereen bereid voor elkaar te werken. Dat was afgelopen seizoen niet het geval. Ik verdeel het nieuwe seizoen in twee fasen: de voorjaarsklassiekers en de Tour. Ik zou graag een klassieker willen winnen. Milaan-Sanremo, Ronde van Vlaanderen, Amstel Gold Race of Parijs-Roubaix. Na het voorseizoen blaas ik even stoom af. Vervolgens doe ik in de Tour weer een gooi naar de puntentruï. En in het najaar ga ik me toeleggen op het wereldkampioenschap in Stuttgart.”

Vrijheid

„Wat dat betreft is er veel veranderd sinds de openstelling van de grenzen. Ik ben helemaal zelfstandig en onafhankelijk geworden. Ik mag zelf beslissen. Voorheen werd alles voor me door anderen geregeld of bepaald. Zij namen de beslissingen. Ik heb me met mijn gezin goed aan de vrijheid aangepast. In tegenstelling tot de meeste van mijn landgenoten, mocht ik voorheen niet klagen. Omdat ik een succesvol wielrenner was, genoot ik van allerlei privileges. Wat mijn persoonlijkheid betreft is er eigenlijk niet zoveel veranderd. Televisie, video, stereoinstallatie, magnetron en dat soort zaken, hadden we ook in de DDR. Alleen reed ik daar in een Lada rond. Nu heb ik een Passat Variant. En het feit dat we met de jaarwisseling met vakantie in Oostenrijk gaan, is nieuw.”

Vrouw Heike komt tussenbeide. Zij, fel: „Olaf, natuurlijk is er voor ons wel veel veranderd. Alles is anders geworden. We kunnen nu kopen wat we willen. Alles. Vooral consumptieartikelen.” Olaf: „Met Pasen zijn Heike en de kinderen voor het eerst in hun leven naar het buitenland gereisd. Voor hen zijn de veranderingen veel groter dan voor mij. Zij zagen heel veel nieuwe dingen. Speelgoed bijvoorbeeld, kleding. En een pretpark als de Valkenier. Ik had al dertien jaar over de wereld gereisd. Ik kwam derhalve voor veel minder verrassingen te staan.”

Heike Ludwig vervolgt: „Toen ik de eerste keer de grens passeerde, stopte ik meteen bij een supermarkt. Daarbinnen werd het me gewoon slecht. Na een half uur moest ik naar buiten rennen. Alles wat er te koop was, maakte een enorme indruk op me. Het overviel me allemaal. Ik wist gewoon niet meer wat ik moest kopen. Veel te veel. Onvergetelijk. Ja, voor ons is een nieuw wereld opengedaan. Nu stap ik een zaak binnen en koop wat ik mooi vind. Alles is hier even modern en modieus. Ik zie elke dag nieuwe dingen. Maar je moet ook wennen aan de prijzen. Bij ons wist je wat je voor weinig geld kon krijgen. Als Olaf na een reis er wel eens over vertelde, kon ik me helemaal niet voorstellen wat er in het westen te koop was. Nu zie ik het met eigen ogen. Ik weet

niet hoe de hemel er uitziet, maar we zijn toch wel in een soort sensationeel terechtgekomen.”

Het gezin

Olaf Ludwig: „Valkenburg is mijn tweede verblijfplaats. We blijven in Gera ingeschreven. Ik woon heel graag in Valkenburg. Fijne mensen en een mooie streek. Maar omdat hier geen Duitstalige school in de buurt is heb ik besloten naar Aken te verhuizen. Ik heb er grond gekocht. Over enkele maanden is onze nieuwe woning klaar.”

Verenigd Duitsland

„Het was meer dan noodzakelijk dat er een verandering kwam in de DDR. Maar ik denk, dat alles veel te snel is gegaan. Het is niet gemakkelijk om je van de ene naar de andere dag aan een nieuw systeem aan te moeten passen. Vooral voor mensen, die al veertig jaar in de DDR geleefd hebben. Zij zitten met de problemen. De levensstandaard is een flink stuk hoger geworden. Alles is duurder. Positief is natuurlijk, dat velen nieuwe kansen krijgen. Maar de ouderen... De jeugd in mijn geboorteland heeft het ook niet gemakkelijk. Jongeren die geen werk vinden trekken op dievenpad. Zij zien het niet meer zitten en vluchten in de criminaliteit. Er zijn geen organisaties om die probleemgroepen te helpen of op te vangen. De sociale instellingen zijn verdwenen. De jeugd heeft geen doel meer en heeft zijn idealen verloren. Alles waarvan ze droomden is er nu maar kan niet betaald worden omdat er geen werk en dus geen geld is. Vandaar ook de rellen en plunderingen in Berlijn. Ook het voetbal is de klos. Kijk maar naar het vandalisme. Maar wat de voormalige DDR betreft, probeer ik alleen de goede herinneringen te bewaren. Eigenlijk was bijna alles slecht. Niettemin reageerde ik de derde oktober, de dag van de staatkundige en politieke vereniging van oost en west, best wel emotioneel. Ik zat toen in de Ronde van Ierland. Het liefst had ik die dag in Berlijn aan de feestelijkheden deelgenomen.”

De sport

„In de DDR was sport politiek. Heel belangrijk als propagandamiddel. Voor de topsport werd heel veel geld uitgegeven. Als sportman had je toekomst. Het werd voor je geregeld, tot studies toe. Voor Olympische medailles had men alles over, want daarmee kon de DDR aanzien winnen. Wij hadden het beste systeem om talenten te ontdekken. Wij hadden ook het grootste aantal gekwalificeerde trainers in de wereld. In alle sporttakken. Talenten werden zo geprogrammeerd, dat er wel goede sporters uit moesten komen. Het is flauw, dat doping de reden was, al die successen was. De organisatie is sinds de hereniging gevallen. Voor de oude training aanpak is geen tijd en geld meer. Ik vind het dan ook logisch, dat er minder gepresteerd wordt. De teloorgang van de vroegere DDR-sportprestaties tekent zich duidelijk af. Dat is de prijs voor de vernieuwingen moesten betalen. Sport was nu eenmaal politiek. Maar de mentaliteit van het nieuwe Duitsland kennende zal de sport ooit weer terugkeren op het niveau waarop het in de DDR stond. Een Duitser probeert steeds de beste te zijn. Bij andere wens is, dat het nieuwe Duitsland binnen een of twee jaar ook een of twee grote wielploegen zal hebben. Mijn contract bij Panasonic loopt volgend jaar af. Aanbiedingen heb ik al gehad, maar ik wacht af. Ik zie dan wel verder of ik naar een Duitse ploeg overstap.”

Nieuwe wereld

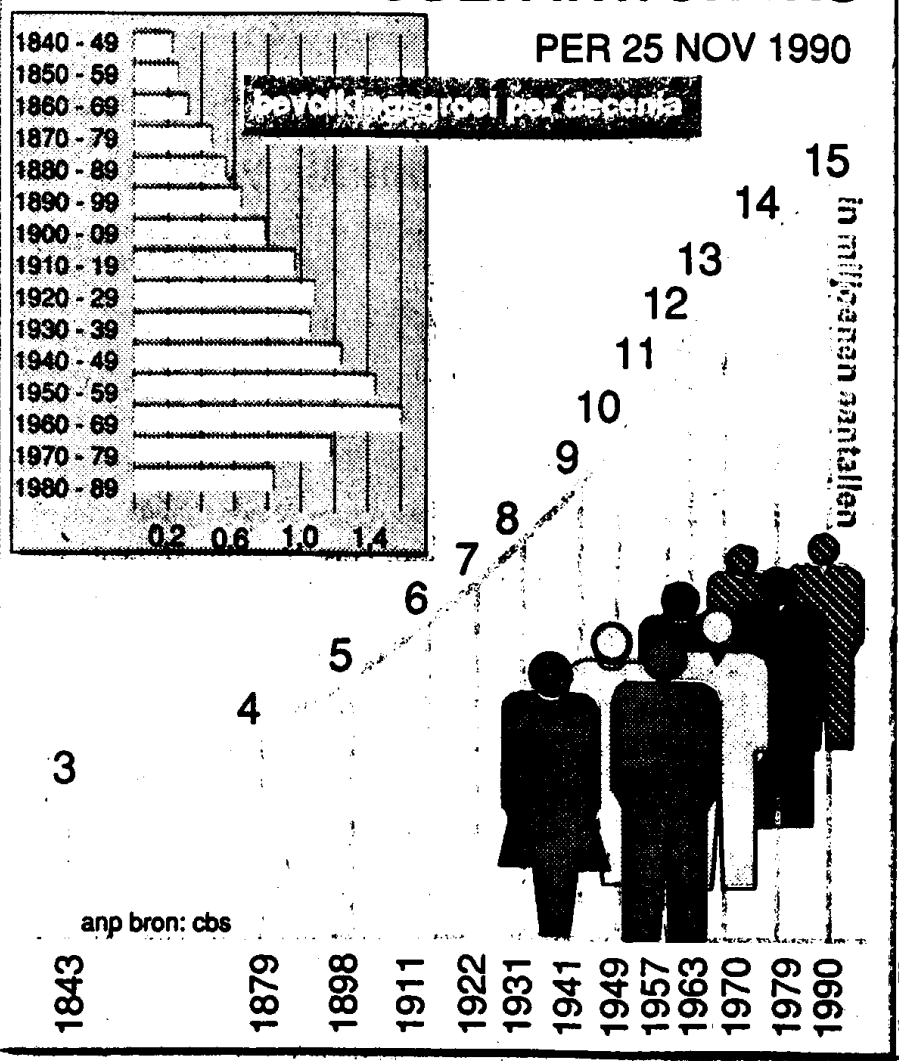
Olaf Ludwig, de man die in 1988 na het winnen van de Olympische wegtitel overwoog een ploeg achter zich wielloopbaan te zetten, schreef twee jaar later geschiedenis door als eerste Oostduitser een etappe én de groene trui in de Tour te winnen. Met het verkrijgen van de vrijheid ging ook een nieuwe wielwereld voor Olaf Ludwig open. Van de succesvolle profrennen. „Ik hoop nog drie of vier jaar door te kunnen gaan. Daarna keer ik definitief terug naar Gera.” Ook bij Olaf Ludwig knuist het bloed waar het niet gaan kan...

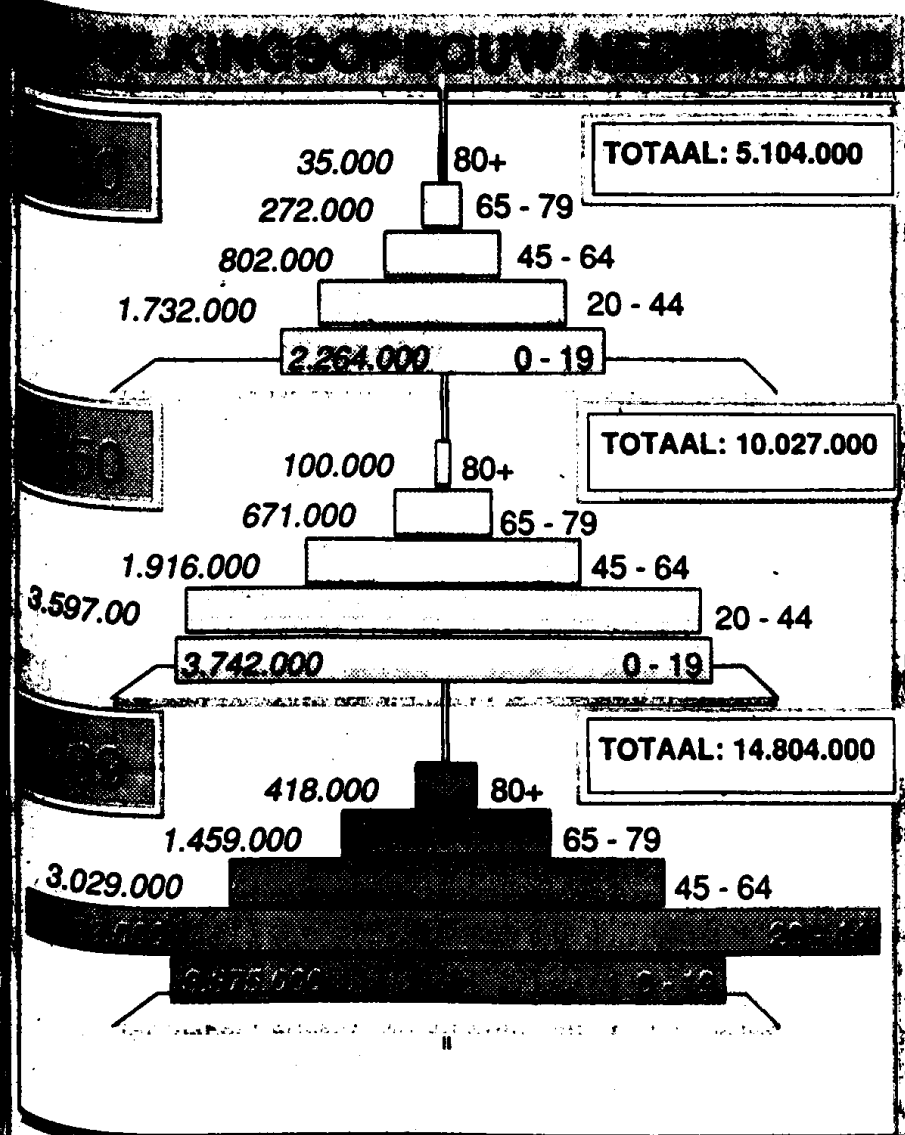
door

VIJFTIEN MILJOEN INWONERS

Zuiver statistisch gezien wordt morgen ergens in het land de vijftienmiljoenste Nederlander geboren, nietsvermoedend, waarschijnlijk. Erg veel vreugde zal die mijlpaal niet teweeg brengen, want Nederland lijkt niet in alle opzichten groot genoeg voor zoveel mensen. Op naar de zestien miljoen? De cijfersaars hebben hun twijfels.

LD Infografiek Karel Gerrits, bron ANP

'Veel meer dan 15 miljoen zal het nooit worden'

„Of we dat als een feestdag zien? Nou ja, misschien. Maar dan wel een feest met de nodige kanttekeningen want persoonlijk vind ik dat het met 15 miljoen mensen in Nederland wel aardig vol begint te worden.”

Gijs Beets is net als zijn collega Frans van Poppel als wetenschappelijk onderzoeker verbonden aan het Nederlands Interdisciplinair Demografisch Instituut (NIDI) in Den Haag. Hij heeft het over 25 november, de dag waarop volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) Nederland zijn 15 miljoenste inwoner zal kunnen verwelkomen.

Ook Van Poppel vindt Nederland inmiddels behoorlijk dichtbevolkt. „Als een van de kleinere landen van Europa behoren we nu wel tot de landen met het hoogste inwonertal. Veel verder hoeft het dan ook niet te gaan.”

Op het tafeltje waaraan zij de verslaggever te woord staan, liggen in eerste instantie keurig geordende stapeltjes papier, dichtgedrukt met cijferreeksen en fraai vormgegeven grafieken. Elke opmerking wordt ondersteund door een greep in de langzaam maar zeker chaotischer ogende stapeltjes. „Demografen bestuderen de ontwikkeling van de bevolking,” licht Van Poppel beider werkzaamheden beknopt toe. „We kijken of er bepaalde patronen of veranderingen in al die cijferreeksen te ontdekken zijn en wat de oorzaken dan wel de gevolgen van al die gegevens zouden kunnen zijn.”

Zo heeft Beets zojuist een artikel voltooid waarin hij ingaat op de vraag, wanneer Nederland zijn 16 miljoenste inwoner mag verwachten. Dat is ingewikkelder dan het op het eerste oog lijkt. De wetenschapper graait in de stapel voor hem en zegt: „Kijk, hier heb ik onder elkaar gezet, hoe lang het steeds heeft geduurd voor er weer een miljoen mensen in Nederland bijkwamen. Daar hebben we het materiaal voor, althans vanaf de overgang van 2 naar 3 miljoen inwoners. Dat duurde van 1795 tot 1844, maar liefst 49 jaar. Daarna ging het steeds sneller. Het volgende miljoen was al na 35 jaar bereikt en de overgang van 4 naar 5 miljoen voltrok zich in nog maar 18 jaar.”

„Logisch natuurlijk want hoe meer mensen, hoe meer geboortes,” vervolgt Beets zijn betoog. „Je ziet dat patroon dan ook tot ver na de Tweede Wereldoorlog doorgaan. Met als voorlopig hoogtepunt de jaren tussen 1957 en 1970, toen Nederland er in nog geen 13 jaar 2 miljoen inwoners bij kreeg. Op grond daarvan voorspelden de demografen voor Nederland nog voor het eind van de 20e eeuw een inwonertal van om en nabij de 20 miljoen.”

„Inmiddels weten we dat het zover waarschijnlijk nooit meer zal komen,” aldus Beets. „Sinds 1970 is die versnelling er uit. Het duurde bijna 9 jaar voor de 14 miljoen werd bereikt en over de sprong naar de huidige 15 miljoen heeft de bevolking van Nederland zelfs bijna 12 jaar gedaan, zo ongeveer het traagste miljoen van de hele twintigste eeuw.”

De voorspellingen zijn daarom de laatste jaren behoorlijk bijgesteld. „We gaan er nu vanuit dat de 16 miljoenste inwoner van Nederland zich pas in 2005 zal aandienen en veel demografen berekenen zelfs dat we de 17 miljoen nooit zullen bereiken, omdat ergens in het begin van de 21e eeuw de bevolking in Nederland, net als in de meeste Westeuropese landen, zal gaan dalen.”

Gevraagd naar de oorzaak voor deze opmerkelijke verandering in een bijna eeuwenlang ongewijzigd patroon, zijn beide demografen het roerend met elkaar eens. „Er worden steeds minder kinderen geboren; de Nederlandse vrouw bevalt domweg niet meer. Sinds 1900 daalde het gemiddelde aantal kinderen per vrouw van 4,4 naar 1,5. We gaan er in de demografie vanuit dat een bevolking er tenminste iets meer dan 2 per vrouw nodig heeft om zichzelf op peil te houden. In Nederland zakken we daar al sinds 1973 steeds verder onder.”

Voortplanten is uit, zo constateren Beets en Van Poppel die moeiteloos nog een serie cijfers uit de stapeltjes voor hen weten te halen. „Hier, kun je zien wanneer vrouwen hun eerste kind op de wereld zetten. Was ruimschoots onder de 25 jaar en is nu hard op weg naar de 30. Steeds meer vrouwen gaan bovendien helemaal kinderloos door het leven, hetzij vrijwillig, hetzij omdat het bo-

ven de leeftijd van 30 à 35 niet zo gemakkelijk meer lukt.”

„Of kijk naar de samenstelling van de huishoudens. Dan zie je een gigantische opmars van het eenpersoonshuishouden. Nederland telde in 1900 ongeveer 5 miljoen inwoners verdeeld over ruim 1 miljoen huishoudens. Nu telt Nederland drie keer zoveel inwoners, terwijl het aantal huishoudens met een factor vijf is gestegen. In 1900 leefden amper 100.000 mensen alleen, nu is dat aantal 1.713.000, een kwart van het totale aantal huishoudens. In een stad als Amsterdam woont zelfs achter één van iedere twee deuren iemand alleen. Daarbij gaat het trouwens bepaald niet alleen om trendgevoelige jongeren; een heel groot deel van die alleenstaanden is bejaard.”

In ieder geval was de daling van het aantal geboortes de afgelopen twee decennia veel groter dan de daling van het sterftecijfer. Sterker nog, het sterftecijfer lijkt al langere tijd behoorlijk stabiel. Wel stijgt nog steeds de levensverwachting die voor mannen nu ongeveer rond de 75 jaar ligt en voor vrouwen al bijna boven de 80. „Nog even,” zegt Van Poppel, „en je kunt zeggen, dat wie in Nederland niet minstens 65 wordt, gewoon pure pech heeft gehad.”

Overigens is voor dat merkwaardige verschil in levensverwachting tussen mannen en vrouwen nog steeds geen duidelijke verklaring gevonden. „Het ligt natuurlijk voor de hand die verklaring in het leven binnen- en buitenshuis te zoeken, zowel wat de kans op ongelukken betreft als de mate van stress die je daarbij ondergaat. Maar nu steeds meer vrouwen zich ook op de arbeidsmarkt begeven en het verschil desondanks nauwelijks kleiner lijkt te worden, blijft dat onduidelijk.”

Een belangrijk en inmiddels veelbesproken gevolg van het steeds geringer wordende aantal geboorten in Nederland staat bekend onder de noemers 'ontgroening' en 'vergrijzing'. „Je kunt dat proces prachtig volgen als je een aantal bevolkingspyramides achter elkaar zet,” zegt Beets.

„Kijk bij voorbeeld naar die van 1900. Dat lijkt echt nog op een pyramide waarbij in de onderste

leeftijdscategorieën bijna de helft van de bevolking zit. In de loop van deze eeuw zie je die punt geleidelijk aan verdwijnen en wordt hij aan de bovenkant langzaam maar zeker even dik als aan de basis. Er zijn voor de jaren na 2000 zelfs al projecties gemaakt waarbij de bevolkingspyramide van Nederland bijna letterlijk op zijn kop komt te staan.”

Het beeld van een steeds geringere bevolkingsgroei door het dalend aantal geboortes behoeft echter wel één belangrijke correctie. Lang niet iedere nieuwe inwoner van Nederland betreft ons grondgebied immers via het kraambed.

Juist de laatste tien jaar geven de statistieken een opvallende stijging van het aantal immigranten te zien. Hoewel aanvankelijk werd gedacht dat tenminste een deel van deze immigranten geen blijverdes zouden zijn, leert de praktijk inmiddels dat met name veel destijds 'gastarbeiders' genoemde mensen uit de landen rond de Middellandse Zee zich hier definitief hebben gevestigd en ook hun gezinnen naar Nederland hebben gehaald.

Bovendien missen de officiële cijfers al die mensen zonder Nederlandse nationaliteit die illegaal in ons land verblijven. Officieel telt Nederland ruim 600.000 buitenlanders onder zijn inwoners, exclusief de naar schatting 100.000 illegalen.

„Vergeleken met veel andere landen is dat niet veel, het komt neer op ongeveer 5 procent van de totale bevolking,” aldus Beets. „Maar kijk je naar de nieuwkomers, dan is deze groep veel belangrijker. De kans dat de 15 miljoenste Nederlander een autochtoon is, is maar twee keer zo groot als de kans dat het een immigrant is. Van elke drie nieuwe inwoners van ons land is er één een immigrant.”

Zowel Beets als Van Poppel nemen nadrukkelijk afstand van al diegenen die op grond van deze cijfers menen dat Nederland door vreemdelingen dreigt te worden overspoeld. „Als je op dit moment naar de cijfers kijkt, is er eigenlijk niets aan de hand. Nogmaals, die vijf procent is in vergelijking met veel andere landen tamelijk laag. En dan nog, de wereld is nu eenmaal aanzienlijk

kleiner geworden; in de toekomst zal de herkomst van mensen veel minder belangrijk zijn voor de plaats waar zij op een bepaald moment wonen.”

Aan een door de overheid bewust gestuurde bevolkingspolitiek om de geboorte van Nederlandse kinderen te bevorderen, bestaat volgens de beide demografen geen behoefte. „Integendeel,” meent Beets, „in de jaren '60, toen er voor het jaar 2000 voor Nederland een bevolking van tenminste 20 miljoen werd voorspeld, zijn we geschrokken. Toen werd er eigenlijk voor het eerst serieus over de noodzaak van een bewuste bevolkingspolitiek gediscussieerd. Daar kwam toen uit, dat we de groei van de bevolking wilden afremmen. Dat is de afgelopen jaren, nog voor de politiek ook maar iets had gedaan, eigenlijk vrijwel automatisch gebeurd.”

„Het is bovendien onzin Nederland in dit opzicht geïsoleerd te bekijken. Kijk je naar de ontwikkeling van de wereldbevolking, dan zie je immers een heel ander patroon dan hier. Met name in Afrika en Azië staat ons nog steeds een ware bevolkingsexplosie te wachten. Kinderen worden er in de wereld meer dan genoeg geboren. Dat hoeven toch niet per se Nederlandse kinderen te zijn.”

Ook de soms alarmerende geluiden over de in Nederland op handen zijnde vergrijzing, die de sociale zekerheid en andere voorzieningen onbetaalbaar zou maken, worden door Beets en Van Poppel niet gedeeld. „Ach,” zegt Beets, „dat gaat allemaal heel geleidelijk en we kunnen het dankzij onze kennis over de ontwikkeling van de bevolking allemaal ruim van tevoren zien aankomen. Dan moet het voor een welvarend land toch niet zo moeilijk zijn zich daaraan tijdig aan te passen.”

Buggenum wordt stort van Zuid-Nederland

Na de vondst van het uiterst giftige dioxine in de koeiemelk uit de Likkebaardpolder zijn inmiddels vier afvalverbrandingsinstallaties gesloten. Uit de schoorstenen komt teveel troep.

Het is in dat licht uiterst merkwaardig dat in Limburg momenteel serieuze plannen worden gesmeed om een nieuwe afvalverbrandingsinstallatie te bouwen. In Buggenum, een slaperig dorpje langs de Maas van nog geen duizend inwoners. De bewoners werden deze week door vertegenwoordigers van milieu-organisaties wakker geschud. Opgeroepen om in verzet te komen.

De plannen van de provincie en rijksoverheid komen er immers op neer dat Buggenum straks de stort wordt van geheel Zuid-Nederland. Behalve huisvuil wil men er ook de Brabantse en Limburgse mestoverschotten, het rioolslib en het chemisch afval van een groot deel van Nederland verbranden. De milieu-organisaties protesteren heftig. De overheid kan dat geld beter steken in het voorkomen van afval en in gescheiden inzameling, zo redeneren zij.

● De vuilverbrandingsinstallatie is gepland op het terrein van de Maascentrale te Buggenum. Momenteel wordt hier al 's werelds grootste kolenvergassingscentrale gebouwd. Kosten 850 miljoen gulden.

Foto JEROEN KUIT

We snappen inmiddels waarom ons dorp ermee opgezadeld wordt," zegt Ger Broens. Hij is voorzitter van de inderhaast in het leven geroepen stichting 'tot behoud van het leefmilieu Buggenum'.

Het provinciebestuur heeft gezocht naar een lokatie waar de mensen niet te hoop zouden lopen tegen de plannen. Nou dat is bijna gelukt. We zaten inderdaad te slapen. Ook het gemeentebestuur zei: slaap gerust. Laat U niet wakker maken. Luister niet naar geruchten, slaapwandel maar rustig verder.

Twee door de wol geverfde politici van de school Kremers zijn hier geweest. Zogenaamd om informatie te verstrekken. Toen er vragen werden gesteld hadden ze plotseling geen tijd meer. Dat paste niet in hun strategie. Ze kwamen om politiek te bedrijven en niet om de mensen hier aan te horen. Toen ze naar huis gingen hebben ze een plusje gezet achter de vraag 'maatschappelijke acceptatie'. Wij willen dat plusje veranderen in een minnetje."

Broens is een realist. Hij beseft dat het bundelen van het verzet een moeizame en lange weg is. "Limburg is van oudsher een samenraap- sel van onafhankelijke staatjes, die elkaar altijd op leven en dood beconcurreren hebben. Men gunt elkaar het licht niet in de ogen. Van die verdeeldheid maakt de provincie nu dankbaar gebruik. Het wordt echter tijd dat de mensen in Midden-Limburg beseffen dat je door dorpspolitiek te bedrijven niet opgewassen bent tegen provincie en rijk."

Het Buggenumse verzet drukt de dorpsbestuurders met de neus op de neus. Deze maand werd bijvoorbeeld nog eens duidelijk dat Limburg en met name Midden-Limburg de smerigste lucht heeft van heel Nederland. De regio zit ingeklemd tussen de industriegebieden van Zuid-Limburg, het Duitse Roerge-

bied en de Belgische Kempen. Van welke kant de wind ook waait, de troep komt in Midden-Limburg terecht. De immense luchtverontreiniging heeft gevolgen. De bossen gaan kapot van de ammoniak, dat is inmiddels duidelijk. En de mens dan?

Gek genoeg is dat nooit serieus onderzocht. Wel maakten twee jaar geleden onderzoekers van de Rijksuniversiteit Limburg en de GGD duidelijk dat in Midden-Limburg twee keer zoveel mensen met luchtwegklachten rondlopen dan elders. Dat onderzoek werd gedaan toen huisartsen en Groene Kruis in Melick en Herkenbosch de noodklok luiden. Zij constateerden opvallend veel oog- en luchtwegklachten bij scholieren. Chronisch hoesten, piepen, astma-aanvallen, dyspnoe (kortademigheid) en neus- en oorirritaties veroorzaken in Midden-Limburg een hoog schoolverzuim.

Bekend is dat de lucht in Midden-Limburg vergeven is van zwavel-dioxide en stikstofdioxide. Deze stoffen veroorzaken irritatie van ogen en luchtwegen. RL en GGD hebben aangedrongen op vervolgonderzoek. Het is er echter tot op de dag van vandaag niet van gekomen. Minister Alders van Milieu heeft deze week laten weten dat hij de brief waarin dat verzoek werd gedaan, niet meer kan vinden.

"Het welzijn van de burgers hier wordt onrechtvaardig aangetast. De

regio staat al onverantwoord vol met vervuilde bedrijven. We zitten al in de vuilste lucht. Ik vind dat het plan dan ook in strijd is met het nationaal milieubeleidsplan," aldus Ger Broens.

Drs Albert Klingenberg van de stichting Natuur en Milieu wijst het plan voor Buggenum ook af. "De driekwart miljard gulden die deze installatie gaat kosten kan de overheid beter gebruiken voor projecten die afval voorkomen en hergebruiken," zegt hij.

Verbranden van afval heeft volgens hem drie belangrijke nadelen. Allereerst het verlies aan grondstof en energie. Het maken van plastic, glas en papier van verse grondstoffen kost vijf maal zoveel energie dan het recyclen van deze materialen.

Op de tweede plaats is het volgens hem een misvatting dat door verbranding afval in rook opgaat. Dertig procent van het afval blijft over in de vorm van slakken en vliegas. Chemisch afval. Op de derde plaats de immense luchtverontreiniging.

Katholiek

"Laatst stond in de krant waarom het sterftecijfer zo hoog is in Limburg. We drinken, roken en zijn katholiek. Moeten wij dat geloven? Slikken wij dat?" Vragen van de Heerlese biologe drs. José Höppener-Helmich van de stichting Steunpunt Milieu Netwerken.

"Waarom worden de hoge sterftecijfers niet in verband gebracht met het milieu? Waarom wordt door de provincie en rijksoverheid met het vingertje naar de vervuiling door het buitenland gewezen? Waarom kijken we niet eens naar ons eigen Limburgs bestuur, dat prioriteiten stelt, aandeelhouder is en vergunningen verleent?"

"Limburg exporteert drie keer zo veel vervuiling als het importeert," zegt mevrouw Höppener. Volgens haar bevat de moedermelk thans al zes tot acht keer zoveel dioxine dan de norm die voor koemelk wordt toegestaan.

"Geloof men werkelijk dat in Buggenum straks netjes verbrand zal worden? Wie controleert dat? Er bestaat helemaal geen keuring, net- te verbrandingsinstallatie. Het dioxine-probleem is nog steeds niet opgelost. Geen enkele installatie is dioxine-vrij. Dioxine is het meest giftige goedje wat er op de wereld bestaat. Het is kankerverwekkend en het tast de weerstand tegen ziekten aan. Wij eroderen op ons afweersysteem. We zijn vlugger en langer ziek. In Duitsland is uitgekend dat de bodem rond een verbrandingsinstallatie tot een afstand van vijf kilometer niet meer voor agrarische doeleinden gebruikt kan worden. Tot op tien kilometer afstand bedreigt zo'n installatie de gezondheid van de mensen. Geloof daarom niet de geruststellende woorden van de overheid

● Ger Broens in Buggenum: 'We zijn wakker geschud'

Foto: JAN PAUL KUIT

over dioxine," waarschuwt zij Buggenum en omgeving.

In september jongstleden werd getracht het sluimerende protest de kop in te drukken. Ir A. Raaijmakers, voormalig directeur van het gemeentelijk vuilverbrandingsbedrijf Dordrecht en thans coördinator milieuzaken bij de Nederlandse Federatie voor Kunststoffen in Woerden werd als deskundige naar Limburg gestuurd. Hij beweerde - en las daarbij voor uit een TNO-rapport - dat de dioxine-uitvoer van een vuilverbrandingsinstallatie net zo giftig is als de consumptie van een pilsje, eens per half jaar.

Gemakshalve vergat hij de belangrijkste conclusie van datzelfde TNO-rapport: zeer voorzichtig te zijn met dioxine omdat over de giftigheid ervan nog niet alles bekend is. Zijn opzet mislukte overigens. De toehoorders gingen ongeruster naar huis dan ze gekomen waren.

Intussen heeft de Limburgse Milieufederatie het verzet in Buggenum een hart onder de riem gestocht. Drs Huon Bemelmans vindt ook dat gescheiden inzameling van afval een meer heilzame weg is. "Buggenum moet zich zo hard mogelijk opstellen. Dat leidt tot verscherping van normen en toepassingen waardoor milieuvriendelijkere oplossingen noodzakelijk worden," zegt hij.

Binnenkort wordt de zogeheten startnotitie milieu-effectenrapport voor de verbrandingsinstallatie in Buggenum verwacht. In 1991 en 1992 wordt het milieu-effectenrapport opgesteld, zo is de verwachting. In 1993 start de vergunningprocedure en in 1996 moet de verbrandingsinstallatie volgens de plannen van de provincie Limburg in gebruik genomen worden.

egbert hansen

Z
ij
d
s

Bad

Wat nu weer? Nauwelijks heeft de uit nood geboren landbouwstaatssecretaris drs J.D. (Dzingsiz) Gabor van deze nood een deugd gemaakt en een dure, uit de kluiten gewassen badkamer ten departemente laten aanrukken, of de VVD - bij monde van de geachte afgevaardigde Blauw - begint over de prijs en wie die betaald heeft te zeuren. Het zijn toch met name de liberalen, die zouden moeten weten dat geen prijs te hoog kan zijn voor een werkzame verfrissingsruimte wanneer zowat iedereen schoon genoeg van je heeft.

Er zou sprake zijn van een luxe-uitgave van een slordige vijftig mille.

Nou en. Een beetje luxe op het werk mag toch. Even snel in bad, zo tussen Brinkman en Bolkenstein door. Bovendien is Gabor voor het eerst staatssecretaris en daarbij is hij de eerste staatssecretaris op Landbouw überhaupt. Dan moet je je om te beginnen goed (laten) installeren. Ten algemenen nutte vanzelf.

Want welk een voordelen biedt zo'n badruimte niet.

Mest op Gabor's stoep vanwege boze boeren. Geen nood, vlot in bad, het schuim er af en geurend verder. Overschrijding visquota, falende inspectie, tractorenblokkade, dreigende mislukking GATT-overleg, subsidieruze EG: niks aan de hand, plons in de tobbes en weggevoerd die muizenissen. Zware metalen, dichtgeslibte wateren en dito eigen porien: fluks het badzout in en opgelucht geademd. Gestressd, gestel, klam-zwetterige avonddebatten, lastige Kamervragen, dreinende milieugroepen: roots in het zeep, sop en helder eruit.

Het bad: een denktank. Daar hoort omvang bij, als het kan ook inhoud; daar hoort ruimte bij, liefst vergaderruimte. De Kamer debatteert vandaag in de verfrissingsruimte van de onderminister: moet van Gabor! De bewindsman zelf in bad, de fractievoorzitters - van links naar rechts opgesteld volgens kleur haar en politieke stroming - er vlak omheen, gewone Kamerleden daar achter en het publiek in ruifjes boven langs de betegelde wanden.

Zo week je pas goed wat los en werk je soepel menig vlekje weg. Weg met al dat smerigs, vort met de etters, de glibbers en de meesters. Dit is de plek voor beleid: biologisch schoon en kraakhelder van opzet. Het goede drijft vanzelf en altijd boven, de rest gaat gorgelend door de afvoer, om daarna voort te klateren in het op last van het milieubeleidsplan-plus recycle-rende riool.

Onder garantie, zo'n bad raakt 'in' en nog even, of iedereen wil er in, ook Dales

Voor Blauw is dat kennelijk desondanks troef. En toch plaatst de VVD'er het bad in breder perspectief. Dat zou - zo moge uit het bovenstaande blijken - prijzenswaardig zijn. Maar met dat 'breder perspectief' bedoelt Blauw dat de investering zich niet verdraagt met het door het kabinet aangemoedigde spaarzaam gebruik van water uit milieu-oogpunt. Dat is voor de liberale de overlopende druppel, niet doordacht en dus natte-vingerwerk.

Goed, goed. Wat dat aangaat heeft Blauw gelijk. Dan de tobbes maar halfvol en om beurten erin. Wat maakt het uit. Het gaat tenslotte om, het idee. Maar het bad moet blijven. Voor rondleidingen op het ministerie kan voortaan entree worden gegeven, het spitsvignet wordt nog een tikkelje duurder en de benzine-accijns gaat met enkele tienden van procenten meer omhoog. Zo komen wij aan de allesoplossende financiële middelen, gelden die het milieu moeten reddend. Lekt er ergens nog een tegenvalletje, dan gewoon een autolozet zondag er overheen. Mag van Gabor. Maar het bad moet blijven.

Met bad ben je wat. Kijk achterom; zonder Caesar zou Cleopatra het als koningin van Egypte mogelijk ook nog wel gerooid hebben, maar zonder bad? Pilatus had zelfs een draagbaar badje, opdat hij, waar nodig, onmiddellijk zijn handen in onschuld kon wassen; een ook heden dage nog zeer populair gebruik. Met bad bereik je wat. Laat Dzingsiz maar schuiven; wat Dzingsiz Khan kon, kan Gabor wellicht ook. Geen gepietuit, neem, de zaken groot aanpakken. Zie Feyenoord, zou die club ook zo glorierijk zijn geworden zonder een Kuip?

geert dekker
wim knol

max schmeetz

Openbaar vervoer komt lang niet overal

Een van de belangrijkste argumenten voor de experimenten met het zogenoemde telewerken is dat de werknemers minder hoeven te reizen. Dankzij de moderne communicatiemiddelen kan hij zijn werk 'gewoon' thuis doen. Het contact met de collega's op de zaak wordt onderhouden via modem, telefax en telefoon. Telewerken wordt beschouwd als een van de middelen om het woon-werk verkeer en daarmee de aantasting van het milieu terug te dringen.

Aan de door een toenemend aantal vakbondsbestuurders en politici bepleite vierdaagse werkweek wordt dezelfde kwaliteit toegedicht. Ten onrechte.

Weliswaar zal door de beperking van het aantal werkdagen het woon-werk verkeer aanzienlijk verminderen. Maar de 'winst' zal vermoedelijk meteen weer teniet worden gedaan door een evenredige stijging van het aantal sociaal-recreatieve kilometers.

Uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) blijkt, dat het sociaal-recreatieve verkeer met circa vijftientwintig miljard kilometer een minstens even groot aandeel heeft in het jaarlijks afgelegde aantal reizigerskilometers als het woon-werkverkeer. Om van de miljoenen

'buitenlandse' kilometers afgeleid als onderdeel van vakanties nog maar niet te spreken.

Desondanks is het verkeers- en vervoerbeleid van de overheid vrijwel volledig gericht op de problematiek van het woon-werkverkeer.

Aan het terugdringen van de, met een vakterm, 'recreatieve automobiliteit' wordt nauwelijks aandacht besteed in het Tweede Structuurschema Verkeer en Vervoer (SVV II).

De ANWB wil daar verandering in brengen.

In samenwerking met de Nationale Hogeschool voor Toerisme en Verkeer in Tilburg houdt de ANWB daarom op woensdag acht novem-

ber in de Flevohof een themadag over 'toeristische mobiliteit: de recreant en zijn bestemming'.

Het doel van de dag is tweeledig. Enerzijds willen de organisatoren de onderbelichte problematiek over het voetlicht brengen als een van de belangrijkste aandachtsvelden voor de aanpak van de mobiliteitsproblematiek.

Daarnaast willen de ANWB en de Hogeschool met de dag een aanzet geven tot een 'integrale' aanpak van de mobiliteitsproblemen. Dat wil zeggen: een aanpak waarbij de vervoersruimte en -middelen in gemeen overleg tussen de diverse betrokken zorgvuldig worden afgestemd op de gedifferentieerde verplaatsingsbehoeften van de mens.

Diffuus

Het sociaal-recreatieve verkeer is volgens Ing. Johan Janse, als projectleider verkeer en vervoer verbonden aan het dienstencentrum van de Hogeschool een uiterst complexe categorie. Danse: "Het is ontzettend lastig om zicht te krijgen op de groep, aangezien de samenstelling erg diffuus is. Zowel de huisvrouw die met de auto boodschappen doet, het echtpaar met de kinderen dat bij opa en oma op bezoek gaat als de mensen die op een zomerse zondag naar het strand trekken maken er deel van uit. Dat

maakt ook de verkeersstromen erg diffuus. Openbaar vervoer heeft juist bundeling nodig."

Hoewel sommige collega's daar naar zijn zeggen anders over denken zijn de sociale-recreatieve verkeersdeelnemers volgens Danse bijzonder moeilijk de auto uit en de bus of trein in te krijgen. "Veel moeilijker nog dan de woonwerkers. Immers, daarbij is in elk geval nog sprake van wat je rechtlijnig vervoer zou kunnen noemen, van A naar B en andersom, vijf dagen in de week op dezelfde tijden. Voor het sociaal-recreatief verkeer ligt dat veel ingewikkelder. Daarbij moet steeds opnieuw een keuze worden gedaan. We weten ook niet welke criteria daarbij worden gehanteerd."

Wel bekend is, dat voor het sociaal-recreatief verkeer in veel gevallen geen of geen aanvaardbaar alternatief voor de auto aanwezig is. "In een aantal gevallen is daar weinig aan te doen," meent Janse. "dat geldt met name voor het sociale verkeer. Je kunt nu eenmaal niet naar iedere opa en oma een bus laten rijden. Maar de bereikbaarheid van de recreatieve voorzieningen kan wel verbeterd worden."

Vervoersregio's

Dat is hard nodig. Uit onderzoek blijkt dat het met de bereikbaarheid

van veel voorzieningen treurig gesteld is. Janse: "Neem de bungallowparken van Centerparcs: je kunt er wel komen, maar alleen met de auto of als je geluk hebt met de bus, maar dan is de bagage weer een probleem. Zelfs de Efteling, toch de grootste attractie van het land is niet per spoor bereikbaar."

De gebrekkige bereikbaarheid van de recreatieve voorzieningen is volgens Janse te wijten aan het ontbreken van de economische motieven.

"In de jaren dat alles nog probleemloos bereikbaar was met de auto, werd er domweg niet over nagedacht," meent hij.

Daar komt langzaam maar zeker verandering in. Janse: "Campinggenaren laten bussen rijden om de gasten af te halen van het dichtstbijzijnde NS-station, de Spoorwegen zetten steeds vaker extra materieel in bij bijzondere evenementen en de stads- en streekvervoerders proberen op alle mogelijke manieren de kloof tussen trein en bus te dichtten."

Maar er moet nog veel meer gebeuren, vinden Janse c.s. Overal in het land moeten in hun visie vervoersregio's worden gevormd. Janse wijst in dat verband op het mede door de Hogeschool geïnitieerde samenwerkingsverband 'Parkland Brabant', waarin alle betrokken partijen, de Efteling, de NS, Rijks-

waterstaat, de Kamer van Koophandel, en andere organisaties broederlijk samenwerken aan het opzetten van een integraal mobiliteitsplan voor de regio. "Niet zo zeer uit idealistische overwegingen, maar omdat men de bus al ziet hangen, licht Janse de drijfveer van de saamhorigheid toe. "Ze beseffen dat als er niets gebeurt, de zaak onherroepelijk vast loopt."

Ook bij de situering van nieuwe recreatieve voorzieningen zal volgens Janse meer rekening moeten worden gehouden met de bereikbaarheid. Janse: "Door meer voorzieningen aan de rand van de stad te projecteren, kan de vervoersbehoefte enorm worden teruggedrongen. Neem bijvoorbeeld Berlijn voor de val van de muur. Daar konden de inwoners op een klein stukje grondgebied zowel wonen en werken als recreëren."

Als ideaal staat Janse een situatie voor ogen, waarin het vervoer zo goed is geregeld dat de reis zelf als onderdeel van het dagje uit wordt gezien.

Of om met de Delftse hoogleraar Røling te spreken: "Als er een barretje in de tram zit, hoef je nooit meer naar een café," maar brengt de kroeg je thuis."

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Woningbouwvereniging Samenwerking-Glück Auf

Molenwei 400
6421 WG Heerlen

De Woningbouwvereniging Samenwerking-Glück Auf beheert binnen de gemeente Heerlen circa 2200 woningen. De woningbouwvereniging heeft 21 medewerkers in dienst, verdeeld over 3 afdelingen: administratieve dienst, sociaal-kulturele dienst, zijnde verhuur en bewonerszaken en de technische dienst. Door uitbreiding van de werkzaamheden, is een vacature ontstaan bij de technische dienst voor de functie van een

OPZICHTER M/V

De opzichter functioneert rechtstreeks onder het hoofd technische dienst.

Functie-informatie:

- het verrichten van voor- en eindinspecties bij mutaties;
- het toezicht houden op en controle van de uitvoering van onderhoudswerkzaamheden;
- het uitvoeren van enig specialistisch onderzoek.

Functie-eisen:

- HBO-niveau/bouwkunde;
- goede contactuele eigenschappen met name t.o.v. huurders;
- goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingvaardigheid;
- goed kunnen werken in teamverband;
- kennis van en ervaring met de sociale volkshuisvesting, strekt tot aanbeveling;
- belangstelling voor geautomatiseerd woningbeheer.

Arbeidsvoorwaarden/salarisindicatie:

- afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring zal salaris/schaling plaatsvinden in schaal 9-16 met een max. f 4.528,- conform de CAO voor woningcorporaties.

Procedure:

- Een medisch onderzoek behoort tot de selectieprocedure.
- Een psycho-technisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

Belangstellenden voor deze functie wordt verzocht hun schriftelijke sollicitatie binnen 14 dagen na het verschijnen van deze advertentie te zenden aan Woningbouwvereniging Samenwerking-Glück Auf, postbus 2728, 6401 DE Heerlen t.a.v. de directeur H.P.L. Boumans.

Vrijmantele omringt deze functie kunt u inwinnen bij de heer A. Poolen, hoofd technische dienst of de directeur. Tel. 045-723095.

Texture-Tex (Europe) b.v.

Texture-Tex is een vervaardigingsbedrijf van synthetische kunst voor verwerking in de textielindustrie. Deze halffabrikaten vinden hun afzet in geheel Europa.

Texture-Tex is een onderdeel van Crown America Inc. en is gevestigd op het industrieterrein 'de Beiler' te Heerlen. Het heeft een personeelsbestand van ca. 125 werknemers.

Voor onze productieafdeling zoeken wij op korte termijn:

Productiemedewerkers m/v

voor de bediening van spin- en heetsetmachines. De werkzaamheden worden in een 3-ploegdienst verricht.

Vereisten:

- technische kennis;
- accuraat kunnen werken;
- in teamverband kunnen werken.

Wij bieden een goede arbeidsomstandigheden en goede secundaire arbeidsvoorwaarden zoals een ploegrooster van 18,3%, 8% vakantiegeld, einde-jaarsuitkering van 6-10%, bedrijfspensioensysteem en een bedrijfsreizenregeling.

Belangstellenden (m/v) worden verzocht een afspraak te maken met de heer L. Werry, chief personeelszaken, tel. 045-423741.

Industrieterrein 'de Beiler', Soutweg 5A, 6422 PC Heerlen

ACADEMISCH ZIEKENHUIS MAASTRICHT

Begin 1991 zal het Academisch Ziekenhuis Maastricht (AZM) een gloednieuw gebouw betrekken: zo zal de efficiency van de zorg binnen het AZM aanzienlijk verbeteren, terwijl wij ernaar streven de sfeer van een middelgroot ziekenhuis te behouden.

In de nieuwbouw is een uitbreiding van de activiteiten op de operatiekamers gepland. De vele specialiteiten, waaraan het specialisme Neurochirurgie binnenkort wordt toegevoegd, worden in ons ziekenhuis op academisch niveau uitgevoerd. Anders gezegd: u verricht uw werk in een academische setting naast en met (top-) specialisten. De werkzaamheden strekken zich uit van routine- tot en met innoverende ingrepen. Werken in zo'n klimaat is niet alleen een uitdaging, maar betekent ook zelf actief meewerken aan vernieuwingen.

Wij hebben op korte termijn plaats voor

operatie-assistenten Chirurgie en Anaesthesie m/v

Wij nodigen u uit te solliciteren indien u in het bezit bent van het diploma Operatie-assistent differentiatie Chirurgie of Anaesthesie van de NZR. Het gaat in principe om full-time banen, maar in de toekomst wordt part-time werken niet uitgesloten gezacht.

Salaris:

Wij bieden een salaris afhankelijk van opleiding en ervaring, maximaal f 3.736,- bruto per maand, conform schaal B07 BBRA '84.

Inschrijvingen:

Kunnen worden ingewonnen bij de heer J. Mouton, hoofd afdeling Anaesthesie, telefoon (043) 86 28 23, of mevrouw E. Meers, hoofd Operatiekamers, telefoon (043) 86 28 13, of bij de heer drs. J.H. van Beem, personeelsmedicus, telefoon (043) 86 23 45.

Sollicitaties:

Schriftelijke sollicitaties voor beide functies dienen met vermelding van vacaturenummer 825/77, zowel op brief als op envelop, binnen 14 dagen na het verschijnen van deze advertentie te worden gericht aan de Directie Personeel en Organisatie, afdeling Arbeidszaken, Academisch Ziekenhuis Maastricht, Postbus 1918, 6201 BX Maastricht.

Het Academisch Ziekenhuis Maastricht verricht in de eerste plaats toezicht op het gebied van de patiëntenzorg, en staat daarnaast ten dienste van het wetenschappelijk onderzoek en onderwijs. Het ziekenhuis omvat 807 bedden en werkt aan ongeveer 2.800 personeelsleden volgens de arbeidsvoorwaarden van de overheid. Tenslotte een zorgvuldige personeelsprocedure is vanzelfsprekend. Het ziekenhuis maakt deel uit van een groot ziekenhuiscomplex.

VSH Gulikers

Voor diverse E-Installatieprojecten in Limburg en Noord-Brabant zoeken wij contact met:

ELEKTROMONTEURS

- Opleiding MTS-E, LTS-E/EV monteursdiploma
- Met ervaring

HULP MONTEURS

- LTS-E/EV/KRBO

BEVEILIGINGS/ TELEMATICA MONTEURS

- Opleiding MTS-electronica
- Met ervaring in zwakstroominstallaties

VSH-Gulikers in Beek (L) als bedrijf van Visser & Smit heeft te Papendrecht een nieuw, licht en modern elektro-technisch laboratorium voor industrie en onderwijs.

Tevens worden tot de werkzaamheden behorende van: intraschakelingsystemen, centraal antennesysteem, verkeerselectronica, sportverlichting, technische buiteninstallaties en licht-, kracht- en besturingssystemen.

Sollicitatie binnen 10 dagen te richten aan:

VSH-Gulikers BV

Postbus 112, 6180 AC Beek (L)

Weth. Sangerstraat 25, Beek

Tel. 04480-75555

Visser & Smit Handel • Koninklijke Voller Steen

Provincie Limburg

Gedeputeerde Staten van Limburg hebben onlangs het ontwerp van het eerste provinciale milieubeleidsplan vastgesteld. In dit plan zijn de doelstellingen van het beleid geformuleerd waaraan de komende jaren zal worden gewerkt. Aanzienlijke emissiereducties zullen moeten worden gerealiseerd. In dit proces heeft de afdeling Milieu van de hoofdgroep Verkeer, Waterstaat en Milieu naast een coördinerende taak ook een belangrijke uitvoerende rol te vervullen.

In deze afdeling kan bij het bureau lucht, geluid en externe veiligheid op korte termijn worden geplaatst:

een beleidsmedewerker lucht v/m

vac. no. V. 90.27

Functie-informatie:

- het mede-ontwikkelen van het beleid op het gebied van de luchtverontreiniging;
- het uitvoeren van vastgesteld beleid door middel van het realiseren van projecten en het deelnemen in het proces van het verlenen van vergunningen;
- het formuleren van onderzoeksopdrachten en het uitvoeren ervan; begeleiden van beleidsonderzoek en uitvoeringsgericht onderzoek;
- het leveren van een deskundige inbreng in andere provinciale activiteiten.

Functie-eisen:

- een voltijdse academische studie milieu, land- of civieltechnische Technologie of een HBO-opleiding met een deskundigheidsverklaring op het gebied van milieu;
- enige jaren ervaring met soortgelijke werkzaamheden en inzicht in en kennis van het milieubeleid;
- het vermogen om zowel zelfstandig als in teamverband te kunnen functioneren;
- goede communicatieve en redactionele vaardigheden.

Salaris:

afhankelijk van opleiding en ervaring wordt

een salaris geboden van maximaal f 6.370,- per maand.

Sollicitaties en inschrijvingen: als u geïnteresseerd bent in deze functie, wij uw schriftelijke sollicitatie graag binnen 14 dagen toezenden. U kunt deze richten aan de directeur van de Stafgroep Personeel Organisatie, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht, onder vermelding van het vacaturenummer op brief en envelop. Voor informatie over deze functie kunt u wenden tot de heer J. D.J.P. van Nier, hoofd van bureau lucht, geluid en externe veiligheid, tel. 043-897564.

Vrouwen, die aan de functie-eisen voldoen, worden nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren. De mogelijkheid tot kinderopvang aanwezig. Deze functie kan ook in deeltijd worden uitoefend.

In de laatste fase van de procedure zal de delegatie van de afdeling worden ingezet, terwijl een psychologisch onderzoek tot de procedure kan behoren.

Autobedrijf van Leeuwen is een gezond, groeiend autobedrijf, dealer van het succesvolle autobedrijfmerk Citroën.

Wij zoeken ter versterking van de technische afdelingen, een ervaren, gemotiveerde medewerker. De betreffende medewerker zal werkzaam zijn in de functie van

AFTER SALES MANAGER

de verantwoordelijkheid krijgen over de verdere uitbouw en consolidatie van de werkplaats en carrosserie-afdeling.

Hij zal in eerste instantie zelf de contacten met klanten onderhouden, leiding geven aan ons technisch team, controle, afwerking en afhandeling uitgevoerd werk.

Naast een voltijdse autotechnische opleiding dienen kandidaten te beschikken over de noodzakelijke automobieltechnische kennis en ervaring, een meer dan gemiddelde commerciële feeling en zeer goede contactuele vaardigheden.

Gedachtigen (m/v) in de leeftijd van 25 tot 35 jaar, worden verzocht een bondige brief met alle relevante informatie te zenden t.a.v. de heer H. van Leeuwen, die uw reactie discreet zal behandelen.

Autobedrijf van Leeuwen, Strijthagenweg 120, 6467 BR Kerkrade, tel. 045-458355

VAN LEEUWEN KERKRADE

SPORTSTICHTING LANDGRAAF

De Sportstichting Landgraaf vormt sedert 1 september 1990 de nieuwe privaatrechtelijke beheersstructuur Sport in de gemeente Landgraaf. Naast de ontwikkeling van het sportbeleid in Landgraaf, alsmede de beleidsafdeling op sportgebied van het gemeentebestuur worden het beheer en de exploitatie van alle gemeentelijke accommodaties t.b.v. de sport door de Stichting uitgevoerd.

Thuis wordt opgesteld de functie van

Directeur (m/v)

Hij/zij zal verantwoordelijk zijn voor het management van de Stichting.

Naast beleidsontwikkeling zal de structurering van het overleg met de gebruikers van de sportvoorzieningen eveneens tot zijn taak behoren.

Functie-eisen:

- Een HBO-denker- en werk-niveau;
- Tenminste 3 jaar ervaring in een soortgelijke functie;
- Affiniteit met sport en lichamelijke opvoeding in zijn algemeenheid;
- Een visie op toekomstige ontwikkelingen in de sport;
- Aanpakbare leidinggevende capaciteiten en managementvaardigheden;
- Sterke communicatieve en redactionele vaardigheden;
- Bij voorkeur een leeftijd tussen 35 en 40 jaar.

Een medisch en een op de functie gericht psychologisch onderzoek maken deel uit van de selectie-procedure.

Salaris:

De salarisstelling wordt afhankelijk van opleiding en ervaring, salaris/schaling plaats tot maximaal f 6.350,- bruto per maand (vlg. de schalen CAO. Welzijnswet).

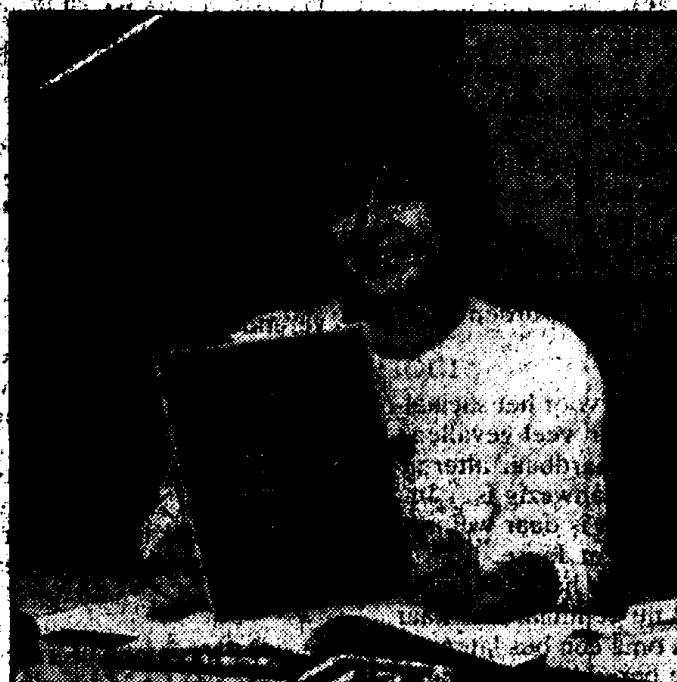
Nadere inschrijvingen kunnen telefonisch worden ingewonnen bij de heer P.J.J. Willemis, Voorzitter van de Sportstichting, telefoon 045-312259.

Sollicitaties kunnen binnen 2 weken na het verschijnen van de oproep ingediend worden bij P.J.J. Willemis, Schanserweg 46, 6578 JN Landgraaf

"De leukste baan heb ik thuis gevonden, een eigen Dactylo Uitzendbureau aan huis"

Thuis werken heeft mij altijd al aangesproken. Ik had het dan ook niet beter kunnen treffen toen ik tegen deze baan aanliep.

Een uitzendbureau aan huis waarin je geen geld hoeft te investeren alleen tijd en energie. Onderzussen ben je wel eigen baas en dat vindt ik

Joyce Bergisch uit Amstelveen

een uitdaging. Dactylo zorgt voor een garantiesalaris en een zeer aantrekkelijk provisie-systeem. Het mooie van dit systeem is, dat je inkomsten bepaald worden door je inzet.

Wil je succes hebben dan moet je over een dosis commercieel inzicht beschikken en gemakkelijk contacten kunnen leggen. Je krijgt van Dactylo een gedegen training en commerciële ondersteuning.

De voornaamste taak is het werven en bij elkaar brengen van opdrachtgevers en uitzendkrachten. Belangrijk daarbij is dat je strenge selectiekriteria moet toepassen voor wat betreft het invullen van tijdelijke vakatures.

Omdat je van huis uit werkt ben je meer flexibel dan andere uitzendbureaus. Als ik een keer 's avonds na zessen gebeld wordt, dan vind ik dat geen probleem.

Een eigen vestiging van Dactylo betekent niet alleen meer financiële armslag, ook in maatschappelijk opzicht verandert er veel. Ik ben nu de trotse manager van een Dactylo vestiging.

Omdat de Dactylo formule succes heeft, wordt op korte termijn een vestigingsmanager gevraagd die woonachtig is in Maastricht, Heerlen, Valkenburg of Brunssum/Hoensbroek.

"Reageer nu en begin ook een uitzendbureau thuis"

Heeft u een opleiding op mbo-nivo, bent u tussen de 25 en 40 jaar, heeft u een auto en spreekt u vloeiend Nederlands, stuur dan een sollicitatiebrief met een recente pasfoto voor 4 december a.s. naar onderstaand adres.

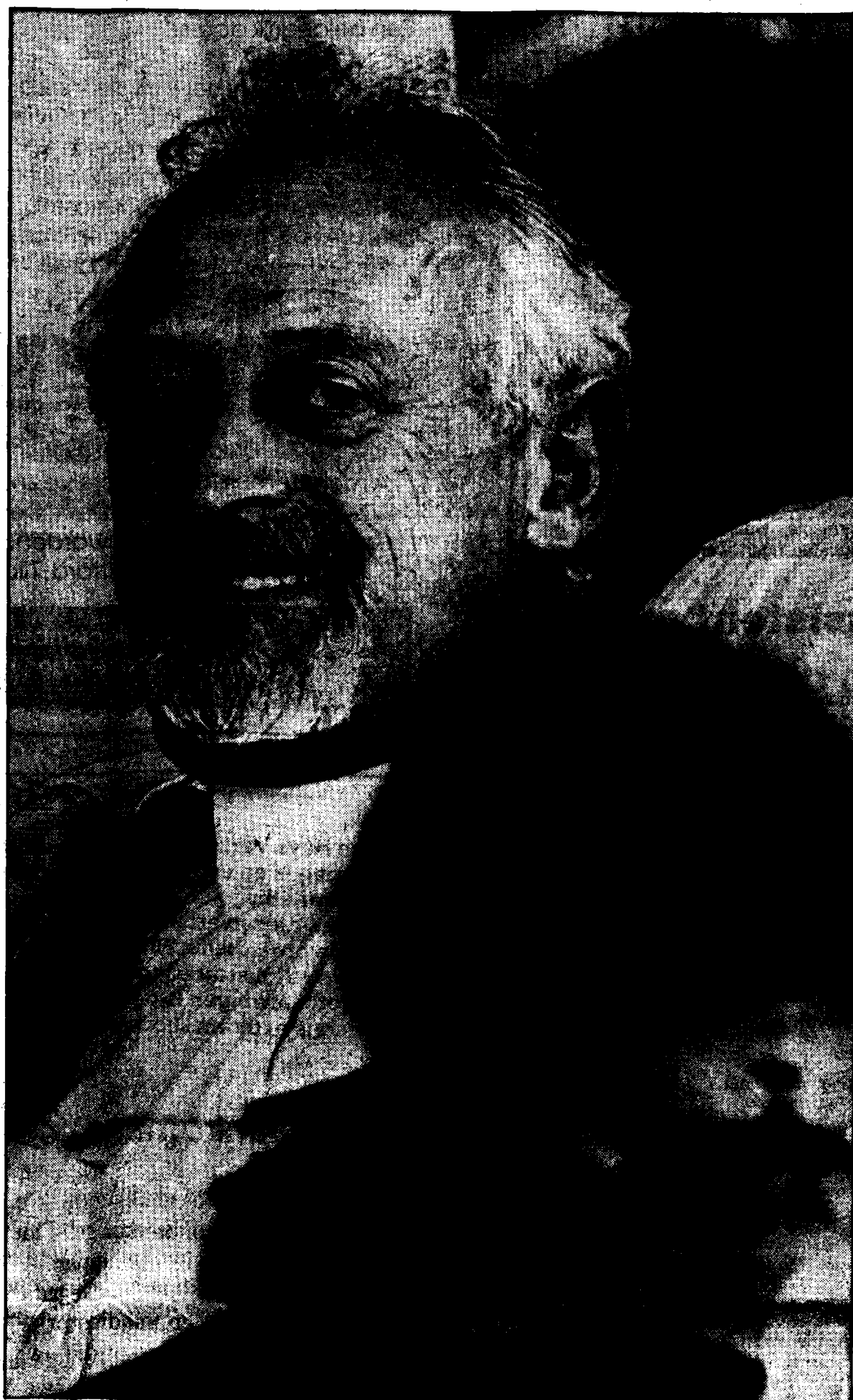
Dactylo Uitzendbureau is een landelijk uitzendorganisatie met 140 vestigingen door geheel Nederland en zendt in alle beroepen en sectoren.

Dactylo Beheer B.V., afdeling P & O, Postbus 325, 2100 AH Heemstede, Telefoon 023-234141.

Een jonge spreekw smaakt heerlijk na de kersentijd

● Louis Engels met opgezette muskusrat: duizenden verkocht.

honderdduizenden heeft de ratten uitgeroeid, van kersenverslindende spreekw heeft hij er een kopje kleiner gemaakt. Dat heeft vaak de nodige ophof opgevoerd in kranten, tijdschriften, radio en televisie. Het gaat om de heer Louis Engels, de Limburgse ambtenaar ratten- en spreekwverder, die onlangs pensionneerd werd. Een schuiving aan de Limburgse lezer: Louis Engels heeft nogal duidelijk over de ratten van voor velen medeschepers.

Als was het derde kind van de familie. „Ik ben van het ras dat nog niet is uitgegroeid. Nete heeft leren zwemmen, de echte Kempenaar. Uit Nijlen, de bekende ouders: een gestrengere van voeden. In een voortdurende concurrentie met de andere ratten om de aandacht van de lezer, was het een 'survival of the fittest'.

was niet de stilste thuis en toen ik naar Leopoldsborg op school bij de nonnen. Daar had ik geen naam meer, maar nummer. Nummer 14. Ik heb alles geleerd wat ik niet moet.

Indelijk werd hij inspecteur van de Dienst Plantenbescherming afdeling Limburg.

de dienst was hard nodig de men- moesten voorgelegd worden. Het gebruik van pesticiden moest controle komen op de ge- heid van de planten voor de er enzovoort. Dat was onder de Heger van landbouw, in het zelfde jaar dat gouverneur van Limburg benoemd. Hij werd gouverneur, ik in- teur. En nu wou het lukken dat twee dagen later elkaar tegen- men in het riante restaurant IV in Sint-Truiden. En Rop- si: „Awel, gij zijt ook 'n rap- ten

de periode had gouverneur Rop- van muskusratten aan zijn kant in het provinciaal domein. En de Dienst voor de spreekw kampte met grote problemen aan de kanalen. Via de Ne- de autoriteiten werd de spreekw van de Schepvaart aange- en daar wat aan te doen. DE ratten overal op en niemand wat aan. Muskusrat is een enorm viriel, goed georganiseerd. Op de tijd ga je van een rat naar

tien ratten. Dat zijn dus twintig jon- gen per koppel per jaar. En buiten de vos hebben ze geen natuurlijke vijanden. Een muskusrat is immers een geïmporteerd dier.

„Nu, we schrijven 1950. De Dienst voor de Schepvaart gaf tot in 1950 een premie van 100 frank per rechter achterpoot van een muskusrat voor al de ratten die gevangen werden binnen een kilometer van de waterloop. De poten werden inge- leverd bij de kantonier. 100 frank per rechter achterpoot, haha, je kent de Belgen toch?

„In Zonhoven waren beroepsrat- tenvangers die in de zomer de rat- ten lieten zitten en in de winter, na de kweek, ze gedood uitroiden. In die tijd was rattenvervoer een be- schermde beroep. Een beperkt aan- tal van zo wat 40 tot 50 mensen in België hadden zo'n job. Sommige mensen zetten ratten uit in vijvers om te kweken.

„Ha, een Belg: is dat niet fijn, is dat niet Pallieter? Twee poten afsnijden deden ze ook, en ze dan laten bui- ten hangen tot de zaak bedorven was dat de kantonier niet meer kon zien wat het was. Of ze sneden de rechter achterpoot van een wijf- jesrat af en lieten het wijfje lopen om verder te kweken. En zo'n mus- kusrat overleeft, dat zwemt toch, die is moedig, dat zijn geen laffe dieren.

„En de Dienst voor Schepvaart gaf volop premies. Ze dachten: 'Als we maar veel 100 frankstukken geven worden de ratten wel uitgeroeid'. En de verkoop van de ratten ge- beurde op de Grote Markt in Has- selt, aan Heideveld. De opgekochte poten werden ingeleverd bij de Dienst voor de Schepvaart. Dat waren dan eigenlijk ratten uit Bra- bant. Enfin, we waren aan het kwe- ken in plaats van ze uit te roeien. Ik geef u een prachtig voorbeeld: in de Muggebeek in Hasselt waar in de zomer nog geen kikker nat wordt, daar werden op één zomer duizend muskusratten in gevangen.

Om een lang verhaal kort te maken: Louis Engels integreerde bij de rat- tenvangers van Zonhoven en Diep- enbeek en leerde daar de 'stiel'. Ten lange laatste had hij er nog een baan bij: na een test voor de Dienst voor de Schepvaart waarbij hij duizenden ratten ving sloegen al de betrokken instanties de handen in elkaar.

Hoe vang je een rat?

Louis Engels: „Een muskusrat is een dier dat je moet verschalken. Het biedt zich niet aan. Je moet zelf rat worden. Je moet de gedragingen van de rat kennen, klemmen op de sporen zetten. Die dieren leven geïsoleerd. Die hebben hun hutten, hun eetplaatsen en hun speelplaatsen. Zo hebben we met een équipe van 8 mensen een gebied van 50 km bij 100 km in Limburg en Noord-Luik van 1963 tot 1975 vrij gemaakt en vrij gehouden van muskusrat-haar-

den. In theorie zouden we dus de ratten in Europa kunnen kwijtra- ken.

Pels

Louis Engels: „En dan is er de druk van de pels. Ik verkocht het bont van de muskusratten voor de staat. Ik kon de pelen toch moeilijk weg- gooien. Zo hebben we voor 30 mil- joen frank vellen verkocht. Die werden dan op de zolder van de Herkbeekdijk in Hasselt tentoongesteld. Daar kwamen dan de groothandelaars in bont uit alle landen zich bevoorraden.

Louis Engels zucht: „Van mijn werk blijft niks meer over. De vraag naar bont is ingestort omdat de mensen geen bont meer dragen. En de rattenvervoer van de staat zijn ook maar mensen: het echte fana- tieke vangen raakte in onbruik. Bo- vendien vernietigden de natuur- vrienden onze klemmen. Intussen kweken de ratten verder. Graven ze pijpen in dijken en dan breken die dijken door. Zo is de situatie in heel Europa.

Hoe sympathiek Louis ook over- kwam als rattenvervoer, des te on- sympathieker werd hij bij pers en

publiek als de onverbiddelijke ver- delger van spreekw. Toen iemand van de fruitteeltorganisatie bij Engels kwam jammeren: „Wij hebben geen kersen meer! Bij de fa- milie Nicolai in Sint-Truiden heb- ben de spreekw op één week eind- de elf ton kieren opgevreten”, kwam Engels in het geweer.

Louis Engels: „Bij het verdelen van de muskusratten hoorde je van niemand iets. Maar spreekw worden alleen maar gehaat door de- genen die er schade van ondervinden.

„Insecten mag je met DDT doden,

germaine thijs

daar heb je geen relatie mee. Maar begin maar eens met trotyl tegen spreekw. Dan krijg je te maken met de sentimenten van de mensen die geen kersen telen. Ik vind dat er naast het tv-programma: 'Leven om te laten leven' er eentje moet kom- men dat luidt: 'Doden om te laten leven'. U denkt toch niet dat uw eten uit het diepvrieszakje van de supermarkt komt?

In 1970 waren er in de Belgisch Limburgse fruitstreek een miljoen spreekw. Engels: „En ik zeg: 'Die gaan we doodschieten'. Ik ron- selde honderd jagers. Die kwamen gratis naar Zoutleeuw. Ze kregen elk 30 patronen van de fruitveilin- gen. Ik stond op een hooiberg, om het teken te geven als de spreekw naar hun slaapplaats gevlagen kwa- men. Het werd donker. Ik had van het leger in Brustem soldaten ge- kregen die lichtpunten, flares, af- schoten. Die flares gaven een ver- schrikkelijke rook: de jagers lagen zich kapot te hoesten in die gele walm. Enfin, het was me een soep. En we telde daar vierhonderd dode spreekw.

Engels had eerst gepoogd de spreekw te verdrijven met licht, lawaai en rook) de spreekw uit de fruitstreek te verjagen. Het lukte, maar de volgende dag zaten ze weer in de kersen.

Met netten mislukte het ook, de vo- gels vlogen er gewoon overheen, en toen gaf een oud-Koreastryder het advies gebruik te maken van trotyl waarbij met driehonderd kilo het bos van dokter Nolens finaal opge- blazen werd.

Louis Engels: „De volgende dag was heel Ginkelom vol met over de grond huppelende spreekw zonder staart. Uiteindelijk hebben we het systeem geperfectioneerd. In totaal hebben we vijftig trotyl-ex- plosies gehad. We doodden tot er geen schade meer was aan de ker- sen. Ik heb slaapplaatsen van hon- derdduizenden spreekw vernie- tigd. Het moeten er miljoenen ge- weest zijn. We hebben aangepaste netten gemaakt, in een gigantische goot van 35 meter hoog, 35 meter breed en 50 meter lang werden ont- telbare spreekw gevangen en ge- dood. Dit is het juiste en meest effi- ciënte uitdunningssysteem. Het lag natuurlijk heel gevoelig en het was ook pijnlijk dat ze moesten worden doodgeknapeld.

Lekker

Louis Engels: „We hebben ooit eens in het vormingscentrum voor Zelfstandigen samen met Wim van Lishout een diner geoffereerd aan een honderdtal Limburgse promi- nenten. Op het menu stonden spreekw en muskusratten. Onder een grote affiche 'De Limburgers eten hun problemen op'. En ik moet zeggen, een jonge spreekw zo vlak na de kersentijd, dat smaakt verrukkelijk.”

Manieren

Er is in Amerika één echte autoriteit op het gebied van etiquette, goede manieren. Ze heet, toepasselijk genoeg, Miss Manners, en ze vult wekelijks een rubriek in een aantal kranten.

Als je advies wilt over de juiste vorm van bedankbriefjes, over nette manieren om grof te zijn, een antwoord op de vraag hoe groot een dasspeld mag zijn, Miss Manners weet alles.

Maar Miss Manners geeft meer dan een antwoord op de oude vraag: „Hoe hoort het eigenlijk?” Ze geeft ook een uniek inzicht in de veranderende zeden en gedragingen van het volk dat ik geacht word te bestuderen. Dankzij Miss Manners weet ik dus bijvoorbeeld nu, dat sommige huwelijksfeesten in dit land ongehoord brutale geldinzamelingsacties zijn.

Want een lezer legde haar onlangs de vraag voor of het nu wel helemaal comme il faut was dat hij een uitnodiging voor een huwelijksfeest kreeg, waarbij onder het 'Reserveren S.V.P.' stond: „Kosten per persoon (inclusief diner, dansen en kado): xxx dollar.”

Toegegeven, men mag medelijden hebben met de jonge Amerikanen die in het huwelijksbootje stappen. Het gaat hier over het algemeen wat plechtstatiger en formeler toe dan in ons land, en dat kost geld. Amerikanen houden bovendien, zoals bekend, van opscheppen, en een huwelijkslusing is daar bij uitstek geschikt voor. Dat kost nog meer geld.

Een beetje huwelijksfeest, dat wil zeggen: een huwelijksfeest waarover achteraf niet al te veel nare roddels de ronde doen, belooft zeker 20.000 gulden. Voor meer gegode burgerkinderen hebben we het gauw over 70.000 gulden. Trouwen kost klauwen, dus.

Maar is het dan toch niet raar, dat bij sommige recepties familieleden van de bruid met een met bloemen en linten versierde hoed rondgaan, waarin donaties voor de huwelijksreis kunnen worden gestopt?

En is het ook niet een beetje te veel van het goede, dat bij andere feesten de gasten een envelop overhandigd krijgen met daarin een kaart, waarop fijne bezigheden staan als 'een avondje stappen', 'een nachtelijke boottocht', 'souvenirs kopen'? De bedoeling is, dat de gast achter een van de mogelijkheden een hartje (onderdaad heel smaakvol) zet, een bedrag in de envelop stopt, en zo aangeeft waar het jonge bruidspaar tijdens de huwelijksreis zijn dollars aan mag uitgeven.

Een nog dieper dieptepunt is de uitnodiging, waarop het jonge paar de 'primaire sponsors' en 'secundaire sponsors' van het huwelijksfeest had aangegeven.

Miss Manners vindt dat allemaal nogal hebbertig, en wie zal dat niet met haar eens zijn?

'Ongelukkig' noemt ze verder de uitnodiging waarin een aanstaand echtpaar, laten we zeggen: Kathy Trotter en Bob Comely, namens wederzijdse ouders vrienden en bekenden uitnodigt. Het probleem was: de moeder van de bruid en de vader van de bruidegom waren overleden, maar bruid en bruidegom wilden toch namens al hun vier ouders inviteren.

Dus wat stond er op de kaart? De heer William Trotter en mevrouw Alice Comely, in levende lijve, en mevrouw Louisa Trotter en de heer Patrick Comely, in de geest, nodigen u hierbij hartelijk uit om aanwezig te zijn bij het huwelijk van hun dochter, Kathy Trotter, en hun zoon... etcetera.

Om de onnavolgbare Miss Manners te citeren: „Dit is een ongelukkige uitnodiging, al was het maar omdat de suggestie wordt gewekt dat de overleden ouders in de hemel aan het rommelen zijn, terwijl hun nog levende partners op aarde stoeien.”

„De psychologie kan, zoals de zaken er nu voor staan, voor de kerk zelf weinig betekenen, omdat de kerk geen hulp vraagt. Wanneer de kerk, net als veel priesters, zich de vraag stelt: „wie ben ik, wat is mijn identiteit?” dan zal werkelijk een andere weg kunnen worden ingesla- gen. Tot die tijd zal er heel weinig in de kerk veranderen.”

celco van der linden

Priestertekort wordt steeds nijpender

priesterschap is in crisis. Ter- de banken van de seminaries teger blijven, geven de reeds de priesters te kennen met sche en seksuele problemen te ren. De kerk lijkt het toe te ge- Althans, tijdens de in oktober gouden bisschoppensynode is er - voorzichtig nog - over gespro-

noten werd een psychologische in te voeren voor aankomende priesters om te peilen of zij ge- en zijn voor het priesterambt en celibaat aankunnen. Ook zullen de deel gaan uitmaken van de docentencorps van het semina- de priester niet geheel te iso- van het andere geslacht. Katholieke kerk blijft worstelen de moderne tijd waarin ze zich veldt. De roep om veranderingen eer democratie, bijstelling van celibaat, een rol voor de vrouw de kerk - blijft klinken, maar op een muur van onbegrip. De is niet bereid tegemoet te ko- aan stemmen die vragen om religie met een moderner en melijker gezicht.

Johannes Paulus II wijkt niet van zijn conservatieve lijn. Inte- de, de paus past een soort ver- en-heers-politiek toe waardoor de kerk steeds meer op absolute monarchie begint te ren. Zo zijn nieuwe, door de paus gemaakte bisschoppen en kardina- praktisch allemaal voorstan- van een conservatieve lijn.

Als nu een nieuwe paus zou moeten worden gekozen, zouden 3 van de 4 'stemgerechtigden' (van de in totaal 88) mannen zijn die door Wojtyla zijn benoemd. Maar ook wat betreft de bisschoppen weet de huidige paus zich verzekerd van conserva- tieve steun. Zij die dachten dat de bisschoppen- synode, die eens in de drie jaar wordt georganiseerd, gezien kon worden als een mogelijk democra- tisch instrument, komen bedrogen uit. Dit heeft ook weer alles te ma- ken met de samenstelling van de pro- gressieve bisschoppen en kardinalen van vroegere synodes zijn bijna al- lemaal van het toneel verdwenen.

Daling

Een conservatieve kerk moet dus nu het hoofd bieden aan een crisis, die is veroorzaakt door een snel ver- anderende en wereldwijd worden- de maatschappij. Het belangrijkste kenmerk van die crisis is de sterke daling van het aantal geestelijken.

In 1960 waren er 406.376, tegen 401.930 in 1990, een daling met bij- na 5000. Daarbij aangetekend dat de katholieke wereldbevolking in 1960 bestond uit 500 miljoen en in 1990 uit 891 miljoen zielen. De geestelijke problemen van priesters vormen het andere deel van de crisis. Volgens een rapport van vader Timothy Costello, als theoloog verbonden aan het secre- tariaat van de laatste synode, heeft

60 tot 80 procent van de priesters moeite met de strenge regels die hen worden opgelegd. Priesters hebben dikwijls een iden- titeitscrisis en voelen zich geïsoleerd. Steeds vaker hoort men van psychische en seksuele proble- men - zo blijkt 80 procent van de priesters te masturberen. In New Foundland in Canada zegt 20 pro- cent zeer grote moeite te hebben met het celibaat. Bijna 30 procent van de priesters in Newfoundland blijkt homoseksueel te zijn. Daarom zou, zo wordt ook voorzichtig ge- steld door vader Costello, meer aandacht moeten worden besteed aan de psyche van de priester, voor- al tijdens zijn opleiding.

Dokter Bruno Coressi, 49 jaar en al 20 jaar werkzaam als psycholoog op verschillende seminaries en andere opleidingsinstituten van de kerk in Rome, is daar echter zeer sceptisch over. „Uit de synode is helemaal niets nieuws voortgekomen. In te- genstelling tot wat sommige kranten hebben geschreven, worden zeker niet de poorten van de seminaries geopend voor Sigmund Freud.”

Twijfels

„Evenmin is het celibaat ter discus- sie geweest. Het thema van de syno- de was de vorming en opleiding van geestelijken. De verst gaande uit- spraak betreft het wijden tot pries- ter van reeds getrouwde mannen, die echter afstand moeten doen van het huwelijk (gescheiden leven van bed en huis).

„Er wordt nu plotseling gesproken over psychologische tests, maar dat is iets anders dan de psychologie. Haar intrede te laten doen in de seminaries. De tests, die overigens al worden gebruikt, vormen een klein hulpmiddel om aanwezige twijfels bij seminaristen duidelijk herken- baar te maken. Overigens is het on- mogelijk om door middel van tests te begrijpen of iemand geschikt is voor een roeping.”

Coressi beschouwt de andere sug- gestie geweest. Het thema van de syno- de van vrouwen in het docentencorps van het seminarium, als even on- wenselijk als onhaalbaar. Dat heeft pas zin als de vrouw door de kerk wordt beschouwd als gelijkwaardig aan de man. Tot die tijd zal zij op de seminaries uitsluitend worden ge- manipuleerd en zal het minder- waardige beeld van de vrouw, zoals dat leeft bij de geestelijkheid, al- leen maar worden bevestigd.

„De kerk is een star en conservatief instituut en de tijd is nog lang niet rijp voor dit soort plannen. Het po- sitieve van de discussie over de cri- sis van het priesterambt is dat die crisis is aangestipt, meer niet.”

„Belangrijk is in gedachte te hou- den dat elk instituut geneigd is tot conserveren, en helemaal als het zich heilig noemt. Veranderingen in de kerk vinden verschrikkelijk lang- zaam plaats. Het is een feit dat een zekere liberalisering zijn intrede heeft gedaan met de pontificaten van Paulus VI, Johannes XXIII en Luciani - Johannes Paulus I.”

Kwaliteit

„Je kunt overigens zeggen dat de priesters die vandaag de dag pries- ter worden, van een hoge kwaliteit zijn. Een bewijs daarvan is dat zij de problemen onderkennen die het priesterschap met zich meebrengt. Vroeger was men niet zo kritisch; degenen die nu priester worden, staan dicht bij het ideaalbeeld van een priester dan die uit het ver- leden.”

„Psychische en seksuele problemen

m DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

ACADEMISCH
ZIEKENHUIS
MAASTRICHT

Wie verhuist er straks mee naar ons nieuwe ziekenhuis?

Het Academisch Ziekenhuis Maastricht is sterk in ontwikkeling en zal begin volgend jaar verhuizen naar een gloednieuw gebouw.

De afdeling Klinische Neurofysiologie houdt zich bezig met het opsporen en nader in kaart brengen van stoornissen in het functioneren van het centrale en perifere zenuwstelsel, de spieren en in de bloedvoorziening van de hersenen. Op dit moment zijn er 7 laboranten werkzaam, van wie 2 in opleiding.

Binnen de afdeling Klinische Neurofysiologie is op korte termijn plaats voor een

(leerling-)laborant Klinische Neurofysiologie m/v

vacatuurnummer 742/7

U neemt deel aan de inservice-opleiding, waarin men gelijktijdig werkt en leert. Het theoretische gedeelte is vrijwel geheel schriftelijk en wordt verzorgd door het L.O. De praktische training vindt op de afdeling plaats. De opleiding duurt 3 jaar en kan op ieder moment aanvangen.

- Taken:
- zelfstandig uitvoeren van af zielesten bij neurofysiologische onderzoeken, zoals:
    - elektro-encephalografie (EEG)
    - elektro-myografie (EMG)
    - epileptische potentiale (EP)
    - Doppler-HTG
    - elektro-optalmografie
  - uitwerken van de onderzoeksresultaten;
  - zorg dragen voor een goede opvang en informatieverstrekking aan patiënten.

- Verstelen:
- voor leerlingen: minimaal HAVO met wiskunde en natuurkunde;
  - voor laboranten: diploma EEG-laborant(e), diploma Laborant KNF, of in opleiding hiervoor.

Salaris: Leerling-laborant(e) bij aanvang van de opleiding ontvangt u een salaris van f. 1.834,- bruto per maand, afhankelijk van uw leeftijd aangevuld tot het minimumloon. Laborant(e) Klinische Neurofysiologie: afhankelijk van opleiding en ervaring, maximaal f. 3.393,- bruto per maand, conform schaal B06 BBRA '84.

Sollicitatie: Schriftelijke sollicitatie, graag met vermelding van het desbetreffende vacatuurnummer zowel op brief als op envelop, binnen 14 dagen na het verschijnen van deze advertentie te richten aan de Dienst Personeel en Organisatie, afdeling Arbeidszaken, Academisch Ziekenhuis Maastricht, Postbus 1918, 6201 BX Maastricht.

Het Academisch Ziekenhuis Maastricht verricht in de eerste plaats taken op het gebied van de patiëntenzorg, en staat daarnaast ten dienste van het wetenschappelijk onderzoek en onderwijs. Het ziekenhuis omvat 697 bedden; er werken ongeveer 2.500 personeelsleden verspreid over de afdelingen van de overheid. Tenslotte zijn zorgvuldige sollicitatieprocedures te verzekeren, worden vastgestelde richtlijnen gehanteerd, de zorg, NVP-sollicitatiecode. Een medisch onderzoek maakt deel uit van deze procedure.

Inschrijvingen: Informatie kan worden ingewonnen bij mevrouw C.M.J.H. Swennen-Janssen, laborante, afdeling Klinische Neurofysiologie, telefoon (043) 86 22 11, of bij de heer drs. J.H. van den Broek, personeelsconsulent, telefoon (043) 86 23 45.

Binnen de afdeling Klinische Farmacie, waar momenteel ca. 40 medewerkers op een aantal subafdelingen werkzaam zijn, is op korte termijn plaats voor een

apothekersassistent m/v

vacatuurnummer 828/5

Het betreft een functie van gemiddeld 35 uren per week, waarvan 11 uren tijdelijk zijn tot 1-1-1994.

- Taken:
- afleveren van geneesmiddelen;
  - bereiden van stierke en niet-stierke voorraad; en
  - aseptisch bereiden van parenterale voedings- en infusiesolop;
  - medicatiebewaking, voormiddelen en andere farmaceutische ondersteuning op de verpleegafdeling.

- Verstelen:
- diploma Apothekersassistent;
  - diploma Voortgezette Opleiding, afdeling Ziekenhuisfarmacie, of de bereikende deze te volgen;
  - enige jaren ervaring strekt tot aanbeveling.

Salaris: Afhankelijk van opleiding en ervaring, maximaal f. 3.393,- bruto per maand, conform schaal B06 BBRA '84.

Inschrijvingen: Informatie kan worden ingewonnen bij mevrouw E. Verheyen en de heer W. Schutting, hoofdassistenten Klinische Farmacie, telefoon (043) 86 22 38, of bij mevrouw drs. M. Harmsen, personeelsconsulente, telefoon (043) 86 23 15.

Engelenkampstraat 65 6131 JE Sittard Tel. 04490-81900

Een belangrijk adres!

Vanaf 13 november is dit de thuisbasis van Unique Uitzendburo in Sittard. Overigens, de 49e vestiging van Unique in Nederland alweer. Toch niet echt niks. Op dit adres gaan we, met veel enthousiasme, het Sittardse bedrijfsleven helpen aan gemotiveerde mensen. Uitzendkrachten zoals jij

duis, die na een gedegen en goed gesprek kunnen worden ingezet. Mensen die weten wat er van hen verlangd wordt en wat daar tegenover staat. Gewoon de juiste persoon op de juiste plaats zetten, dat is onze taak. Dan pas kunnen we tevreden zijn. We moeten maar eens samen praten. Kom een keer langs of bel ons. Je bent meer dan welkom!

unique uitzendburo

werk je goed, dan verdienen je unique

Unique Uitzendburo heeft vestigingen in de volgende plaatsen: Almere, Amersfoort, Amstelveen, Amsterdam, Apeldoorn, Arnhem, Barneveld, Breda, Den Bosch, Den Haag, Delft, Deventer, Dordrecht, Eindhoven, Groningen, Haarlem, Heerlen, Hilversum, Leeuwarden, Leiden, Lelystad, Maastricht, Nieuwegein, Nijmegen, Rotterdam, Rijswijk, Sittard, Tilburg, Utrecht, Veenendaal, Weesp, Zeist en Zwolle.

Vanaf 7 december wordt ons telefoonnummer: 046-581900.
Op zondag 25 november, koopzondag, zijn wij open van 13.00 tot 17.00 uur.

Hooge Huys Verzekeringen, gevestigd te Alkmaar is een verzekeringsmaatschappij die sterk in beweging is en een nieuw ontwikkelingsproces doormaakt. De dynamiek en het gevoel voor dienstverlening zijn daarbij belangrijke begrippen. De markt en de consument stellen (terecht) meer eisen aan dienstverleners. Hooge Huys Verzekeringen alert in. Dit vertaalt zich in de totale organisatie. Niet alleen nieuwe structuren in de organisatie, maar ook nieuwe producten, nieuwe huisstijl en tevens een behuizing in het honderste jaar van haar bestaan. Een van de vernieuwingen is de verkoop van producten via vrije (gecontracteerde) tussenpersonen. De start is extreem succesvol, en daarom wij in verband met de explosieve groei voor de komende jaren op zoek zijn naar een (m/v)

(Aankomend) account manager in Limburg

De functie van accountmanager is een uitdagende functie, waarbij de verdere uitbouw van een bestaand klantenbestand en het aanwinnen van nieuwe klanten in de regio Limburg insloten voor de optimalisering van de afzet van Hooge Huys-producten (Leven, Hypotheken en Pensioenen). Hierbij spelen Kwaliteit en Service een hoofdrol. Uiteraard krijgt u hierbij actieve ondersteuning vanuit het hoofdkantoor. Maar uw verantwoordelijkheid is uitsluitend de essentiële factor.

U dient u het klappen van de sweep te kennen binnen de verzekeringsmaatschappij, waarbij ervaring in de buitendienst een pre is. Maar ook binnendienstmedewerkers bij verzekeraars of assurantiëkantoren die de stap naar buiten durven maken en daarbij graag een uitdaging hebben, worden nadrukkelijk gevraagd te reageren. Uw leeftijd is 25-30 jaar en uw opleiding is op HBO-niveau.

Hooge Huys biedt toekomstmogelijkheden, uitdagingen

en groei. Een goed basis-salaris, uitstekende provisies, een auto en een huis, auto zijn natuurlijk vanzelfsprekend. Als die uitdaging aanspreekt, schrijf dan uw bekende sollicitatie met c.v. aan de heer S.C. Schilder, Hoofd Personeelszaken, Hooge Huys Verzekeringen N.V., St. Laurensstraat 5, 1811-KM Alkmaar.

Een persoonlijkheidsonderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

Om het gezicht naar buiten van de organisatie te kunnen

Hooge Huys verzekeringen

CAD

Oostelijk Zuid-Limburg

Het Consultatiebureau voor Alcohol en andere Drugs in Limburg zoekt voor het regionaal CAD-Oostelijk Zuid-Limburg in Heerlen een

koördinator (v/m)

(38 uur)

Gezien de samenstelling van het management gaat de voorkeur uit naar een vrouw.

Voor de functie gelden de volgende taken:

- leiding en coördinatie van het team;
- opstellen van beleids- en werkplannen waarin signalen uit de werkvloering worden omgezet in beleid;
- voor en na afloop van interne en externe communicatie (d.w.z. zowel binnen het team als met andere organen van het CAD-Limburg);
- volgen van specifieke ontwikkelingen in de regio Oostelijk Zuid-Limburg, die van invloed zijn op de verslavingsproblematiek en de vertaling van de resultaten ervan in de beleidsplannen;
- uitdragen van een duidelijk beeld van de activiteiten van het team in deze regio;
- het vertegenwoordigen van het CAD-Oostelijk Zuid-Limburg in regionale, provinciale en beleidscommissies m.b.t. de verslavingsproblematiek.

- Voor de functie gelden de volgende eisen:
- een relevante opleiding bij voorkeur op academisch niveau in de gedragswetenschappen of bij V.O.;
  - goede leidinggevende capaciteiten, een flexibele aanpak en het vermogen in goed overleg beslissingen te nemen;
  - goede contactuele eigenschappen en goede schriftelijke en verbale uitdragsvaardigheden;
  - bij voorkeur ervaring m.b.t. het werken in de hulpverlening;
  - affiniteit of ervaring met beleidsmatig denken en opereren;
  - bereidheid zich te vestigen in de standplaats Heerlen of directe omgeving.

Arbeidsvoorwaarden:
- rechtspositie volgens de CAO-Verslavingszorg;
- opname in het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds;
- salaris afhankelijk van ervaring tot maximaal f. 6.351,- bruto per maand.

De sollicitatiecode van het CAD-Limburg is van toepassing.

Inschrijvingen over de vacature kunnen worden ingewonnen bij de huidige coördinator, de heer G. Jansen, telefoon 045-219577, of bij de heer E. Jansen, algemeen directeur, telefoon 043-214247.

Schriftelijke reacties vóór 5 december a.s. te richten aan de directie van het CAD-Limburg, Stationsstraat 93, 6221 BN Maastricht, met vermelding van "Vacature TK 001".

broekmaker

Vacatuurnummer: 82370/10

De Koninklijke Nederlandse Toeristenbond ANWB is met 2,8 miljoen leden de grootste vereniging van Nederland en heeft ten doel het behouden van de belangen van haar leden op het gebied van reizen, toerisme, verkeer en verkeer. De ANWB met 2000 personeelsleden, realiseert dit door voorzieningen te (laten) treffen voor haar leden, alsmede door het aanbieden van een breed scala aan producten en diensten. Dit gebeurt o.a. via 51 eigen vestigingen verspreid over heel Nederland.

Voor de middelgrote vestiging Heerlen zoeken wij een:

vestigingsmanager (m/v)

Een uitdagende functie met grote zelfstandigheid en verantwoordelijkheid.

De vestigingsmanager is verantwoordelijk voor de realisatie van de door hem/haar getoonde verkoopdoelstellingen en geeft leiding aan de individuele verkoopplanning. Hij/zij voert commerciële en dynamiek toe. Het nemen van initiatieven, zelfstandig en kwaliteitsbewust zijn van groot belang. Een deel van zijn/haar besteedt de vestigingsmanager aan uitvoerende verkoop- en verkooptechnische werkzaamheden, mede ook om leiding met de markt te houden. Hij/zij rapporteert technische zaken aan de regionaalmanager en geeft zelf leiding aan 12 medewerkers.

Profiel:
Voor deze veelzijdige en uitdagende functie zoeken wij een commerciële manager met ondernemerskwaliteiten, een gedegen kennis en ervaring op het gebied van verkoop, verkooptechnieken, bedrijfs economie en leidinggeven.

Sollicitaties met uitsluitend Curriculum Vitae kunt u tot 2 weken na verschijnen van dit blad richten aan de ANWB, afdeling Personeel en Organisatie, t.a.v. drs. K.M.H. Idema, Postbus 93200, 2509 BA Den Haag, onder vermelding van het vacatuurnummer op brief of envelop.

Hij/zij moet kunnen functioneren op VWO/HBO-niveau en is in het bezit van het diploma voor de functie van vestigingsmanager, het diploma voor de functie van vestigingsmanager, het diploma voor de functie van vestigingsmanager, het diploma voor de functie van vestigingsmanager.

Wat biedt de functie van vestigingsmanager?
Afwisselend werk met een team van enthousiaste en vakkundige medewerkers; binnen een groeiend en succesvol bedrijf; een goede arbeidsomstandigheden; een goede salaris en een goede pensioenregeling.

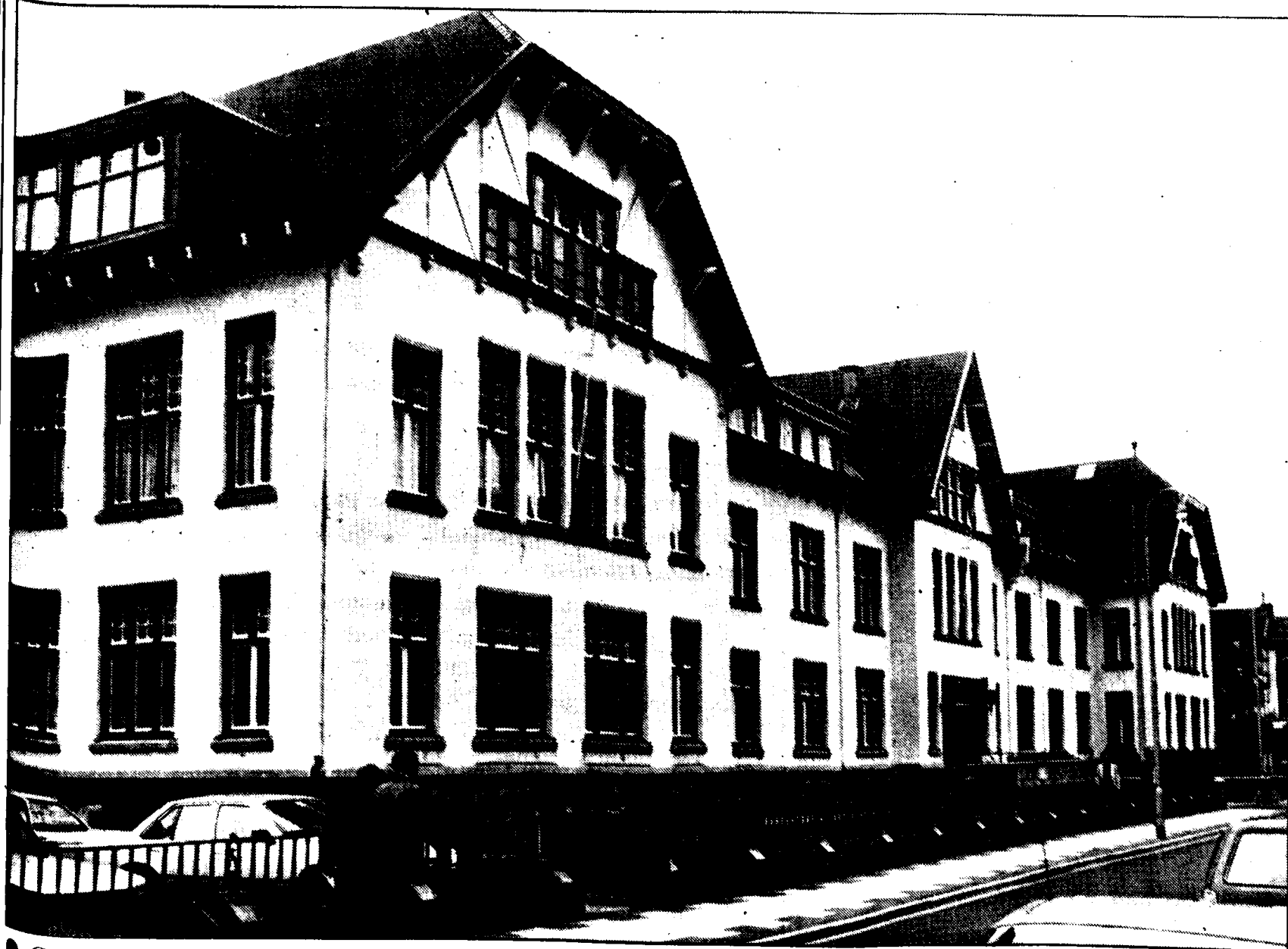
Voor deze functie hebben wij een salarisverwachting van f. 40.000,- tot f. 45.000,- bruto per jaar. Het salaris wordt afhankelijk van de functie van de kandidaat.

Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

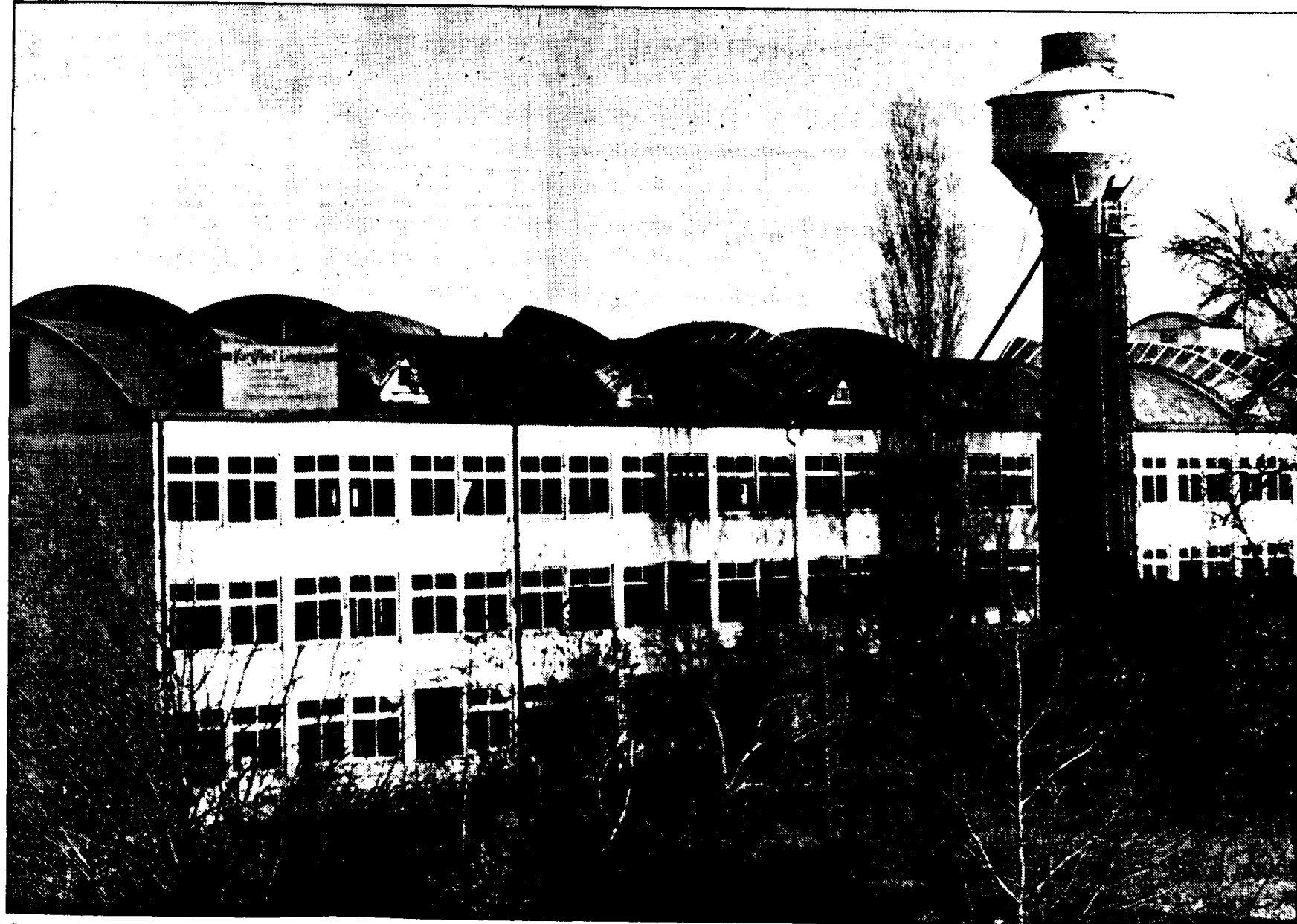
Nadere informatie kunt u verkrijgen bij drs. J. Nijman, Regionaalmanager voor de vestiging Heerlen, tel. 045-110100.

ANWB

● Gevel van 'de boerderij', met voormalige hoofdkantoor van DSM in het centrum van Heerlen, dat enkele jaren geleden werd afgebroken. Er is nu een parkeerplaats. Plannen om er een winkelcentrum in te vestigen bleken niet haalbaar. Senator Nic Tummers meent dat het zeer geschikt zou zijn geweest als mijnmuseum.
Foto: DRIES LINSSEN

● De Wiebenga-hallen op het terrein van de voormalige Société Céramique gelaten te wachten op de slopershamer. Of niet?
Foto: FRITS WIDDERHOVEN

Slopershamer bedreigt industrieel erfgoed

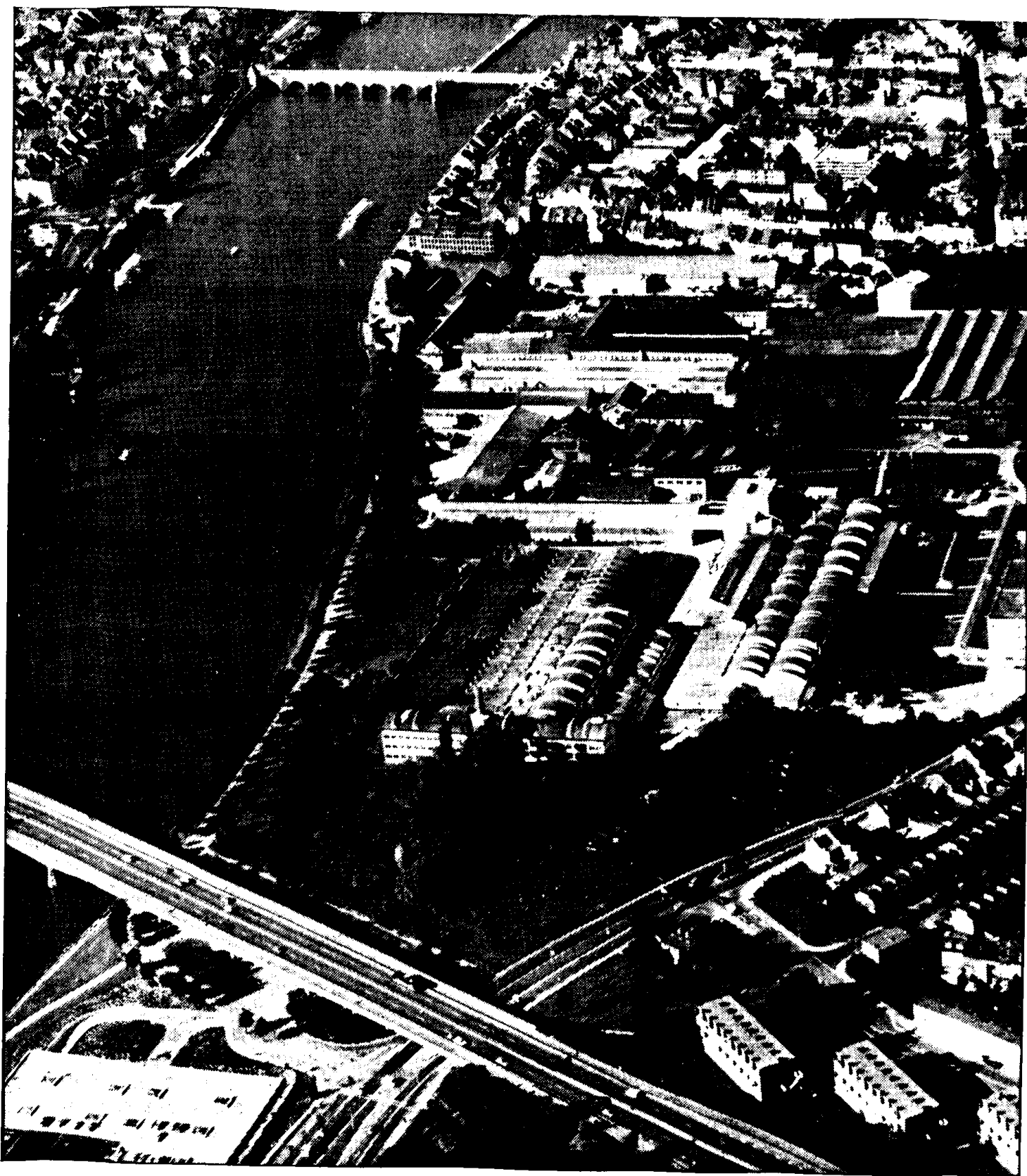
'Een aanval op de visuele herinnering van de Limburgers'

Het gaat niet goed met het industriële erfgoed in Limburg. Een groot deel van de bedrijfsgebouwen uit de eerste eeuw van de industrialisatie is genadeloos met de grond gelijk gemaakt. De oude watertoren, herkenningpunt in de omgeving, een bierbrouwerij die het gezicht van een stadje bepaalt of de mijnschachten waar de grootouders of zelfs ouders nog hebben gewerkt, al die herinneringen uit vroeger tijden zijn bij bosjes verdwenen of dreigen onder de slopershamer verloren te gaan. Met het waardebeseft voor deze overblijfselen van bedrijf en techniek is het nog steeds droevig gesteld.

keeg in 1986 de opdracht van het provinciaal bestuur onderzoek te doen naar de nog aanwezige industriële gebouwen en machines in Limburg. Het resultaat van onze inventarisatie is door de onderzoekers drs J. Starms en drs M. Daru uitstekend in kaart gebracht. Ook het MIP heeft op grote schaal gebruik gemaakt van deze inventarisatie", vertelt prof. Jansen. De opbloeiende belangstelling van de overheid voor het industriële erfgoed juicht hij toe. Toch blijft de directeur zijn reserves houden. Hij verwijst daarvoor naar het verleden. "Ongeveer 15 jaar geleden zette het provinciaal bestuur ook zo'n ambitieus project op touw. Het betrof toen de mijnmonumenten. Maar de besluitvoering duurde zo lang dat intussen de hele rataplan is afgebroken. Van de 25 genoteerde monumenten zijn er nu nog twee over. De schacht Nuland in Kerkrade en de Oranje Nassau I in Heerlen."

De kern van het probleem ligt volgens hem bij de belangenafweging. "Veel ondernemers kunnen niet jarenlang wachten op beslissingen. Die roepen dan: 'het kost ons te veel' geld en gooien de boel plat. Vanuit hun standpunt gezien heel begrijpelijk. Dat risico lopen wij nu weer. Voordat de landelijke selectie voor de monumentenlijst er is, zitten wij al in het jaar 2000. Dat duurt allemaal veel te lang."

Ook bij de overheid weegt volgens professor Jansen het commercieel belang vaak zwaarder. "Het hele gebied van de voormalige Société Céramique in Maastricht kwam in ons rapport in aanmerking voor de monumentenlijst. De inventarisatie lag nog maar net bij de provincie of de slopershamer werd gehanteerd. Dat is triest maar als historicus sta je dan machteloos."

● Op deze luchtfoto van het Ceramiqueterrein zijn de Wiebengahallen duidelijk te herkennen.

Foto: GEMEENTE MAASTRICHT

door

catharien romijn

Voor de toekomst van de roerende goederen als stoommachines, lomperkokers en handpersen is hij minder benauwd. "Daar komt een speciaal museum in Kerkrade voor. Mijn enige hoop voor de bedrijfsgebouwen is dat particuliere ondernemingen zich hierin willen vestigen."

Ook volgens PvdA-Eerste-Kamerlid Nic Tummers wordt er veel te onzorgvuldig door de provinciale overheid met het Limburgs cultuurgood omgesprongen. Hij noemt de slooppactijken een aanval op de visuele herinnering van de Limburgers en cultuurhistorisch vandalisme.

"De mijnstreekcultuur is uniek in Nederland. De ingenieurscultuur is het enige wat het mijnmuseum daarvan heeft gehandhaafd. De uitdrukkingswijze van het mijnregime en de sociaal-culturele context zijn verdwenen. De provincie heeft gewoon gedacht: weg met die rommel." Volgens Tummers is de houding nooit wezenlijk veranderd. "Het ontbreekt de bestuurders in Limburg aan een duidelijke visie op dit gebied. Hun beleid is te weinig doordrongen van cultureel besef."

Hij geeft een voorbeeld. "Neem nou dat nieuwe mijnmuseum dat ze voor enkele miljoenen in Kerkrade gaan neerzetten. Het hoofdkantoor van de Staatsmijnen in Heerlen was daar de aangewezen plek voor. Toonaangevend voor de architectuur van de mijnstreek. Midden in het centrum. Waar had het nieuwe museum mooier kunnen staan? Bovendien had het daar voor de toeristeneconomie in Heerlen een belangrijke rol kunnen spelen. In plaats daarvan is het gebouw tegen de vlakte gegaan en wordt er voor ruim 15 miljoen gulden een nieuw museum gebouwd. Dat noem ik een slechte belangenafweging."

Zo kan Tummers nog een hele reeks gebouwen opnoemen die hetzelfde lot ondergingen. De koeltoren in Brunssum en de entree van de Oranje Nassau III. Het recente politieke tumult rond de eventuele sloop Wiebengahal in Maastricht past volgens Tummers helemaal in 'de kaalslagpraktijken' van de provincie. "Als voorzitter van het Nederlands Architectuur Museum stuitte ik in 1976 in de architectenarchieven op het werk van Wiebenga. Ik ben naar Provinciale Staten gestapt en heb hen getracht duidelijk te maken dat wij in Maastricht een architectonisch bijzonder waardevolle fabriekshal uit 1912 hadden staan. Toen werd ik behandeld alsof ik gek was. 'Wiebenga, wat klinkt dat onlimburgs' werd er geroepen. En dan te bedenken dat de Wiebengahal een van de zeldzame 20e eeuwse gebouwen in Maastricht is. Maar daar gaat de discussie niet over. Nee, het gaat over slopen, niet slopen, berekenen en verder wat slogans. Dat typeert de magere van de inzichten. Als de werkgroep industriële archeologie in Maastricht niet had ingegrepen door de hal op de wachtlijst voor monumenten te zetten, waren er denk ik gekke dingen gebeurd."

Tummers pleit niet voor het behoud van al het industriële erfgoed. Er mag van hem best worden gesloopt. Maar dan moet de selectie wel deskundig gebeuren. "Ik blijf mij afvragen of degenen die zich officieel druk maken over het behoud van de industriële monumenten wel echt meelevende. Of monumentenzorg iets is dat door hun bloed stroomt." De toekomst van waardevolle 20e eeuwse gebouwen als de Wiebengahal blijft daarom voor hem onzeker.

Ruimteschip

Stel nu eens dat het lukt. Stel dat in de komende decennia door een wereldwijde

wetenschappelijke en politieke inspanning een zodanige greep wordt verkregen op de koolstofbalans, dat het gehalte kooldioxyde in de atmosfeer niet leidt tot een warmer klimaat met bijbehorende stijging van de zeespiegel. Dan hoeven de Nederlandse dijken niet te worden verhoogd en is ook Bangladesj veilig. De dreiging van het 'broeikas effect' is dan afgewenteld.

Maar dan zitten we wel pas echt in een broekas. Dan bewonen we het Ruimteschip Aarde: een zodanige greep op de koolstofbalans betekent het daarop installeren van airconditioning. Als dan door andere, natuurlijke, eventueel kosmische omstandigheden een nieuwe ijstijd dreigt, draaien we aan de knop waardoor meer kooldioxyde in de atmosfeer terecht komt en bezworen we ook dat gevaar.

Het is nu nog niet mogelijk met de computermodellen klimaatsvoorspellingen te doen voor gebieden ter grootte van continenten. Maar de ontwikkeling gaat voort. Dat leidt niet slechts tot klimaatsvoorspellingen per regio, maar uiteindelijk tot de bepaling van het weer van morgen. De droom van de meteoroloog. Niet meer 's avonds op de buis voorspellen dat het morgen op-

nieuw 'wisselvallig' zal zijn, maar gewoon aankondigen op welke uren de zon zal schijnen en op welke door de georganiseerde landbouw gevraagde neerslag zal vallen.

Het moge duidelijk zijn dat in die situatie, waarin de wildernis is uitgebannen en 'de natuur' nog slechts in parkachtige, goed beheerde en vooral op recreatie afgestemde elementen wordt gedood, de vernietiging van het tropisch regenwoud kan worden gecompenseerd met de klimaatmachine. Het verlies aan soorten, aan genetische variatie, vindt zijn compensatie dan inmiddels ongetwijfeld in onze voortschrijdende kundigheid met genen te manipuleren. Ook het menselijk erfelijk materiaal komt aan bod. Na het bedwingen van erfelijke aandoeningen zijn de erfelijke eigen-

schappen aan de beurt en de waardering daarvan (de selectie op) hangt uiteraard samen met de omstandigheden, die wel zelf op ons ruimteschip scheppen.

Het is niet allemaal fantasie.

Deze week ging het Europees Parlement akkoord met het natuurbeschermingsplan van de Nederlandse Hemmo Muntingh, gebaseerd op 'habitats' (grensoverschrijdende leefgebieden, trekvogelroutes, etc.) die, onderling door bufferzones verbonden, samen een 'ecologische hoofdstructuur' moeten vormen. Een goed plan, waarin zelfs voor de wolf een plekje is ingeruimd en dat verdere vernippering van natuurgebieden moet voorkomen. Maar wel te zien als weer een stapje in de richting van totale beheersing van de natuur.

In Amerika verscheen vorige maand een indrukwekkende 'atlas' van wat men inmiddels weet over de menselijke erfelijkheid (plaatsbepaling op de 23 chromosomen). Men weet nog steeds veel niet, maar er wordt hard aan gewerkt de witte plekken op de kaart in te vullen.

En EG-beleidsambtenaren motiveren nog recent dat onderzoek door er op te wijzen dat via genetische manipulatie de mens beter bestand kan worden gemaakt tegen milieu-effecten, die hij zelf veroorzaakt.

Stel dat het lukt: een schone leefomgeving voor een nieuwe, door de mens gemaakte mens. Een van 'onkruid en ongedierte' geschoonde planeet met klimaatbeheersing en dus zonder schadelijke wervelstoor-

men, verraderlijke mistbanken en nachtvorstjes. Is dat het paradijs waar we - zij het deels onbewust - naar op weg zijn? Is dat de oost van een wetenschappelijke revolutie in vele etappes, die uiteindelijk de kaste der technici aan de macht brengt?

Stel dat het ons lukt greep te krijgen op onze eigen verstoring van de koolstofbalans en dus op het klimaat en op onze eigen verstoring van de genetische variatie door de massale uitroeiing van soorten. Welke andere wegen staan ons dan, gegeven ook de voortgezette groei van de menselijke wereldbevolking, eigenlijk nog open?

kees wiese

St. Jozefziekenhuis Kerkrade

Ten behoeve van het Operatiekamercomplex van het St. Jozefziekenhuis is de mogelijkheid ontstaan tot plaatsing van een full-time

operatie-assistent m/v

differentiële chirurgie

Taak/functie:
het assisteren en instrumenteren met betrekking tot verschillende specialiteiten. Betrokkene dient bereid te zijn bij toebereidingsdienst te verschijnen.

Selectie-eisen:
Opleiding: in het bezit zijn van een diploma operatie-assistent, differentiële chirurgie.

Plaatsen: in staat zijn in teamverband en zelfstandig te kunnen werken.

Salaris:
salaris zal geschieden conform functiegroep 45, zijnde minimaal f 2.584,- en maximaal f 3.953,- bruto per maand op full-time basis. Momenteel geldt tevens een arbeidsmarkttoelating van 10% op de onderstaande salaris. De overige arbeidsvoorwaarden gelden conform de CAO-Ziekenhuiswet.

Indicaties:
aankomende kandidaten kunnen worden ingewonnen bij het waarnemend hoofd van de afdeling O.K., tel. 045-450412.

Sollicitatie:
belangstellenden worden verzocht schriftelijk te solliciteren bij dhr. N. Brouwer, Personeelsconsulent van de Centrale Personeelsdienst van de Stichting ZVBM, Postbus 640, 6460 AP Kerkrade, binnen 10 dagen na plaatsing van deze advertentie.

Selectieprocedure:
bij de selectieprocedure zullen betrokken worden: het waarnemend hoofd O.K., een lid van het O.K.-team en de personeelsconsulent.

STICHTING ZVBM

ST. JOZEFZIEKENHUIS
VERPLEEGTEHUIZEN
BEJAARDENZORG EN
MOEDERSCHAPZORG
KERKRADE

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

GLASMY HOLDING B.V.

GLASMY HOLDING B.V. is in Europa een toonaangevende onafhankelijke groot-
handel op het gebied van vitrages en kunststofpanelen, met ± 150 medewerkers.
GLASMY beschikt tevens over eigen glas- en kunststofbewerkingsafdelingen, waar-
onder de dubbelglasproductie van DELTA DUBBELGLAS.

GLASMY HOLDING B.V. vraagt:

HOOFD FINANCIËLE ADMINISTRATIE M/V

Deze staffunctionaris is onder meer verantwoordelijk voor:
- het beheer van de boekhouding, de jaarlijkse verlaggeving en consolidatie
- het beheer van de toelichting administratieve organisatie
- het beheer van de toelichting administratieve organisatie
- het beheer van de toelichting administratieve organisatie
- het beheer van de toelichting administratieve organisatie

Wij vragen:

- opleiding op HBO-nivo, minimaal SPDn
- ervaring in soortgelijke functie
- affiniteit met een IBM AS400 systeem
- goede communicatieve en leidinggevende vaardigheden
- teamgeest
- leeftijd circa 35 jaar

Gedurende wordt een aantrekkelijke functie in een internationaal georiënteerd onderneming. Salarisering en secundaire arbeidsvoorwaarden zijn in overeenstemming met de zwaarte van de functie.

Wettelijke gegevens, maar dan wel handgeschreven sollicitatie, voorzien van een recente pasfoto en curriculum vitae, binnen 14 dagen naar:

GLASMY HOLDING B.V.
t.a.v. de directie
Postbus 2555
6401 DB HEERLEN

Een enthousiaste automobielverkoper m/v kan zijn loopbaan bij VAN LEEUWEN in een hogere versnelling zetten.

Autobedrijf van Leeuwen zoekt voor de vestiging in Kerkrade een echte automobielverkoper. Een ondernemende jongeman of vrouw met een opleiding op Havo/VWO en IVA Driebergen-niveau die gewend is om resultaatgericht te werken.

Wanneer u goed met mensen kunt omgaan, veel gevoel voor service heeft, over doorzettingsvermogen beschikt en in teamverband kunt werken, is dit een uitstekende mogelijkheid om uw loopbaan te versnellen.

Nadere functie-informatie wordt u graag gegeven door de heer H. van Leeuwen.

Uw bondige sollicitatiebrief, met recente pasfoto, kunt u richten aan:

Autobedrijf van Leeuwen, Strijthagenweg 129,
6467 BR Kerkrade. Tel.nr. 045-459365.

VAN LEEUWEN
KERKRADE

landbouw, natuurbeheer en viss

De Algemene Inspectiedienst is de controle- en opsporingsdienst van het Ministerie. Het Hoofdkantoor is gevestigd in Kerkrade. Thans is daar de functie vacant van

medewerker meldkamer (v/m)

De arbeidstijd is in principe 38 uur per week, maar deeltijds arbeid is bespreekbaar.

Taak:
- analyseert binnenkomende meldingen en informeert belanghebbende(n) binnen de dienst;
- verstrekt informatie aan medewerkers van de dienst en aan derden;
- draagt zorg voor het uitbreiden van kennis en vaardigheden;
- coördineert de werkzaamheden van de buiten kantooruren bevoegden toegang tot het gebouw;
- de functie wordt vervuld in continue dienst.
Buiten kantooruren is de meldkamer bezet door één medewerker.

Veruit:
- RAO-diploma met talentpakket;
- typediploma;
- enige jaren werkervaring;

bereidheid tot het volgen van de deeltijdsopleiding tot het verkrijgen van opsporingsbevoegdheid en het behalen van het EHBO- en reanimatiecertificaat.

Standplaats: Kerkrade.
Salaries: max. f 3.071,- (schaal 54) per maand en onregelmatigheidstoeslag met uitlooptermijn op grond van diensttijd.
Indicaties: belangstellenden kunnen worden ingewonnen bij mevrouw M. Scholte, medewerker Meldkamer of mevrouw J. Kruis, hoofd informatiesysteem, onder nummer 045-456222.
Sollicitatie: schriftelijke sollicitatie, onder vermelding van vacaturenummer 178-536, binnen 14 dagen na verschijning van dit bericht aan de Algemene Inspectiedienst, afdeling Personeelszaken, t.a.v. mevrouw I. Deckers, Postbus 234, 6460 AE Kerkrade.

Kùppers MAASTRICHT

Steds haar oprichting heeft Kùppers Exclusef zich ontwikkeld tot een handelszaak waar kwaliteit, stijl en persoonlijke service voorop staan. Reeds meer dan een halve eeuw worden hier eigentijdse meubels vervaardigd en op afname geleverd.

Haar kwaliteitsniveau en zeer breed assortiment tegenover een uitstekende service, o.a. de vervoerskosten (vrij van aanpak), de vervoerskosten (vrij van aanpak), de vervoerskosten (vrij van aanpak).

Binnen ons verkoopteam komt binnenkort plaats voor een VERKOPER die zich na een inwerkperiode zal moeten ontwikkelen tot

BEDRIJFSLEIDER/te VERKOPER

Hij wordt de spin in het web tussen de directie, de overige medewerkers en onze relaties. De juiste man is accuraat, spreekt bij voorkeur enkele buitenlandse talen en is niet bang om initiatieven te nemen.

Heeft U een duidelijke visie voor het bedrijf en stijl en beschikt U over de benodigde ervaring? Dan nodigen wij U van harte uit om naar deze functie te solliciteren.

Uw SCHRIFTELIJKE sollicitatie met recente pasfoto kunt U richten aan:
Kùppers Exclusef b.v.
Galerij M. Smedestraat 12-14
6211 GL MAASTRICHT, Tel. 043-215352

hond lokaal bedrijfsburo m/v

De vestiging Maastricht heeft een draagvlak gekregen voor de oprichting van een lokale onderneming. Fysische investeringen worden geleid tot de aanschaf van diverse machines met de modernste technieken.

Functie-eisen:
Het aan de vestiging Maastricht L.B.B. is een vacature ontstaan voor de volgende functies:
- planning en organisatie van het productieproces, waaronder sturing van de goederenstroom, inzet van beschikbare medewerkers en machines en controle op de productie en expediteer voortgang;
- bedrijfsadministratie, bestaande uit de financiële en voorraad-administratie, waarbij het hoofd L.B.B. verantwoordelijk is voor de verzameling van de gegevens t.b.v. budgetrapporteringen en beheersing van de kosten;
- systeembeheer van de aanwezige PCs, alsmede het volgen van en adviseren over ontwikkelingen op dit gebied.

Verzamelend heeft het hoofd van de afdeling bij de invulling van de bovengenoemde functies als leidinggevende een belangrijke initiatie, coördinerende en adviserende functie.

Functie-eisen:
Bij de aanname van de functie vereist men een HBO-opleiding (o.a. HZB-bedrijfskunde, bedrijfs-techniek/WEB) en enkele jaren ervaring in het gebied van automatische productie. Goede communicatieve eigenschappen en kennis van het teamverband. Leeftijd vanaf 35 jaar.

Wij bieden:
Een goed salaris en goede primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden.

Indicaties en sollicitatie:
Een medisch en psychologisch onderzoek maken deel uit van de selectieprocedure. Voor nadere informatie kunt u zich wenden tot dhr. A.J. Smallegange, Algemeen Bedrijfsleider van VBF Buizen BV te Maastricht, tel. 043-680608. Uw schriftelijke sollicitatie, voorzien van uitgebreide curriculum vitae, kunt u binnen 10 dagen richten aan dhr. R.M.J. Kuijter, Chief Personeelszaken.

VBF BUZEN BV
Postbus 80
6200 AB Maastricht

St. Jozefziekenhuis Kerkrade

Sinds 1 november 1990 bestaat binnen het ST. JOZEFZIEKENHUIS de vacature van

afdelingshoofd o.k. m/v

Taak/functie:
de functionaris is verantwoordelijk voor de beleidsaanzet en de uitvoering binnen de afdeling O.K., opname sterilisatie en postoperatieve verzorging onder meer omvat:
- beleidsvoering met betrekking tot patiëntenzorg en beleidsvoering;
- het personeelsbeleid inclusief personeelsbeheer en opleiding;
- de organisatie en coördinatie van de werkzaamheden, inclusief het beheer van mensen, ge- en verbruiksgegevens.

De functionaris wordt bijgestaan door twee teamleiders, voor OK-chirurgie en OK-anotheet. De functionaris onderhoudt nauwe contacten met de medische specialisten aangaande programmering en medische beleidsvoering en is verantwoordelijk voor het onderhouden van goede contacten binnen de ziekenhuisorganisatie.

De functionaris legt verantwoording af aan het Hoofd Klinische Dienst.

Selectie-eisen:
Opleiding: - opleiding verpleegkundige met OK-opleiding of OK-assistent en werkervaring;
- management opleiding;
Ervaring: - aantoonbare managementkwaliteiten, goed bedrijfskundig inzicht en een participatieve leiderschapstijl;
- zeer goede contactuele eigenschappen.

Salaris:
salaris zal geschieden conform functiegroep 55. Momenteel geldt tevens een arbeidsmarkttoelating van 10%. Overige arbeidsvoorwaarden gelden conform de CAO-Ziekenhuiswet.

Indicaties:
aankomende kandidaten kunnen worden ingewonnen bij de heer J. Houbert, Hoofd Klinische Dienst, tel. 045-450334.

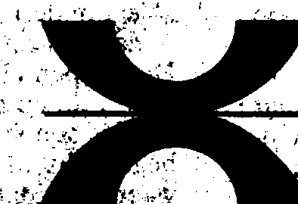
Sollicitatie:
belangstellenden worden verzocht, vóór 5 december 1990, schriftelijk te solliciteren bij de heer N. Brouwer, Personeelsconsulent van de Centrale Personeelsdienst van de Stichting ZVBM, Postbus 640, 6460 AP Kerkrade.

Selectieprocedure:
bij de selectieprocedure zullen betrokken worden: het Hoofd Klinische Dienst, een vertegenwoordiger van de specialisten, een vertegenwoordiger van het personeel van de afdeling en de personeelsconsulent.

Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

STICHTING ZVBM

ST. JOZEFZIEKENHUIS
VERPLEEGTEHUIZEN
BEJAARDENZORG EN
MOEDERSCHAPZORG
KERKRADE

Stichting Verpleegtehuizen en bejaardenzorg kerkrade

Ten behoeve van het directiebestuur binnen de HANDBOEREN bestaande in verband met het toekennen van deeltijds arbeid een part-time vacature voor een

secretaresse m/v

voor 20 uren per week

Taak/functie:
de secretaresse verricht de werkzaamheden voornamelijk voor de instellingsdirecteur. Zij is in principe in de ochtenduren aanwezig en is daarnaast flexibel inzetbaar. Tot de taken behoort o.a. het uitwerken van conceptbrieven, het typen van brieven en rapporten, archiveren, zelfstandig correspondentie, postverwerking, het afhandelen van in- en uitgaande telefoongesprekken en het beheer van de agenda van de instellingsdirecteur.

Selectie-eisen:
belangstellenden dienen aan de volgende selectie-eisen te voldoen:
Opleiding: een M.E.A.O.-secretaresse opleiding of een gelijkwaardige opleiding.
Salaris: - salaris is verstrekt.
Ervaring: - enige ervaring in soortgelijke functie in de gezondheidszorg strekt tot aanbeveling.
Ervaring in tekstverwerking en andere eenvoudige computer-toepassingen is wenselijk.

Salaris:
afhankelijk van ervaring zal salaris geschieden in functiegroep 36, waarbij het minimum f 1.163,- en het maximum f 1.472,50 (bruto per maand) bedraagt bij een part-time dienstverband van 50%. De overige arbeidsvoorwaarden zijn conform de CAO-Ziekenhuiswet.

Indicaties:
aankomende kandidaten kunnen worden ingewonnen bij dhr. H. Mulders, Tel. 045-457041.

Sollicitatie:
belangstellenden die aan de selectie-eisen voldoen worden verzocht binnen 10 dagen schriftelijk te solliciteren bij de heer W. Hendrix, personeelsconsulent van de afdeling personeelszaken van de Stichting Verpleegtehuizen en Bejaardenzorg Kerkrade, Postbus 640, 6460 AP Kerkrade.

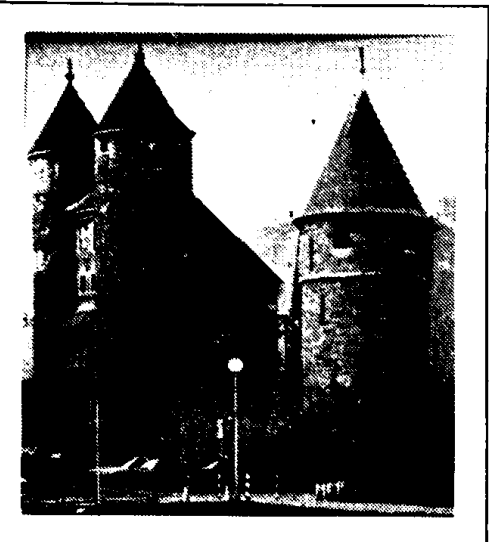
Selectieprocedure:
bij de selectieprocedure worden betrokken de instellingsdirecteur en de personeelsconsulent.

STICHTING ZVBM

ST. JOZEFZIEKENHUIS
VERPLEEGTEHUIZEN
BEJAARDENZORG EN
MOEDERSCHAPZORG
KERKRADE

Iedere steen in Maastricht vertelt iets van de geschiedenis van de stad. Er is echter een aantal dat, – al dan niet door middel van een tekst – letterlijk teruggrijpt naar een historische gebeurtenis. Wie niet alleen oog heeft voor de geschiedenis van Maastricht, maar ook voor de merkwaardige, mooie of interessante stenen die her en der in muren of zelfs op de grond te vinden zijn, kan het 'gebeiteld verleden' tot leven brengen. In twaalf afleveringen doet Servé Overhof dit. Vandaag de zevende aflevering: 'Vestingstad met Europese faam'. Die van volgende keer heeft als titel: 'Herinnering en eerbetoon'.

gebeiteld verleden

Als geen ander genoot Maastricht drie, vier eeuwen geleden Europese faam als strategisch bolwerk. Het leverde de stad titels en predikaten op als 'Sleutel van Brabant', 'Poort van Holland' en 'Bolwerk de Nederlanden', maar evenzeer 21 bloedige belegeringen. Beroemde koningen en veldheren stonden voor haar poorten, er op belust na korte of langere tijd triomferend naar binnen te trekken. Drie namen uit een lange reeks: de hertog van Parma, 'stedendwinger' Frederik Hendrik en zonnekoning Lodewijk XIV. Hoe belangrijk het bezit van Maastricht werd geacht, blijkt thans nog op diverse plaatsen in Parijs. De naam Maastricht staat (met die van Bergen op Zoom) gebeiteld in de Arc de Triomphe, de verovering door Lodewijk XIV in 1673 is voor het Franse nageslacht vastgelegd in de Porte St. Denis en een maquette van Maastricht anno 1752 wordt bewaard in het Parijse Musée des Plan-Reliefs. Maastricht bezit een copie van deze maquette, te bezichtigen in het Bonnefantenmuseum.

Was de stad achtereenvolgens rond de jaren 1229, 1350 en 1516 versterkt met muren en poorten, in latere eeuwen bleek dit niet toereikend voor een verantwoorde beveiliging. Na invoering van het 'vuurgeschut' werden zwaardere eisen gesteld aan de defensie. In Maastricht kwam daar nog bij dat diverse herten in de verdedigingsgordel moesten worden gedicht. Dat alles leidde er toe dat vanaf de tweede helft van de zeventiende eeuw bestaande vestingwerken aan de westkant van de stad werden versterkt en gereconstrueerd en nieuwe bol-

● Het stenen visitekaartje van bastion 'Bentincq 1775' ligt enigszins nonchalant aan de voet van de stadsmuur achter het voormalig Jezuïetenklooster, thans hoofdzetel van de Rijksuniversiteit Limburg.

werken werden opgericht. In de loop van de daarop volgende tijd – tot omstreeks 1820 – waren tal van gerenommeerde vestingbouwers in Maastricht aan het werk: Sébastien le Prêtre de Vauban, Pieter de la Rive, Carel Du Moulin en François de Veye.

Gangen

Uit de laatste jaren van de zeventiende eeuw stamt het Waldeckbas-

tion, gelegen in een gelijknamig park nabij het Tongerseplein. Na een geslaagde restauratie is het thans onder VVV-geleide te bezichtigen. Via kunstig gewelfde ruimten bereikt men gangen die deel uitmaken van een onderaards verdedigings- en verbindingsstelsel dat zich in het westelijke stadsdeel uitstrekt van het Tongerseplein via 'Blauwe Dorp' en het gebied rond de Sint Lambertuskerk naar een vijftien hectaren omvattend terrein dat

wordt begrensd door Pastoor Habetsstraat, Statensingel en Cabergerweg. Laatstgenoemde wegen komen elkaar tegen bij de westelijke aanzet tot de Noorderbrugtraverse.

Het gebied dat hier wordt bedoeld, staat bekend als Hoge Fronten en Linie van Du Moulin, in de Maastrichtse volksmond ook als 'De Wêreke'. Het bewaart tal van overblijfselen van een complex verdedigingswerken uit de jaren 1773-

1777. Veelhoekige bastions gaan schuil achter kleinere krijgskundige bouwsels die in het vakjargon namen dragen als caponniere, couvreface en lunet. Afhankelijk van hun strategische status werden de werken voorzien van een stenen naam-bord met vermeldingen als Stadhouder, Erfprins, Zeeland, Holland, Gelderland, Stad en Lande, Waldeck, Dumoulin en Holstein. Men komt ze ook elders in Maastricht tegen. Zelfs in de hal van het

nieuwe Gouvernement aan de Maas. Het is de plaats waar ooit Bastion Randwyck lag. Vandaar een gelijknamige steen, daterend uit 1742.

Luistergalerij

Terug naar de Hoge Fronten waar het gangenstelsel nog om een nadere toelichting vraagt. Hoofdgangen maakten ondergrondse verplaatsing

● Dreigend zoals een fort betaamt, verheft Fort Sint Pieter zich boven de gelijknamige 'berg'. Aanzienlijk vriendelijker dan de eeuwenoude buitenzijde is de hedendaagse inrichting als attractieve horecagelegenheid.

mogelijk en voerden bijvoorbeeld naar kruithokken. Belegers slaagden er soms in gangetjes te graven in de richting van de verdedigingswerken met de bedoeling deze met behulp van explosieven op te blazen. Dan was het zaak voor de verdedigers om 'tegengangen' aan te leggen. De Hoge Fronten hebben echter nauwelijks een keer echt in de frontlinie gelegen. De bezetting ervan wist echter wel hoe in tijd van geweld te handelen. Zo bekwaamden de troepen zich in het aanleggen en beproeven van luistergalerijen. Vlak onder het maaiveld geleiden boden zij gelegenheid de gedragingen van de vijand in letterlijke zin af te luisteren. Aanvankelijk werden deze gangen met houten balken gestut om later te worden vervangen door metselwerk.

'De katsj'

In de jaren 1940-1945 zijn de ondergrondse vestinggangen ingericht geweest als schuilgelegenheid voor de Maastrichtse burgerij. In totaal konden er 23.000 personen een relatief veilig onderkomen vinden ten tijde van luchtalarm. Op verschillende plaatsen in het westelijke stadsdeel waren toegangen aangelegd. Sterk als de Maastrichtenaars zijn in het verbasteren van woorden sprak men vrij algemeen van 'de katsj', daarmee kazematten bedoelend. Na de oorlog trokken de onderaardse ruimten de jeugd aan voor spel en avontuur, maar daarnaast lokte het ook lichtschuwe lieden met andere intenties. De Hoge Fronten vormen een uniek staaltje vaderlandse militaire bouwkunst. Zij verkeren echter in deplorabele toestand. In 1944 schreef dr A. Kessen, toenmalig gemeente-archivaris, in zijn boekje 'De historische schoonheid van Maastricht': '...het wachten is alleen nog op een grondige restauratie door een reddende daad – niet het rekkende woord – van rijk en stadsbestuur'. Zeer recentelijk, bijkans een halve eeuw na deze oproep, is van overheidswege weer iets vernomen dat op goede wil duidt.

Fort Sint Pieter

Een voormalig verdedigingswerk dat het meest in de contouren van Maastricht opvalt, is Fort Sint Pieter, sedert de jaren dertig in gebruik als café-restaurant. Het werd in de jaren 1701 en 1702 gebouwd onder regie van de militaire gouverneur van Maastricht, Daniel Wolf, baron van Dopff. Deze had ingezien dat de noordhelling van de Sint Pietersberg niet alleen een mooi uitzicht biedt op de stad, maar in strategisch opzicht ook een ernstige bedreiging kon vormen. Hij liet daarop de bakens verzetten.

servé overhof

Niemand is berekend op een vijfing

De meisjes werden opgesloten in een huis en verschenen op gezette tijden tegen betaling voor het raam. Op hun 21ste verjaardag waren de vrouwen allen miljonair maar bleven voor de rest van hun leven ongelukkig en trokken zich helemaal terug.

Het gezin Brands regelde dat anders: Er werd een speciale pr-functionaris ingesteld en de primeur van verhaal en foto's bij de geboorteging naar De Telegraaf en het Limburgs Dagblad, zodat de rest van de pers kon worden geweerd.

Jan en Mia zien hun kinderen als vijf verschillende mensen, hebben ze nooit hetzelfde aangekleed en plaatsen ze zoveel mogelijk in verschillende klassen. Toen de schoolkrant bij de eerste schooldag een foto van het vijfjarige wilde plaatsen, smeekte het echtpaar Brands dat niet te doen. Zij willen van hun kinderen geen attractie maken.

Begin vorig jaar telde Nederland 2.100 drielingen, 25 vierlingen en vier vijfelingen (in Heemskerk, 's-Gravenzande, Bostel en Diessen). De medische wetenschap heeft veel kritiek op de geboorte van vijfelingen na een vruchtbaarheidsbehandeling met hormonen: Dat hoeft tegenwoordig niet meer voor te komen.

Tijdens de hormoonbehandeling besloot Mia Brands 'vrouwenarts' de dosissen te verhogen om de kans op succes te vergroten. Dat had een overproductie van eicellen tot gevolg. Toen uiteindelijk een vijfing werd geconstateerd, was het veel te

laat om aan abortus te denken, zo de familie dat al had gewild. Tijdens de eerste maanden werd om de zoveel tijd weer een extra hartje geteld. Na de ontdekking van het vierde durfde Mia Brands eigenlijk niet meer naar het ziekenhuis. De schrik zat er goed in.

Vader Jan was inmiddels druk bezig bij allerlei bedrijven een tegemoetkoming in de kosten te vragen. Veel verzekeringsmaatschappijen en enkele speelgoedbedrijven gingen niet op dat verzoek in. Wel kwamen er luiers, blikken poedermelk, speelgoed en spaarbankboekjes. De plaatselijke wasserij bood aan twee jaar lang gratis de witte was te doen.

Er werd een groter huis gekocht en het plaatselijke bureau voor maatschappelijk werk rekende een speciaal tarief omdat het gezin jarenlang op de hulp van meerdere gezinsverzorgsters zou zijn aangewezen.

De zwangerschap verliep moeizaam. Een vrouw is er niet op gebouwd een drie-, vier- of vijfing ter wereld te brengen. Na twintig weken was de buik van Mia Brands even dik als bij een normale zwangerschap van veertig weken. Vanaf dat moment moest ze het bed houden: het borstbeen stak naar voren, alle ribben waren geknust en het ademen ging moeilijk. 'Morgen ben ik weer mens,' dacht ze één dag voor de bevalling opgewekt. Een geboortekaartje ging pas na enkele maanden de deur uit, omdat nog altijd het risico bestond dat de te vroeg geboren kinderen het niet allemaal zouden overleven.

● Veel foto's zijn er niet van de Bostelse vijfing. Deze werd gemaakt bij gelegenheid van de eerste verjaardag, juli 1985.

Direct na de bevalling kwam er ernstige kritiek van de Maastrichtse hoogleraar Jelte de Haan die vond dat een vijfingzwangerschap als een 'kunstfout' mag worden beschouwd. Hij verweet de Bostelse vrouwenarts dat de zwangerschap niet beter was gecontroleerd.

In Amerika zouden Jan en Mia in één klap miljonair zijn geworden als ze een schadeclaim zouden hebben ingediend tegen de behandelend arts. In Nederland kan dat niet. Het echtpaar besloot geen juridische stappen te nemen. Ze zijn ervan overtuigd dat er bij de behandeling fouten zijn gemaakt, maar zwangerschap en bevalling waren al niet meer terug te draaien.

Het nieuwe huis kwam vol te staan met luiers, hemdjes, spugdoekjes,

slabbetjes, wipstoeltjes, badjes, flessewarmers en flessen. Er kwam een grotere auto. Toen de eerste drie kinderen thuis kwamen, waren er constant twee gezins hulpen in huis en werden de dagen aan de hand van een schema ingedeeld. In de weekeinden was er hulp voor halve dagen en sprongen familieleden en vrienden bij.

Het eerste jaar willen Jan en Mia Brands 'voor geen goud' overdoen. Voor hobby's en vrienden was geen tijd meer. Een keer ging het gezin met vijf brullende baby's en een peuter op verjaarsvisite. Dat was meteen voorlopig de laatste keer. Babysit bleek moeilijk te regelen omdat er minstens drie of vier opassers nodig waren. Inmiddels liepen er drie gezinsverzorgsters rond in Huize Brand.

Bij het wandelen moesten alle kindwagens ongezellig achter elkaar worden gereden, een eenvoudig klusje als nagelknippen duurde uren omdat er 120 nageltjes in het geding waren. Er werd twee keer per dag gekookt. Bij het eten zaten de kinderen op een rij. Ze kregen om de beurt een hap, maar het was moeilijk bij te houden wie te veel en wie te weinig had gekregen. Zolang alles maar op tijd gebeurde volgens het schema, zou de dag redelijk verlopen.

Het tweede levensjaar bleek nog drukker omdat de kinderen steeds minder slaap nodig hadden. Huishoudelijk werk en boodschappen werden gedaan als de kinderen sliepen, maar dat schema moest steeds weer worden aangepast. 'We wisten dat het druk zou worden. Maar

dat het zo hollen en draven was...' vertelt het echtpaar in het boek.

Vooral omdat niet alle kinderen even gezond waren, bleken de eerste vijf jaren een enorme opgave. En vooral financieel valt het nog steeds niet mee. De vader vertelt in het boek dat hij zich in de kou gezet voelt: 'Eigenlijk vind ik het te gek dat je hier in Nederland niet eens weet tot welke instantie je je moet wenden. Ik ben bij de gemeente geweest en bij de Sociale Dienst, maar daar weten ze niet goed raad met onze situatie.'

In België krijgen meertalige gezinnen op kosten van de staat een gezinsverzorgster plus drie keer in de week hulp in de huishouding. Franse gezinnen kunnen rekenen op extra kortingen bij aanschaf van kleding en schoenen. In Amerika krijgen de gezinnen extra belastingvoordelen. In Nederland zou er volgens Jan Brands een speciaal fonds moeten komen.

Samensteller Ineke Platel heeft voor haar boek een reactie gevraagd bij ethica Helene Dupuis. Die zegt: 'Mensen kunnen allerlei dingen meemaken in hun leven, maar ik denk dat het een goede zaak is als ze voor hun eigen problemen oplossingen zoeken en deze niet altijd automatisch afwentelen op de overheid.'

Inmiddels is er naast de Vereniging voor Tweelingen ook een vereniging voor ouders van meertaligen opgericht. Daar zijn nu zeventig gezinnen bij aangesloten. Het echtpaar Brands komt in het boek over hun vijfing tenslotte met een groot aantal tips. 'Regelmatig is een van de belangrijkste zaken,' is hun centrale stelling geworden.

wendy kind

Pas in de zesde maand van de zwangerschap telde de arts twintig armen en benen in de buik van de Bostelse kleuterleidster Mia Brands. Dat het een meerling zou worden was bekend, maar de schrik was groot toen er vijf kinderen op komst bleken. Ruim drie weken later, op 10 mei 1984, werden in het Maastrichtse academisch ziekenhuis Martijn, Lonneke, Maaike, Koen en Noortje geboren. Samen wogen ze 5.440 gram.

De eerste jaren van de vijfing zijn gedomineerd door strakke, zeer strakke schema's. Waren alle kinderen net aangekleed, dan was het alweer tijd voor de volgende voeding. Tropenjaren, zegt vader Jan Brands in een boek dat journalist Ineke Platel schreef over de Bostelse vijfing. De familie Brands heeft het goed, maar komt tegenwoordig hoe langer hoe meer in financiële problemen. Op de overheid hoeven ze – buiten de kinderbijslag – niet te rekenen. De familie vindt dat er een speciaal fonds moet komen. Vooral de toepassing van hormoonpreparaten is het aantal meerlingen de laatste decennia fors toegenomen.

De geboorte van een vijfing komt spontaan eens in de 250 jaar voor. Bekend voorbeeld is de eenjarige Dionne-vijfing uit Canada die in 1934 werd geboren. Vader Dionne, een houthakker, aarzelde niet zijn dochters voor reclamecampagnes te gebruiken, waarna het echtpaar uiteindelijk zelfs uit de ouderlijke macht werd ontzet. Het dorpie werd overstromd met toeristen en er kwamen Dionne-hamburgers, Dionne-poppen, Dionne-posters en andere onzinprullaria.

Foto:
CHRISTA
HALBESMA

De markt, dat is vrijheid

Hoewel hij 'de ideale bloemenman' genoemd zou kunnen worden zien zijn collega's hem soms als een buitenbeentje. Het gesprek begint weinig hoopvol, want Cor van Delft, de 51 gepasseerd, bekend van de Heerlense en Kerkraadse markt, begint met de bekende clichés: wij zijn een uitstervend ras, de jeugd heeft een heel andere mentaliteit.

Maar dan.

„Ik ben een echte marktmens. Wat is een echte marktmens? Dat is iemand die wanneer er om acht uur 's avonds nog een beetje bloemen nog zegt: kom maar. Dus niet van 'het is vijf uur, dus houden we er mee op'. De klant die daar zijn neus stoot voelt zich genomen. Van een winkel pikt hij dat, maar van de markt koopman niet. De markt, dat is iets levends. Daar loop je overheen omdat het gezellig is, niet in de eerste plaats om iets te kopen. En op de markt ding je nog af. In een winkel haal je dat toch niet in je hoofd?

Wist je dat je meer papieren nodig hebt om een plaats op de markt te krijgen dan om een winkel te krijgen? En als er al te veel bloemenlui op de markt staan zegt de marktmeester dat je er niet meer bij kunt. Dan kom je op de wachtlijst. Gelukkig hebben we hier in Heerlen marktmeesters die op de markt negentig procent marktmens en tien procent ambtenaar zijn, dus daar kunnen wij mee praten.

Vroeger was in Heerlen de vrije markt op maandag. Dat was heel anders dan nu, dan zaten de mijnwerkers in de cafeetjes rond de markt, menigeen ging beschenken naar huis. Er was onderling tussen de marktlui meer haat en nijd, echte jaloezie. Daar stond tegenover dat je de groente de avond tevoren al bij je kraam kon zetten, geen mens haalde het in zijn hoofd er aan te komen. Ik zou dat tegenwoordig niet meer proberen.

Mijn vader was de derde generatie marktkooplui, kun je nagaan: onze zaak bestaat al vanaf 1925. Van mijn vader heb ik de handel geleerd, van mijn moeder heb ik het verstand. Mijn vader was marktkoopman en filosoof. Hij had altijd een beschouwelijke opmerking bij de hand. 'De omstandigheden vormen je, en misvormen je', zei hij, en: 'Het is nog geen avond zei de kraaievanger', en daar bedoelde hij mee dat het nog best mooi weer kon worden, al was de morgen somber.

Ik heb zelf het systeem uitgedokterd met 'drie boeketten voor vijf gulden', weet je dat ik dat al meer dan twintig jaar doe? Die vijf gulden is kennelijk een magische grens, daar kun je niet overheen gaan.

We hebben een enorme omzetsnelheid, dat is ook wel nodig met de prijzen die wij willen rekenen. Je moet de hele tijd bezig blijven, een beetje opvallen. Ook zo iets van mijn vader: 'Als je niks te

doen hebt heb je genoeg te doen'. Als er geen klanten zijn moet je niet gaan zitten, er is altijd wel een bloemetje gebroken, of er ligt wat rommel. Niet zitten dus, in ons soort handel moet je staan, ook als je met iemand een gesprekje aanknoopt moet je klanten blijven helpen.

Ik hou van de humor in de handel. Als dat niet meer kan of mag, dan hou er maar mee op. Er wordt al te veel geregeld. We moeten nu al een hele tijd prijzen op schrift hebben. De klant kijkt daarna, dat bemoeilijkt het oogcontact. Het hoeft helemaal niet tot kopen te leiden, een goed gesprek is ook prima. Wie geen gesprek kan of wil voeren die moet niet op de markt komen. Als ik vrij heb loop ik ook nog wel eens over de markt, maar dat vind ik niks, ik ben geen echte marktklant.

Om een goed gesprek te kunnen voeren vind ik het nodig dat je ook wat verstand hebt van andere dingen dan alleen van je handel. Ik lees in mijn kostbare vrije tijd leerzame boeken, de wonderen van het heelal, van de natuur, of ik vraag ook gewoon, hoe gaat dat in zijn werk. De koopman moet ook eens naar een culturele avond gaan, een zitting van het kantongerecht bijwonen. Maar ik heb een hekel aan moeilijke woorden, dus als iemand zegt 'dat escaleert' vraag ik: 'bedoel je soms trapsgewijs?'

En dan komt het wel eens voor dat ze vragen: waar heb je dat allemaal geleerd? En dan zeg ik: de studie van het leven.

Je moet natuurlijk voor je mening uit komen. Je zegt het met een lach, in een leuke vorm, maar je moet het wel zeggen: ook dat is de markt. Als iemand vraagt: hebt u die bloemen al lang, dan zeg ik: ja mevrouw, al zes weken, maar ze blijven zeker nog een week goed. Ik slik dus echt niet alles dat ze zeggen. Als ik een viskraam had en iemand zou langskomen en zeggen: wat stinkt het hier, dan zou ik zeggen: erg he, en daar moet ik de hele dag in staan.

Bloemen, dat is een mooi produkt. De mensen zijn best genegen geld uit te geven voor een goeie bloem, die lang houdbaar is. Je kunt het hele jaar door chrysanten krijgen, maar ik kan me voorstellen dat je zegt: aan chrysanten met Pasen kan ik niet wennen. Maar ja, de mensen willen het. De trend, zeggen ze dan: gladiolen met Kerstmis. Die komen uit Israël of Colombia, kan jou het schelen. Jongelui vinden dat mooi, ik vind het eerlijk gezegd waanzin,

het is flauwekul, mode. Geef mij maar iets traditioneler. Wat ook van de laatste jaren is: dat ze je vragen een arrangement te maken, ja, ik noem dat nog altijd een boeket.

We hebben Pasen gelukkig nog, en Moederdag, en Kerstmis; maar Allerheiligen, die zondag hadden ze nooit moeten afschaffen, want dat was goeie handel die langzaam verdwijnt.

Het assortiment is zo uitgebreid dat je gemakkelijk mis gukt en met de handel blijft zitten. En ik hou niet van weggevoeren, dus gebruik je het voor klantenbinding: ik geef veel bloemen weg. Ik vind dat heerlijk, echt. En ik ben nog zo ouderwets dat ik tegen koeling ben, het is vervalsing: lang gekoelde bloemen staan er op de markt fris bij, maar bij de klant thuis zijn ze vaak in twee dagen weg.

Hier in de grensregio zitten we goed, met Duitsers, Belgen. Afcenters en die bussen met Engelse dagjesmensen. Daar zie je nergens zulke bloemenkramen als bij ons, dus die vinden dat prachtig en kopen ook veel. Het hoeft trouwens niet veel te zijn: ik verkoop net zo graag één roos.

Weet je dat ik er wel eens over heb gedacht voor de gein met een kraam in New York op de markt te gaan staan? Maar kom er maar eens tussen. Die markten zijn trouwens ook heel anders dan die van ons.

Als je gedacht had aan een baan van negen tot vijf, dan moet je de markt natuurlijk vergeten. Je moet bewust kiezen voor de onregelmatige kant van het sociale leven. Maar het moet wel een keer ophouden. Daarom ben ik er zo tegen gekant dat de winkels langer open blijven, dan komt er helemaal geen eind meer aan, want een normale dag duurt nu al van half zeven tot acht uur, en dat lijkt me genoeg, al hoor je me niet klagen, in tegendeel. Al pleeg je wel roofbouw op je lichaam, ondanks je gegroeide uithoudingsvermogen. En je kunt nergens op terugvallen.

Ik heb geleerd mijn stem te gebruiken: je kunt schreeuwen, maar je kunt ook hard praten. Als je je stem verkeerd gebruikt, zoals die ene jongen die op de markt in Heerlen fruit verkoopt, dan maak je je stem gauw kapot. Je moet ook ogen hebben als ruitwissers, je staat hier te verkopen maar daar probeert er een proletarisch te winkelen.

De markt moet je leven zijn, de

markt is, zeg dat maar gerust, een manier van leven. Je moet genoeg nemen met eenvoudige dingen, soms. We eten op de markt zo uit de vuist, 'menu a la veldflis' noemen we dat: als je uitgebreid wilt gaan zitten eten verkoop je in die tijd natuurlijk niks.

De markt, dat is ook gratis mensenkennis, ook al omdat je veel vraagt. Ik hou niet zo van stommetje spelen, mediteren hoeft niet, mijn werk is mijn meditatie — dat zou er een van mijn vader kunnen zijn — al kan ik heel goed een tijdlang ergens aan gaan zitten denken. Tegenstrijdig, of niet?

Je moet ook een vrouw hebben die dat uitstekend begrijpt, mijn vrouw werkt op de achtergrond ook mee. Ik heb vier kinderen en ook vier kleinkinderen, maar ik zie ze niet erg veel, al weet ik eigenlijk niet beter: ik kom uit een gezin waarin je niet beter wist of je was marktmens. Je kunt je dan eigenlijk moeilijk met een ander vergelijken. Marktmens zijn, dat is ook: van alle markten thuis. Bij ons thuis moesten de jongens ook boodschappen doen, ramen zemen, het huishouden doen. Mijn moeder werkte mee in de bloemen, en wij in het huishouden. Er is wel een vergelijking mogelijk tussen een huisvrouw en een marktkoopman: je bent nooit echt klaar. Al heeft een huisvrouw het uiteindelijk zwaarder.

De markt, dat is vrijheid, je kunt er vrij lopen, er is niks beklemds aan. Er zijn twee mogelijkheden om te verkopen: je doet een gulden van de prijs af, of je doet er een goeie toon bij. Ik zeg: diplomaat blijven, gooi er humor bij. Komt er vandaag een klant die vraagt: wat kost een zakje Chrysal. Kwartje zeg ik, en drie voor een gulden. Zegt die klant, geef me er dan maar drie. Ik geef er dan natuurlijk wel vier, maar dat is lachen geblazen. Of iemand zegt: doe mij maar zes bossen, staat met een tientje in de hand. Ik zeg: twee maal vijf, dat is elf gulden, en die klant gaat er nog een gulden bij zoeken.

Ik zit mezelf nu wel aan te prijzen, ik ben ook een beetje ijdel. Ik zeg wel eens tegen een collega: ik kijk in de spiegel uit ijdelheid, maar jij doet het uit dapperheid.

Ze hebben me al vaker gezegd, Cor, je moet in de politiek gaan. Maar ik ben niet zo'n politicus, ik doe niet mee aan die wedstrijd van wie het sterkste is, wie er wint, wie de macht heeft.

Ik laat me ook niet zo gauw

overhalen met de klant mee te praten, ik heb een standpunt en ik verdedig dat, al probeer ik natuurlijk ook correct te blijven, al mag je in principe nooit zonder woorden staan. Een zekere gevatheid, die is wel vereist.

Die vasthoudendheid, die heb ik al heel lang. Ik heb op school de boel flink opgehouden door te roepen dat dat helemaal niet kon, dat ze bij Chatham de Theems hadden afgesloten met een ketting. Daar had nog nooit iemand aan getwijfeld. Ik werd dan ook de klas uitgestuurd. Die oplettendheid, die komt je in de handel elke dag weer van pas.

Wij zijn praktijkmensen, ik kan me bijna niet indenken dat zo'n leraar op een middelbare detailhandelsschool al die kennis overdraagt op veertig mensen tegelijk. Een opleiding voor marktkoopman bestaat natuurlijk niet. Net als met de bloemen, dat leer je uiteindelijk in de praktijk, je zienwijze, je uitstalling, je kleurschakering. Mijn vader zei: je moet niet denken, ik heb zoveel betaald dus moet die bos bloemen zoveel opbrengen. Nee, je gaat naar de markt en 's avonds kom je er achter hoeveel je verdiend hebt. Anders gaat het niet, je krijgt alleen maar hoofdpijn. Waarom zou een bloemenman trouwens meer moeten weten dan wat een bos chrysanten kost?

Ik ben nog nooit met tegenzin aan het werk gegaan. Als ze me naar een kantoor hadden gestuurd was ik wild geworden. Een baas boven me, dat zou vast niet kunnen. Een nomadenbestaan is niet nodig, maar de vrijheid wordt steeds meer beperkt, en dat benauwt me wel.

Rijk hoeft ik er niet van te worden, al ben ik materialist in mijn handel. Daarbuiten niet: ik ben best tevreden met die auto van veertien jaar oud, voor een duurdere zou ik vriend en vijand moeten neermaaien en dat wil ik niet.

Ik leef nu, ik heb het over gisteren, en morgen zien we wel verder."

door

NIBUD kraakt voorstel vervanging premieregeling

'Modaal gezin kan niet bouwsparen'

De bouwspaarregeling voor koopwoningen, die de PvdA deze week presenteerde en waar een meerderheid van de Tweede Kamer deze week achter bleek te staan, is in de praktijk voor een modaal gezin onbetaalbaar. Tot deze conclusie komt het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (Nibud).

De schatkist zal tevreden grommen, voorspelden drie PvdA-kamerleden. Wilfried de Pree, Willem Vermeend en Arie de Jong ontwierpen een zoveelste plan om de koopwoning dichterbij de minder draagkrachtige groepen in de samenleving te brengen. Hun voorstel onderscheidt zich in de stapel met eerdere ideeën door een grote eenvoud, plus een fikse bezuiniging voor de overheid.

Spaarzin

Het uitgangspunt van de sociaal-democraten is simpel. Stimuleer de spaarzin van burgers, die een eigen woning nastreven, maar voor wie de lasten van een (top-)hypothek te zwaar zijn. Vervang de huidige premieregeling door een fikse en belastingvrije beloning op getoonde zuinigheid. In getallen uitgedrukt: verstrek aan aspirant-kopers, met een bruto jaarinkomen van maximaal 40.000 gulden, na minstens vijf jaar sparen een rijksbonus van 40 procent over de eerste gespaarde 10.000 gulden en een premie van 20 procent over de rest.

De parlementariërs bouwden twee beperkingen in. Er mag ten hoogste 3000 gulden per jaar op de speciale spaarrekening worden gezet, en het met deze regeling aangeschafte huis mag de eerste vijf jaar niet worden verkocht. Mocht het plan werkelijkheid worden, dan valt er een premie van 5000 gulden te halen op de na vijf jaar op het boekje staan. Met de zo verworven twintig mille is een aardig bedrag aan eigen geld beschikbaar om opgewekt bij de bank van te kloppen voor een draaglijke hypotheek.

Ontnuchterend

Maar van hoeveel werkelijkheidszin getuigt de opvatting, die de PvdA-kamerleden koesteren over het spaarvermogen van hun modale achterban? Het antwoord op deze vraag, voorgelegd aan het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting

(Nibud) in Den Haag, is ontnuchterend. Het op de praktijk gebaseerde huishoudboekje van een gemiddeld gezin laat bij een bruto jaarinkomen van 40.000 amper tot geen speelruimte.

Vijf gulden

Het genoemde jaarsalaris komt voor een huishouding met twee volwassenen en twee kinderen neer op een netto maandbedrag van 2500 gulden, vakantiegeld en kinderbijslag inbegrepen. Aan vaste lasten (huur, gas, water, electriciteit, telefoon, verzekeringen etcetera) gaat f. 1042 op. De huishoudelijke uitgaven belopen 761 gulden per maand, en het Nibud rekent 692 gulden aan 'reserveringsuitgaven' zoals kleding, schoeisel, inventaris, hobby, vakantie en dergelijke. Blijft over: vijf hele gulden per maand.

In dit rekenvoorbeeld bewoont het gezin een huurhuis van 414 gulden per maand, en er staat geen auto voor de deur. Nibud-woordvoester Monique Huijgen: „Voor een auto moet je al gauw f. 350 of meer per maand uittrekken, en dat moet weer elders bezuinigd worden”. Hoe moet dit gezin dan 250 gulden per maand opzij leggen, om in de spaarkoopregeling f. 3000 per jaar te sparen? Huijgen: „Dan moet er op alle posten tot een absoluut minimum worden bezuinigd. Het is heel moeilijk om dat voor een langere periode, zeg maar vijf jaar of meer, vol te houden.”

Tweeverdieners

En wanneer die lage huur van dik 400 gulden nu eens rond de f. 700 ligt? „Dan is het zeker niet haalbaar om een paar honderd gulden per maand opzij te leggen. Maar ook voor gezinnen met een minder hoge huur is het alleen mogelijk om grote bedragen te sparen, als men zich gedurende lange tijd veel onthoudt.” Het koopsparen lijkt daarom het Nibud alleen haalbaar voor tweeverdieners, en dan ook nog in de fase voor de eventuele kinderen zich hebben aangediend.

Deze sombere visie strookt met de praktijk in Duitsland, waar de al jaren bestaande Baukassen bij veel banken een sterke overeenkomst met het jongste PvdA-plan vertonen. Een topambtenaar van het Duitse ministerie van volkshuisvesting drukte de Nederlandse staatssecretaris Heerma echter onlangs op het hart de zaak niet klakkeloos te kopiëren. In de praktijk houden veel Duitse spaarders het inderdaad niet vol, en storten zij zich na een beetje sparen alsnog in de risico's van de te hoge hypotheek. Het enige voordeel spreekt dan voor zich: ook de schatkist van de oosterburen gromt tevreden.

• Volgens de nieuwe plannen moet men eerst vijf jaar 'bouwsparen', voordat een eigen huis gekocht kan worden.

Foto: CHRISTA HALBESMA

Meer aandacht voor inkomen bij huren

ten en verhuurders om meer te letten op de verhouding tussen inkomen en huur bij toewijzing van een woning.

Toewijzingen die meer dan 250 gulden huursubsidie per maand met zich meebrengen, moeten zoveel mogelijk vermeden worden. Alleen als geen andere oplossing voorhanden is, kan van

deze regel afgeweken worden. De uitgaven voor huursubsidie kunnen zo beter in de hand worden gehouden.

Heerma gaat er vooralsnog van uit dat gemeenten en verhuurders vrijwillig meewerken. Hij zal nog geen wettelijke maatregelen nemen.

Nederlandse Woonbond opgericht

In Amsterdam wordt vandaag (zaterdag) de vereniging Nederlandse Woonbond officieel opgericht. De Woonbond, een vereniging van huurders en woningzoekenden, begint al met meer dan 100.000 leden.

De bond ontstaat namelijk vanuit een fusie van de Landelijke Organisatie Belangengroepen Huisvesting (LOBH), het Landelijk Onbuds-team Stadsvernieuwing (LOS) en het Nederlands Verbond van Huurders (NVH).

Onbetaalbaar

Huurders en woningzoekenden kunnen bij de bond aankloppen voor advies en ondersteuning. Verder wil men initiatieven ontwikkelen tegen stijgende huurprijzen en bezuinigingen op volkshuisvesting, die volgens de bond het wonen voor veel mensen onbetaalbaar maken.

Al voor de officiële oprichting organiseerde de bond de landelijke actieweek 'Huurderswerk', een beloning waard met het doel een goede wettelijke regeling te maken voor zelf in een huurwoning aanbrengen van verbeteringen. De resultaten hiervan worden tijdens de oprichtingsvergadering gepresenteerd.

De nieuwe Gerrit Rietveld

Gerrit Rietveld (45) uit Hengelo, naamgenoot en kleinzoon van de beroemde Nederlandse architect en meubelontwerper, is een gelukkig man. Zijn eerste geesteskind is klaar voor de markt: een zeer geavanceerd kantoormeubel voor de werplek van de toekomst. Eenvoudig, compact en doelmatig, zoals ook de ontwerpen van zijn grootvader waren. Vier jaar geleden maakte hij de eerste schetsen. De eerste uitvoeringen zijn vorige week geplaatst bij een bedrijf in Amersfoort.

• Ontwerper Gerrit Rietveld demonstreert met een schaalmodel mogelijkheden van het door hem gemaakte kantoormeubel.

Voor kleinzoon Gerrit Rietveld is het een grote stap, want hij heeft lang gearzeld, voordat hij als interieur-architect en meubelontwerper naar buiten trad. Pas toen hij de middelbare leeftijd begon te naderen, wist hij zeker dat hij in de voetsporen van zijn beroemde grootvader wilde treden.

Jarenlang ging hij gebukt onder diens faam. „Als je grootvader Gerrit Rietveld is en je hebt ook nog zijn voornaam, is dat eerder een last dan een voordeel, als je meubel-ontwerper wilt worden”, vertelt hij. „Iedereen die met een vak begint, is in het begin onzeker van zichzelf. Dat was ik ook. Maar de naam Rietveld wekt verwachtingen. Ik ben heel lang bang geweest dat ik die niet waar kon maken.”

Het kantoormeubel van Gerrit Rietveld, waarvan het ontwerp gepatenteerd is, wordt gemaakt door het Hengelose bedrijf Provi, dat eigenaar is van Mobelli Projecten, een firma voor kantoorinrichting waar Gerrit Rietveld een jaar geleden als interieur-architect in dienst is getre-

den. Mobelli is een klein bedrijf met een marktaandeel van minder dan één procent. Gerrit Rietveld heeft bewust voor de kleinschaligheid gekozen.

„De grotere bedrijven, die zich tot dusver hebben gemeld, waren alleen geïnteresseerd in het gebruik van mijn naam en daar voelde ik niets voor”, verklaart hij zijn komst naar Hengelo.

Het bijzondere van Rietvelds ontwerp is dat hij door een ingenieuze combinatie van driehoekige bureau-elementen een werkeiland voor drie mensen heeft gemaakt in dezelfde ruimte waar nu twee personen zitten zonder dat de gemiddelde ruimte per werknemer daalt. De werkeilanden kunnen worden geschakeld met andere. Uitgangspunt van het ontwerp is dat tegenwoordig

op vrijwel elk bureau een beeldscherm staat. „De komst van het beeldscherm heeft tot grote ruimtelijke problemen in kantoren geleid”, legt hij het ontstaan van zijn ontwerp uit. „Veel bedrijven hebben aan de bestaande rechthoekige bureaus een element vastgeplakt waarop de computer neergezet kan worden. Maar dat zijn ruimteverslindende oplossingen. Bo-

vendien zit men veel te ver van elkaar af en moet men zich in rare bochten wringen om langs het beeldscherm heen met elkaar te kunnen praten. In mijn concept heb ik voor al die problemen een oplossing gevonden die economisch zeer verantwoord is.”

Hij heeft zijn grootvader goed gekend. Als jongen vaak bij hem gelogd in zijn flat boven de bioscoop Vreburg in Utrecht en later in het beroemde Schroederhuis. In zijn stoelen gezeten, zijn constructies en modellen bekeken.

Ook van zijn vader, Egbert Rietveld, die een eigen bedrijf had in Epe, leerde hij veel. Vader Rietveld was industrieel ontwerper. Bedacht simpele oplossingen voor moeilijke technische problemen. Hij kreeg opdrachten om machines en apparaten te maken die er nog niet waren.

„Van alles heeft hij uitgevonden”, vertelt zijn zoon, „van ta-pijtknoopmachines tot dra-mantslyphouders. Van een handdoeksnijmachine tot een rekbank voor visnetten. Het bekendste ontwerp van hem is misschien wel de mobiele boekenstandaard die vroeger in de Bruna-kiosken stond. Dat was indertijd een heel vooruitstrevend idee.”

Roeeping

Toch duurde het nog tot 1980 voordat Gerrit Rietveld definitief besloot om interieur-architect te worden. Tot die tijd heeft hij tal van beroepen gehad. Fotograaf, verkoper van computers en naam-machines, inkoper bij de Bijenkorf, hotmeester bij de KLM. Totdat het bloed kroop waar het niet gaan kon en hij in 1980 interieur-architectuur ging studeren aan de Academie voor Beeldende Kunsten in Arnhem.

Het door hem ontworpen werkeiland, Rietveld Drie geteeld, is het officiële begin van zijn loopbaan als ontwerper. „We zijn bewust heel bescheiden begonnen”, aldus Rietveld. „Daardoor kan ik ook betrokken blijven bij de inrichting van de kantoren en dat is voor mij zeer belangrijk. Want een bureau is niet meer zo-maar een bureau. Je moet naar de hele inrichting van het kantoor kijken en dat is maatwerk.”

Architect niet buiten spel

Ondanks de opkomst van het voor-gefabriceerde gebouwen, is de positie van de architect, gemeten naar het aantal ontworpen gebouwen en de bouwsom, in de jaren tachtig niet veranderd. Tachtig procent van alles

wat er in Nederland gebouwd wordt, is ontworpen door particuliere architectenbureaus.

Voor de meeste van deze werken maakt de architect ook het bestek en de bouwtekeningen.

Bij de opdrachten

is echter minder vaak dan vroeger het maken van een kostenbegroting, de keuze van de aannemer en het houden van toezicht ingebegrepen.

De BNA, Bond van Nederlandse Architecten, verklaart deze ontwikkeling door de opkomst van professionele opdrachtgevers die dit soort activiteiten veelal zelf verrichten.

(ADVERTENTIE)

GEURTEN DEURENSPECIALIST
Hoensbroek, Hommerweg 27
045-212531

(ADVERTENTIE)

Huur of koop nu uw
Radson NOx-HR* ketel

dynamisch en
betrouwbaar

*met
f. 350,- subsidie

Dr. Ottenstraat 7
SIMPELVELD

HESI VERHUUR : 045-442326

Limburgs Dagblad woonpiccolo's

Voor meer informatie zie eerste piccolo-pagina of bel

045-719966

Voor méér resultaat

Postbus 3100, 6401 DP Heerlen, Fax 045-739364

Onroerend goed te huur gevraagd

Groot huis voor US-AFCENT officier.

Regio Heerlen, Landgraaf, Kerkrade, Sittard, Geleen. Minimaal 4-5 slaapkamers, studeer- of kantoorruimte en grote keuken. Huurpr. plm. f 2.000,-. Tel. ma t/m vr tuss. 8-17 u. 045-262929, na 18 u. en za-zo 045-320199.

Te huur gevr. HUIS met 2 slpks. Tel. 045-729026.

Te h. gevr. FRITURE liefst met woning. Br.o.n.r. B-6486 L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te h. gevr. APPARTEMENT omgev. Bleyerheide, Nuland. Tel. 045-465229.

Te huur gevr. APPARTEMENT lft. in Egelshoven of omgev. Huurpr. plm. f 500,-. Tel. 045-729026.

Twee DSM-ers zoeken HUURWONING in Maasticht. 040-124159 (Paul) of 04490-48891.

Onroerend goed te huur aangeboden

Winkelruimte

Te huur plussm. 120m². Zeer goede lokatie. O. Nassaustraat te Heerlen. Direct bij markt. Telefoon na 17.00 uur: 045-711966.

TE HUUR

Centrum Heerlen:

kantoorpand of winkelpand, 230 m² met eigen parkeerplaats. Hoek Valkenburgerweg-Geerstraat. Aanvaarding: direkt. Huurpr. f 3.000,- per maand. GEEN HORECA.

Schinveld:

Centrum. Nieuw te openen frisure. Ruime bovenwoning. Huurpr. en overname op aanvraag.

Schinveld:

Centrum. Nieuw te openen bruin café. Ruime bovenwoning. Huurpr. f 1.650,-.

Mak.kantoor Louis Janssen B.V.
04490-35840.

Winkelpand te huur.

Nabij het Centrum ANNASTRAAT van GELEEN. Goede winkelstand nabij grote parkeerplaats, pand is mooi ingericht en goed onderhouden. Winkel (primaire) opp. 75m² - aan (secundair) kelder-, magazijn- en kantoorruimte 40m². Direct te aanvaarden. Prijs op aanvraag. Int.: Ing. H.L.W. Steenbakkers Makelaar o.g. 04490-45798.

Beek

Kantoor/praktijkpand te h. langs doorgaande weg. Ind.: o.a. 36 m² kantoorruimte m. balie, mooie entree, keuk., toil., ruim bovenhuis, event. gesch. v. archief etc. Huurpr. f 1.500,- p. mnd. Int. Paul Crombag o.g. tel. 04490-80087.

Te h. APPARTEMENTEN met 1 en 2 slpks., gestoff. en gemeub. Tel. 04492-2587. BOVENWONING te h. centr. Geleen per 1-12, f 700,- excl. Tel. 04490-52038.

Gezellig CAFÉ met ruime bovenwoning, in Kerkrade-Centr. Brouwerij-vrij. Br.o.n.r. B-6496 L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te huur gemeub. APPARTEMENT te Kerkrade-W. Int. alleen tussen 18.00 en 19.00 uur 045-423912.

Te huur: prachtig gelegen appartementen op de Heesberg, 4/5 kmrs. flats, voorz. van c.v. ged. gerenov. gunst. gel. t.o.v. het centr. van HEERLEN, v.a. f 600,- p. mnd. (excl. serv. kosten) Int. De Boer Den Hartog Hooft B.V. Tel. 020-465301 (tussen 9.00 en 12.00 uur.)

Te k. of te h. 1-12-90 centr. Heerlen, mooie afz. BOVENWONING met garage, 4 kamers, douchebad, keukens. Alles met c.v. Huur f 610,- excl. 2 jaar contr. en 2 mnd. bankgarantie. Uitv. br.o.n.r. B-6399 L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

SCHINVELD 1-pers. gemeub. zit/slpk., keukens, gebruik douche, w. f 400,- p. mnd. incl. Tel. 045-254408.

Te huur APPARTEMENT in Obbicht bestaande uit: zit/slaapk., badkamer, gr. keukens. Te bevr. 04490-31108.

Onr. goed te koop aangeb./gevr.

Bouwterreinen

Te koop gevraagd voor een of meerdere woningen in iedere gemeente, directe afdeling voor geschikte percelen. Aanbiedingen

Mulleners Vastgoed B.V.

Walramstraat 124, Sittard, Tel. 04490-18911.

Snel en goed Uw huis verkopen?
Jos Storms O.G. Past. Vonckenstr. 44 Geleen 04490-42550

Geen Verkoop! Geen kosten

Spaarhypotheek *** 9,3%

2, 3, 5 en 10 jaar vast.

Afsluitprovisie 1%

Waar u ook koopt.

Nog altijd de oude rente in vergelijking met andere banken. Bel tijdens kantooruren: 045-712255. Na kantooruren: 045-440731. Hypotheek adv. J. Wetsels.

Stienstra Hypothekenservice

Goed nieuw voor mensen met bouwplannen

Stienstra heeft op diverse plaatsen in Zuid-Limburg bouwterreinen voor de realisatie van eigen bouwplannen. Momenteel zijn nog bouwpercelen te koop in de gemeenten:

Beek, Heerlen, Kerkrade,

Landgraaf, Schinnen, Sittard,

Susteren, Vaals, Voerendaal

en Wittem.

De kavels variëren in oppervlakte van 325 m² tot 2.400 m². Prijzen vanaf f 43.500,- v.o.n. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de heer Habets of Olfen van ons kantoor.

Int. Stienstra Makelaardij b.v.

Tel. 045-712255.

Huis verkopen?.....Wij kopen!

Vijsen Onroerend Goed

045-711617

Open huis dit weekend

van 14.00-16.00 uur

* Heerlen, Rennemig: (H) Nabij Ganzeweide zijn een aantal halfvrijst. woningen, binnenkort voor bewoning gereed. Woonk. ca. 32,5 m² incl. open keuken, 3 slpks., badk. met douche, vaste wastafel en mogelijkheid voor 2e toilet. Hobbyzolder ca. 26 m². Tuinberging (evt. uit te bouwen tot garage). Pr. f 139.830,- v.o.n. (excl. een max. subsidie van f 41.000,-). Netto maandlast ca. f 638,-. OPEN HUIS HEDEN 24 EN ZONDAG 25 NOVEMBER. Adres: Ammonietert, Kavel 10 te Heerlen.

* Maastricht, Randwijk: (M) Dit jaar voor bewoning gereed. Appartementen met een keuze uit 3 indelingen: Living ca. 33 m² incl. keuken, 2 slpks., (hoofdsplk. ca. 14 m²). Badk. met ligbad. Terras of balkon. Prijs f 135.500,- v.o.n. OPEN HUIS ZONDAG 25 NOVEMBER. Adres: Aubeldomein 5C, kavel 9, Maastricht. * Maastricht, Vroenhof: (M)

Vroenhof trakteert u op prettige kooprijzen en een excl. hypotheekrente. Wat denkt u van een spaarvasthypotheek met 8% rente, 5 jaar vast en prijzen vanaf f 109.000,- v.o.n. tot f 153.000,- v.o.n. OPEN HUIS HEDEN 24 NOVEMBER. Adres: Volksplein 83b te Maastricht. * Sittard, Paulus Potterstraat: (H) Voor bewoning gereed. Steervolde halfvrijst. tuinkamerwoningen ten noord-oosten van centrum Sittard. Woonk. ca. 32 m² incl. open keuken. Tuinberging (evt. uit te bouwen tot gar.) 3 slpks., badk. met douche en aansluiting wasu-tomaat. Zolder (bereikbaar via vlieztrap), pr. f 136.571,- v.o.n. (excl. een max. rijksbijdrage van f 41.000,-). Excl. hypotheekaanbieding 8%, 10 jaar vast. Netto maandlast ca. f 550,-. OPEN HUIS HEDEN 24 EN ZONDAG 25 NOVEMBER. Adres: Paulus Potterstr. 8 te Sittard.

Int. Stienstra Makelaardij b.v.

H is Kantoor Heerlen, tel. 045-712255

M is Kantoor Maastricht, tel. 045-252933

Voor directe uitgifte beschikbaar:

Vier grote bouwterreinen

aan de dorpsrand van Berg en Terbijl op een afstand van 5 km. van Maastricht. Oppervlakte ca. 720m². Op de kavels kan een vrijstaand of geschakeld woonhuis worden gebouwd. Prijs: f 80.000,- excl. B.T.W. Voor inlichtingen: 04406-18282.

Oirsbeek, Past. Meulenbergsstraat

Deze riante vrijstaande landhuizen met woonkamer van 41m² en 4 slpkms. worden in Oirsbeek gebouwd op kavels van 375m² tot 460m². Koopprijs vanaf f 249.000,- v.o.n.

Mulleners Vastgoed.

04490-18911, 's avonds 04749-3198.

Stevensweert, Het Stefke

Deze riante vrijstaande landhuizen met woonkamer van 41m² en 4 slpkms. worden in Stevensweert gebouwd op kavels van 510m². Koopprijs f 243.000,- v.o.n. Inruil eigen huis mogelijk.

Mulleners Vastgoed

04490-18911, 's avonds 04749-3198.

*** Huizen gevraagd ***

Voor diverse cliënten zoeken wij woningen, bungalow's en landhuizen in alle prijsklassen in de regio Heerlen.

VAN DE PAS MAKELAARDIJ
HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG
Burg. de Hesselleplein 13, Heerlen • Telefoon: 045 - 741616
Van de Pas, de makelaar van de koper!

*** Een spoedtaxatie? ***
Voor diverse cliënten zoeken wij woningen, bungalow's en landhuizen in alle prijsklassen in de regio Heerlen.

VAN DE PAS MAKELAARDIJ
HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG
Burg. de Hesselleplein 13, Heerlen • Telefoon: 045 - 741616
Van de Pas, de makelaar van de koper!

Bouwgrond

B.P. a.d. Waalstraat in Heerlen. 2 Bouwkavels prijs f 37.500,- V.O.N. (ca. f 69,- per m²). Grouwels/Daelmans. Tel. 043-254565 b.g.g. 043-641321.

Te koop omgeving Maastricht

Goed gelegen ruim en modern landhuis, 5 slpks., kantoorruimte, bar en sauna, inpandige garage, 2e garage mogelijk. Pr. n.o.t.k. Aanvaarding in overleg. Int. tel. 043-642494.

Bouwkavels

Voor de bouw van uw eigen vrijstaand landhuis villa of bungalow.

Munstergeleen

Het plan Steengrub-Vloedgras is de mooiste woonplek van Munstergeleen. Hier is nog 1 bouwkaavel te koop. Koopprijs f 127.000,- v.o.n.

Urmond

Enkele mooi gelegen kavels in plan Bramert-Zuid met tuinen op het zuiden. Koopprijs vanaf f 66.000,- v.o.n.

Stevensweert

2 bouw kavels aan Het Stefke. Koopprijs f 65.000,- v.o.n.

Mulleners Vastgoed.

Tel. 04490-18911 of 04749-3198.

Limburgs Dagblad

Hoensbroek, Edisonstraat

Perfect onderh. halfvrijst. huis met tuin op zuiden en c.v. ind. o.a.: Kelder, doorzonkamer, grote woonkeuken, 3 slpk. en mooie douche. Vr.pr. f 115.000,- k.k.

Schaesberg, Koempel

Halfvrijst. woonh. met zonnige tuin en vrijst. garage. Ind. o.a.: Ruime woonk. (rustieke plavuizen vl.), keukens, 3 slpk., badk. (ligb., wast. en toilet), zolder (via vlizop trap). Perc. opp. 204 m². Bwj. '82. Nog rijksbus. tegoed! f 138.000,-. Inlichtingen Makelaarskantoor Voncken & Mertens, Rijksweg 9, Gulpen. Tel. 04450-1724/1754.

Margraten

Banholt. Vrijst. op 300 m² (tuin met vijver en veel privacy). Bwj. 1977, gar. met zolder. Woonkam. 39 m² (ged. eiken en plavuizen) met open haard, eetkeuk. 10 m² met tegelv., toilet, hal, garderobe, 4 slpks., (ged. roll. en thermopane), badk. (2e w.c.-ligbad). Zolder, c.v. olie (gas aanwezig). Vraag prijs f 205.000,-.

Makko Gulpen

(W. Timmermans, NVM-Makelaar.) Rijksweg 67, Gulpen. Tel. 04450-2182

Born/Holtum

Te huur. Zeer luxe halfvrijst. woning met tuin en gar. Geh. woning is gestoffeerd m.u.v. 1 slaapk. Ruime hal. Woonk. Gesl. luxe keukens met koelkast, oven, kooktoestel en wasmask. Terras, zonnige tuin volledig aangeplant. 3 Slaapk. waarvan 2 met hang-/legkasten. Zeer luxe badk. Div. bergingen. Huurprijs f 1.150,- p.m. (4991) INL. STIENSTRA MAKELAARDIJ B.V. TEL. 045 - 71 22 55

Gellik (B)

semi-bungalow

5 km van Maastricht, mooie land. gel. vrijst. semi-bungalow met mooie tuin en grote hobby-ruimte of magazijn plussm. 100 m². Ind.: entree, grote hal, L-woonk. 50 m², luxe keukens met app., luxe badk., 2 grote slpks. resp. 25 en 16 m², toilet. Souterrain: woonk. met open keuken, 2 slpks. douche, berging, toilet, garage voor 3 auto's. Overal rolluiken, dubbel beglazing, alarm, alles i.s.g.s. Overal onderhoud en voor vele doeleinden geschikt. Tot. opp. 1200 m². Vr.pr. f 360.000,- k.k. Int. 043-637520 of 253720

Heerlen

f 120.000,- k.k.

Permstraat. Moderne, halfvrijstaand woonhuis met CV, tuin berging en garage. Woonkamer, open keuken, badkamer, 3 slaapkamers en bergzolder. Leuke woning in jonge buurt.

Hoensbroek-Mariarade

f 140.000,- k.k.

Vollalaan. Halfvrijstaande woning met CV, tuin (500 m²) berging en garage. Kelder, woonkamer, keukens, 4 slaapkamers, douche en zolder met vaste trap.

Troost Onroerend Goed, Heerlen.

Telefoon 045-717976.

Heerlen

VRIJSTAAND LANDHUIS, Snt. Franciscusweg 29, met garage, 4 slpks., L-woonk., geh. onderkelder. Grondopp. 1.060 m², vraagpr. f 279.000,- k.k. HALFVRIJSTAAND HUIS, Hofstr. 26 met 3/4 slaapkamers, verkeer in perfecte staat van onderhoud. Grondopp. 260 m², tuin op zuiden, garage. Dit huis moet u zien. Vraagpr. f 159.000,- k.k.

APPARTEMENT, Marijkestraat 16. Perfect verbouwd met 2 grote slaapk., open eiken witte keukens. Gel. op de 4e etage. Vraagpr. f 89.000,- k.k. HALFVRIJSTAAND HUIS, Zandweg 7 met 5 slaapk., verkeer in perfecte staat van onderh. Vr.pr. f 289.500,- k.k.

Klimmen, Putweg 16

HALFVRIJSTAAND HUIS MET APART GELEGEN APPARTEMENT. Ind.: woonhuis: woonk., keukens, bijkeuken, badk., 3 slaapk. Ind. appartement: woonk., keukens, badk., 2 slaapk. Grondopp. tot. ca. 1.500 m², vr.pr. f 215.000,- k.k.

Brunssum. Oelhovenstraat 16

HALFVRIJSTAAND HUIS op 600 m² grond, gebouwd met duurzame materialen, de moeite waard om te zien.

Vraagpr. f 215.000,-.

UW HUIS IN GOEDE HAND,

HUIS KOPEN OF VERKOPEN?

VUJEN VRAGEN!

Int. Vijsen Onroerend Goed

Tel. 045-711617.

Huis verkopen?
Bel de echte makelaar!
Peters & Partners
Geleen
04490-48191

Geen Verkoop

Geen Kosten.

Montfort

Zeer mooi en perfect gebouwd vrijstaand woonhuis met carport en mooi aangelegde tuin. Vee extra's en geheel geïsoleerd. Perc. opp. ca. 400m². Prijs op aanvraag. HENK DOHMEN Makelaardij b.v. Minderbroederssingel 17, Roermond. 04750-18788.

Doenrade

Vrijst. herenhuis, woonk. 55 m², luxe woonkeuk. met apparatuur, bijkeuk. en garage. Te verd. 3 slaapk., badk. m. ligb., douche, w.c. 2e verd. vaste trap naar zolder 60 m² gas, c.v. Tuin op het zuiden. Kooppr. f 230.000,- k.k. Zwarte Graaf 56. Tel. 04492-4096

Geleen

OPEN HUIS, Nobelstraat 19 heden van 15.00 tot 16.00 uur in deze goed onderh. halfvrijst. woning met o.a. ruime hal, toilet, woonk., grote keukens, besloten tuin, garage, badk. en 4 slpks., c.v., goed geïsol., terst. te aanvaarden, f 137.500,- k.k.

Kerkhoffs

makelaardij o.g.

Beek. Tel. 04490-73427.

Hypothek

Centrale

Voor ambtenaren en hogere beroepen. Rente va. 8,8%. Spaarhypo. v.a. 9,5%. Ook hypotheek tot 130% e.w. Tel. 077-519775. KLIMMEN: Te k. halfvrijst. woning met appartement en grote tuin. Putweg 16. Aanv. in overleg. Te k. in MAASTRICHT, 1-pers. benedenapp. dicht bij centr. Tel. 04407-2151.

Te k. GELEEN-ZUID bijz. mooie stand, groot vrijst. woonh. (hoog afw.niv.): woonk. 51 m², grote keukens eiken inr., 3 slpk., grote zolder, schitterend sout. met aparte hal en aparte ingang aan straatzijde. Zeer geschikt voor praktijkruimte. Vr.pr. f 275.000,- inr. ander pand mog. Tel. 04490-43950 liefst na 18.00 uur.

HEERLEN, Pappesjans, begane grond, luxe appartement met eigen parkeerplaats, f 98.000,-. Wijman & Partners - Schelsberg 149 Heerlen. 045-728671.

OUD-WELTEN, Weltertuinstr. 11. Geleg. in oude dorpskern, groot vrijst. herenhuis met garage, grote tuin, 6 slpks., zolder, vaste tr., 3 kelders, woonk. 38 m² met parketvl., eetkeuk. 15 m². Markt binnen gezien worden. Veel ruimte. Perfecte staat, f 220.000,- k.k. Tel. 04490-42550.

HEERLEN, café met woning Vrij van bouwrijp pand en invent. f 275.000,-. Zonder contentanten onmidd. te reageren. Br.o.n.r. B-6337 L.D., Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

Te k. Maastricht, Leuvenlaan 70 nabij nw. AZM tusseng. HERENHUIS met terras, berging, achterom, parkeerpl., ruime woonk., half open keukens, 3 slpks., badk. m. 2e toilet, royale 2e verd. m. 4 slpks. v. 25 m². Prijs f 179.000,- k.k. 043-612007/216686.

Woonhuis met winkelruimte, i.g.st. te koop, f 125.000,- k.k. Pr. Rooseveltstr. 43, SCHINVELD. 045-258843.

SCHINVELD: te k. halfvrijst. woonh. f 130.000,- k.k. 045-253579 na 19.00 uur.

GELEEN: Halfvrijst. hoekwoning met o.a. L-woonk. m. open haard, keukens, 3 slp., badk. m. ligbad en 2e toilet, vaste trap zolder (4e slpk.), garage en tuin. Rustig gelegen. Vr.pr. f 167.500,- k.k. Mak. kant. Rob Dassen Tel. 04490-78431.

HEER

Tomaten zullen bewoners boven hoofd groeien

Subsidie voor plan 'Verborgenen stad'

Aan de rand van de Biesbosch moet een stad verrijzen, waarin de vier E's van economie, emotie, energie en ecologie vervlochten zijn. In deze als een 'vesting in het landschap verborgen stad' zullen boven het niveau van de begane grond en vertikaal paprika's en tomaten verbouwd worden; laag bij de grond blijft de ruimte beschikbaar voor de bewoners van de 'verborgen stad'.

Minister Alders heeft dit plan van architectenbureau Kuiper Compagnons te Rotterdam, samen met drie andere inzendingen, uitgekozen als voorbeeld voor het nieuwe bouwen. Het plan maakt deel uit van de Dordtse Structuurvisie, een toekomstvisie op nieuwe bouwlocaties op het Eiland van Dordrecht. Ook andere woonwijken uit dit plan zijn voorzien van tot de verbeelding sprekende namen als Stad van Reflecties en Stad van de Herinnering.

Volgens A. Balothra, stedenbouwkundige bij Kuiper Compagnons, is in de gangbare stadswijken een sterke scheiding doorgevoerd tussen wonen, werken en recreatie. In zijn verborgen stad wil hij die afzonderlijke elementen weer bijeen brengen. Bovendien wil hij de consument weer betrekken bij de wisseling van seizoenen en de productie van zijn voedsel.

Daarbij staat hem een soort superkas voor ogen, waarin niet alleen paprika's en tomaten verbouwd worden zoals in het Westland, maar waar ook ruimte is voor woningen. Opvallend daarbij is dat de gewassen „hoog boven de grond en in meerder lagen boven elkaar worden verbouwd”, terwijl het begane-grondniveau gereserveerd blijft voor „het dagelijks leven van de mens”. Dat er in zo'n kas gebruik wordt gemaakt van zonne-energie, spreekt voor zich.

Balans

Op het plan voor de verborgen stad staat „het nuchtere boerenverstand van de glastuinbouwer geleend worden met de intellectuele benadering van de planoloog en het beeldend vermogen van de kunstenaar”. Een belangrijk onderdeel van deze visie vormt de opvatting, dat de vruchten die in de verborgen stad zullen worden verbouwd, bedoeld zijn „om een economische balans te creëren waar de mens een onderdeel van vormt”.

Dat deze stad van de toekomst het predikaat 'verborgen' heeft meegenomen, kan er mee te maken hebben dat Bhalotra deze nieuwe stad gedacht heeft op een deel van het Eiland van Dordrecht, waar van de gemeente sinds jaar en dag heeft gezegd dat er niet gebouwd mag worden: het gebied ten zuiden van de Wieldrechtse Zeedijk, dat aan de Biesbosch grenst, zou gevaarlijk moeten blijven van stedelijke invloeden.

Ook voor andere locaties op het Eiland van Dordrecht heeft Bhalotra creatieve plannen aangedragen. Zo heeft hij een drijvende stad ontworpen voor het spaarbakken De Grootse Rug. Op deze waterplas heeft hij zijn Stad van Reflecties ontworpen, voortbordurend op het idee dat heel Dordrecht een eilandstad is. Op caissons en aan pieren zouden zonder veel problemen zo'n duizend woningen zijn te bouwen.

Water

Ook in de Stad van Herinneringen speelt het water een grote rol. In deze wijk wil Bhalotra in herinnering roepen dat het oude Dordrecht aan het water is ontstaan en dat Dordtenaren bij de eerste uitbreidingen het water steeds hebben betrokken. In de Stad van Herinneringen zou het riviertje ten Wintje tal van zijtakken moeten krijgen, waaraan huizen gebouwd kunnen worden.

De Dordtse structuurvisie doorloopt tot de zomer een inspraakronde; aan het idee van de 'Verborgenen Stad' wordt intussen verder gewerkt: de uitverkiezing door Alders houdt in dat er geld idee nader uit te werken. Behalve een tuinder, een klimaatdeskundige, een architect, een stedenbouwkundige en een beeldend kunstenaar gaan nu ook twee ambtenaren zich over het plan buigen: het hoofd stedenbouw van de gemeente Dordrecht en een vertegenwoordiger van de Rijks Planologische Dienst.

Babykamer op de groei

Aanstaande ouders besteden gewoonlijk veel zorg aan de inrichting van de babykamer. Vooral als de eerste stelling op komst is. Heel belangrijk hierbij is, behalve degelijke en veilige materialen, de sfeer die zo'n kamer uitstraalt.

Een mooie en doelmatige inrichting is echter wel een hele uitgave. Daarbij komt dat baby's al heel gauw kleuters worden. Ze groeien snel uit de wieg en de aankleedcommode wordt al spoedig overbodig.

Een reden voor veel mensen om meubels over te nemen van familieleden of bekenden. Een ander mogelijkheid die – op langere termijn – niet zo kostbaar is, is de aanschaf van een zogenaamde doorgroeikamer. Bij het inrichten van de kamer van de te verwachten nieuwe wereldburger wordt dan al rekening gehouden met het feit dat kleine kinderen groot worden.

Een goede basis voor later is bij

de inrichting van een kinderkamer een eerste vereiste. De kinderkamer mag dan uiteraard in de eerste plaats als slaapkamer bedoeld zijn, daarnaast is het een speel- en later misschien ook nog werk/studeerkamer. Kortom, een plaats waar kinderen zich kunnen terugtrekken en naar gelang hun aard en aanleg actief bezig kunnen zijn.

Diverse kwaliteiten

Ouders van nu kopen meestal goed doordacht. Vanzelfsprekend moeten de meegroeimeubelen van prima kwaliteit zijn want er wordt van verwacht dat ze tegen een stootje kunnen. Ze moeten lang meegaan en dus van een degelijke constructie zijn. Bovendien zijn de veiligheidsaspecten erg belangrijk, zoals splintervrij hout en een gifvrije lakafwerking.

Helaas zijn niet alle meegroeimeubelen altijd even praktisch en ook de duurzaamheid en veiligheid laten wel eens te wensen over. Goede kwaliteit moet betaald worden, derhalve zijn de

soorten met de vele mogelijkheden en ook nog aan genoemde eisen voldoen vrij prijzig. Op den duur haalt men dit er echter wel uit. Wie weet, krijgen sommige onderdelen nog een plaatsje in een studentenflat of worden ingepast in het interieur van een toekomstig kamerbewoner.

Een ter zake kundig advies is bij de aanschaf zeer zeker gewenst. Een kritisch inkoopbeleid zal het uitgangspunt van de detaillist moeten zijn.

Bij de aanschaf moet erop worden gelet dat het werkblad van de commode 90 cm hoog is. Van wezenlijk belang is ook dat alle hoeken zijn afgerond. Het babybed, dat later tienerbed wordt, moet als zodanig verstelbaar zijn. Er moet tevens op worden gelet dat het voldoende stevig is, mede met het oog op de toekomst.

Verstelbare opbergplanken blijven handig te zijn, evenals brede laden. Zolang het kindje nog een zuigeling is kunnen ladeblokken of bakken op zwenkwieken uitstekend dienst doen onder andere als opbergruimte voor kleding

onder het werkblad.

Aanbouwpakketten

Heeft men bij het inrichten van de baby/kinderkamer eenmaal gekozen voor doorgroeimeubelen, dan ontstaan er in een later stadium vele mogelijkheden, al of niet met toepassing van aanbouwpakketten.

Als u bijvoorbeeld de commode demonteert, kunnen bepaalde onderdelen worden gebruikt als hoofd- en voeteneinde voor een groter bed. Een leuke speelhoek kan ontstaan nadat de deurtjes van de commode zijn verwijderd. De verlichting erboven kan worden 'omgevoerd' tot speel- of leeslamp. Zo kunnen er allerlei variaties worden bedacht.

Er zijn zelfs pakketten waarbij het babybedje met een paar grepen kan worden veranderd in een schrijfbureau. De betere soorten doorgroeimeubelen kennen zelfs aanbouwssystemen. De mogelijkheden tot aanbouwen, variëren en uitbreiden zijn schier onbegrensd.

• Een moderne babykamer wordt ingericht ook voor de periode als het kind wat groter is.

ACTIE ZUINIG STOKEN

Tabel van 11 november tot en met 17 november 1990

Bij een normaal jaarverbruik in m ² van:	hoort een streefverbruik voor de afgelopen week van: (meterkaart kolom 3)	Het weekstreefverbruik kost u:	en een totaal streefverbruik sinds 14 oktober 1990 (meterkaart kolom 4)
800	15	f 7,50	78
900	17	f 8,50	89
1000	19	f 9,50	99
1100	21	f 10,50	108
1200	23	f 11,50	119
1300	24	f 12,00	128
1400	26	f 13,00	139
1500	28	f 14,00	148
1600	30	f 15,00	158
1700	32	f 16,00	169
1800	34	f 17,00	180
1900	36	f 18,00	190
2000	38	f 19,00	201
2200	42	f 21,00	219
2400	46	f 23,00	240
2600	49	f 24,50	259
2800	53	f 26,50	280
3000	57	f 28,50	300
3300	63	f 31,50	330
3600	69	f 34,50	361
3900	74	f 37,00	391
4200	80	f 40,00	421
4600	88	f 44,00	461
5000	96	f 48,00	504
5500	105	f 52,50	553
6000	115	f 57,50	604
6500	124	f 62,00	653

Tip: De verwarming nu controleren.

Klemmetje vervangt plankdrager

Aan de verfraaiing van plankdragers is in de afgelopen jaren al druk gesleuteld. Ze zijn onmisbaar, maar vormen toch vaak een ontsierend element, ondanks het feit dat ze ze tegenwoordig in allerlei kleuren kunt kopen. Vooral wanneer je glazen of marmeren schappen wilt aanbrengen, wil je ze toch wat decoratiever bevestigen.

De nieuwe Master-Klemm is een stevige drager, met multifunctionele toepassingsmogelijkheden, voor planken, glasplaten, panelen, enz.

tot een dikte van 4 tot 23 mm. Het is maar een klein dingetje, dat nauwelijks opvalt. De klem is verkrijgbaar in chroom, glanzend messing, wit, zwart of bruin.

Een leuke bijkomstigheid is dat je met enkele klemmetjes ook kleine schapjes, planchetten, telefoonplankjes, consoles, enzovoorts op ronde, in- en uitspringende wandhoeken kunt plaatsen.

Tot welke plankbreedte je kunt gaan, is niet in een bepaalde formule uit te drukken. Tot zo'n 25 cm breedte is wel haalbaar, maar je moet daarbij wel rekening houden met de dikte (dus ook zwaarte) van het schap, de manier van bevestiging aan de wand, en het gewicht van de spullen die je op zo'n schap plaatst. Het klemmetje is al in veel bouwmarkten verkrijgbaar, per setje van twee stuks voor f. 14,95.

Brandveilig opgeborgen

Iedereen heeft allerlei waardevolle papieren in huis. Verlies, bijvoorbeeld door brand, van polissen, paspoorten, eigendomsbewijzen en bankbiljetten kan heel vervelende consequenties hebben. De pas in ons land geïntroduceerde Amer-

kaanse 'Sentry 1160' biedt mogelijk uitkomst

Het is een stalen kistje, afgestemd op het gangbare A4 papierformaat, van staal en overtrokken met kunststof. Wanneer het wordt blootgesteld aan hoge temperaturen, smelt het plastic en vormt een volkomen water- en luchtdichte afsluiting. Het kistje, 8,2 kg zwaar, is van een handvat voorzien. De prijs is 156 gulden. Informatie: Nauta b.v. Voorhuizen, 03420 - 17541.

Hypotheekrente 20 november 1990

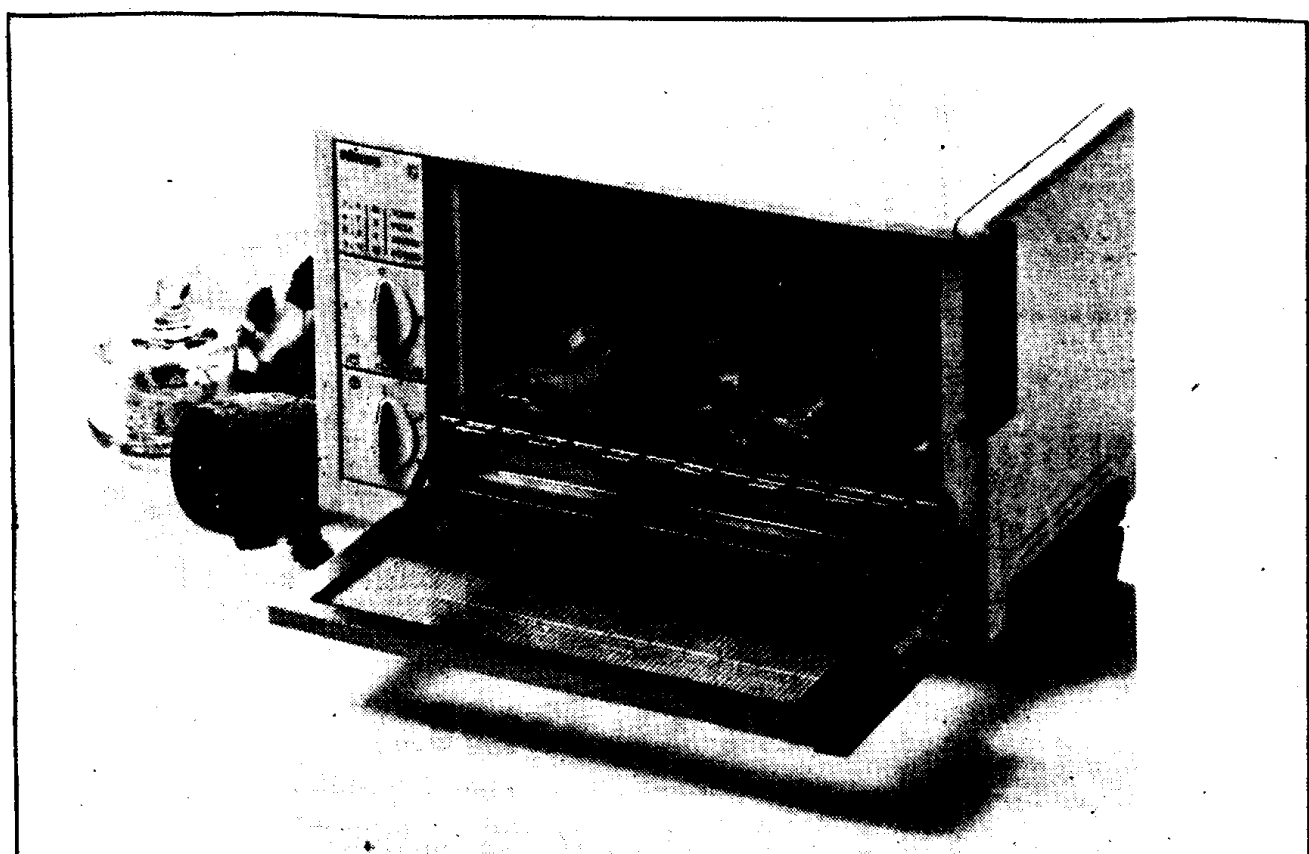
De rente op de kapitaalmarkt is de afgelopen weken in geringe mate gedaald. Een verlaging van de hypotheekrente is op basis daarvan, mede gezien het terughoudend beleid van de financiers, nog niet aan de orde. De verwachtingen ten aanzien van verdere ontwikkelingen geven aanleiding tot optimisme.

Naam bank	rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	rentepercentages	
			opgave bank constant	nwr bij fisc. besparing van 35,1 % 50 %
ABN	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,90
ABN	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,90
ABN	spaarhyp.	15 jaar	1,00	10,30
ABN	ann. hyp.	variabel	1,50	9,40
ABN	ann. hyp.	5 jaar	1,50	9,70
ABP	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,60
ABP	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,60
ABP	spaarhyp.	15 jaar	1,00	9,60
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,40
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,40
AEGON	spaarhyp.	5-10 jr.	1,25	9,90
AEGON	spaarhyp.	15-20 jr.	1,25	9,90
AMRO	spaarhyp.	2 jaar	1,00	9,90
AMRO	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,90
AMRO	spaarhyp.	15 jaar	1,00	10,30
AMRO	spaar vsth.	5 jaar	1,00	9,40
Bouwfl. Limb. Gem.	spaar vsth.	10 jaar	1,00	9,80
Bouwfl. Limb. Gem.	spaar vsth.	15 jaar	1,00	9,80
Bouwfl. Limb. Gem.	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,50
Bouwfl. Limb. Gem.	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,50
CDK-bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	10,00
CDK-bank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	10,10
CDK-bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,40
CDK-bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,60
Centraal Beheer	spaar gar.h.	5-10 jr.	0,25	9,90
Centraal Beheer	spaar gar.h.	15-20 jr.	0,25	9,90
Centrale Volksbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,50
Centrale Volksbank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,70
Centrale Volksbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	9,20
Centrale Volksbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,40
Direktbank	besp-dir.h.	5 jaar	1,00	9,80
Nationale Ned.	spaarhyp.	5-10 jr.	1,25	9,90
Nationale Ned.	spaarhyp.	15-20 jr.	1,25	9,90
NMB	ann. hyp.	1 jaar	1,50	9,50
NMB	ann. hyp.	5 jaar	1,50	9,70
Pancratiusbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,70
Pancratiusbank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	9,80
Pancratiusbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,50
Pancratiusbank	ann. hyp.	ideaal	1,00	9,50
Postbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,80
Postbank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	9,80
Postbank	spaarhyp.	12 jaar	1,00	10,00
Postbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	9,40
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,60
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	3 jaar	1,00	9,80
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	10 jaar	1,00	9,90
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	stabil	1,00	9,90
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	var 1 jr.	1,00	9,20
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	4,5 jr.	1,00	9,70
Spaarbank Limburg	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,70
Spaarbank Limburg	spaarhyp.	7 jaar	1,00	9,80
Spaarbank Limburg	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,10
Spaarbank Limburg	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,50
Westland Utrecht	lage last h.	7 jaar	1,00	9,80
Zwolsche Algemene	ZA-hyp plan	5 jaar	1,00	9,70
Zwolsche Algemene	ZA-hyp plan	10 jaar	1,00	9,70

De vermelde tarieven hebben betrekking op hypotheek met gemeentegarantie. De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de netto lasten van de hypotheek. De vermelde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jarige leeftijd en een hypotheek ad. f 150.000,-.

Voor vrouwen en/of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden. Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af.

© Copyright „Vereniging Eigen Huis” te Amersfoort.

• Vooral bij het bereiden van kleine porties eten in de magnetron bespaart men energie.

Nog meer mogelijkheden biedt de combi-magnetron, een magnetron, gecombineerd met een oven en/of grill. Hierin kan ook nog worden gebakken, gebraden en eventueel gegrild. Want in de combi-magnetron wordt gebruik gemaakt van zowel micro-golven als van hete-luchtcirculatie en/of warmtestraling. Dit apparaat biedt dus de mogelijkheden van zowel een gewone magnetron als van een gewo-

ne oven. Hierdoor kan men vlees, vis en gevogelte perfect bakken in braden, cakes bakken, diepvriesmaaltijden ontdooien en voedsel koken. Belangrijk voordeel van de combi-magnetron is dat van gerechten met een lange gaartijd de bak- of braadtijd met ongeveer de helft wordt bekort. Over de magnetron ligt bij uw energiebedrijf een brochure voor u klaar.

Veelzijdig apparaat veroorzaakte 'revolutie' in veel keukens

Energie besparen met magnetron

In de feestelijke maand december worden in keukens vaak overuren gemaakt. Daarbij speelt de magnetron-oven een rol, een apparaat dat voor velen de laatste jaren een ware 'revolutie' heeft betekend. Op het terrein van bakken, braden en stoven veranderde heel wat. Zodoende ziet men deze apparaten in steeds meer keukens als een gemakkelijke, vooral snelle, hulp. Daar is nog heel wat meer over te zeggen, ook met het oog op energiebesparing.

Uit energie-oogpunt is een magnetron meestal aantrekkelijk. Met dit veelzijdige apparaat wordt korter gekookt en dus energie bespaard. Dat betekent minder kosten, maar ook wordt een bijdrage geleverd tot een schoner milieu. In beginsel geldt echter dat de magnetron alleen bij het bereiden van kleinere hoeveelheden voedsel economisch is, omdat dan geen warmte verloren gaat.

De bereidingstijd van (kleinere) hoeveelheden voedsel in de magnetron is doorgaans veel korter dan die van de hete lucht- en conventionele oven, of van de kookplaat. Bij de bereiding van grotere hoeveelheden voedsel verbruiken bakovens en kookplaten in verhouding minder energie. De magnetron vraagt dus om een verstandig gebruik.

Overigens mogen we de magnetron niet vergelijken met een oven. In de magnetron zelf wordt het niet warm. Microgolven veroorzaken alleen in het gerecht een temperatuurstijging. Pannen en schalen worden niet heet. De magnetron komt vooral goed tot zijn recht bij het opwarmen van reeds gekookte gerechten, bij het gaar maken van verse levensmiddelen en het snel ontdooien van bevroren producten. Ideaal voor iedereen die een snel goed menu op tafel wil en als extra hulp bij het samenstellen van bijvoorbeeld een uitgebreid kerstdiner.

*****

ABC Makelaardij
Akerstraat 23, Heerlen, tel. 045-712040

Aquina Makelaardij o.g.
Ruys de Beerenbrouck 11, Maastricht, tel. 045-715566

Makelaardij Ernens
Hoolstraat 42, Voerendaal, tel. 045-752142

Van Gerwen & Van de Geer BV
Van der Laan 14, Maastricht, tel. 043-252425 fax 043-21-5117

drs. de la Haye Makelaardij o.g.
Hoolstraat 42, Voerendaal, tel. 045-729434

Kramer Makelaardij o.g.
Eisstraat 1, Beek, tel. 04490-3601

Onroerend Goed Makelaardij Leenaers b.v.
Pater Romboutslaan 2, 6419 BE Heerlen, tel. 045-717237

L.H. Nicolai Makelaardij BV
Stationsstraat 2, Maastricht, tel. 043-254555

J.W. Offermans Makelaardij o.g. BV
Van der Laan 14, Maastricht, tel. 043-21-5117 fax 043-21-5118

Van de Pas Makelaardij
Burg Schreier 1, Heerlen, tel. 045-741616

Pickée Makelaardij b.v.
Heerlenseweg 22, Landgraaf, tel. 045-326767

Makelaardij o.g. N.M.W. Quaden & Zn.
Gelestraat 1, Maastricht, tel. 043-21-5117

Paul Simons Makelaardij b.v.
Europaweg Zuid 214, Ubach over Worms, tel. 045-318182

*****

PAUL SIMONS

MAKELAARDIJ BV.
ASSURANTEN TAXATIES
HYPOTHEKEN FINANCIEN.

EUROPAWEG ZUID 214 UBACH OVER WORMS

Heerlen-Rennemig
Aan rand van jonge woonwijk gelegen woonw. met carport, berging en tuin. Ind. o.a. hal, woonk., open keuk., 3 slaapk., badk. en zold. Pand is in perfecte staat. Vr.pr. f 128.000,- k.k.

Heerlen
Ruim ouder vrijst. woonhuis met berg., tuin en loods (+ 120 m²). Ind. o.a. grote woonk., keuk., 3 slaapk., badk., zolder (bewoonbaar gemaakt) en kelder. Vr.pr. f 129.000,- k.k.

Wahlwiler
Zeer knusse tussenwoning met c.v., berging en kleine tuin. Ind. o.a. hal, woonk. met keukenhoek, tuink., badk., 3 slaapk., hobbykamer en zold. Pand is in 1981 geheel gerenoveerd en is perfect in orde. Prijs f 98.000,- k.k.

Voerendaal-Kunrade
Centraal, doch rust. gel. vrijst. woonhuis met zeer gr. garage (12 m. lang) en mooie tuin op zuiden. Ind. o.a. speelse hal, grote living (56 m²) met op. haard, op. keuken met aanbouwinstall., study, 3 slaapk., moderne badk., kelder en viering. Dit zeer goed onderhouden pand moet u van binnen gezien hebben. Vr.pr. f 249.000,- k.k.

Voerendaal
Uniek gelegen vrijst. semi-bungalow op ruim kavel met garage en c.v. Ind. o.a. hal, ruime living, keuk., waskeuk., badk., 3 slaapk. en zolder met veel mogelijkheden. Vr.pr. f 295.000,- k.k.

Op zaterdag zijn wij bereikbaar van 10.00 tot 13.00 uur.

045-318182

TE KOOP

HEERLEN
Gunstig nabij het centrum gelegen HERENHUIS met gas-c.v. en kleine binnenplaats. Vraagprijs f 179.000,- k.k.

SCHIN OP GEUL
Goed onderh. HALFVRIJST. WOONHUIS met gas-c.v. en tuin. Ind.: woonk. in L-vorm, inbouwkeuken, 3 slaapkamers, grote slaap-hobbyruimte. Vraagprijs f 198.000,- k.k.

HEERLEN
Karakteristiek HERENHUIS met gas-c.v. en achtertuin. Zeer geschikt voor woning-kantoor-praktijk. Prijs f 225.000,- k.k.

MAASTRICHT
Beleggingspand. Rand Centrum. Koopprijs f 125.000,- k.k.

MAASTRICHT
Goed onderhouden appartement gelegen aan het Oranjeplein. Spoedig leeg te aanvaarden. Vraagprijs f 74.000,- k.k.

MAASTRICHT SCHARN
Goed onderhouden HALFVRIJST. LANDHUIS met tuin en garage. Ruime woonkamer, 4 slaapk. Spoedig leeg te aanvaarden. Vraagprijs f 355.000,- k.k.

MARGRATEN HONTHHEM
Rustig gel. VRIJSTAAND LANDHUIS met dubbele carport, paardestallen, oprijt en tuin (perceelopp. 1388 m²). Aanv. in overleg. Vraagprijs f 425.000,- k.k.

MEERSSEN
VRIJSTAAND LANDHUIS met garage, carport, perceelopp. 1395 m². Aanvaarding in overleg. Vraagprijs f 455.000,- k.k.

ULESTRATEN
Riant gel. VRIJSTAAND LANDHUIS met c.v., inpandige garage en ruime tuin met veel privacy. Max. wooncomfort, royale indeling en luxe afwerking. Prijs en aanv. in overleg.

koop - verkoop - huur - verhuur - verzekeringen - beheer - taxaties EN HYPOTHEKENADVIES

Zat. geopend van 10.00-13.00 uur

nicolai makelaardij
tel. 043-254555
stationstraat 20, maastricht

HEERLEN
f 98.500,- k.k.
Nabij centrum stadswooning met c.v. en berging. Ind.: hal, woonkamer met half open keuken, 3 slaapkamers, badkamer, Aanvaarding vrijwel direct.

KLIMMEN
prijs op aanvraag
3 bouwterreinen voor het bouwen van een vrijstaande woning opp. vanaf ca. 600 m², front 17 mtr.

KLIMMEN
f 460.000,- k.k.
Vrijstaand landhuis op ca. 1100 m². Ind.: hal, toilet, dichte goed geout. keuken, woonkamer met open haard 46,5 m², studeerkamer, garage en fraai aangelegde tuin. 1e verd.: 3 royale slaapkamers, badkamer met ligbad, douche, 2 vaste wastafels en toilet. Aanvaarding in overleg.

BEDRIJFSPANDEN

HEERLEN (centrum)
f 225.000,- k.k.
Vrijstaand kantoor-woonhuis. Ind.: sout. kelder ca. 20 m², beg. gr., winkel ca. 60 m², 1e verd.: 60 m², 2e verd.: 55 m², 3e verd.: zolder c.q. archief-ruimte. Aanvaarding direct.

HEERLEN-N OORD
f 110.000,- k.k.
Winkel woonhuis met c.v. Ind.: sout. kelder ca. 24 m², beg. gr., winkel ca. 60 m², kantoor, 2 kamers + badkamer, 2e verd.: 4 kamers. Aanvaarding direct.

KERKRADE
f 475.000,- k.k.
Vrijstaand kantoor c.q. kantoor-woonhuis. Ind.: sout. diverse kelders ca. 180 m², beg. gr., totale opp. ca. 260 m², 1e verd.: tot opp. 260 m², 2e verd.: zolder c.q. archief-ruimte. Aanvaarding direct.

Meer dan 20 jaar ervaring

- Makelaar o.g.
- Bedrijfsobjecten
- Woningen
- Taxaties
- Hypotheken
- Verzekeringen

makelaardij ERNENS

Hoolstraat 42, Voerendaal
Tel.: 045-752142

EYGLSHOVEN
• Zr. goed onderh. vrijst. bungalow m. gr. tuin en gar. Ind.: hal, toi., 2 kantoren, hal, ruime L-vorm. woonkam. ca. 40 m², keuken m. apparatuur, 4 slaapk., badk., mooi terras, tuinhuisje, c.v.-ketel z.g.a.n. Vraagprijs f 290.000,-

LANDGRAAF
• Vrijstaand landhuis met veel privacy en gr. tuin en gar. Ind.: 3 keld., winkel, 2 hobbyruimten, royale hal, study, woonkeuk., riante living ca. 75 m², veel kasten, 4 slaapkamers m. inb. kasten, 1 kastenkam., badkam. m. ligb. en douche. Vraagprijs f 375.000,- k.k.

TAXATIES
onroerend goed t.b.v. aan- en verkoop; financiering; hypotheek; assurantien; successie; rechtbank enz. Indien nodig binnen 24 uur

HEERLEN
• Bungalow m. gar. en tuin op uits. lokatie. Ind.: entree, woonhal, garderobe, toi., keuk., gr. woonkam. m. open haard en schuifui., 1 logerkam. + toilet, 3 slaapkam., badk. m. douche, c.v.-ruimte, wasruimte, winkeld., berg. Keld. ruimte te gebr. als slaapkam. Veel isolatie. Veel privacy. Prijs n.o.t.k.

NUTH
• Vrijst. bung. m. inp. gar. en gr. tuin rondom. Tot. opp. ca. 900 m². Ind.: entree, hal m. tegelv., toi., L-vorm. woonkam. ca. 50 m² m. open haard en dubb. begl., ruime keuk. met tegelv., 3 slaapkam. m. wastafel, bet. badkamer, m. ligbad en douche en 2e toi., ged. rolluiken, c.v.-vloerboorders. Vraagprijs f 278.000,- k.k.

Onroerend Goed Makelaardij LEENAERS b.v.

Pater Romboutslaan 2, 6419 BE Heerlen
Telefoon: 045-717237

TE HUUR/TE KOOP GEVRAAGD

IN CENTRUM VAN HEERLEN

winkelpanden

T.b.v. diverse relaties.

Vrijblijvende aanbiedingen aan:

j.w. offermans makelaardij o.g.

J.W. Offermans makelaardij o.g. bv
Telefoon: 043-217500 of 04405-3333
Kantooradres: Vissermaas 12, 6211 EV Maastricht
Korrespondentieadres: postbus 22, 6336 ZG Hulsberg

TE KOOP

Heerlen-Zuid
Dr. Cl. Meulemanstraat 48
Tussengelegen woonhuis met tuin en berging. Ind.: royale woonkamer met open keuken (parket), eiken installatie met apparatuur. Drie slaapkamers, badkamer met o.a. ligbad. Zolder met twee mansardekamers. Prijs f 125.000,- k.k.

Kerkrade-West
Kampstraat 85
Drive-in woning met tuin (achterom bereikbaar) o.a. inpandige garage en tweemaal tuinkamers. Op verdieping woonkamer met dichte keuken, drie slaapkamers en badkamer. Prijs f 122.500,- k.k.

Hoensbroek
Overbroekstraat 41
Vrijstaand woonhuis met loods, berging en garage. Ind. o.a.: kelder, woonkamer, eetkamer, keuken, bijkeuken, 3 slaapkamers, badkamer met ligbad en v.w., zolder. Prijs f 229.000,- k.k.

Kerkrade-Eygelshoven, Bosweg 8
Halfvrijst. rustiek woonhuis met ruime garage en kleine binnenplaats. O.a. woonkamer in L-vorm met open haard en eiken balken in zicht. Grote eetkamer met dito bijkeuken. Vier slaapkamers en doucheruimte. Prijs f 142.500,- k.k.

Kerkrade-Bleijerheide
M. Goretstraat 156
Vrijstaande bungalow (666 m²) met kelder. Royale entree, gezellige woonkamer met open haard. Dichte keuken met bijkeuken, vier slaapkamers en badkamer met ligbad, dubb. v.w., bidet en 2e toilet. Prijs f 269.000,- k.k.

Kerkrade-West, Schoolstraat 24
Tussengelegen woonhuis met kelders. O.a.: woonkamer ensuite, dichte keuken met bijkeuken, drie slaapkamers, badkamer en vaste trap naar de zolder. Koopprijs f 95.000,- k.k. Huurprijs f 750,- p.mnd.

Schaesberg (gem. Landgraaf)
Edisonstraat 26-28
Vrijstaande bedrijfsplaats (ca. 625 m² B.V.O.) met kantoren (ca. 105 m² B.V.O.) en opslagterrein. Prijs f 425.000,- k.k.

Kerkrade-Centrum
Einderstraat 77
Drive-in woning met achtertuin, vanuit de woonkamer te bereiken. Ind.: inpandige garage en separate voorraadruimte. Royale L-vormige living ca. 40 m² met plavuizenvloer. Comfortabele keuken met apparatuur. Drie slaapkamers en badkamer met douche. Prijs f 139.000,- k.k.

Ubach o. Worms (gem. Landgraaf)
Roosveltstraat 5
Halfvrijst. woonhuis met garage. Woonk. met parket en open keuken, compl. eiken installatie. Overdekt terras naar mooi aangelegde tuin. Drie slaapkamers en douche. Prijs f 137.500,- k.k.

TE HUUR

Heerlen-Heksenberg, Mgr. Hanssenstraat 1, 5 en 7
Winkelruimte va. 50 m² voor diverse branches geschikt. Huurprijs vanaf f 650,- p. mnd. excl.

Heerlen-Centrum, nabij de Markt
Emmastraat, Oude Veemarkstraat 4
Winkelruimte (met souterrain en verdieping) ca. 167 m². Per 9-91 beschikbaar. Huurprijs f 3500,- p. mnd. excl. Geen horeca.

Kerkrade-West, Eikerplein 4a
Winkelruimte (ca. 67 m²) in buurtcentrum uitermate geschikt voor bakkerszaak. Overname inventaris mogelijk. Huurprijs f 670,- p. mnd./excl.

ABC Makelaardij
Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen
tel. 045-71 20 40

Kramer Makelaardij o.g. Verzekeringen

HOENSBROEK, Korteweg
Mooi gelegen woonw. met berging en aparte gar. Ind. o.a. kelder, ruime hal, woonk., m. open haard; eetk.; keuken m. compl. keukennr. 1e v.w. 4 sl.p.kmrs.; badkmr. m. douche en v.w.; zolder via vliezotr. Vraagprijs f 154.000,- k.k.

URMOND, Dr. Schaepmanstraat
Vrijst. villa m. gar., c.v. en grote tuin. Opp. 1163 m². Geheel onderkelderd. Beg. gr.: hal, complete keuken, eetk., studeerkam., woonkmr. 40 m² m. op. haard, grote gar. 1e verd. 4 sl.pkmrs., badkamer m. ligb., douche, dubbele v.w., w.c. Aanv. i.o. Vraagprijs f 290.000,- k.k.

ELSSTRAAT 1, 6191 JW BEEK ☎ 04490-73601

Te huur

winkelruimten in Aldi-supermarkt

Geschikt voor o.a. kaas, noten, bloemen, planten, slagerij, tijdschriften en drogisterij. Met ruime parkeergelegenheid in Roosendaal - Boulevard (±50m2), Kaatsheuvel - Jan de Rooystraat (±75m2), Son - de Bontstraat (±70m2).

Voor telefonische informatie, 04998-98885, tst. 244 tijdens kantooruren.

ALOG ONROEREND GOED EN HANDELMIJ. B.V.

Pickée, Van Huis Uit Aktief!

BRUNSSUM: Ruim vrijst. woonhuis met c.v.-gas, dubbele garage - mooie tuin. Direct grenzend aan winkelcentrum. Uitsluitend onderhouden. Bouw. 1973. Muren en dak zijn geïsoleerd. Ind. o.a. provisekelder, ruime L-vormige woonk. (± 46 m²) met parketvloer, royale eetkamer met keukennr. en app. Bijkeuken. Vier ruime slpks., badk. met 2e toilet. Vaste trap naar zolder. Grote zolderk. Moestuin met schuurtje. Vraagprijs f 269.000,- k.k.

BRUNSSUM: Nabij Brunssummerheide gelegen goed onderh. halfvrijst. woonhuis met gas-c.v., garage en vrij gelegen zonnige tuin. Ind. o.a. garage, provisekelder, stookkelder, hal, L-woonk. met open haard, eek., 3 slaapk., vernieuwde badkamer (wit), bergzolder. Koopprijs: f 169.000,- k.k.

EYGLSHOVEN: Vrijstaand woonhuis met c.v.-gas, garage en tuin. Rustig en blijvend goed gelegen aan de buitenrand van de kern. Muren geïsoleerd. Ind. o.a. provisekelder, royale hal, L-vormige woonkamer met parketvloer, studeerkamer, eetkamer, 5 slaapkamers, badkamer, gescheiden toilet, vaste trap naar zolder, 2 kamers, zolder. Vraagprijs: f 279.000,- k.k.

EYGLSHOVEN - Korversberg: Exclusief bouwplan in de gemeente Kerkrade. Prachtig gelegen op een heuvel, omgeven door bosgebied. 8 type vrijstaande woningen. Degelijk afwerkingsniveau. Geheel geïsoleerd, hardhouten kozijnen. Ind. o.a. L-vormige woonkamer, keuken, bijkeuken, garage, 3 slaapkamers, badkamer. Koopprijs vanaf f 172.400,- v.o.n.

HEERLEN: Goed onderh. tussenwoonhuis met c.v.-gas, voorz. van hardhouten kozijnen, berging en achterom. Ind. o.a. gang, provisekelder, L-vorm. woonk. (± 32 m²) met openhaard, aangelegde woonkeuken met kunststof aanbouwkeuken en app., 3 slpks., bet. badk., zolder. Vraagprijs: f 109.000,- k.k.

HEERLEN - Kloosterkoolhof: Aan de rand van het centrum van Heerlen, tussengelegen woonw., achterst. onderh. Ind. o.a. kelder, woonk., keuken, badk., 3 slaapk., zolder. Prijs: f 67.000,- k.k.

HEERLEN: vrijst. bung. met c.v., inpand. garage en mooie tuin (op 't zuiden gelegen). Zeer goed onderh. en blijvend goed gelegen. Ind. o.a. royale hal met leist. vl., L-vorm. woonk. met park. vl. en open haard, keuken, 3 slaapk., badk. (met o.a. ligbad en douche). Sout.: was-, prov.- en bergingruimte. Ged. dubb. begl. en rolluiken. Muren geïsol. Prijs: f 335.000,- k.k.

HEERLEN - HEKSENBERG: rustig gelegen hoekwoning met c.v.-gas, berging en tuin. Dak is geïsoleerd; ged. dubbele beglazing. Ind. o.a. provisekelder, woonk., keuken, badk., 3 slpks. en zolder. Vraagprijs: f 86.000,- k.k.

HEERLEN: Groot halfvrijst. woonw. met c.v.-gas, garage en tuin. Rustig en blijvend goed gelegen. Rolluiken. Ged. dubb. begl. Dak is geïsol. Ind. o.a. L-vorm. woonk., met marmeren vloer (ca. 54 m²), open haard, keuken, 4 slaapk., badk. met o.a. ligbad en douche. Gescheiden toilet. Zolder. Prijs: f 225.000,- k.k.

HEERLEN: Nog twee premie-A-woningen te koop. Ruime halfvrijstaande woningen met c.v.-gas, berging (mogelijk uit te bouwen tot garage) en tuin. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer, keuken, drie slaapkamers, badkamer en zolder. De premie-A-regeling 1988 is op deze woningen van toepassing. Netto maandlast ca. f 656,-. Bezichtiging op afspraak.

HULSBURG: Vrijst. bung. met c.v.-gas, ruime inp. garage en rondom tuin met diverse terrassen. Rustig en blijvend goed gelegen met prachtig vergezicht. Uits. onderh. Ind. o.a. royale hal, L-vormige woonk. met plav. vl., 4 slaapk., badk., werk-studeerk., zolderk. Dak geïsol. Roll. Prijs: f 345.000,- k.k.

KERKRADE-WEST - SPEKHOLZERHEIDE: Appartement met c.v.-gas, berging en parkeerplaats. Ged. dubbele beglazing. Ind. o.a. woonk., keuken (ca. 37 m²) met plavuizenvloer (wit). Twee slaapkamers. Badk.; overname rijksbijdrage mogelijk. Vraagprijs: f 78.000,- k.k.

KERKRADE: Karakt. woning met c.v.-gas, garage en tuin. Rustig en goed gelegen. Rolluiken. Ind. o.a. provisekelder, ruime woonk. (ca. 50 m²), keuken, 4 slaapk., badk., zolder. Vraagprijs: f 169.000,- k.k.

JABEEK - In de Dreef: Nog te bouwen vrijst. en halfvrijst. woningen met c.v.-gas, garage en tuin. Geh. geïsoleerd. Ind. o.a. Ruime woonk., keuken, 3 royale slpks., badk., vaste trap naar de zolder, grote hobbyruimte (4e slp.) Prijs resp. f 198.500,- v.o.n. en f 169.450,- v.o.n.

HYPOTHEEK

Een onafhankelijk advies:

- wat kan en mag ik betalen
- welke hypotheek past bij mij
- welke bank is voor mij het voordeligste

Deze vragen en nog vele meer kunnen wij, dankzij de automatisering, u haarlijn beantwoorden.

WAAR U OOK KOOPT, INFORMEER EERST BIJ ONS ZONDER KOSTEN NAAR UW MOGELIJKHEDEN.

Wij regelen de zaak voor u perfect. Een 30-jarige ervaring staat borg voor deskundig en betrouwbaar advies.

SCHINVELD: Achter Genne Berg: Nog te bouwen type vrijstaande woningen met c.v.-gas, garage en tuin. Goed geïsoleerd. Ind. o.a. L-vormige woonk., keuken (dicht), 3 slpks., badk., vaste trap naar zolder. Grote hobbyruimte (mogelijkheid 4e slaapkamer). Koopprijs: f 187.350,- v.o.n.

UBACH OVER WORMS: Halfvrijst. woonw. met c.v.-gas, garage en tuin. Uits. onderh. Roll. Ind. o.a. woonk., luxe eiken keukennr. met app., 4 slaapk., badk. met ligbad, vaste wastafel en toilet. Prijs: f 139.000,- k.k.

VOERENDAAL-KUNRADE: Vrijst. landhuis met c.v.-gas, prachtige tuin met terrassen, fruitbomen. Uits. gelegen, mat. aan privacy. Muren en dak zijn geïsol. Dubb. begl. Ind. o.a. part.: Royale hal, studeer-werkk., bijkeuken, waskeuken, dubb. garage. 1e verd.: Ruime living met open haard, keuken met compl. keukennr., totale opp. ca. 75 m², 3 slaapk., badk. met o.a. ligbad en douche. Prijs: f 398.000,- k.k.

BOUWTERREINEN

HOENSBROEK: Heerlenseweg. Geschikt voor vrijstaande woningen-bungalows. Perceeloppervlakte vanaf 750 m². Prijs per m² 102,- k.k.

LANDGRAAF-HOEVELD - BOUWTERREINEN: Aan de buitenrand van het Hoefeld. Landelijk gelegen met prachtige vergezichten. Nog slechts een bouwkaavel ca. 1.403 m². Koopprijs: f 125.000,- inclusief B.T.W.

SCHAESBERG-ONDERSTE MOLT: Bouwterreinen. Uitsluitend en goed gelegen. Goed bereikbaar. Nabij centrum. Bestemd voor vrijstaande woningen bungalows. Varierend van ca. 500 m² tot 1.000 m². Prijzen vanaf f 82.500,- v.o.n.

Taxaties, makelaardij o.g., hypotheek-adviescentraal

Maandag tot en met vrijdag van 9.00 tot 19.00 uur
Ook 's zaterdags geopend van 9.00 tot 17.00 uur

Heerlenseweg 22, 6371 HS, Postbus 31193, 6370 AD Landgraaf

Pickée makelaardij bv
045-326767

Gehandicapt en toch ook gewoon leven

Bij werk, scholing en recreatie.

AVO

INTEGRATIE GEHANDICAPTEN

Tel. (033) 75.33.44
Postbus 850
3800 AW Amersfoort

DE BESTE HYPOTHEEK KUN JE NIET MEER MISSEN.

Met een hypotheek leent u verreweg het grootste bedrag in uw leven. Maar het kiezen van die ene, voor u juiste hypotheek wordt met de tijd moeilijker.

DE NVM HYPOTHEEKSHOP. BETER THUIS IN ALLE HYPOTHEKEN.

Gelukkig krijgt u daarbij nu deskundig advies. Van de NVM Hypotheekshop. Op 250 plaatsen in ons land, dus ook bij u in de buurt. Wij weten exact de weg in hypotheekland.

Uit alle hypotheeken van alle geldverstrekkers selecteren wij voor u de juiste. Tegen de best mogelijke voorwaarden. De beste hypotheek kunt u dus niet meer missen.

Waar en hoe zijn de Hypotheekshops te bereiken:

Beek	Elisstraat 1	04490-73601
Gronsveld	Rijksweg 37A	04408-1423
Hoensbroek	Hoofdstraat 88	045-230700
Landgraaf	Heerlenseweg 22	045-326680

TE HUUR: Omgeving Susteren: CAFÉ MET ZAAL

Horecapapieren vereist. Enig kapitaal gewenst.

Voor nadere inlichtingen: Meerburg Dranken te Sittard
Tel. tijdens kantooruren 04490-14899
na kantoor 04490-31605

Te koop goedlopend BRUIN-CAFÉ

in drukbevolkte stadswijk van Maastricht. Vrij van brouwerij. Met bovenwoning en ruime achtertuin. Bij voldoende eigen middelen goede financieringsmogelijkheden aanwezig.

Inlichtingen:
Wim Defesche Vastgoed
Valkenburg a.d. Geul, 04406-13579

MAKELAARS

aquina

RIJN
FERONSTRAAT 8

RIMBURG
GREMELSBRUGGE 19

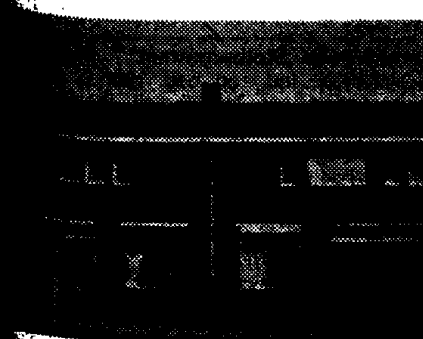

berg. Rustig op 1e verd. gelegen
ment. Ind.: kelderberging. 1e
verd.: woonk. m. balkon, open keuken
met tegelv., en eetbar, 2 slaapkamers,
douche. Bouwjaar 1958.
Netto ca. f. 500,- p mnd.)
f. 57.000,- k.k.

Ruim woonhuis met c.v. garage en tuin. Ind.
souterrain, waskelder en hobbyruimte.
Beg. gr.: hal, woonk., hallofen keuken met
fraaije wittekeuken. Voorzien van app.
1e Verd.: 3 slpks., badkamer met douche,
toilet, v.w.; zolder bereikbaar via vlioztrap.
Prijs f. 119.000,- k.k.

RIJN,
WIDSTRAAT 24

onderhouden woonh. m. grote gar.
op achterzijde. Ind.: provisiekelder,
openk., keuken met eiken keuken-
kast, badk. m. douche en v.w., toilet.
3 slaapk. 2e Verd.: bergzolder
trap. Geh. voorzien van rolluiken.
vaste trap via gashoofd in woonk. en
wasch. in keuken. Aanv. direkt.
f. 99.000,- k.k.

SCHINNEN,
MOUTHEUVELLAAN 17

Ruim vrijst. herenhuis met garage, c.v. en
grote tuin. Ind.: hal, toilet, living ca. 47 m²
m. openhaard, keuken m. installatie, bijkeuken,
garage, tuin 30 m diep. 1e Verd.: 3 royale
slaapk., hobbykamer, luxe badk. m. ligbad,
2e toilet, 2e Verd.: 2 zolders. Hardhouten
kozijnen, dubb. glas, div. vloeren vloeren.
Perc. 687 m². Aanv. direkt.
Prijs f. 290.000,- k.k.

RIJN,
HOOGENDORPSTRAAT 5

Woonhuis met c.v., tuin en berging, achter-
zijde. Ind.: provisiekelder, hal,
openk., keuken met eikeninrichting
van app. 1e Verd.: 2 slaapk. en
badk. m. douche en v.w. 2e Verd.:
vaste trap, c.v. ruimte en mogelijkheid
voor slaapkamer. Algemeen: dak 1985,
dubbele beglazing, deels rolluiken.
f. 103.000,- k.k.

UBACH O WORMS
PAST. HUPPERTZST. 34

Halfvrijst. woonh. met c.v., kelder, gar. en
kleine achtertuin. Ind.: kelder, grote woonk.,
aanuitk. keuken m. inrichting en apparatuur
berging. 1e Verd.: 3 slpks. douche. 2e Verd.:
via vaste trap bereikb. m. c.v. ketel en slaap-
hobbyruimte. De woning is deels geïsol.
voorz. v. dubb. beglazing, kozijnen zowel in
hardhout als aluminium. Aanv. in overleg.
Prijs f. 123.000,- k.k.

RIJN,
WIDSTRAAT 100

Woonhuis m. c.v. en tuin. Ind.: hal,
grote woonkamer, keuken, tuin met
1e Verd.: overloop, 3 slaapk.,
badkamer met ligbad, v.w. en 2e
Verd.: vaste trap, hobbykamer.
Bouwjaar 1980. Geheel geïsoleerd.
Bijz. financ. 7,7% mogelijk. Aanv. direkt.
f. 141.000,- vrij op naam!

LANDGRAAF,
NAMID. DRIESSEN 20

Ubach o Worms. Mooit type vrijst. woonh. m.
garage, ind., hal, luxe toilet, l-vorm. living
(37 m²), keuken m. luxe (witte) aanb. install.
bijkeuken, gar., flinke tuin m. terras. 1e Verd.:
2 a 3 slpks. luxe badk. 2e Verd.: slaap-
hobbyk. 2 bergingen. Geheel geïsoleerd.
Hardhout. Opp. ca. 330 m². Bwjr. '85.
Aanv. in overleg.
Prijs f. 198.000,- k.k.

aquina

Makelaardij O.G., Taxaties
Hypotheek-adviescentrum
Ruys de Beerenbroucklaan 28, Heerlen
66k zaterdags: 10.00-13.00 uur
Tel : (045) 715566

Beter wonen begint met Stienstra

Stienstra heeft een zeer uitgebreid huizenaanbod in elke prijsklasse in heel Zuid-Limburg. In deze aanbidding is slechts een beperkt aantal genoemd. Vindt u het huis van uw keuze niet of zoekt u in een andere regio? Vraag dan ons Huizenmagazine aan of maak uw wensen aan ons kenbaar.

BRUNSSUM
Op de Vos. Goed onderhouden modern halfvrijst. woonhuis met tuin en gar. Woonk. ca. 36 m² met openhaard. Dichte keuken. 4 slaapk. Badk. met o.a. ligbad en 2e toilet. Spouw- en dakisol. Prijs f 147.500,- k.k. 5095

EYS
Wittem, halfvrijst. semi-bungalow, uitst. onderhouden met hobbyruimte 16 m², royale woonk., ged. open keuken, 5 slaapk. badk. met ligbad, douche en 2e toilet, berging. Pand is optimaal geïsoleerd en voorzien van therm. begl. Opp. 467 m². Bwjr. 1980. Prijs f 235.000,- k.k. 2344

HEERLEN
Gelein. Fijne bung. met patio en terras. Woonk. 40 m². Keuken met install. Bijkeuken. 3 slaapk. Badk. met ligbad. Bwjr. 1988. Prijs f 189.000,- k.k. 5102

KERKRADE
Geschakeld landhuis met grote gar., bar- en hobbyruimte. Tot ca. 60 m² in sout. Grote hal met marmeren vl. Living ca. 46 m² met openhaardpartij. Keuken met install. met alle app. o.a. turbo-oven en vaatwasser. 4 slaapk. Luxe badk. met ligb., dubb. v.w., douche, bidet en 2e toilet. Grote zolder, bereikbaar via vaste trap. Het pand is uitst. geïsol., ged. voorzien van roll. Pand is zeer luxe afgewerkt met kostbare en duurzame mat. Prijs f 390.000,- k.k. 5290

NIEUWENHAGEN
Hoefveld. Woonhuis split-level met kelder, carport, tuin en berging. Royale hal met berging. Living 24 m². Keuken met luxe install. en alle app. Eetk. met plav. 20 m². 3 royale slaapk. Luxe badk. met o.a. ligb. en douche. Apart toilet.

Prijs f 169.500,- k.k. 4956

NUTH
Mooi gel. woonhuis met leuke tuin en inpand. gar. Waskelder. Prov. kelder. Woonk. met parketvl. en inbouwhaard. Moderne eetkeuken en eetbar. 3 slaapk. Badk.

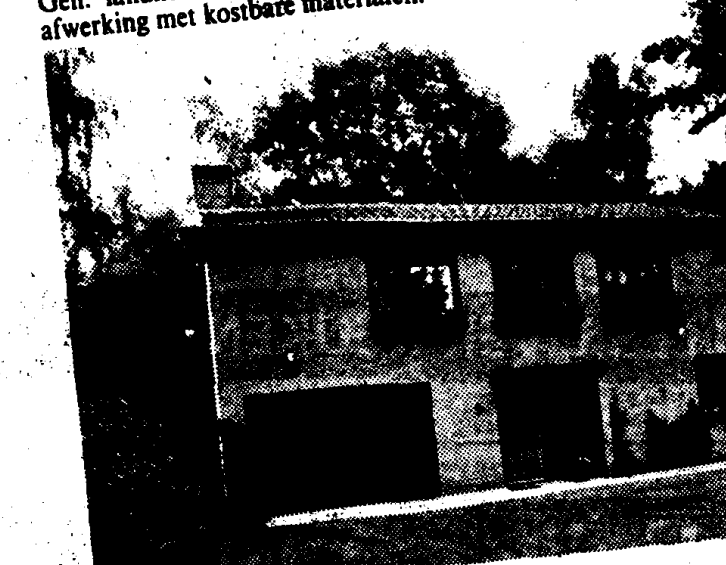

Prijs f 185.000,- k.k. 5223

UBACH O WORMS
Royaal landhuis met goed aangelegde tuin en inpand. gar. Ca. 1100 m² inhoud. Sout. verdeeld in div. ruimten, hobbykelder 48 m². Grote hal. Living ca. 65 m² met openhaard. Zeer luxe keuken met app. Bijkeuken. 4 royale slaapk. Badk. met ligb., douche en dubb. v.w. Merbau koz. en dubb. begl. Dit pand moet u beslist zien binnen zien. Prijs f 379.000,- k.k. 5207

WILNANDSRADE
Vrijst. bungalow met gar voor 2 auto's. 2 kelderruimtes. Ruime entree. Woonk. 40 m² met tuindeuren naar overdekt terras en rondom tuin. Dichte keuken met aanbouwruimte. 3 grote slaapk. Badk. met ligb. en dubb. v.w. Nieuw dak. Grotendeels hardh. koz. met dubb. begl. Prijs f 289.000,- k.k. 5235

NIEUWENHAGEN
Excl. Royaal en uitst. gel. landhuis op 1380 m² grond met div. terrassen en groot gazon. Sout.: o.a. barruimte. Part.: Hal/entree. Keuken met zeer luxe install. Bijkeuken. Inpand. gar. Royale living met openhaardpartij en studiehoek. Kantoorruimte tot 78 m². 1e verd.: 4 slaapk. 2 badk. met zeer luxe install. Geh. landhuis met dubb. begl. en ged. met roll. Degelijke afwerking met kostbare materialen. Prijs f 495.000,- k.k. 4973

BOCHOLTZ
Bloemenwijk. Tussenged. goed onderhouden woonhuis met tuin en berging. Entree. Bergkast. Woonk. met ged. open keuken tot 33 m². 2 slaapk. Mogelijkh. voor 3 slaapk. Badk. met douche en 2e toilet. Bergzolder. Bwjr. 1972. Opp. 146 m². Prijs f 129.000,- k.k. 5124

BRUNSSUM
Langeberg. Fraai woonhuis met c.v., tuin, berging, gar. en kelder. Hal. Woonkamer met mogelijkh. open haard. Aparte keuken met app. Badk. met ligb. en v.w. 3 slaapk. Zolder. Elektr. recentelijk vernieuwd. Ged. kunstst. koz. en dubb. begl.

Prijs f 107.500,- k.k. 5254

BRUNSSUM
Treebeek. Rustig gelegen woonhuis met berging en tuin. Kelder. Woonk. Dichte keuken. 1e verd.: 3 slaapkamers. Badkamer met o.a. ligb. Vlioztrap naar royale, geïsol. hobbyzolder. Prijs f 95.000,- k.k. 5300

BRUNSSUM
Langeberg. Rustig gel., royaal en goed onderhouden halfvrijstaand woonhuis met inpand. gar. en tuin. Woonk. en keuken met plav. vl. ca. 45 m². Bijkeuken. Tuinberging. 2 slaapk. Luxe badk. met o.a. ligb. en 2e toilet. Vaste trap naar zolder met 3e slaapk. Roll. Prijs f 147.000,- k.k. 5222

EYGLSHOVEN
Geschakeld woonhuis met tuin, terras en berging. Living 8.00 x 4.50. Gesl. keuken met moderne witte kunstst. install. 3 slaapk. Luxe badkamer met ligb. en 2e toilet. Ruime hobbyzolder c.q. 4e slaapk. Bereikbaar via vaste trap. Mogelijkh. overname rijksbus. Prijs f 129.500,- k.k. 5211

HEERLEN
Appartement met balkon aan voor- en achterzijde. Berging in sout. Hal. 2 slaapkamers. Berging. Badkamer. Woonk. Keuken voorzien van keukencomb. Prijs f 79.500,- k.k. 4969

HEERLEN
Centrum-zuid. Nabij Aambos. Keurig gel. woonhuis met tuin. Kelder. Royale doorzonwoonk. Aparte keuken. 3 ruime slaapk. Badk. Vaste trap naar zolder met mogelijkh. 4e slaapk.

Prijs f 119.000,- k.k. 5250

HEERLEN
Heerlerbaan. Steervol appartement met berging en parkeerplaats. Riente woonk. ca. 38 m² met balkon, Aparte keuken met Poggendorff installatie. 3 ruime slaapk. Fraaie badk. met douche. Prijs f 136.000,- k.k. 5221

HEERLEN
Nabij centrum. Gezellige maisonnette met tuin. Entree. 1e verd. Hal. Woonk. ca. 30 m². Gesl. keuken. Slaapk. Badk. Middels trap zijn berging en tuin bereikbaar. 2e verd.: 2e slaapk. Berging. Prijs f 79.500,- k.k. 5082

HEERLEN
Royaal woonhuis met bedrijfs-/kantoorruimte 175 m² 2 entree's. Woonk. met open haard. 2 aparte keukens. 2 badk. met douche. 5 slaapk. Geh. met hardh. koz. en therm. begl.

Prijs f 175.000,- k.k. 5040

HEERLEN
Zeswegen. Halfvrijst. woonhuis met tuin, inpand. gar., woonk., keuken, 3 slaapk., badk. met douche en 2e toilet. Zolder bereikbaar via vaste trap. Prijs f 109.000,- k.k. 3077

HEERLEN
Rennemig. Halfvrijst. woonhuis met tuin en berging. Woonkamer. Luxe eiken keuken met install. Mogelijkh. voor gar. Badk. met douche en 2e toilet. 3 slaapk. Zolder. Nagenoeg geh. voorzien van roll. Evt. subs. overdraagbaar. Evt. rente à 7,1 % overdraagbaar. Prijs f 129.000,- k.k. 4963

HEERLEN
Heksberg. Halfvrijst. woonhuis met tuin, kelder en berging. Woonk. Aparte keuken. Badk. met ligb. 3 slaapk. Vliering. Nagenoeg geh. voorzien van roll. Prijs f 99.000,- k.k. 5266

HEERLEN
Noord. Royaal winkelloonhuis met gar., tuin, kelder en berging. Winkelveer. 65 m². Opslagmogelijkh. Aparte entree voor woonged. op 1e verd. L-vorm. woonk. Aparte keuken met install. Badk. met ligbad. 4 slaapk. Zolder. Prijs f 145.800,- k.k. 5140

HOENSBROEK
Zuid. Eengezinswoning met c.v., zonnig gel. tuin, berging, mogelijkh. tot gar. en kelder. Entree. Gang. Woonk. Gesl. keuken. 3 slaapk. Badk. met douche. Ruime zolder. Geh. woning voorz. van hardh. koz. Prijs f 117.000,- k.k. 5267

KERKRADE
Spekholzerheide. Royaal woonhuis met kelder. Woonk. ca. 40 m². Keuken compl. met app. Bijkeuken. Diepe tuin. Garage en hobbyruimte. 5 slaapk. Badkamer met ligb. en 2e toilet. Zolder. Woonhuis goed geïsol. en vrijwel geh. met roll. Dit pand moet u beslist van binnen zien!

Prijs f 195.000,- k.k. 5268

KERKRADE
Kaalheide. Zeer goed onderhouden halfvrijst. woonhuis, met kelder. Doorzonwoonk. Gesl. keuken compl. met app. 3 slaapk. Badk. met douche 2 v.w. en 2e toilet. Verwarmede garage. Overal aluminium kozijnen Ged. dubb. begl. Prijs f 127.500 k.k. 5239

KERKRADE
Spekholzerheide. Perceel bouwgrond van 379 m². Frontbreedte 9 meter. Diepte 40 meter. Prijs f 39.000,- k.k. 5249

KERKRADE
Chevreumont. Royaal woonhuis. Woonk. ca. 40 m² met mogelijkh. voor open haard of allesbrand. Eetkeuken ca. 30 m² compl. met app. Bijkeuken. Tuin ca. 20 m. diep. 5 slaapk. Schitterende badk. Bergzolder. Prijs f 155.000,- k.k. 5289

PUTH-SCHINNEN
Op goede lokale, mooi gel. halfvrijst. woonhuis met gar. en tuin. Hal. Woonk. en ged. open keuken, tot ca. 40 m². Verd.: 3 royale slaapk. Badk. met ligb., v.w., 2e toilet en aansl. wasautomaat. Vlioztrap naar hobbyzolder ca. 18 m². C.v.-ruimte en berging. Prijs f 149.500,- k.k. 5295

UBACH O WORMS
Luxe app. op de 1e verd. met div. bergingen. Hal. Toilet. Luxe afgewerkte living 26 m². Keuken met compl. install. 2 slaapk. met balkon. Badk. met douche en v.w. Dakterras ca. 26 m² met prachtig uitzicht. Geh. voorz. van hardh. koz. en ged. voorz. van dubb. begl. Prijs f 82.500,- k.k. 5304

UBACH O WORMS
Centraal gel. halfvrijst. woonhuis met tuin, berging en gar. Ruime provisiekelder. Hal. Woonk. ca. 29 m². Keuken. 2 slaapk. Vliering. Het woonhuis is geheel voorz. van roll. Enig achterstallig onderhoud. Prijs f 89.000,- k.k. 5255

VOERENDAAL
Kunrade. Rustig gel. herenhuis met inpand. gar. en vliering. Bwjr. 1988. Woonk. met hallofen keuken ca. 44 m² met luxe install. Bijkeuken. Tuin en terras met prachtig uitzicht op weilanden. 3 slaapk. Badk. met ligbad. Vaste trap naar ruime bergzolder/4e slaapk. Onderhoudstoestand en afwerking zijn uitst.

Prijs f 219.500,- k.k. 4865

STIENSTRA
MAKELAARDIJ B.V.

BON

Gaarne vrijblijvend volledige informatie over:

o Besteande woning nr. _____

Naam: _____

Staat: _____

Postcode/plaats: _____

Tel.: _____

In ongefrankeerde gesloten enveloppe zenden aan:
Stienstra Makelaardij B.V. Antwoordnummer 40, 6400 VB Heerlen.
o Stuur mij GRATIS het HUIZENMAGAZINE nr. 189.

BESTAAANDE BOUW

Maandag t/m vrijdag
gevoerd van 9.00
tot 21.00 uur.
Zaterdag van 9.00
tot 18.00 uur.

Je huis in de krant brengt mensen over de vloer.
En de makelaar weet van wensen en kranten.

KOM NAAR ALPHA CIBOMA

U boft. Wij zijn één van de ruim 40 aangesloten bedrijven van Alpha Ciboma. Daar krijgt u gewoon meer voor uw geld, dankzij de gezamenlijke inkoopkracht. Slechts gerenommeerde ondernemers kunnen tot de inkoopcombinatie van Alpha Ciboma toetreden. Zo bent u niet alleen verzekerd van de beste kwaliteit, maar tevens van onvolprezen vakmanschap. U wordt zorgvuldig geadviseerd door mensen die weten waar zij het over hebben. Zij verzorgen de volledige installatie en gaan zonnig ook een verbouwing niet uit de weg. Alles volledig onder garantie en HIBIN-consumentenvoorwaarden.

NEDU
meerssen
maastricht

Showroom: Bunderstraat 122
Charles Eijkstraat 15,
Meerssen, tel. 043-643030
Hout-bouw-plaatmaterialen:
Klipperweg 18, Maastricht,
tel. 043-631212

WEET U METEEN ALLES OVER KEUKENS EN BADKAMERS!

Een woning van Ruijters, vast goed!

RUIJTERS

makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen

Te koop

BRUNSSUM, Hazelaar

H Uitstekend gel. vrijst. landh. met c.v., inpandige garage en tuin. Ind.: souterrain: garage, provisiekelder, hobbyruimte, berging. Beg. gr.: ruime hal, toilet, woonkr. met o.h., 2 slaapk., badkr. met ligb., douche, v.w., 2e verd. overloop, 4 slaapk., badkr. met ligb., douche, toilet en v.w., berging. 2e verd.: zolder. Aanv.: i.o. Prijs: f 385.000,- k.k.

EUGELSHOVEN, Veldhofstraat

H Goed gel. winkel-woonh. met c.v., berging. Ind.: Winkel, ca. 48 m², magazijn, berging en schuur. 1e verd.: woonkamer, keuken, bijkeuken, slaapk., douche met v.w. en toilet. 2e verd.: 2 slaapk., 2 zolders. Het geheel verkeert in goede staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs: f 140.000,- k.k.

EYS-WITTEM, St. Agathastr.

H Goed en rustig gel. bouwkv. Perc. opp.: 343 m². Aanv.: i.o. Prijs: f 50.000,- k.k.

GELEEN, Evertenstraat

S Goed onder halfvrijst. woonh. met c.v., garage, leuk aangelegde tuin met vijvers en tuinhuisje. Perc. opp.: 210 m². Ind.: o.a.: woonkr. met tegelv., keuken, 2 slaapk., toilet, badkr. met douche en v.w., zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 136.000,- k.k.

GELEEN, Genkstraat

S Rustig nabij ziekenhuis gel. middenstandwon. met aanb., berging en tuin. Ind.: o.a.: L-vorm. woonkr., keuken, bijkeuken, 3 slaapk., badkr., zolder. Aanv.: spoedig. Vraagprijs: f 119.000,- k.k.

GELEEN, Luxemburgstraat

S Op goede stand gel. gesch. vrijst. woonh. met c.v., garage, souterrain en tuin. Perc. opp.: ± 300 m². Ind.: o.a.: living, keuken, 4 slaapk., badkr. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 198.000,- k.k.

HEERLEN, Douve Weienstraat

H Uitstekend gelegen halfvrijst. herenhuis met c.v., inpandige garage en tuin. Ind.: souterrain: garage, hobbyruimte, berging, wasruimte. Beg. gr.: woonkr. met o.h., eetkamer, keuken met app. Verd.: 4 slaapk., toilet, badkr. met ligb. en douche. Aanv.: i.o. Prijs: f 280.000,- k.k.

HEERLEN

H Uitstekend gelegen vrijst. villa met dubb. garage, c.v. en tuin (perc. opp. ca. 3.000 m²). Ind.: o.a.: 2 kelders, ruime hal en trappenhuis, kamer-ensuite, t.v.-kamer, luxe keuken, bijkeuken. 1e verd.: 3 slaapk., 2 badks. 2e verd.: 2 slaapk., 2 douches. Pand verkeert in uitstek. staat van onderhoud. Verdere gegevens en prijs op aanvraag.

HEERLEN, Kissel

H Goed gelegen bouwkv. met perc. opp. 1.285 m². Koopprijs: f 80.000,- k.k.

Vandaag Open huis van 13.00-16.00 uur.

HEERLEN, Schelsberg 52

H Winkel-woonh. met c.v. en tuin. Ind.: winkel (± 80 m²), magazijn. Woonh. o.a. woonkr. (± 48 m²), luxe keuken, waskeuken, berging. 1e verd.: 3 slaapk., badkr. 2e verd.: slaapk., badkr., zolder. Het pand is v.w. dakisol., hardhouten/kunststof kozijnen en rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: n.o.t.k.

HEERLEN, Vervestraat

H Rustig gel. woonh. met c.v., berging, tuin met achterom. Ind.: 2 kelders. Beg. gr.: hal, toilet woonkr., keuken. 1e verd.: overloop, 3 slaapk., badkr. met ligb. 2e verd.: vaste trap naar 4e slaapk., en grote zolder. Aanv.: i.o. Prijs: f 170.000,- k.k.

HEERLEN, Schelsberg 52

H Winkel-woonh. met c.v. en tuin. Ind.: winkel (± 80 m²), magazijn. Woonh. o.a. woonkr. (± 48 m²), luxe keuken, waskeuken, berging. 1e verd.: 3 slaapk., badkr. 2e verd.: slaapk., badkr., zolder. Het pand is v.w. dakisol., hardhouten/kunststof kozijnen en rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: n.o.t.k.

HEERLEN, Vervestraat

H Rustig gel. woonh. met c.v., berging, tuin met achterom. Ind.: 2 kelders. Beg. gr.: hal, toilet woonkr., keuken. 1e verd.: overloop, 3 slaapk., badkr. met ligb. 2e verd.: vaste trap naar 4e slaapk., en grote zolder. Aanv.: i.o. Prijs: f 170.000,- k.k.

S - Inlichtingen kantoor Sittard

M - Inlichtingen kantoor Maastricht

H - Inlichtingen kantoor Heerlen

Hypotheek-Financieringen

Taxaties-Verzekeringen

Openingstijden:

Werkdagen 9.00-18.00 uur

Zaterdag 10.00-14.00 uur

RUIJTERS

makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen

6131 AL sittard - rijksweg 35 - tel 04490 - 11611

6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045 - 713746

6221 ED maastricht - wycker brugstraat 62 - tel 043 - 218941

HORBACH

taxaties & makelaardij o.g. b.v.

Sinds 1938

Schaesbergerweg 36

6415 AH Heerlen

HEERLEN

Heerlerbaan

Vrijstaand woonhuis met rondom tuin en naastgelegen garage-berging. Ind. o.a.: kelder, L-vormige woonkamer met parketvloer en open haard, keuken met aanbouwkruis, bijkeuken, badkamer met ligbad - douche - en twee toilet, 3 slaapk., ruime zolderruimte. Geïsoleerd. Vraagprijs f 205.000,- k.k.

HEERLEN

Heerlerbaan

Op rustige ligging woonhuis met c.v. en garage. Ind. o.a.: woonk./keuken ca. 41 m², bijkeuken, vier slaapk. en badk. Zonnige tuin. Vraagprijs f 119.500,- k.k.

HEERLEN

Heerlerbaan

Op rustige ligging woonhuis met c.v. en garage. Ind. o.a.: woonk./keuken ca. 41 m², bijkeuken, vier slaapk. en badk. Zonnige tuin. Vraagprijs f 119.500,- k.k.

HEERLEN

Heerlerbaan

Op rustige ligging woonhuis met c.v. en garage. Ind. o.a.: woonk./keuken ca. 41 m², bijkeuken, vier slaapk. en badk. Zonnige tuin. Vraagprijs f 119.500,- k.k.

HEERLEN

Heerlerbaan

Op rustige ligging woonhuis met c.v. en garage. Ind. o.a.: woonk./keuken ca. 41 m², bijkeuken, vier slaapk. en badk. Zonnige tuin. Vraagprijs f 119.500,- k.k.

HEERLEN

Heerlerbaan

Op rustige ligging woonhuis met c.v. en garage. Ind. o.a.: woonk./keuken ca. 41 m², bijkeuken, vier slaapk. en badk. Zonnige tuin. Vraagprijs f 119.500,- k.k.

HEERLEN

Heerlerbaan

Op rustige ligging woonhuis met c.v. en garage. Ind. o.a.: woonk./keuken ca. 41 m², bijkeuken, vier slaapk. en badk. Zonnige tuin. Vraagprijs f 119.500,- k.k.

HEERLEN

Heerlerbaan

Op rustige ligging woonhuis met c.v. en garage. Ind. o.a.: woonk./keuken ca. 41 m², bijkeuken, vier slaapk. en badk. Zonnige tuin. Vraagprijs f 119.500,- k.k.

HEERLEN

Heerlerbaan

Op rustige ligging woonhuis met c.v. en garage. Ind. o.a.: woonk./keuken ca. 41 m², bijkeuken, vier slaapk. en badk. Zonnige tuin. Vraagprijs f 119.500,- k.k.

HEERLEN

Heerlerbaan

Op rustige ligging woonhuis met c.v. en garage. Ind. o.a.: woonk./keuken ca. 41 m², bijkeuken, vier slaapk. en badk. Zonnige tuin. Vraagprijs f 119.500,- k.k.

HEERLEN

Heerlerbaan

Op rustige ligging woonhuis met c.v. en garage. Ind. o.a.: woonk./keuken ca. 41 m², bijkeuken, vier slaapk. en badk. Zonnige tuin. Vraagprijs f 119.500,- k.k.

HEERLEN

Heerlerbaan

Op rustige ligging woonhuis met c.v. en garage. Ind. o.a.: woonk./keuken ca. 41 m², bijkeuken, vier slaapk. en badk. Zonnige tuin. Vraagprijs f 119.500,- k.k.

HEERLEN

Heerlerbaan

Op rustige ligging woonhuis met c.v. en garage. Ind. o.a.: woonk./keuken ca. 41 m², bijkeuken, vier slaapk. en badk. Zonnige tuin. Vraagprijs f 119.500,- k.k.

HEERLEN

Heerlerbaan

Op rustige ligging woonhuis met c.v. en garage. Ind. o.a.: woonk./keuken ca. 41 m², bijkeuken, vier slaapk. en badk. Zonnige tuin. Vraagprijs f 119.500,- k.k.

HEERLEN

Heerlerbaan

Op rustige ligging woonhuis met c.v. en garage. Ind. o.a.: woonk./keuken ca. 41 m², bijkeuken, vier slaapk. en badk. Zonnige tuin. Vraagprijs f 119.500,- k.k.

HEERLEN

Heerlerbaan

Op rustige ligging woonhuis met c.v. en garage. Ind. o.a.: woonk./keuken ca. 41 m², bijkeuken, vier slaapk. en badk. Zonnige tuin. Vraagprijs f 119.500,- k.k.

'De makelaar in tevredenheid'

NEDU MAKELAARDIJ

beheer/verhuur o.g. • makelaardij • taxaties • hypotheek • assurantien

VERHUISBERICHT

DEZE KEER

ZOCHTEN WIJ IETS VOOR

ONZELF, MAAR ANDERS DOEN

WE HET GRAAG VOOR U!

Een makelaar wil zelf ook wel eens verhuizen. En hoeft dan natuurlijk niet lang te zoeken. Nedu makelaardij weet immers alles over huizen en verhuizen in Zuid Limburg.

VERHUISBERICHT

TE KOOP

VERHUISBERICHT

TE KOOP

VERHUISBERICHT

TE HUUR

VERHUISBERICHT

TE HUUR

Nedu Makelaardij is vanaf vandaag gevestigd aan het Emmaplein, in het centrum van Heerlen. U kunt er op elk moment van de dag binnenlopen. Want onze kennis en meer dan 20 jaar ervaring staan ook tot uw beschikking. Nedu Makelaardij bemiddelt bij aan- en verkoop van bestaande en nieuwbouw woningen, verricht onroerend goed taxaties en assisteert bij het vinden van een passende hypotheekvorm.

Als u prijs stelt op persoonlijke aandacht en een deskundig advies bent u bij Nedu Makelaardij aan het juiste adres. Vanaf vandaag is dat juiste adres:

Emmaplein 12, Heerlen-Centrum.

Telefoon 045-711500.

Emmaplein 12, Heerlen-Centrum.

Telefoon 045-711500.

Emmaplein 12, Heerlen-Centrum.

Telefoon 045-711500.

Emmaplein 12, Heerlen-Centrum.

Telefoon 045-711500.

Emmaplein 12, Heerlen-Centrum.

Telefoon 045-711500.

Emmaplein 12, Heerlen-Centrum.

Telefoon 045-711500.

Emmaplein 12, Heerlen-Centrum.

Telefoon 045-711500.

Emmaplein 12, Heerlen-Centrum.

Telefoon 045-711500.

Emmaplein 12, Heerlen-Centrum.

Telefoon 045-711500.

Emmaplein 12, Heerlen-Centrum.

Telefoon 045-711500.

Emmaplein 12, Heerlen-Centrum.

Telefoon 045-711500.

Emmaplein 12, Heerlen-Centrum.

Telefoon 045-711500.

Emmaplein 12, Heerlen-Centrum.

Telefoon 045-711500.

Emmaplein 12, Heerlen-Centrum.

Telefoon 045-711500.

Emmaplein 12, Heerlen-Centrum.

Telefoon 045-711500.

Emmaplein 12, Heerlen-Centrum.

Telefoon 045-711500.

Emmaplein 12, Heerlen-Centrum.

Telefoon 045-711500.

Emmaplein 12, Heerlen-Centrum.

Telefoon 045-711500.

Emmaplein 12, Heerlen-Centrum.

Telefoon 045-711500.

Emmaplein 12, Heerlen-Centrum.

Telefoon 045-711500.

Emmaplein 12, Heerlen-Centrum.

Telefoon 045-711500.

Emmaplein 12, Heerlen-Centrum.

Telefoon 045-711500.

Emmaplein 12, Heerlen-Centrum.

Telefoon 045-711500.

Emmaplein 12, Heerlen-Centrum.

Telefoon 045-711500.

Emmaplein 12, Heerlen-Centrum.

Telefoon 045-711500.

Emmaplein 12, Heerlen-Centrum.

Telefoon 045-711500.

Emmaplein 12, Heerlen-Centrum.

Telefoon 045-711500.

'De makelaar in tevredenheid'

NEDU MAKELAARDIJ

beheer/verhuur o.g. • makelaardij • taxaties • hypotheek • assurantien

VERHUISBERICHT

DEZE KEER

ZOCHTEN WIJ IETS VOOR

ONZELF, MAAR ANDERS DOEN

WE HET GRAAG VOOR U!

Een makelaar wil zelf ook wel eens verhuizen. En hoeft dan natuurlijk niet lang te zoeken. Nedu makelaardij weet immers alles over huizen en verhuizen in Zuid Limburg.

VERHUISBERICHT

TE KOOP

VERHUISBERICHT

TE KOOP

VERHUISBERICHT

TE HUUR

VERHUISBERICHT

TE HUUR

Nedu Makelaardij is vanaf vandaag gevestigd aan het Emmaplein, in het centrum van Heerlen. U kunt er op elk moment van de dag binnenlopen. Want onze kennis en meer dan 20 jaar ervaring staan ook tot uw beschikking. Nedu Makelaardij bemiddelt bij aan- en verkoop van bestaande en nieuwbouw woningen, verricht onroerend goed taxaties en assisteert bij het vinden van een passende hypotheekvorm.

Als u prijs stelt op persoonlijke aandacht en een deskundig advies bent u bij Nedu Makelaardij aan het juiste adres. Vanaf vandaag is dat juiste adres:

Emmaplein 12, Heerlen-Centrum.

Telefoon 045-711500.

Emmaplein 12, Heerlen-Centrum.

Telefoon 045-711500.

Emmaplein 12, Heerlen-Centrum.

Telefoon 045-711500.

Emmaplein 12, Heerlen-Centrum.

Telefoon 045-711500.

Emmaplein 12, Heerlen-Centrum.

PAUL CROMBAG

ONROEREND GOED

BRUNSSUM

Wienweg 20: Moderne halfvrijst. woning met speelse ind. (split-level), tuin, carport, in jonge kindvriendelijke woonomgeving. Ind. o.a.: kelder, 3 slaapk., moderne badk., rondom rolluiken. Prijs f 149.000,- k.k. Overname hypotheek met lage rente mogelijk! **Pand moet van binnen gezien worden!**

HOENSBROEK

Prof. Kamerlingh-Onnesstraat 63: Rustig gelegen hoekwoning (bwj. '73) met inpandige garage, zij- en achtertuin. Ind. o.a.: woonk. met parket, ruime keuken, 3 slaapk., luxe badk. met ligbad en douche, veel berg-ruimte, gedeelt. kunststof kozijnen en dubbel glas. Prijs f 127.000,- k.k.

LIMBRICHT

Lintjeshaag 26: moderne middenwoning (bwj. '83) met zonnige tuin en berging met achtergang. Ind. o.a.: woonkamer met half-open keuken (complete aanbouw-keuken), hal met tegelvloer, toilet, 3 ruime slaapk., moderne badkamer, ruime zolder, c.v., keurig onderhouden pand in mooie woonomgeving. Prijs f 135.000,- k.k.

LIMBRICHT

Karakteristiek groot herenhuis met ruime garage en schitterende (parkachtige) tuin (opp. 1050 m²) in oude dorpskern. Ind. o.a.: hal met witmarmeren vloer, woonk. ensuite en grote aangebouwde zitkamer, ruime eetkeuken met compl. witte aanbouwkeuken, kelder, 4 slaapk., compl. badk., div. zolder/slaapkamers, c.v. **Pand moet beslist van binnen gezien worden.** Prijs f 295.000,- k.k.

LIMBRICHT

Kennedylaan 10: Mooi gelegen ruime halfvrijst. woning met garage en fraaie tuin. Ind. o.a.: woonkamer 36 m², aparte keuken, 4 slaapk., badk. met ligbad, toilet en v.w., zolder, geheel kunststof kozijnen met dubbel glas. Vraagprijs f 179.000,- k.k.

GELEEN

Groenseijkerstraat 62: herenhuis met garage en grote tuin (zuiden) nabij centrum, ruime ind. o.a. kelder, woonk. met parket, keuken, bijkeuken, 4 slaapk., c.v. Prijs f 195.000,- k.k.

ROOSTEREN

Maasheuvel 30: Ruim, geheel gerenoveerd, halfvrijst. woonh. met schuur en ruime tuin (opp. 428 m²). Ind. o.a.: L-vorm. woonk. ca. 32 m², ruime keuken met zeer luxe eiken aanbouwkeuken, bijkeuken met aanbouw-keuken, badkamer met ligbad en douche, toilet. Verd.: 3 slaapk., vaste trap naar zolder, c.v., geheel hardhouten kozijnen, geïsoleerd. Prijs f 157.500,- k.k.

BEEK bungalow

De Counelaan 16: Riant gelegen, geheel onderkelderd, vrijstaande bungalow met mooie tuin en terrassen en 2 garages (waarvan 1 inpandig). Ind. o.a.: prachtige hal met leistenen vloer, woonkamer met leistenen vloer en half keuken met compl. aanbouwk., 3 slaapk., badk., souterrain, aparte woon-/praktijkunit met tuincontact, waskeuken, winkelder, c.v.-bergruimte, hardhouten kozijnen en dubbel glas. Prijs n.o.t.k.

BE MIDDELING O.G. - HYPOTHEKEN
KENNEDYLAAN 7 LIMBRICHT

Tel. 04490-80087

WIJNANDSRADE f 215.000,- k.k.

In Broommelen, landelijk gelegen, vrijstaand woonhuis met c.v., tuin en garage. Bouwjaar 1972. Entree, woonkamer (36 m²), keuken met app., 3 slaapkamers, badkamer, bergzolder.

BRUNSSUM f 230.000,- k.k.

Nabij ziekenhuis, Oelovenstraat 36. Bouwjaar 1977. Herenhuis met c.v., tuin en dubbele garage. Entree, woonkamer (± 45 m²), complete keuken, hobby-/kantoorruimte, 3 slaapkamers, badkamer, bergzolder.

SIMPELVELD f 250.000,- k.k.

St. Remigiusstraat. Vrijstaand woonhuis met c.v., tuin (737 m²), hobbyruimte, grote garage. Bouwjaar 1971, optimaal geïsoleerd. Kelder, woonkamer (± 40 m²), woonkeuken (5x5), complete badkamer, 4 slaapkamers, bergzolder.

HOENSBROEK f 260.000,- k.k.

Nabij centrum, Ringstraat. Vrijstaande semi-bungalow met c.v., inpandige garage en kleine tuin. Bouwjaar 1977. Woonkamer (42 m²), keuken met app., studeerkamer, 3 slaapkamers, diverse kelders.

GEVRAAGD

Voor serieuze gegadigden zoeken wij
BUNGALOWS EN WOONHUIZEN

in vooral

HOGERE PRIJSKLASSEN

Maak met ons kantoor een afspraak om

GEHEEL KOSTELOOS

EN VRIJBLIJVEND

de verkoopmogelijkheden van uw pand te bespreken.

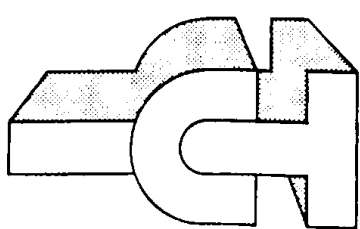
TROOST
ONROEREND GOED
HEERLEN. TEL. 045-717976

Limburgs
BOUWFONDS BLAD

KUNSTSTOF KOZIJNEN

KUNSTSTOF
GEVELELEMENTEN

- = kozijnen met toegevoegde waarde
- = unieke montage!
- = draai-/kiep- en tuimelramen
- = voor- en achterdeuren
- = schuifpuien
- = VKG garantie-certificaat

hellebrekers

Fabriek en Showroom locht 42b1
6466 gw kerkrade
tel. 045-416770

U HEEFT GEEN DOORSNEE SMAAK EN HET MOET IN HUIS ECHT MOOI WORDEN...

Dan zult u vast wel aan deze bijzonder mooie ovale eettafel nog meer genieten van uw heerlijke eten.

Deze ovale eettafel is gemaakt van massief grenen, de maat is 100x180 cm en de prijs **f 1495,-**

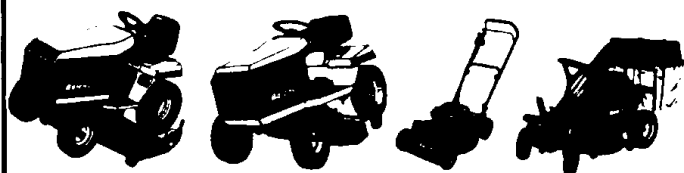
Natuurlijk heeft PINE HOME ook ronde, vierkante, langwerpige enz. eettafels. Afgebeeld servies is van ROYAL DOULTON en is los bij ons verkrijgbaar.

PINE HOME

Wycker Brugstraat 59,
Maastricht. Tel. 043-251306

Oude en nieuwe grenen meubelen, riet en rotan

Bolens.

ZITMAAIERS

SPECIALE AANBIEDING 8 pk zitmaaier

- maaibreedte 71 cm
- industriemotor
- elektrisch gestart
- 5-speed
- 3 jaar garantie

f 3.995,- (incl. BTW)

ENTER-FORCE B.V.

Vliegvelddweg 11
Beek (bij vliegvelld)
043-649055

TE KOOP

Brunssum: Torenstr. 89: tot. gerenov. woonh. m. garage. Vr.pr. f 102.000,- k.k.
Pr. Hendriklaan 140: appart. nabij centrum. Vr.pr. f 102.000,- k.k.
Bij beiden geldt bij 100% financiering met spaarhypotheek netto per maand f 655,00.
Wienweg 28: zeer mooi woonhuis. Vr.pr. f 142.000,- k.k.

Heerlen: Bokstraat 58: woonhuis met tuin. Vr.pr. f 96.000,- k.k.

Amstenrade: Hommterweg 266: vrijstaand woonhuis op goede stand met garage en grote tuin. Vr.pr. f 184.000,- k.k.
Kempkensweg 32: zeer mooie riante bungalow opp. 3500 m², vraagprijs f 450.000,00 k.k.
Parallelstraat 91: vrijstaand boeren woonhuis met gr. garage, vraagprijs f 174.000,- k.k.

Assurantie Kantoor van Oppen bv

Lindeplein 5, 6444 AT Brunssum, Tel. 045 25 45 43

maandag t/m vrijdag: 9.00-12.30 en 13.30-17.30 uur,
zaterdag 9.00-12.00 uur.

HYPOTHEKEN NET EVEN BETER

weru ramen + deuren

- advies in onze showroom

Hoensbroek:
Akerstraat-N 128
Tel. 045-224581
en 04490-74739

Langbroich:
Quellstrasse 40

Gangelt (Selfkant)
Tel. 09-4924546016

25

KRINGS

TE KOOP VILLAPARK PETERSHEIM

te Lanaken (België)
(K. Albertlaan - de Mèrodelaan)

Nog enkele prachtige appartementen (280-400 m²) te koop.
Hogere prijsklasse.

Deze appartementen zijn gelegen in een park van 35.000 m².
Rechtstreeks van de bouwheer.

Inlichtingen:

GROEP HERMANS

Centrumlaan 46, 3600 GENK (B)
tel. 32 11 351971 fax: 32 11 351979

Het afsluiten van een

hypotheek is één van de

belangrijkste financiële

beslissingen in uw leven.

Daarom is het goed om te weten

dat het Bouwfonds een hypo-

theekvorm voert, waarmee u

aanzienlijk kunt besparen op uw

woonlasten: de SpaarVast

Hypotheek.

De SpaarVast Hypotheek

van het Bouwfonds heeft een

rentevastperiode tot 15 jaar. U

kunt dus kiezen voor meer

zekerheid op de lange termijn en

bovendien bespaart u op den

duur tienduizenden guldens.

Dát geeft u behoorlijke armslag

om andere, persoonlijke

wensen te kunnen

vervullen ...

Met 'n SpaarVast Hypotheek van het Bouwfonds krijgt u meer ruimte voor leuke dingen...

Bouwfonds Limburgse Gemeenten

Financieel vakwerk uit eigen regio.

DICK ROSBACH

ONROEREND GOED

Beukenstraat 8, 6456 AM Bintelrade
Tel. 04492-2619

BOUWGROND

BORN - HONDSBROEK
• Bouwkavel inclusief tekening voor een dubbel woonhuis met garages. Perceeloppervlakte 625 m².
• Bouwkavel inclusief tekening voor een landhuis. Perceeloppervlakte 505 m².
Prijs op aanvraag.

Voor eventuele informatie gelieve u contact op te nemen met ons kantoor. Maandag t/m zaterdag van 9.00 - 18.00 uur.

BEDRIJFSHAL

HEERLEN

• Noord. Bedrijfshal. Opp. 300 m², hoogte 4.50 m. Kantoren 13 m² en 20 m². Toiletten. Perceelsopp. 1275 m².
Koopprijs f 255.000,- k.k.

LANDGRAAF

• Bedrijfshal met buitenterrein te koop, gel. op het bedrijfsterrein Strijthagen. Uitbreiding bebouwd ged. mogelijk. Opp. hal ca. 105 m².
Koopprijs f 100.000,- k.k.

LANDGRAAF

• Schaesberg. Bedrijfscomplex bestaande uit o.a. 3 bedrijfshallen gez. groot ca. 400 m², magazijn 84 m² en woonhuis. Grondopp. ca. 3.000 m².
Koopprijs f 350.000,- k.k.

KANTOOR

HEERLEN

• Centrum. Kantoorruimten ca. 77 m², verdeeld over 3 etages Zolder/archiefkamer ca. 16 m².
Huurprijs f 1.100,- per maand.

HEERLEN

• Centrum. Kantoorruimten ± 185 m², verdeeld over 2 etages. Archief 12 m².
Huurprijs f 1.400,- per maand.

WINKEL

KERKRADE

• Te huur Kerkraade Centrum. Winkelruimte geschikt voor div. branches, gel. aan de voetgangerspromenade. Opp. ca. 40 m². Aanvaarding direkt.
Huurprijs f 1.200,- per maand

DIVERSEN

VOERENDAAL

• Restaurant met royale parkeeraccommodatie, gel. aan verbindingsweg Heerlen-Voerendaal. Object wordt incl. inventaris aangeboden. Opp. restaurant-gedeelte 118 m² (60 zitplaatsen). Keuken 23 m² (voorz. van compl. bedrijfskeukeninventaris). Opp. verd. verdeeld over meerdere ruimtes, tot. 58 m².
Koopprijs f 375.000,- k.k. (incl. inventaris).

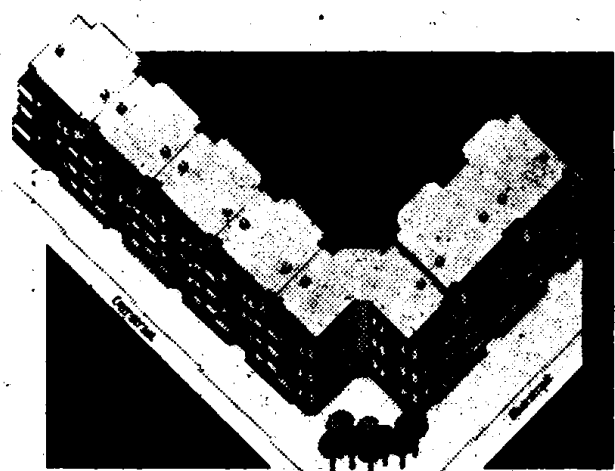
STIENSTRA

BEDRIJFSMAKELAARDIJ B.V.

Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen
Tel. 045-712255*

HOENSBROEK AKERSTRAAT

Aan de Akerstraat, één van de grotere verbindingswegen met de omliggende regio, heeft het Abp een complex van 42 aantrekkelijke huurappartementen gerealiseerd. In een attractief vormgegeven L-vormig gebouw van drie woonlagen, omringd door een groen terrein, bieden de 6 verschillende woningtypen ideale woonmogelijkheid voor woningzoekenden in de Oostelijke Mijnstreek.

De woningen hebben, afhankelijk van het type, een woon-/eetkamer, een halfopen keuken, 2 slaapkamers, een badkamer met ligbad en vaste wastafel, een royale hal, een toilet, een berging, een terras/ een of twee balkons. In het souterrain heeft iedere woning nog een aparte berging. De woningen zijn degelijk afgewerkt (o.a. met hardhout) en optimaal geïsoleerd. Voorts zijn er een aantal overdekte parkeerplaatsen en 16 extra parkeerplaatsen op het achterterrein, alsmede 2 garages.

Huurprijs vanaf f 583,90 per maand (exclusief servicekosten).

Valkenburgerweg 25A
6411 BM Heerlen.
Telefoon 045-710909.

TE HUUR

Te koop/te huur

Heerlen, Heerlerheide. Bedrijfsobject gelegen aan de Ganzeweide. Bestaande uit 875 m² bedrijfsruimte en 125 m² kantoren. Eigen parkeersaccommodatie. Aanvaarding in overleg. Prijs: f 590.000,- k.k.

Maastricht, Kesselskade. Te huur winkelobject 120 m², gunstig gelegen in het centrum van Maastricht. Huursom: f 108.000,- per jaar excl. B.T.W. Aanvaarding in overleg.

Maastricht, Zakstraat. Te koop woonhuis met praktijkruimte. Koopprijs f 445.000,- k.k. Huursom: f 2.600,- per maand.

Mierwoud, Te koop, gunstig gelegen winkel-woonhuis. Vraagprijs: f 238.000,- k.k.

Zadelhoff Makelaars

043 - 256 633

Dé makelaar van de bedrijven.

winkels:

Brunsum, Rumpenstraat
Winkel/woonhuis; winkel ca. 175 m², f 400.000,- k.k. Winkel + 2 garages afzonderlijk te huur. f 2.400,- p/mnd.

Geleen, Rijksweg Centrum (nieuwbouw)
Winkel 120 m² + 65 m² kelder, compleet afgewerkt. Huurprijs f 2.000,- p/mnd.

9 eenpersoons-appartementen. Huurprijs vanaf f 550,- p/mnd.

Geleen, Rijksweg Zuid
Winkel-bedrijfsruimte 300 m². Op verdieping 6 kantoren (ca. 100 m²). Huurprijs f 2.050,- p/mnd.

Heerlen, Saroleestraat (A1-lokatie)
Winkel ca. 80 m² met bovenwoning. Uit te leiden tot ca. 108 m². Huurprijs f 5.000,- p/mnd. Koopprijs op aanvraag.

Heerlen, Saroleestraat (A1-lokatie)
Winkel ca. 170 m² + 100 m² op verdieping. Huurprijs f 10.400,- p/mnd.

Heerlerheide, Roerbaanweg
Winkel/café ca. 190 m² met bovenwoning. Huurprijs f 2.000,- p/mnd.

Hoensbroek, Hoofdstraat
Winkel 270 m² + 145 m² bedrijfsruimte. Huurprijs f 2.000,- p/mnd.

Heerlen, Burg. de Hesseleplein
Kantoorpand 175 m² incl. 12 parkeerplaatsen op eigen terrein. Huurprijs f 2.000,- p/mnd. Koopprijs op aanvraag.

Heerlen, centrum
2.000 m² nieuwbouw kantoor + parkeerplaatsen. Huurprijs op aanvraag.

Hoensbroek, de Koumen (nieuwbouw)
3 kantoorunits totaal 85 m², compleet afgewerkt. Huurprijs f 140,- p/m²

Schinnen, Dorpestraat
Kantoorruimte 200 m², inclusief stoffering en parkeerplaatsen. Huurprijs f 1.770,- p/mnd.

Heerlen, IJmestradeweg
Kantoorruimte ca. 620 m². Te verdelen in units van ca. 300 m² en ca. 230 m². Huurprijs f 4.210,- p/mnd. resp. f 2.670,- p/mnd.

Geleen, Oude Maastrichterweg (naabij centrum)
400 m² bedrijfsruimte + 300 m² kantoor. Productie toegestaan. Huurprijs f 2.700,- p/mnd.

Specialisten in:

winkels
kantoren
bedrijfsobjecten
taxaties

Hoensbroek, Heisterberg
Winkelpand ca. 430 m². Koopprijs f 75.000,- k.k.

Hulst, St. Clemensstraat
Horecapand (café) ca. 80 m², vergaderlokaal ca. 40 m², toiletten en woonkeuken. Geen bouwverplichtingen. Geschikt voor detailhandel. Koopprijs f 190.000,- k.k.

Kerkrade, Akerstraat
Winkel ca. 100 m². Huurprijs f 1.250,- p/mnd.

Kerkrade-Bijvoerde
Snackbar ca. 70 m². Huurprijs f 1.100,- p/mnd.

Kerkrade, Einderstraat
Winkel ca. 60 m². Huurprijs f 1.200,- p/mnd. Koopprijs op aanvraag.

Kilmen, Schalenbosweg
Winkel-woonhuis. Oppervlakte winkel 165 m², magazijn 120 m². Huurprijs f 1.650,- p/mnd. Koopprijs op aanvraag.

Maastricht, Stationsstraat
Winkel ca. 50 m² en kelder ca. 50 m² voorzien van toiletten. Huurprijs f 3.000,- p/mnd.

Neerbeek, Callistusplein
Winkel-woonhuis. Winkel ca. 200 m². Huurprijs f 1.750,- p/mnd. Eventueel ook te koop.

Voerendaal, Heisterweg
Winkel ca. 144 m², verdieping ca. 20 m². Huurprijs f 900,- p/mnd.

Voerendaal, Heisterweg
Winkel ca. 70 m² souterrain ca. 30 m². Koopprijs f 100.000,- k.k.

kantoren:
Brunsum, Maastrichterstraat
Kantoorruimte ca. 70 m². Turn-key op-levering exclusief vloerbedekking. Huurprijs f 800,- p/mnd.

Exclusieve woningen

Bingelrade, Saksische
toeristenwoning
430 m² bedrijfsruimte met 2 woningen en twee lift. f 700 m² bouwruimte. Unieke binnenruimte. Diverse ruime uitvalmogelijkheden voor bedrijfsruimte of appartementen. Vraagprijs f 445.000,- k.k.

Doornik, landhuis met
paardestal
Grondoppervlakte ca. 3500 m² met bouwterrein 1500 m². Grote living met open haard, eetkamer, dubbele garage, 4 ruime slaapkamers met parketvloer, grote badkamer, ruim afgewerkte zolder. Koopprijs op aanvraag. Koopprijs bouwplaats f 90.000,- k.k.

Doornik, bungalow
Grondoppervlakte 700 m². Dubbele garage. Indeling: royale hal 30 m², woonkamer 50 m², keuken 20 m², 4 slaapkamers en badkamer. Op verdieping 80 m² hobbyruimte, aparte douche en toilet. Koopprijs op aanvraag.

Geerbeek, landhuis, grondopp. 6.500 m²
Indeling: royale entree, garderobe, heren-/dameskamer, eetkamer, zijkamer met openhaard, keuken, bijkeuken, w.c., ruime zonneteras, 3 garages, 5 slaapkamers met eigen badkamer.

zolder, kelder. Prijs op aanvraag.

Schinnen, Heisterberg
Woonhuis met kantoor en paardestal. Grondoppervlakte ca. 1 ha. Indeling: ruime woonkamer met o.a. berging, hobbyruimte, c.v.-ruimte en waskamer. Begane grond: L-vormige living ca. 60 m², eetkamer, keuken, kantoor, hal met toilet. Inwendige garage, opslagruimte en stallen voor paarden. Verdieping: 4 ruime slaapkamers, badkamer, grote hal/overloop met 2e douchegelegenheid. Vloering: vloering. Koopprijs op aanvraag.

belegingsobjecten:
Wij beschikken over diverse beleggingsobjecten in commerciële omgeving van Maastricht. Tot f 200.000,- tot f 250.000,-.

wij zoeken:
- wijkruimten (te koop of te huur) - van 50 tot 1500 m² in geheel Limburg ten behoeve van landbouw of andere commerciële activiteiten.
- kleinechalige bedrijfsruimtes vanaf 100 m²

V&H
Vastgoed B.V.

Hulterweg 28, Oirsbeek
04492-1620

Te huur
RIKSEN

BEDRIJFSRUIMTE TE LANDGRAAF

Inlichtingen: maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 17.00 uur.
Edisonstraat 9, Landgraaf, tel. 045-316222.

BOEDELVEILING

van o.a. de onverdeelde boedel in opdracht van de erven van wijlen de heer H. Hoogsteder te Maastricht.

VEILINGBEDRIJF HELVETIA LIMBURG B.V. zal op maandag 26 november t.o.v. de veilingstermijn heer P.C. Baarda, geschiedeuvader te Maastricht, openbaar verkopen, alle goederen aanwezig aan de Schamerweg 45 te Maastricht.

ANTIËK: 19e eeuwse Hollandse kussenkast, 18e en 19e eeuwse dekenkasten, Louis Philippe secretaire, jachthoek, staande Herse klok, Comtoise etc.

SCHILDRIJEN: o.a. W.C. Nekken (paard 1855), H. Lips, Lucifer, C. Dankmeijer, Hoekstra, Doornbos, Cornelissen, Hahnraath, Cor Driessen, Bulink etc.

VARIA: bronzen beelden, smeedijzeren kusters, wandspiegels, Chinese borden, IMARI kastel REGOUT, veel kleingoud, servies, koperwerk, brons, originele KER- MISPAARDEN, collectie poppen, draagbaar KOMPAS, sopraan saxofon, PHILIPS COMPUTER & printer etc.

JUWELEN: dames- en herenringen in wit en geelgoud met briljant, robijn, smaragd, saffier etc. alsook hangers, chokers, armbanden, horloges in wit en geelgoud, o.a. Omega, Michel Herbelijn etc.

PERZISCHE EN OOSTERSE TAPJEN: handgeknoopt, alle met certificaat o.a. Ghom, Meshed, Mirr, Bidjar, Shiraz, Bochara, zijden Chinese figurale kleden, Nain etc. etc.

* **DE KUKDAGEN** worden gehouden aan de Schamerweg 45, Maastricht op zaterdag 24 november 1990 van 10.00-17.00 uur zondag 25 november 1990 van 10.00-17.00 uur

De VEILING wordt gehouden in de Geuselterhoof, Stadionplein 1, te Maastricht.

VEILING: maandag 26 november 1990, aanvang 19.00 uur stipt.

HET PAND SCHAMERWEG 45 MAY- ONDERGRONDSE CHIEFENHUIS TE KOOP
Info en bidingen bij de veilingdirectie

Veilingbedrijf Helvetia Limburg B.V., Stationsstraat 145 te Nuth. Tel. 045-244444 of 045-244312; fax 045-243530.

LENNON ESTATE
ART EXHIBITION
GALERIE
HANENHOF
GELEEN
24 NOV. t/m 16 DEC. 1990
OPENINGSTIJDEN: 16.00 - 20.00 UUR
Toegang gratis

Limburgs Dagblad

Geef... Aetie
SYMPATIA

GIRO: 17797
BANK: 69.99.10.498
Actie Sympatia - Biltweg 14
3735 ME Bosch en Duin
Tel. 030-261822

LANDGRAAF Op de Kamp

in aanbouw zijnde halfvrijstaande premie-A woningen

Prijs f 132.000,- v.o.n.
Perceelsoppervlakte van 130 m² tot 200 m².
Rijkspremie f 41.000,-
Netto maandlast f 598,-
* Afhankelijk van inkomen en hypotheekvorm.

Inlichting/verkoop van maandag t/m vrijdag van 9.00-17.00 uur en volgens afspraak, 's zaterdags volgens afspraak. Edisonstraat 6372 AK Landgraaf, 045-316222.

Na een kortstondige verbouwing zijn wij vanaf 11 november weer geopend, tevens elke dinsdag, het hele jaar.

CHINEES INDISCH RESTAURANT

樓酒洲亞
Azië
Wilhelminalaan 42
Valkenburg, tel. 04406-12505

Eine der 1. Adressen in Aachen
Bij beschikking van de rondissmentsrechtbank Maastricht d.d. 8 november 1990 werd onder curatelle Jeanette Gertrude Bouwhuis, geboren Heerlen op 19 juli 1960, wonende te Heerlen, gemeente Heerlen, aan Van Hovell tot Westerveldhof 33A.
Tot curatrice werd benoemd Louise Johanna Bouwhuis, echtgenote van Hovell, wonende te Heerlen aan de Schandestraat 42 en tot toezichtster werd benoemd Catharina Elisabeth Bouwhuis, wonende Heerlen aan de Elfmorstraat 96.
Mr. E.B.A. Ferwerda, advocaat en procureur Schaesbergerweg 8, 6415 AH Heerlen

6 december 1990, aanvang 16.00 uur,

openbare vergadering

van het Algemeen Bestuur (gemeenschappelijke regeling) in het Zeldzaamheids Instituut voor Gemeentepolitie-Opdrachten, Van Waningweg 50 te Heerlen.

Reuma. De stille pijn.

piccolo's

U BENT DE KONING TE RIJK

met dit schitterende kasteelbankje. Puur vakmanschap, gemaakt door de vaardige handen van de meester-meubelmaker. Optimaal comfort dankzij de uitstekende vormgeving. Geheel bekleed met een superieure kwaliteit leder. Tijdloos, dus in elk interieur toepasbaar. Een juweeltje in elke huiskamer.

meubelen marres
Tongersesteenweg 37, Lanaken (Belgie). Tel. 09-32.11.71412

HEERLEN CORISBERG

RUIMSCHOOTS WOON- EN LEEFRUIMTE OP EEN BIJZONDERE PLEK

Prijs f 131.997,- v.o.n. (excl. max. rijksbijdrage van f 41.000,-). De perceelsopp. varieert van 103 m² tot ca. 125 m². Doordat de premie-A verrekend wordt met de hypotheek kan men met een 100% financiering eigenaar worden voor ca. f 590,- per maand, hetgeen zeker in verhouding tot de huur van een dergelijk huis aantrekkelijk is.

Efficiënte indeling:
Woonkamer is ca. 32 m² groot incl. open keuken, 3 slaapkamers resp. ca. 13 m², 10 m², 6 m², badkamer, hobbyzolder ca. 22 m² (bereikbaar via schuiftrap).

Optimale isolatie:
• Spouwisolatie
• Dakisolatie
• Vloerisolatie (begane grond)
• Dubbele beglazing (in woonkamer en keuken).

STIENSTRA
MAKELAARDE B.V.

Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen
Telefoon 045-712256
Meerdag t/m vrijdag geopend van 9.00 tot 21.00 uur. Zaterdag van 9.00 tot 18.00 uur.

BON Gaarne vrijblijvend volledige informatie over de 18 geselecteerde woonhuizen te Heerlen Corisberg.

Naam: _____
Adres: _____
Postcode/Plaats: _____
In ongefrankeerde gelaten envelop zenden aan Stienstra Makelaars B.V. Antwoordnummer 40, 6400 VB Heerlen.

GELEEN

De notarissen Mr. E.M. Huyben en Mr. A.H.G. Wagemans te Geleen zullen op woensdag 29 november 1990 om 15.00 uur in café Terminus, Rijksweg Zuid 82 te Geleen, ex artikel 1223 B.W. in één zitting bij opbod en afslag in het openbaar verkopen: het woonhuis met garage en verdere opstal(en), een en ander met ondergrond, erf en tuin, te Geleen, Eijpenbeek 1, kadastraal gem. - Geleen, sectie B, nummer 6519 groot 2.00 aren.

Indeling: woon-eetkamer en keuken, hal, meterkast, toilet op begane grond; 1ste verdieping: 4 slaapkamers, badkamer en c.v.-ruimte.

Aanvaarding: na betaling van de koopprijs, welke betaling moet plaatsvinden op uiterlijk 9 januari 1991.

Op deze veiling zijn van toepassing de Algemene Veilingvoorwaarden Onroerend Goed 1987, vastgesteld door de Koninklijke Notariële Broederschap, voorzover daarvan in de veilingakte niet is afgeweken.

Beschikking: op dinsdag 27 november van 16.00-17.00 uur.

Notarissen
Huyben & Wagemans
Kunnenestraat 43 te Geleen
04490-47175

● Carry Tefsen en Kiki Classen over 'zorgen' in Zeg 'ns AAA. (Nederland 1 - 20.42 uur)

Nederland 1

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

13.45 ●●VARA matinee. Für Elise, variaties opus 34 en Sonate Les Adieux, van Beethoven, uitgevoerd door Melvin Tann, fortepiano.
14.51 Neighbours. Serie. Max vindt dat hij een testament moet maken en vraagt Jim en Helen als getuigen te tekenen.
16.14 The Nutt House. Afl. Meisjes met rode haren.
16.38 Smakelijk eten. Cursus Indonesisch koken.

Duitsland 1

09.00 Tagesschau.
09.03 Länder - Menschen - Aben-leuer.
09.45 Sport macht frohe Herzen.
10.00 Tagesschau.
10.03 Auslandsjournal.
10.45 ZDF-info Gesundheit. Hulporganisaties.
11.00 Tagesschau.
11.03 Die Erbschaft in Oregon. Amerikaanse speelfilm (1979) met Robert F. Logan, Heather Rattray, Mark Edward Hall e.a.
12.40 Umschau.
12.55 Persoverzicht.
13.00 Heute.
13.05 Europamagazin.
13.30 Medica 90. Medische beurs in Düsseldorf.
14.15 Hallo Spencer. Kinderserie.
14.45 ●●Formel Eins. Hitparade.
15.30 Meier. Duitse speelfilm over een Oostbedrijver die 30.000DM erft.
17.10 Erstens.
17.25 Hier und Heute unterwegs.
17.50 WWF.
17.55 Tagesschau.
18.00 Sportschau-Telegramm.
18.10 WWF.
18.15 Sportschau met Bundesliga voetbal.
19.00 Markt.
19.30 Graf Duckula - Geschieden mit Biss. Tekenfilmserie. Afl.: Im Nebel klart sich alles auf.
19.58 Programma-overzicht.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 Die Beimers. Tv-spel over De Beimers, bewoners van Lindenstrasse 3.
21.55 ●●Lottotrekking.
22.00 Tagesschau.

TV-KANALEN, GOLFLENGTE

Kabel- en CAI-abonnees: voor kanalen zie schema exploitant
■ = zwart/wit programma
●● = stereo geluidsweggeve
○○ = tweetalig bij stereo-app.
TT = teletekst ondertiteling

TELEVISIE

Nederland 1: 5, 26, 29, 46, 51, 53 en 57
Nederland 2: 31, 33, 35, 49, 54, 56 en 60
Nederland 3: 23, 32, 34, 43, 48, 52 en 59
RTL 4: satelliet

Duitsland 1: 9, 12, 24 en 46
Duitsland 2: 21, 29, 35 en 37
Duitsland 3 (West): 39, 48, 50, 55 en 58
Duitsland 3 (SWF): 40, 55 en 56
RAI Uno: satelliet
Belgie/TV 1: 10 en 44
Belgie/TV 2: 25 en 47
Belgie/RTBF 1: 3 en 8
Belgie/RTBF 2: 28 en 42
TV 5: satelliet
RTL Plus: 7, 26, 36, 46 en satelliet
SAT 1: satelliet
SSVC: 33, 40, 49 en 59
BBC Europe: satelliet
Eurosport: satelliet
Super Channel: satelliet
MTV Europe: satelliet
CNN: satelliet
LD-TV: Heerlen en Hoensbroek 59, Kerkrade 64

19.51 ●●Flying doctors. Afl. Dood spoor. Twee doortrapte zakenlieden willen foto's maken van een nog ongonnen terrein en kopen de piloot om.
20.42 (TT) Zeg 'ns AAA. Serie. Afl. Zorgen. Dr. John en Wiep hebben een leuke verrassing voor elkaar.
21.03 Sonja op zaterdag. Talkshow.
21.53 Achter het nieuws. Actualiteiten.
22.23 Per seconde wijzer. Spelprogramma.
23.00 ●●Journal.
23.06 Wereld van Boudewijn Büch. Columbus achterna.
23.38 Langs de kade. Afl. 2: Kaal-loopster.
00.35-00.40 Natuurmoment. Van-daag: Waterbeheer in de Wieden.

Nederland 2

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.30 ●●Journal.
17.41 Post!!!. Brievenrubriek voor de jeugd. Met: Thundercats, tekenfilm-serie.
18.08 Wordt vervolgd. Tekenfilm-magazine.
18.30 Pauze TV. Jongerenmagazine.
18.56 (TT) Jackpot. Spelprogramma.
19.27 Growing pains. Afl. Michaelga-te. Mike wordt genomineerd tot voor-zitter van Dewey School.
20.00 (TT+●●) Journal.
20.28 Macht des Schicksals. Mis-daadfilm. Politie-inspecteur Eckhoff heeft in de loop der jaren een vreem-de methode van chantage ontwikkeld om burgers in nood te helpen. Hij ac-cepteert voor zijn diensten een grote som geld. Alles gaat goed, tot er ech-ter doden vallen.
22.07 De taalmeesters. Taalspelletje.
22.38 Karel. Talkshow.
23.30 Dat vind ik nou mooi. Serie over cultuur in Nederland.
00.05 ●●Journal.
00.10-00.15 Nieuws voor doven en slechthorenden.

15.59 Howard way. Serie. Charles hoort dat zijn vader onverwacht is te- ruggekeerd naar Tarrant en Jan pro- beert Sir John te overtuigen haar geld te lenen voor het parfum-project.
16.54 Museumschatten. Met prof. Henk van Os.
17.03 Brainstorm, quiz gepresen- teerd door Peter Lusse.
17.30 ●●Journal.
17.40 Kassa! consumentenmagazine.
18.19 Boes, tekenfilmserie. Afl.: De dierspielen.
18.31 (TT) Alfred J. Kwak. Afl.: De ontvoering.
19.00 ●●Journal.
19.22 Labyrinth. Met Peter Jans Rens.
19.47 Trekking sponsorloterij.

22.10 (TT) Das Wort zum Sonntag. Meditatie.
22.15 Red River. Speelfilm (1948) met: John Wayne, Montgomery Clift, Joanne Dru e.a. Vlak na de burger- oorlog besluit de rancher Dunston om zijn vee van Texas naar Missouri te brengen. Meedogenloos drijft hij zijn vee en mannen op.
00.20 Die Roboter kommen. Ameri- kaanse speelfilm uit 1986. Met: Mark Lindsay Chapman, Susan Blakely, Catherine Mary Stewart e.a. Als An- gela van een reis naar Hawaï terug- komt, merkt haar vriend Robert dat ze veranderd is.
01.50 Tagesschau.
01.55-02.00 Nachtgedanken. Over- peinzend door Hans Joachim Kulen- kampff.

Duitsland 2

08.30 Voor Grieken, Italianen en Portugezen.
09.00 Die Duitsland 1.
11.00 Tagesschau.
11.03 Nachbarn in Europa. Interna- tionaal magazine.
12.35 (TT) Diese Woche. (Met onder- titeling).
12.55 Persoverzicht.
13.00 Tagesschau.
13.05 ●●Mendelssohn in Schott- land. Muzikaal verslag van de reis- route die de componist en zijn vriend Karl Klingermann in de 19e eeuw af- gelegd hebben.
13.50 Europese kunstgeschiedenis. De hedendaagse kunst.
14.20 Tele-Zoo extra. Dierentuinen van Rostock tot Dresden.
15.05 ●●Ihr Musikwunsch. Met o.a. werken van Kalman, Lehar, R.

15.50 Hundertwasserhaus in Wien. Architectuur-reportage.
16.05 Mittdrin. Milieumagazine voor kinderen.
16.30 Alfred J. Kwak. Afl. Olympiade.
16.50 Pingu. Poppenserie. Afl.: Pin- gas Geburt.
16.58 Programma-overzicht.
17.00 Heute.
17.05 Wüstenfieber. Afl. Verraten en verkauft.
18.10 Parteien zur Wahl.
18.13 Länderspiegel.
18.58 Programma-overzicht.
19.00 Heute.
19.30 (TT) Mit Leib und Seele. Afl. Die liebsten Girls. Met: Günter Strack, Liesel Christ, Buddy Elias e.a.
20.15 ●●Peter Alexander Show. Ein Herz für Berlin vanuit het Friedrich- stadtpalast. M.m.v. Heinz Rühmann,

RADIO

Radio 1: 95,3 en 100,3 mHz; 747 kHz (402 m) en 1251 kHz (240 m)
Radio 2: 92,1 en 98,2 mHz (van 21.00-7.00 ook frequenties AM- en FM-zenders Radio 1)
Radio 3: 103,9 en 90,9 mHz
Radio 4: 98,7 en 94,5 mHz
Radio 5: 100,8 kHz (298 m) en 891 kHz (337 m)
Omroep Limburg: 95,3 en 100,3 mHz
BRT 2: 55,5 mHz (540 kHz), BRT 26 en 39 (93,7-97,5 en 97,9 mHz)
Belg. Rundfunk: FM 5 en 45
RTL: 208 m (1440 kHz van 4.00-19.00) - FM 6 en 33 (88,9 en 97 mHz) - KG 49,26 m (6090 kHz)
WDR 4: 93,9 en 91,9 mHz

22.30 Vandaag.
22.50 Sport op zaterdag.
23.20 In de hitte van de nacht. Afl. 12 Mooie meid. De vriendinnen Liebeth en Dina doen mee aan een schoonheidswedstrijd.
00.05-01.00 Drei Rosen. Salonorkest Rendez-vous.

België/TV 2

Geen uitzending.

België/RTBF 1

09.40 Alfabetisering. 09.50 Magazine voor Polen. 10.30 Italiaans. 11.00 Cursus Nederlands. 11.30 Discussie over de RTBF. 13.00 Présence protestante. 13.30 Katholiek magazine. 14.05 Regionaal magazine. 15.15 Voor over ge- handicapten. 16.05 Juridisch magazi- ne. 17.20 Cultureel magazine. 17.55 Félix, gevarieerd magazine. 18.20 Te- kenfilm Les Tifou. 18.25 Culinaire ma- gazine. 18.40 Toeristisch magazine. 19.15 Paardenkoersen en lotto. 19.30 Journal. 20.05 natuurmagazine. New York. 20.40 Private Benjamin, speelfilm uit 1980. 20.45 de huwelijksnacht wordt de rijke erfenige Judy Benja- min al weduwe als haar man een hart- aanval krijgt. Uit verdriet doet ze allerlei

● Cary Grant in de speelfilm Cris. (Belgie/TV 2 - 16.00 uur)

Nederland 3

NOS
09.00-09.05, 13.00-13.05 en 17.50 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.00 Arabische cultuur op Neder- landse podia.
18.30 Sesamstraat.
18.45 Jeugdjournaal extra.
19.10 Het culturele erfgoed van Afri- ka. Kunstroof, documentaire over hoe Afrikaanse kunstvoorwerpen bij Euro- pese kunsthandelaars en musea te- rechtkomen.
19.54 Lotto-trekking.
20.00 Edison klassiek 1990. Prijswin- naars 1990 praten over hun bekroon- de opname.
22.00 ●●Journal.
22.15 Studio Sport.
22.45 Spot Open Universiteit.
22.55-00.22 VPRO-Cinema. Laura Ley, Nederlandse speelfilm uit 1989 van Jenne Sipman. Laura Ley is over- dag werkzaam als een kamermeisje, maar 's nachts een verwoed zend- amateur. Haar grote tegenstander is Harry, die voor de opsporingsdienst werkt. Met: Hilde van Mieghem, Tom Jansen, Miguel Stigter e.a.

RTL 4

07.00 Ochtendprogramma's.
08.00 Télékids. Met Irene Moors.
12.00 Middagprogramma's. Met o.a. Rete Mia.
15.00 Porridge. Engelse comedyse- rie.
15.30 Villa Lux. Jongerenprogramma.
16.30 De Flintstones. Tekenfilmserie.
17.00 Wijneexpress.
17.30 Tineke. (18.00-18.10 Het 6 Uur Nieuws)
19.30 Avondnieuws. Met Jaap van Meekeren.
19.50 RTL 4 Weer. Met Reinier van den Berg.

● Peter Alexander Show vanuit Oost-Berlijn. Wencke Myhre behoort tot een van de vele gasten. (Duitsland 2 - 20.15 uur)

Duitsland 3 West

09.30 Cursus skiën. Afl. 10.
10.00 News of the week.
10.15 Actualités.
10.30 Avant! Avant!
11.00 Reportage over de Toscaanse stad Lucca.
11.30 Fernsehuniversität im Dritten.
12.15 Weltmacht USA. Over de ge- schiedenis van de VS.
13.00 Cursus Duits. Les 9.
13.30 Cursus wiskunde. Les 22.
14.00 In Zukunft... (herh.).
14.45 Initiatieven. Gesunde Luft für un- sere Kinder.
15.00 Sport 3 extra. Tennis, Eiskunst- laufen, Hockey, Handbal.
17.00 (TT) Lindenstrasse. Afl. Die Jungfernfahrt.
17.30 ALTERnatieven. Magazine voor ouderen.
18.15 Sport im Alter.
18.29 Programma-overzicht.
18.31 High score. Live computerspel-

vreemde dingen en komt uiteindelijk zelfs in het leger terecht. 22.30 Sport- magazine met uitslagen lotto en joker. 23.25-23.50 Laatste nieuws.

België/Télé 21

16.00 Vidéotheque. 17.35 Serie over de auto tussen 1800-1919. 18.30 El es- pectador, documentaire over deze Co- lombiaanse krant. 19.30 Journal in ge- barentaal. 20.00 Harry Connick jr., mu- ziespecial. 20.55 Tekenfilm van Tex Avery. 21.00 Laatste nieuws. 21.30 The thing from another world. Ameri- kaanse speelfilm. 22.55-23.15 Filmru- brik.

TV5

16.05 TV5 Infos. 16.15 Bonjour la Fran- ce, bonjour l'Europe. 17.15 Finale des championnats d'orthographe. 17.45 Sentiers du monde. 19.00 Flash Infos TV5. 19.15 Clin d'oeil. 19.25 Bonjour La France, Bonjour l'Europe. 19.30 Journal Télévision Suisse. 20.00 Thalas- sa. 21.00 Journal télévisé et météo. 21.35 Finale des championnats d'or- thographe. 22.35 Petit écran, grands romans. 00.15 Flash infos TV5. 00.25-01.20 Caractères.

LD TV

LIMBURGS DAGBLAD

GOED BEKEKEN

HEERLEN

HOENSBROEK

KERKRADE

Met muziek van SKY RADIO

Voor meer informatie

045-739300

19.55 Raad van Fortuin. Hans van der Togt.
20.30 Miniplaybackshow. Henny Huisman.
21.40 Mag het iets meer zijn? Come- dyserie.
22.10 Baywatch. Serie over de strandwach in Californië.
23.00 Laatste Nieuws. Sander Si- mons.
23.10 Nightflyers. Science fictionfilm uit 1987. Ergens in de ruimte wordt een groep wetenschappers, aan boord van een oud ruimteschip, op- gejaagd door een onzichtbare, kwaadaardige kracht die vastbeslo- ten is om hen te vernietigen.
00.45 Nachtprogramma's. Met o.a. RTL4 Classique en Rete Mia.

programma.
19.00 Aktuelle Stunde. Regionaal magazine.
19.35 Sport im Westen.
20.00 Fliegende Fischer. Visarend en kormoraan in Alaska.
20.45 WDR-Rocknacht. Live vanuit Düsseldorf. Met o.a. The Mission, Galaxie 500, Bullet Lavolta, Dread Zeppelin, Bad Little Duynamos.
22.15 Schaulust. Serie over liefde, sex en televisie.
22.45 Liebesweisheit. Portret van fi- losoof Emmanuel Levinas.
23.30 WDR-Rocknacht (2). Vervolg van 20.45 uur.
00.50 Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

15.00 Sport 3 extra.
17.00 Cursus Duits. Les 9.
17.30 Die Oper des Barock. Serie.
18.00 Lindenstrasse. Afl. Die Jung- fernfahrt.
18.30 Katholische Fakultät Tübing- gen. Reportage.
19.00 Abendschau Blick ins Land.
19.26 Das Sandmännchen.
19.30 Portret 16e eeuwse dichter Ni- kodemus Frischlin.
20.15 Literatuurmagazin.
21.00 Südwest aktuell.
21.05 Der Taufel soll die Dichterei beim Hemdenwaschen holen. Tek- sten van Friedrich Schiller met Her- mann Prey, Helmut Deutsch, Lotte Ledt e.a.
23.00 Filmportret Italiaanse schrijver Ennio Flaiano.
00.00 Laatste nieuws.

RAI Uno

07.00 Gevarieerd programma's.
14.30 Sabato sport.
16.30 Sette Giorni al Parlamento.
17.00 Dall'Antoniano di Bologna.
18.00 TG1 - Flash.
18.05 Lo zecchino d'oro 33o festi- val.
19.20 Estrazioni der lotto.
19.25 Parole e vita.
19.40 Almanacco del giorno dopo.
19.50 Che tempo fa.
20.00 Telegiornale.
20.40 Fantastico '90.
23.00 Telegiornale.
23.10 Speciale TG1.
00.00 TG1 - Notte.
00.20 Cronaca di un amore.

Radio 1

Elk heel uur nieuws. 7.07 Nieuws show (7.30 Nws). 12.05 Kamer- breed (12.30 Nws). 12.55 Medede- lingen t.b.v. land en tuinbouw. 13.10 Aktua. 14.05 Aktua sport. (17.05 en 18.10 Aktua 17.30 Nws). 19.03 Coullissen. 19.30 Langs de lijn, sport en muziek. 22.03 Podium van de Nederlandse lichte muziek. 23.06 Met het oog op morgen. 0.02 Damokles. 1.02-7.00 Niemandsland.

Radio 2

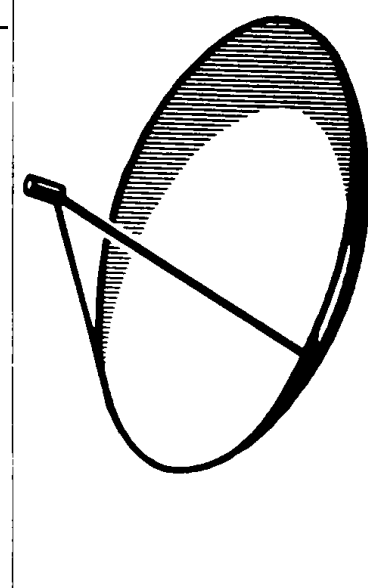
Elk heel uur nieuws. 7.04 De ope- ning. 9.04 De ronde van Hilversum. 11.04 Bal op 1 dak. 12.04 Spijkers met koppen. 14.04 Wie in Neder- lands wil zingen. 15.04 Typisch Hollands. 16.04 Zin in muziek. 17.04 Glas in land. 18.04 Levens- lief en levensleed. 19.03 Country time. 19.53 Ter overweging. 20.03 Jazz uit het historisch archief. 20.30 Jazzgeschiedenis. 21.00-7.00 Zie Radio 1.

Radio 3

Elk heel uur nieuws. 7.04 Rababar- ra. 8.04 Drie voor negen. 9.04 Go- spelrock. 10.04 Popsloep. 12.04 Pa- perclip. 14.04 Popstation. 16.04 Zaterdag-sport. 18.04 De avond- spits. 19.03 Paperclip. 21.03 Crossroads. 23.03-24.00 Late date.

Radio 4

7.00 Nws. 7.02 Mooi zo... 8.00 Nws. 8.02 Wakker worden. 9.00 Pick-up. 10.00 Caroline. 11.00 Kru- ppaconcert. Orpheus. Kwartet. 12.00 Muziek voor miljoenen. 13.00 Nws. 13.02 Veronica klas- siek: Radio Filharmon. 14.26 Ve-

RTL Plus

06.00 Tierpark-Geschichten.
07.35 Liber Onkel Bill. Amerikaanse serie.
07.55 Konfetti. Kinderprogramma.
09.40 Klack. Kinderspelshow.
10.20 Inspektör Gadget. Afl.: Ge- spensterjagd.
10.45 Gewust wie. Magazine voor doe-het-zelvers.
11.00 Vier Fauste schlagen wieder zu. Avonturenfilm.
12.35 He Man. Afl.: Die Androiden ero- bern Primus.
13.00 Im Land der Saurier. Afl.: Ge- fangene der Sleestacks.
13.25 Ring Raiders. Afl.: (slot): Ein Mann steht seinen Mann.
13.50 Teenage mutant hero turtles. Afl.: Die Verwandlung.
14.15 Ragazzi. Muziekmagazine.
15.05 Dakari. Afl.: Unerwünschte Gäste (2).
16.00 High Mountain Rangers. Afl.: Keine Spur von Paula.
16.55 Der Engel kehrt zurück. Afl.: Schmerzende Narben.
17.45 Wunderbare Jahre. Afl.: Die Rechnung mit Trick.
18.15 Action - Neu im Kono. Filmtips.
18.45 RTL aktuell.
19.00 Anpfiff. Voetbalshow.
20.15 Murder, she wrote. Afl.: Kunst, Geld und Mord.
21.10 Ironside. Afl.: Ein sittenstrenger Mann.
22.05 Alles nichts oder? Hella von Sin- nen en Hugo Egon Balder. Gas- ten: Klaus en Klaus.
23.05 Heisse Nächte in St. Tropez. Franse erotische speelfilm.
00.35 Die Frau mit dem roten Hut. Japans/Duitse speelfilm.
02.00 Mit Eichenlaub und Feigen- blatt. Duitse speelfilm.
03.35 Tokio Airport Police Depart- ment. Misdaadserie. Afl.: Flamenco met der Mafia Flug 206 aus Bangkok.
04.55 High Mountain Rangers. Se- rie.
05.40 Aerobics.

06.00 Tierpark-Geschichten.
07.35 Liber Onkel Bill. Amerikaanse serie.
07.55 Konfetti. Kinderprogramma.
09.40 Klack. Kinderspelshow.
10.20 Inspektör Gadget. Afl.: Ge- spensterjagd.
10.45 Gewust wie. Magazine voor doe-het-zelvers.
11.00 Vier Fauste schlagen wieder zu. Avonturenfilm.
12.35 He Man. Afl.: Die Androiden ero- bern Primus.
13.00 Im Land der Saurier. Afl.: Ge- fangene der Sleestacks.
13.25 Ring Raiders. Afl.: (slot): Ein Mann steht seinen Mann.
13.50 Teenage mutant hero turtles. Afl.: Die Verwandlung.
14.15 Ragazzi. Muziekmagazine.
15.05 Dakari. Afl.: Unerwünschte Gäste (2).
16.00 High Mountain Rangers. Afl.: Keine Spur von Paula.
16.55 Der Engel kehrt zurück. Afl.: Schmerzende Narben.
17.45 Wunderbare Jahre. Afl.: Die Rechnung mit Trick.
18.15 Action - Neu im Kono. Filmtips.
18.45 RTL aktuell.
19.00 Anpfiff. Voetbalshow.
20.15 Murder, she wrote. Afl.: Kunst, Geld und Mord.
21.10 Ironside. Afl.: Ein sittenstrenger Mann.
22.05 Alles nichts oder? Hella von Sin- nen en Hugo Egon Balder. Gas- ten: Klaus en Klaus.
23.05 Heisse Nächte in St. Tropez. Franse erotische speelfilm.
00.35 Die Frau mit dem roten Hut. Japans/Duitse speelfilm.
02.00 Mit Eichenlaub und Feigen- blatt. Duitse speelfilm.
03.35 Tokio Airport Police Depart- ment. Misdaadserie. Afl.: Flamenco met der Mafia Flug 206 aus Bangkok.
04.55 High Mountain Rangers. Se- rie.
05.40 Aerobics.

SAT 1

07.30 Guten Morgen met Sat 1. 08.30 Drei Engel für Charly. 09.25 Horoskop- /Wirtschaftsforum. 10.05 Casimir & Co. 11.00 Die Stunde des Siegers. Engelse film. 13.00 Familie Feuerstein. 13.30 Gegen den Wind. 14.20 Sherlock Holmes & Dr. Watson. 14.45 Teletip Ko- chen. 14.55 Der Kaplan von San Lo- renzo. Duitse misdaadfilm uit 1952. 16.30 Teletip Wissen. 16.30 Teletip Wissen. 16.40 Kino News. 17.05 Auf und davon: Borneo. 17.35 Sat 1 Block. 17.45 Programmvoorschau. 17.50 Fan- tasy Island, serie. 18.45 Sat 1 Block. 19.05 Frank & Frei, muziek met o.a. Dave Stewart en Tony Carey. 20.00 Ein Fall für Professor Chase. 20.55 Sat 1 Sport. 21.00 Jake und McCabe - durch dick und dünn. 21.55 Sat 1 Block. 22.05 Hallo Berlin. 22.30 Die Organisation, thriller met Sidney Poitier. 00.20 Baital- lon der Verlorenen. oorlogsfilm. 02.00 Treibjacht, thriller. 04.00 Programmvor- schau.

SSVC

10.00 Children's SSVC. 10.25 Land of the giants. 11.15 The Jetsons. 11.40 Happy days. 12.00 Trivial pursuit. 12.30 The Noel Edmonds Saturday Roadshow. 13.15 Grandstand. Saturday from Preston. Racing from Newbury. 18.05 News and weather. 18.15 Mark Page's Pop Spot. 18.35 Russ Abbot, comedy. 19.15 Blind Date with Cilla Black. 20.05 All Creatures Great and Small. 20.55 Birds of a Feather: Trust. 21.25 Saturday Night Clive. 22.10 Screenplay presentation: wedded.

BBC Europe

09.25 Today's viewing. 09.30 Heartbeat. 09.55 Uncle Jack. 10.20 Byker Grove. 10.45 Clean Slate. 11.15 Travel Show Guides. 11.45 Food and Drink. 12.15 The Lord Mayor's Show. 13.17 News and Weather. 13.20 Grandstand. 18.00 News and Weather. 18.10 Have I got News for you. 18.40 The Noel Edmonds Saturday Roadshow. 19.25 Every Second Counts. 20.00 Challenge Anneka. 20.50 Russ Abbott. 21.20 All creatures great and small. 22.10 News and Sport. 22.30 Royal British Legion. 24.00 Saturday Night Clive. 00.45-00.50 Sunday's Viewing.

Eurosport

07.00 Barrier reef. 07.30 The Flying Kiwi. 08.00 Fun Factory. 10.00 Day at the beach. 11.00 Trax. 13.00 Truck Challenge. 13.30 Schakelprogramma met: Golf. World cup PGA golf vanuit Orlando, Amerika. Golf: Longines toernooi voor dames. Schaatsen: World cup voor dames vanuit Berlijn. Golf: World cup PGA golf vanuit Orlando, Amerika. live. Tennis: Singapore Super Tennis Challenge: Edberg - Chang. 20.00 Zellen: BOC round the world yacht race. 20.15 WWF worstle- ren. 21.45 Boksen. 22.45 Schaatsen: World cup voor dames vanuit Berlijn. samenvatting. 23.45 RAC rally. vooruit- blik op het komende seizoen. 00.45 EK ijshockey vanuit Düsseldorf, halve fina- les. 02.45-04.45 Golf: World cup PGA golf vanuit Orlando, Amerika.

Super Channel

07.00 The Mix. 15.00 The Saturday Matinee. Big Wheel. 17.00 Videofa- shion. 17.30 Eurochart. 18.00 Ultra Sport. 19.50 Weather Report. 20.00 Captain Power. 20.30 Wanted dead or alive. 21.00 Till the clouds roll by. mo- vie. Followed by The Twilight Zone. 00.00 Late night Saturday movie: The Great Flamarion. Followed by The late night mix.

MTV Europe

08.00 VJ Paul King. 10.00 Club MTV. 11.00 The MTV Spotlight. 11.30 MTV's US Top 20 Countdown. 13.30 XPO. 14.00 VJ Maiken Wexo. 17.00 The MTV Spotlight. 17.30 Yo! MTV Raps. 18.30 The Big Picture. 19.00 Top 20. 21.00 The Party Zone. 23.30 Club MTV. 00.00 Headbangers Ball. 02.00 VJ Ray Cokes. 03.00 Night Videos.

CNN

07.00 Headline News Update. 08.00 Moneyline. 08.30, 09.00, 10.00 Headline News Update. 11.00 Larry King. 11.45 News Update. 12.00 Headline News Update. 12.30 News Update. 12.40 The International Correspondents. 13.00 Headline News Update. 14.00 News Update. 14.30 Headline News Update. 15.00 News Update. 15.10 Healthweek. 15.30 News Upda- te. 15.40 Moneyweek. 16.00 News Upda- te. 16.10 Science and Technology Week. 16.30 News Update. 16.40 Style with Elsa Kleinh. 17.00 News Update. 17.10 Showbiz this Week. 17.30 Head- line News Update. 18.00 Headline News Update. 18.30 News Update. 18.40 Evans and Novak. 19.00 Headline News Update. 19.30 News Update. 19.40 Newsmaker Saturday. 20.00 News Update. 20.10 Healthweek. 20.30 News Update. 20.40 Style with Elsa Kleinh. 21.00 News Update. 21.10 Your Money. 21.30 News Upda- te. 21.40 The International Correspondent. 22.00 News Update. 22.30 Futu- rewatch. 23.00 This Week in Japan. 23.30 News Update. 23.40 Newsmaker Saturday. 00.00 Headline News Upda- te. 00.30 News Update. 00.40 Pinnac- le. 01.00 News Update. 01.10 The Big Story. 01.30 Headline News Update. 02.00 Headline News Update. 03.00 News Update. 03.10 Showbiz this Week. 03.30

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 33 Nederlandse Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196314/206/292 fax: 072-113295

Elke zaterdag

OP

vakantierubriek

van 34 Nederlandse regionale dagbladen voor informatie en reservering:

TINEKE MENDERINK en SASKIA DE HAAN

advertentiecombinatie rdp

Postbus 2 - 1800 AA Alkmaar

072-196314/196206

Waddeneilanden

TEXEL, DAT IS 5-STERREN VAKANTIE, boek nu een luxe bungalow met kerst/nieuwjaar (openhaard/tdv) met zwembad (gratis), recreatieprogr. KERSTDINER EN OUDJAARSFEEST. BEL ZILVERBERG/PARK DE KRUL 02220-16275. WA-61R

RECREATIEPARK BOOMHIEKE AMELAND. Neem uw buren mee! Laat uw buren, kennissen en familie gratis kamperen met Ameland. Tijdelijke actie: 2 bungalows, 1 bungalow. Actie geldt alleen voor jan. en feb. excl. langzamek. Tel. 05191-4052. WA-61R

Groningen

Ontdek Groningen vanuit het EEMSHOTEL in DELFT. Slaap en eten boven zee: uniek in Europa! Nieuw luxe kamers, sauna, fitness. Info: (05080) 12636. GR-61R

Geniet van de landelijke rust die Groningen biedt vanuit het centr. gez. Hotel Rest. Kegelsentrum SPOORZICHT in LOPPERTSUM. Spec. kerstarr. Info: 05067-1592. GR-61R

Geniet van de landelijke rust die Groningen biedt vanuit het centr. gez. Hotel Rest. Kegelsentrum SPOORZICHT in LOPPERTSUM. Spec. kerstarrangement. Info: 05067-1592. GR-61R

Drenthe

BUNGPARK NULDERVELD-PESSE ANWB-erk. lang's Geh. jr. luxe bungalow t.h. inf. en id. folder: Heemstedeschapen 85, Amstelveen 020-459541/413940. DR-61R

GEEN PRETPARK. Luxe 5* bungalow met grote tuin aan zee. Ideale wandel- en fietsgebied voor rustzoekers. Boek nu voor 1991. Koekus-vel. f. 495,-. Tel. 05280-85803. DR-61R

Een bungalow in kerststijl voor een gezellige kerstvakantie. Park GROOT BARTJE. De Gavers 1, Zorgvlied, 98212-7248. DR-61R

Limburg

Luxe vakantiebungalows

De luxe 3 of 5 sterrenbungalow op het "beachside plateau" van Zuid-Limburg.

3 STERREN-VOORZIENINGEN:

- u.w. zwembad met strand etc.

Wordt het niet tijd om even bij te tanken?

De luxe 3 of 5 sterrenbungalow van 23-11 tot 23-12. Kerst en Nieuwjaar. f. 1250,-.

Vakantiecentrum Schin op Geul

tel. 04499-1400 voor alle info en gratis folder.

VALKENBURG A/D GEUL

in mooie Kerst!

Wintervakantie van f. 350,- tot f. 450,-.

DOOR DE WINTER SEIZOEN!

HOOR ANZIE

Park Atlantia

DE HAAN

Gelegen in een uniek groen park van 10 ha., nabij de zee, tussen bos en strand.

HET FAMILIEBEDRIJF BIJ MITSREK.

Uw logies: in appartement of studio voor 2, 4, 6 of 8 personen, steeds met eigen terras. Volledig ingerichte kitchenette en kluisje-tv.

ONZE prijzen:

- studio (Me-Vr) vanaf 3.600 bfr (4 nachten)
- studio (Vr-Me) vanaf 4.100 bfr (3 nachten)
- studio (Vr-Vr) vanaf 5.900 bfr (7 nachten)

GRATIS: subtropische koepel 25' zonnepaneel met gratis jaar door.

EXTRA: een ruim aanbod van sport- en recreatiegelegenheden, eet- en drankgelegenheden en eigen supermarkt.

BOEK SNEL. RUIM AANBOD NOV. KERST EN NIEUWJAAR 1991

Reserveer nu tel. 09-3259-23622

Park Atlantia, Torenhoofstraat 2, 5430 DE HAAN

AN STUUR MIJ GRATIS KLEURENBROCHURE

Naam: _____

Adres: _____

Postcode: _____

Telefoon: _____

Woonplaats: _____

RDP

WANDELEN MET PLEZIER

Vakantie en ontspanning in Hocht in Ode. Hocht in Ode, ligt in één van de mooiste vakantiegebieden van Nederland en wel in het natuurpark Oostvaardersplassen. Dit dorp is zowel geschikt voor familievakantie als voor korte reizen, congressen en cursussen. De vakantiehuizen, appartementen, maar ook de goede gastronomie stelt alle gasten tevreden. Wandelen in heerlijke omgeving, bos, heide, veld, een heerlijk buitenbad met speeltuin en een 60 m lange watergolf, paradijs, badhuis, ondergrondse zwembaden, voluutten, uitstapen en een omvangrijk cultureel aanbod laat geen wens over. Ook een prachtige omgeving van de omgeving. Hocht in Ode voorziet u van een heerlijk diner in uw interesse. Wij hopen ook u eens te ontmoeten in Hocht in Ode. U mag het zeggen.

Informatie: Vakantiehuis, Hocht in Ode, Hocht in Ode, 4-5-128 Hocht in Ode.

Tel. 05406163241, telefax: 05406163242.

25 Jahr

SANATORIUM WANTIA

FRISCHZELLEN

- Artritis (chronische gewrichtslijding)
- Slijtage van de wervelkolom
- Uitputting, stress (managerziekte)
- Functioneel gestoorde doorbloeding
- Arteriosclerose

Sanatorium Wantia, Im Mühlenteich 56, D-5602 Wetter 1. Tel.: 09.492335/7791

Gratis informatie

Costenrijk

De meest compl. WINTERSPORTREIZEN all-in v.a. f. 650,-. H.P. incl. skis, les en skilift. Langlauf-safari v.a. f. 530,-. H.P. incl. lijn, materiaal en excursies. Dierentour - skisafari v.a. f. 680,-. H.P. incl. skis, skigebied en skilift, 10% groepskorting v.a. 10 pers. Reisburo JOY TOURS: 070-3633635, lid S.G.R.

Met KERST, NIEUWJAAR en WINTER in overal speciale leuke weg: skiden of langlaufen. Vakantiewoningen van Costenrijke families voor 4 v.m. 10 pers. Tel. 05910-22223. GR-61R

Spanje

Iberbus

Nu 7 dagen per week royal-class-bus naar Spanje. Royal class-avonden Benidorm, vertrek elke vrijdag. Tevens app. in Lloret en Benidorm. Info: (920) 241010; (010) 4130978.

EXTRA KERSTVLUCHT GRAN CANARIA. V.a. Schiphol vert. 23/12 reist u v.l. Toeslag f. 350,- p.p. Nog diverse hotels, bungalows en app. beschikbaar. Bel Megeours/Reiswinkels, Kinkstraat 319, 1053 EV A'dam, 020-652288 of Amstelveen 155, 7335 DN Apeldoorn, 055-429155. Lid ANVR en SGR.

NIEUW LUXE LANDHUIS (6 pers.) gelegen op 5 ha. grond in Noordmido. Portugal, rust, rustige. Incl. hulp en zwembad. Info: fax: Unken (020) 64364. PO-61R

Dan is DENEMARKEN

Een vakantie in Denemarken. Het is een reis naar een land dat u niet kent. Het is een reis naar een land dat u niet kent. Het is een reis naar een land dat u niet kent.

De Denemarken reisorganisatie. Het is een reis naar een land dat u niet kent. Het is een reis naar een land dat u niet kent. Het is een reis naar een land dat u niet kent.

Vraag nu informatie bij Reiswinkels bij ANVR. Reisorganisatie in Schiedamschen dijk 100, 2326 JZ Schiedam. Tel. 078-197700-197701 of 078-197702.

Cost-Europa

Kerstreizen Praag

PRAAG, ook in de winter prachtig! Het vium is afgeschaft. 7-dagse busreis incl. halfpension en excursies v.a. f. 375,-. 7-dagse reis incl. logies/ontbijt v.a. f. 299,-. Ook steervolle kerstreizen: 5-dagse vlucht v.a. f. 609,-. Folder? Bel SGR: 020-209788, 050-145600 ANVR.

Azië

GRIPANKA, Thailand v.a. f. 1290,-. 20 dgn. Hotel L/O f. 1795,-. Incl. 7-dagse tour f. 2225,-. Tel. 055-645648. AF-61R

Diversen buitenland

ARUBA luxe 2-4 persoons bungalows te huur op Aruba. Info: tel. 072-333397. DP-61R

Afrika

HOOGTEPUNTEN van Zuid-Afrika. Unieke 22-daagse High-Lightreis. Vertrek 1 februari. Deze reis laat u de belangrijkste hoogtepunten van Zuid-Afrika zien: Kaapstad, Durban, Transvaal, Swaziland enz. Ned. reisleiding! Prijs f. 699,-. IM-PALA TOURS, lid ANVR/SGR of uw reisbureau. Tel. 05178-16970 of ong. envelop aan antw.nr. 222, 8800 XT Harlingen.

AF-61R

22-daagse kennismakingsreis naar het nieuwe Zuid-Afrika. Vertrek op 19 jan. 15 februari of 8 maart. Hoogtepunten: Krugerpark, Zululand, Drakensbergen, Kaapstad, Durban, Transvaal, Swaziland enz. Ned. reisleiding! Prijs f. 699,-. IM-PALA TOURS, lid ANVR/SGR of uw reisbureau. Tel. 05178-16970 of ong. envelop aan antw.nr. 222, 8800 XT Harlingen.

Du. Island

COMFORT-PORSCHE ALIENSTEN in het Noorden. Alle jaren in de zomer, herfst, en winter. Het is een reis naar een land dat u niet kent. Het is een reis naar een land dat u niet kent. Het is een reis naar een land dat u niet kent.

Vraag nu informatie bij Reiswinkels bij ANVR. Reisorganisatie in Schiedamschen dijk 100, 2326 JZ Schiedam. Tel. 078-197700-197701 of 078-197702.

Waddeneilanden

MOET TEXEL, juist nu!

Gezellig 3 sterren hotel op Texel, in Den Burg, nabij 't centrum. Ook in herfst en winter ideaal uitgangspunt voor tochten over het eiland. Kamers met douche/toilet. Nu ook 12 kamers met bubbelbad! 80% reductie subtop, zwembad, eigen parkerplaatsen.

Hotel 't Koopveld

Info en res.: tel. 02220-13301

Ver. Staten Canada

New York f. 995, Atlanta f. 925, Philadelphia f. 1085, California f. 1359, Seattle f. 1295, Florida f. 1195, Chicago f. 1075, Boston f. 995, ASIA COMPASS, Denrak 34, 1012 LK Amsterdam. 020-246340/242288. SGR. VC-61R

Wintersport

Ski voordeel 90/91

De mooiste pistes en fantastische aanblijden in Oostenrijk, Zwitserland, Frankrijk en Joegoslavië. Nieuw! Weekend-Ski en Sneeuwgarantie! Prijzen v.a. f. 299,- incl. busreis. Folder? 050-145600/020-268836. Speciale Reizen Centrale. WS-61R

10 DAGEN AUTO HUREN 8 DAGEN BETALEN

Geldig van 15 december '90 t/m 15 januari '91

vanaf f. 285,-

- Incl. BTW
- Incl. 1000 km

BASTIAANS AutoRent

Gr. Britannie Ierland

re you being served?

De vrolijke ontvangst door de hotelstaf is helemaal bij de prijs inbegrepen.

Wilt u een paar dagen genieten? Van een zee met de mooiste Ruimteschepen van de Noord en een verblijf in het luxe 4-sterren Scandic Hotel in het hartje van gezellig Londen? Dat kan met speciale driedaagse arrangement, de Scandic Crown Special, al vanaf f. 285,- p.p. Geen geld voor zo'n fantastisch uitstapje! Vraag uw ANVR reisadviesburo of reisverkoopende bank of bel Olau: 01184-88000. Doezen!

Scandic Crown Special al vanaf 285,-

Olau

MISSINGEN - SHEERNESS

Bij Olau beleef je meer plezier aan boord.

LOONGRENDOVERSCHRIJDERS, DOOR SERVICE LEER JE DE BESTE ZIEKTEKOSTENVERZEKERAAR KENNEN

Als u onverhoopt ziek zou worden, is het voor u van het grootste belang te weten, dat u hiervoor goed verzekerd bent. Als u al verzekerd bent bij LIASS zit u goed. Dan hoeft u zich geen zorgen te maken. Want LIASS is de grootste ziektekostenverzekeraar in Limburg. Met een enorme ervaring en know-how op het gebied van ziektekostenverzekeringen. Onze service is optimaal: ruim 400 vakkundige, sterk gemotiveerde en vriendelijke medewerkers staan voor u klaar.

Wij zijn bovendien uitstekend bereikbaar, omdat wij overal in Limburg service-centra hebben, waar u vlot en goed geholpen wordt. Er zijn intussen al bijna een half miljoen mensen bij ons verzekerd, daarom kunt u uw volste vertrouwen aan LIASS geven. Bent u nog niet bij LIASS verzekerd tegen ziektekosten? Dan wordt 't nu de hoogste tijd, dat u de bon hiernaast snel aan ons opstuurt. Want u moet LIASS leren kennen. Om te ontdekken, dat LIASS een onmisbare partner is.

Ja, ik wil graag andere informatie over LIASS ziektekostenverzekering.

Naam: _____

Voorletters: _____ Geb.datum: _____ m/v

Adres: _____

Postcode: _____ Woonplaats: _____

Telefoon: _____

Betoep: _____

Deze bon is geldig tot en met 31 december 1991. Het is niet mogelijk, opzuren aan: LIASS, Aankomstnummer 42, 6130 VB Sittard.

LIASS

ZIEKTEKOSTENVERZEKERING

© Copyright 1990 van de A.Z.M./C.Z.M. groep

LIASS. WAAR LIMBURG GEZOND VERZEKERD IS.

Nederland 1

11.55 Eucharistieviering. Van de St. Franciscus Xaveriuskerk te Merseloort.

13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

15.50 Algemene Loterij Nederland. Zesde trekking van de bankrekeninghouders.

20 Ja en amen. Aff. 8 (slot): De rol van de bijbel in het verleden, heden en toekomst.

23.00 Agatha Christie-cyclus. Moord voor het voetlicht. Engelse speelfilm uit 1965 met: Margaret Rutherford, Ron Moody, Charles Tingwell e.a. Herald Taylor wordt verdacht van moord op zijn hospita. Miss Marple gelooft in zijn onschuld en probeert dit samen met haar vriend Mr. Stringer te bewijzen.

20.00 (TT) Spoorloos. Programma waarin mensen uit heden en verleden elkaar ontmoeten.

20.00 Journala.

20.00 Kresj. Met: Kiekeboe.

20.00 Oren van je kop. Aff.: Opvrolg-

20.00 Crash. Slotmanifestatie landelijke muziekfestival voor scholieren.

20.00 Smoor. Jongeren over liefde.

20.00 Zalige liefdeslijn. Oproepen van Radio 3.

20.00 Journala.

20.00 Zondagavond met Van Willigenburg.

20.00 (TT) Vreemde praktijken. Aff. 8: Spaanse les. Sjaan de Vries koopt een villa in Extremadura, de mooiste streek van Spanje. Bertus vindt het maar zonde van het geld.

20.00 Ook dat nog. Absurde problemen van kijkers.

20.00 (TT) Spoorloos (2). Voortzetting van 17.00 uur.

20.00 Brandpunt. Actualiteiten.

20.00 Inspecteur Dagliesh. Aff.: Death of an expert witness (2). De weinig populaire dr. Edwin Lorrimer is vermoord aangehouden.

20.00 Zondagavond met Van Willigenburg.

20.00 (TT) Vreemde praktijken. Aff. 8: Spaanse les. Sjaan de Vries koopt een villa in Extremadura, de mooiste streek van Spanje. Bertus vindt het maar zonde van het geld.

20.00 Ook dat nog. Absurde problemen van kijkers.

20.00 (TT) Spoorloos (2). Voortzetting van 17.00 uur.

20.00 Brandpunt. Actualiteiten.

20.00 Inspecteur Dagliesh. Aff.: Death of an expert witness (2). De weinig populaire dr. Edwin Lorrimer is vermoord aangehouden.

20.00 Zondagavond met Van Willigenburg.

20.00 (TT) Vreemde praktijken. Aff. 8: Spaanse les. Sjaan de Vries koopt een villa in Extremadura, de mooiste streek van Spanje. Bertus vindt het maar zonde van het geld.

20.00 Ook dat nog. Absurde problemen van kijkers.

20.00 (TT) Spoorloos (2). Voortzetting van 17.00 uur.

20.00 Brandpunt. Actualiteiten.

20.00 Inspecteur Dagliesh. Aff.: Death of an expert witness (2). De weinig populaire dr. Edwin Lorrimer is vermoord aangehouden.

20.00 Zondagavond met Van Willigenburg.

20.00 (TT) Vreemde praktijken. Aff. 8: Spaanse les. Sjaan de Vries koopt een villa in Extremadura, de mooiste streek van Spanje. Bertus vindt het maar zonde van het geld.

20.00 Ook dat nog. Absurde problemen van kijkers.

20.00 (TT) Spoorloos (2). Voortzetting van 17.00 uur.

20.00 Brandpunt. Actualiteiten.

20.00 Inspecteur Dagliesh. Aff.: Death of an expert witness (2). De weinig populaire dr. Edwin Lorrimer is vermoord aangehouden.

20.00 Zondagavond met Van Willigenburg.

20.00 (TT) Vreemde praktijken. Aff. 8: Spaanse les. Sjaan de Vries koopt een villa in Extremadura, de mooiste streek van Spanje. Bertus vindt het maar zonde van het geld.

20.00 Ook dat nog. Absurde problemen van kijkers.

20.00 (TT) Spoorloos (2). Voortzetting van 17.00 uur.

20.00 Brandpunt. Actualiteiten.

20.00 Inspecteur Dagliesh. Aff.: Death of an expert witness (2). De weinig populaire dr. Edwin Lorrimer is vermoord aangehouden.

20.00 Zondagavond met Van Willigenburg.

20.00 (TT) Vreemde praktijken. Aff. 8: Spaanse les. Sjaan de Vries koopt een villa in Extremadura, de mooiste streek van Spanje. Bertus vindt het maar zonde van het geld.

20.00 Ook dat nog. Absurde problemen van kijkers.

20.00 (TT) Spoorloos (2). Voortzetting van 17.00 uur.

20.00 Brandpunt. Actualiteiten.

20.00 Inspecteur Dagliesh. Aff.: Death of an expert witness (2). De weinig populaire dr. Edwin Lorrimer is vermoord aangehouden.

20.00 Zondagavond met Van Willigenburg.

20.00 (TT) Vreemde praktijken. Aff. 8: Spaanse les. Sjaan de Vries koopt een villa in Extremadura, de mooiste streek van Spanje. Bertus vindt het maar zonde van het geld.

20.00 Ook dat nog. Absurde problemen van kijkers.

20.00 (TT) Spoorloos (2). Voortzetting van 17.00 uur.

20.00 Brandpunt. Actualiteiten.

20.00 Inspecteur Dagliesh. Aff.: Death of an expert witness (2). De weinig populaire dr. Edwin Lorrimer is vermoord aangehouden.

20.00 Zondagavond met Van Willigenburg.

20.00 (TT) Vreemde praktijken. Aff. 8: Spaanse les. Sjaan de Vries koopt een villa in Extremadura, de mooiste streek van Spanje. Bertus vindt het maar zonde van het geld.

20.00 Ook dat nog. Absurde problemen van kijkers.

20.00 (TT) Spoorloos (2). Voortzetting van 17.00 uur.

20.00 Brandpunt. Actualiteiten.

20.00 Inspecteur Dagliesh. Aff.: Death of an expert witness (2). De weinig populaire dr. Edwin Lorrimer is vermoord aangehouden.

20.00 Zondagavond met Van Willigenburg.

20.00 (TT) Vreemde praktijken. Aff. 8: Spaanse les. Sjaan de Vries koopt een villa in Extremadura, de mooiste streek van Spanje. Bertus vindt het maar zonde van het geld.

20.00 Ook dat nog. Absurde problemen van kijkers.

20.00 (TT) Spoorloos (2). Voortzetting van 17.00 uur.

20.00 Brandpunt. Actualiteiten.

20.00 Inspecteur Dagliesh. Aff.: Death of an expert witness (2). De weinig populaire dr. Edwin Lorrimer is vermoord aangehouden.

20.00 Zondagavond met Van Willigenburg.

20.00 (TT) Vreemde praktijken. Aff. 8: Spaanse les. Sjaan de Vries koopt een villa in Extremadura, de mooiste streek van Spanje. Bertus vindt het maar zonde van het geld.

20.00 Ook dat nog. Absurde problemen van kijkers.

20.00 (TT) Spoorloos (2). Voortzetting van 17.00 uur.

20.00 Brandpunt. Actualiteiten.

20.00 Inspecteur Dagliesh. Aff.: Death of an expert witness (2). De weinig populaire dr. Edwin Lorrimer is vermoord aangehouden.

20.00 Zondagavond met Van Willigenburg.

20.00 (TT) Vreemde praktijken. Aff. 8: Spaanse les. Sjaan de Vries koopt een villa in Extremadura, de mooiste streek van Spanje. Bertus vindt het maar zonde van het geld.

20.00 Ook dat nog. Absurde problemen van kijkers.

20.00 (TT) Spoorloos (2). Voortzetting van 17.00 uur.

20.00 Brandpunt. Actualiteiten.

20.00 Inspecteur Dagliesh. Aff.: Death of an expert witness (2). De weinig populaire dr. Edwin Lorrimer is vermoord aangehouden.

20.00 Zondagavond met Van Willigenburg.

20.00 (TT) Vreemde praktijken. Aff. 8: Spaanse les. Sjaan de Vries koopt een villa in Extremadura, de mooiste streek van Spanje. Bertus vindt het maar zonde van het geld.

20.00 Ook dat nog. Absurde problemen van kijkers.

20.00 (TT) Spoorloos (2). Voortzetting van 17.00 uur.

20.00 Brandpunt. Actualiteiten.

20.00 Inspecteur Dagliesh. Aff.: Death of an expert witness (2). De weinig populaire dr. Edwin Lorrimer is vermoord aangehouden.

20.00 Zondagavond met Van Willigenburg.

20.00 (TT) Vreemde praktijken. Aff. 8: Spaanse les. Sjaan de Vries koopt een villa in Extremadura, de mooiste streek van Spanje. Bertus vindt het maar zonde van het geld.

20.00 Ook dat nog. Absurde problemen van kijkers.

20.00 (TT) Spoorloos (2). Voortzetting van 17.00 uur.

20.00 Brandpunt. Actualiteiten.

20.00 Inspecteur Dagliesh. Aff.: Death of an expert witness (2). De weinig populaire dr. Edwin Lorrimer is vermoord aangehouden.

20.00 Zondagavond met Van Willigenburg.

20.00 (TT) Vreemde praktijken. Aff. 8: Spaanse les. Sjaan de Vries koopt een villa in Extremadura, de mooiste streek van Spanje. Bertus vindt het maar zonde van het geld.

20.00 Ook dat nog. Absurde problemen van kijkers.

20.00 (TT) Spoorloos (2). Voortzetting van 17.00 uur.

20.00 Brandpunt. Actualiteiten.

20.00 Inspecteur Dagliesh. Aff.: Death of an expert witness (2). De weinig populaire dr. Edwin Lorrimer is vermoord aangehouden.

20.00 Zondagavond met Van Willigenburg.

20.00 (TT) Vreemde praktijken. Aff. 8: Spaanse les. Sjaan de Vries koopt een villa in Extremadura, de mooiste streek van Spanje. Bertus vindt het maar zonde van het geld.

20.00 Ook dat nog. Absurde problemen van kijkers.

20.00 (TT) Spoorloos (2). Voortzetting van 17.00 uur.

20.00 Brandpunt. Actualiteiten.

20.00 Inspecteur Dagliesh. Aff.: Death of an expert witness (2). De weinig populaire dr. Edwin Lorrimer is vermoord aangehouden.

20.00 Zondagavond met Van Willigenburg.

20.00 (TT) Vreemde praktijken. Aff. 8: Spaanse les. Sjaan de Vries koopt een villa in Extremadura, de mooiste streek van Spanje. Bertus vindt het maar zonde van het geld.

20.00 Ook dat nog. Absurde problemen van kijkers.

20.00 (TT) Spoorloos (2). Voortzetting van 17.00 uur.

20.00 Brandpunt. Actualiteiten.

20.00 Inspecteur Dagliesh. Aff.: Death of an expert witness (2). De weinig populaire dr. Edwin Lorrimer is vermoord aangehouden.

20.00 Zondagavond met Van Willigenburg.

20.00 (TT) Vreemde praktijken. Aff. 8: Spaanse les. Sjaan de Vries koopt een villa in Extremadura, de mooiste streek van Spanje. Bertus vindt het maar zonde van het geld.

20.00 Ook dat nog. Absurde problemen van kijkers.

20.00 (TT) Spoorloos (2). Voortzetting van 17.00 uur.

20.00 Brandpunt. Actualiteiten.

20.00 Inspecteur Dagliesh. Aff.: Death of an expert witness (2). De weinig populaire dr. Edwin Lorrimer is vermoord aangehouden.

20.00 Zondagavond met Van Willigenburg.

20.00 (TT) Vreemde praktijken. Aff. 8: Spaanse les. Sjaan de Vries koopt een villa in Extremadura, de mooiste streek van Spanje. Bertus vindt het maar zonde van het geld.

20.00 Ook dat nog. Absurde problemen van kijkers.

20.00 (TT) Spoorloos (2). Voortzetting van 17.00 uur.

20.00 Brandpunt. Actualiteiten.

20.00 Inspecteur Dagliesh. Aff.: Death of an expert witness (2). De weinig populaire dr. Edwin Lorrimer is vermoord aangehouden.

● Kunst en cultuur op zondagavond met Hans van Willigenburg. (Nederland 1 - 19.05 uur)

23.50-23.55 Journala.

Nederland 2

VPRO

09.00 Babar de olifant. Aff. 8: Oost west thuis best.

09.25 Spreekjes van de zee. Aff. 4: Sven.

09.40 Toren van Pizzas. Jeugdprogramma.

10.00 Mannetje & Mannetje. Aff. 4: Pilot.

10.10 Van heinde en ver. Aff.: Kinderen van de stenen.

10.45 O.O., bitt're smart. Levenslied.

11.00 Reiziger in muziek. Muziekprogramma.

12.00-12.30 TROS Voetbal plus.

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

18.00 Margreet Dolman. Talkshow

Nederland 3

NOS

09.00-09.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

10.45 Hoorpijn te lijf. Les 6.

11.00 Het leven is geven en nemen.

11.30 Omrop Fryslân Edukatyf. De 30-er jierren (3).

12.00 Het Capitool. Discussieprogramma.

12.45-12.55 Een onzichtbare oplossing. Film van de Stoma Vereniging.

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

17.50 Nieuws voor doven en slechthorenden.

18.00 Desktop Publishing. Les 9.

18.30 Sesamstraat.

18.45 Studio sport.

20.00 Journala.

20.10 Kenmerk. Actualiteitenrubriek.

20.35 Kanjers. Serie (herh.).

21.05 Werken aan werk. Serie over de bedrijfstak recreatie.

21.30 Ischa. Praatprogramma.

22.00 Inspiratie. Kaap de Goede Hoop, disput van vroegere theologiestudenten.

22.53 Bericht van de Wilde Ganzen.

22.55 Lines of blood. Over de drugsoorlog in Colombia.

23.45 Journala.

23.50-23.55 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL 4

07.00 Ochtendprogramma's. Met o.a. Rete Mia.

08.00 Telekids. Met Irene Moors.

11.00 Rete Mia.

12.00 Buona domenica. Italiaans programma.

13.00 Hei elei, kuckelei. Luxemburgs magazine.

15.00 Match extra: Autojournaal.

15.30 The Living Planet.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

16.00 Operation Petticoat. Comedy-serie.

Medisch Centrum West blijft een tv-topper

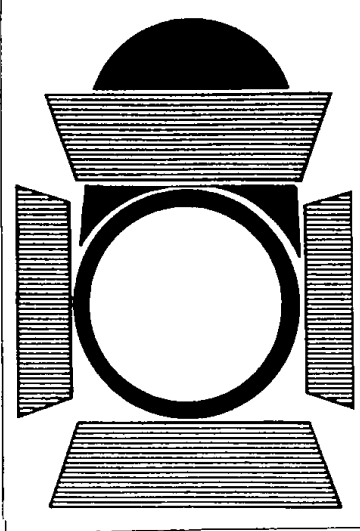
Van onze rtv-redactie

HILVERSUM – Medisch Centrum West (TROS) is weer terug alsof het programma nooit is weggeweest. 'MCW' behaalde de hoogste kijkcijfers in de maand oktober met een kleine vier miljoen kijkers, daarmee De leukste thuis (ook TROS), dat in september nog de eerste plaats bezette, naar een tweede plaats verrijzend.

Verrassend is het debuut van Keek op de week van Van Kooten en De Bie in de tv-lijst, goed voor een dertiende plaats. VPRO-programma's plegen slechts zelden tot de top-25 van best bekeken programma's door te dringen.

De VARA haalde in oktober met zeven programma's de tv-hitlijst, gevolgd door de TROS (zes keer) en RTL 4 (met vijf programma's). De AVRO en Veronica ontbreken geheel op de top-25 lijst, zodat van de omroepen van TV2 alleen de TROS vertegenwoordigd is. Flying doctors van de VARA werd het top-25 programma met de hoogste waardering van het publiek met een rapportcijfer van 7,6.

● Scène uit Medisch Centrum West. Dokter Jan van der Wouden oftewel Marc Klein Essink (midden) is inmiddels uit de serie verdwenen.

Bij 'Sonja'

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – In 'De Rode Hoed' in Amsterdam ontvangt Sonja Barend op deze zaterdagavond enkele bekende Nederlanders. Onder hen Carry Tefsen, die voorafgaande aan deze talkshow nog te zien is als Mien Dobbeltsteen in 'Zeg 'ns AAA'. Een andere gast is Adriaan van Dis, met wie Sonja een gesprek heeft over diens talkshow bij de VPRO. Violist Jaap van Zweden vertelt voorts over zijn toekomstplannen en de oudste schrijver van Nederland, Nel Schuttevaer, komt eveneens iets vertellen over haar succesvolle carrière. 'Sonja' begint om 21.03 uur op Nederland 1.

VARA gaat door met 12 steden, 13 ongelukken

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – De VARA-tv gaat vanaf 1 december door met de spectaculaire serie '12 steden, 13 ongelukken'. Er zijn voor de nieuwe serie zeven afleveringen gemaakt, die wekelijks op zaterdagavond via Nederland 1 worden uitgezonden. Presentator is Jan Douwe Kroeske, die in het voorjaar 1990 ook de eerste vijf afleveringen in de huiskamers bracht. In elke aflevering van de serie staat een waar gebeurd verkeersongeluk centraal. De kijkers zien, nagespeeld door acteurs en stuntlieden, hoe het ongeluk zich afspeelt en wat de gevolgen zijn voor de slachtoffers. De serie wordt, net als in het voorjaar, aan de VARA toegeleverd door het produktie-bureau van Han Peekel, Peekel Stips Produkties. Zaterdagavond 1 december gebeurt het ongeluk in Enneloord, daarna zien we achtereenvolgens verkeersongelukken gebeuren in Gouda, Alkmaar, Vlissingen, Amersfoort, Assen en Zwolle. Vorig seizoen was ook Maastricht te zien in deze serie.

Willeke van Ammelrooy schrijft boek over haar carrière 'Een dubbeltje sexappeal'

Van onze showpagina-redactie

HEERLEN – Boeken over film, geschreven door Nederlanders, daar valt geen plank mee te vullen. Maar aan autobiografische werken over Nederlandse filmers ontbreekt het nagenoeg totaal. Voor zo ver bekend hebben alleen Joris Ivens en Pim de la Parra memoires gepubliceerd. Daar is nu dan Willeke van Ammelrooy bijgekomen. Onder de titel 'Een dubbeltje sexappeal', uitgegeven door Fontein, blijkt ze terug op de 25 jaar waarin ze bij het medium film betrokken is geweest en de 20 jaar die daaraan voorafgingen.

Het betreft een sympathiek en goed geschreven boek. Zeer fragmentarisch weliswaar en over cinematografische kwesties wordt slechts gerept in verspreide anecdotes. Echt veel wijzer word je niet over Joris Ivens (onder wiens regie Willeke debuteerde in Rotterdam-Europoort), Nikoel van der Heyde, Herbert Cuirel, Harry Kümel, Frans Weisz, Pim & Wim, Raoul Ruiz, Frans Zwartjes en al die andere filmkunstenaars met wie ze gewerkt heeft. Dat zou ook om een ander bestek gevraagd hebben dan dit boek, dat intussen zeer zeker het gevoel geeft dat je in elk geval de schrijfster tamelijk goed leert kennen.

Tederheid

Warsheid van kapsones is het eerste dat aangenaam opvalt en de tederheid waarmee verteld wordt over de personen die Willeke van Ammelrooy dierbaar zijn of waren. En dan heel speciaal ten aanzien van haar ouders en haar dochter Denise die onlangs aan de Filmacademie is afgestudeerd met een hartroerend filmondereek (onder de titel Schadembaab, Willeke zelf was

er ook bij betrokken) naar de persoon die haar vader geweest is: de beeldend kunstenaar Leendert Janzée die in 1972 zelfmoord pleegde. Er waren jaren aan voorafgegaan van zwaartillend leven en de ene depressie na de andere. Zoals het voor Denise vermoedelijk gewoon een noodzaak geweest is om dat drama uit haar prille jeugd via de documentaire in kaart te brengen en te verwerken, zo zouden diezelfde tragische gebeurtenissen bij Willeke wel eens de eerste drang kunnen hebben veroorzaakt om haar herinneringen op schrift te stellen.

De ellende met Leendert beslaat in elk geval een fors deel van het boek en moet een navrant schaduwpartij hebben gevormd aan de periode dat Willeke via Mira (van Fons Rademakers) en De Inbreker (van Frans Weisz) furore was gaan maken en zich ontwikkelde als eigenlijk de eerste echte filmvedette van de Nederlandse cinema. Niet zonder zelfkennis achteraf, beschrijft ze de argeloosheid en, naïviteit waarmee ze zich vooral in die beginjaren keer op keer in de luren liet leggen door aagierige journalis-

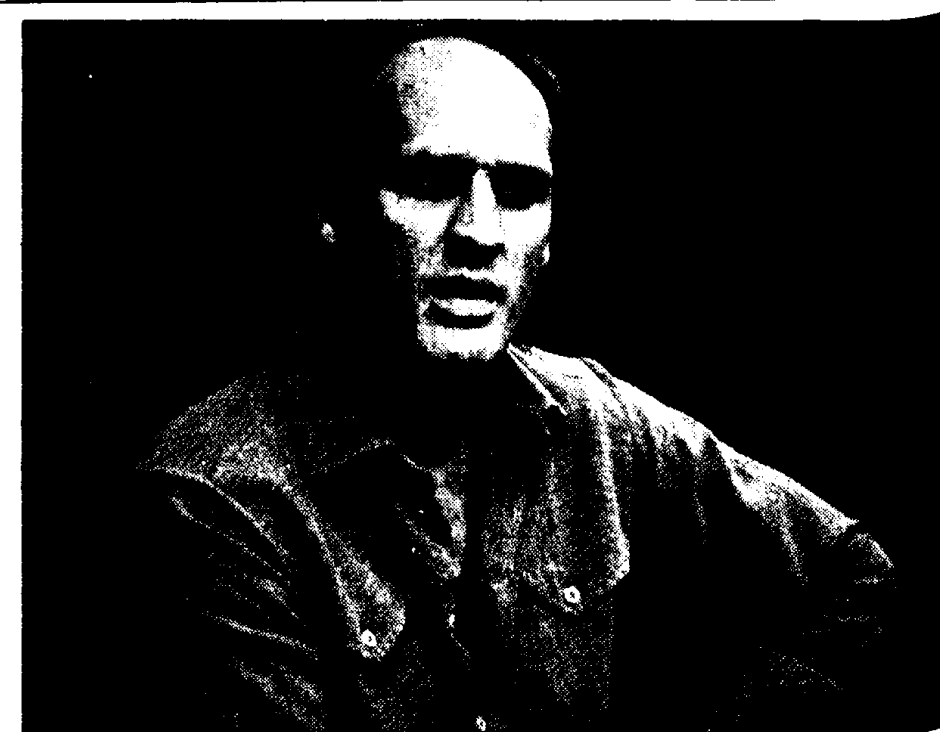
● Willeke van Ammelrooy: haar eigen leven kwam pas na de kerstdagen van 1975 in rustiger vaarwater.

ten van de roddelpers, door film-makers met veel praatjes en weinig integriteit en door hufters van producenten; Nederlanders maar ook Amerikanen. Niet dat Van Ammelrooy omziet in wrok, maar ze heeft het wel heel moeilijk gehad in een tijd dat haar beroep filmactrice in Nederland nog zo uniek was dat niemand

haar daarbij kon begeleiden: waarschuwen, adviseren, stimuleren. En ondanks de schone schijn naar buiten toe, viel er nauwelijks een bestaan mee op te bouwen. „Ik dacht dat u rijk was“, opperde in 1975 de ambtelijk gehad in een tijd dat haar beroep filmactrice in Nederland nog zo uniek was dat niemand

Met warmte ziet ze evenwel terug op haar Amsterdamse jeugd in Betondorp. Ze groeide op in een eenvoudig arbeidersmilieu en kwam op de Toneelacademie terecht via bemiddeling van Arend en Teunke Hauer. Onder hun leiding had ze zich met amateurtoneel bezig gehouden en met hun zoon Rutger heeft ze jarenlang een tienerliefde onderhouden. Moeder Van Ammelrooy heeft het tweetal in huize Hauer nog een keer onder de douche vandaan gehaald. Pa Van Ammelrooy heeft een keer Rutger uit Willeke's slaapkamer getuurd, maar even later kwam de rakker weer vrolijk door het raam naar binnen. Aan de familie Hauer betoont Willeke zich nog steeds zeer verplicht, maar ik weet niet zeker of ik dat aandoenlijke gedicht dat ze ooit van Rutger ontvangen mocht eigenlijk wel in dit boek wil tegenkomen. Dat kan toch nooit de bedoeling geweest zijn van de jonge poët die het haar gaf. En nog minder ben ik ervan overtuigd dat het aan Willeke van Ammelrooy is om te boekstaven dat tijdens de opnamen van Frank en Eva tegenspeler Hugo Metsers getrouwd en wel de ene ochtend moest worden opgehaald bij Sylvia Kristel en de andere ochtend bij Pleuni Touw of Kitty Courbois.

Willeke van Ammelrooy's eigen leven kwam pas na de kerstdagen van 1975 in rustiger vaarwater, toen ze in het Oostenrijkse Schönberg was gaan skien met Marco Bakker. Over de volgende 15 jaar wordt nog slechts zeer summier bericht. En dat is ongetwijfeld een heel goed teken.

● Herman van Veen: terug uit de States hervat hij zijn show in ons land en daarna ook in Brussel en in Parijs.

Wereldwijd actief voor kinderen

Herman van Veen nu ook in de VS

Van onze showpagina-redactie
CHICAGO – Net terug van voorstellingen in Kopenhagen en Londen, is de entertainer Herman van Veen afgereisd naar Chicago. Daar speelt hij zijn theatershow in een serie tot en met 25 november. Hij is de laatste tijd druk geweest met het planten van bomen als startpunt van een inzamelingsactie van UNICEF, waarvoor Van Veen reeds sinds 1968 actief is.

Volgens onthutsende cijfers sterven dagelijks 40.000 kinderen in de gehele wereld. Met de ingezamelde gelden wil Herman van Veen de ontwikkeling van een inentingsprogramma mogelijk maken. Medisch wetenschappelijk onderzoek heeft uitgewezen dat het binnen niet al te lange tijd moet lukken kinderen eenmalig een levenslang werkende injectie te geven tegen 15 meest voorkomende ziekten.

De eerste boom werd op 15 september geplant door minister Pronk in het Kasteelpark te Druenen, op de grens van Het Land van Ooit en Nederland, zoals Herman het zei. In New York plantte hij eind september de tweede boom bij het gebouw van de Verenigde Naties in het kader van de Wereldtop voor Kinderen. Daarbij waren 71 regeringsvertegenwoordigers aanwezig. Die van Nederland

niet, trouwens. De New York Times vond dit zo belangrijk, dat het item de voorpagina haalde. Men concludeerde dat dit de eerste keer was sedert 1967 dat een Nederlands item zo'n prominente plaats kreeg.

Frans taal

Herman van Veen hervat zijn toernee van anderhalve maand door ons land op 20 maart. Daarna speelt hij zijn show in de Franse taal van 10 tot en met 13 mei in Brussel en van 17 mei tot en met 8 juni in Parijs. Er zijn net twee boeken van hem uit. 'De Clowns' begeleidt de gelijknamige Duitse televisieserie die in ons land door Veronica werd uitgezonden en 'Propvol' is geschreven in opdracht van het ministerie van buitenlandse zaken. Het wordt op tal van basisscholen gebruikt.

In de platenstudio maakte Herman van Veen 'Goedemorgen met de liedjes uit de tv-serie 'Alfred J. Kwak'. Binnenkort verschijnt de cd 'A Souvenir', met 10 titels in vier talen, opgenomen in Carre, op Broadway en in Carnegie Hall te New York. L'Olympique in het Hamburgse Schauspielhaus. Voor Herman van Veen een bevestiging van zijn internationale erkenning: zijn geluidsdragers verschijnen nu wereldwijd.

'Ze noemen me nog steeds die jongen van Vandenbos'

Wim Rijken kan alle kanten op

Van onze showpagina-redactie

UTRECHT – Je hebt het lekker, de mensen kennen je, je bent op radio en tv, je verdient aardig in de populaire sector en dan zeg je: 'Allemaal goed en wel, maar ik stop. Ik wil iets anders.' Dat heeft Wim Rijken diverse keren gepresteerd. Soms noodgedwongen. Zeer recent kreeg hij te horen dat een groot tv-programma 'even' niet doorgaat. Hij ligt nu dus weer in de switch- en lobby-posities. Dat is misschien wel typerend voor Rijken, van zijn vak drama-therapeut. Zeg maar: een eigenzinnig acteur, met als specialisatie de psychiatrische hulpverlening. Maar ook: zanger, presentator, stem in de commerciële sector op radio en tv. Met het blote oog niet te volgen, derhalve.

Wim Rijken: een optimist die niet kapot te rammen is. „Neem nou de affaire met mijn jongste single 'Fata Morgana'. Ik zei tegen de maatschappij: er zit een fout in de persing. Nee, ik moest niet zeuren, zeiden ze. Tot ze erachter kwamen dat de persing inderdaad over moest. Maar het is een tekst die met de zomer en de zee te maken heeft... Dat heb ik weer. Hoewel, ik ben niet ontevreden, het plaatje is opnieuw uit en wordt wel gedraaid. Nu ik eigenlijk zonder werk zit, heb ik niet te klagen. Er zijn vier nieuwe dingen aangeboden. Daar is iets bij voor tv: omroepen en later een eigen programma. Maar ik pak niet alles aan. Ik doe geen dingen voor het geld. Ik wil acteren en zingen en daarnaast presenteren. Reclames doe ik zelden. Meestal alleen met mijn stem, vrijwel nooit in beeld. Laatst heb ik weer een aanbieding voor een STER-spot afgevoerd. Het verhaalje stond me wel aan, maar toen ik de tekst las, heb ik ze laten weten dat ik die niet wilde zeggen. Ik geniet van het leven, ik heb een fijn huis en goede vrienden. Ik doe dingen ik leuk vind. Als het niet anders kan ga ik op een terras werken". Wim Rijken, dus, een Utrechter na van 32 jaar, die geboren werd in het Zuidhollandse Kinderdijk 'aan de rivier de Noord

waar Noord en Lek elkaar treffen', zoals hij het poëtisch omschrijft. Mensen spreken hem soms aan met 'meneer Vandenbos'. Dat klopt van geen kant, maar je weet hoe mensen zijn.

Stapelgek

Ze associëren Wim Rijken met de zangeres Conny Vandenbos, omdat hij met haar in duet een poosje gigantisch succes oogstte en niet van de radio af te branden was met liedjes zoals 'Wie weet wat liefde is' en 'Stapelgek op jou'. Hij kent alle gevolgen van de hitparade, het schnabelcircuit, de verplichte radioprogramma's en dito teevetjes. Samen stonden ze in de show rond het eeuwfeest van de Voetbalbond en ze waren zeer regelmatig op grote partijen in het land. Maar toch.

Wim Rijken: „Ik voelde dat ik er niet mee door moest gaan, hoewel het zingen heel leuk was om te doen. Maar ik wil niet alleen zingen. Dan zit je vast aan een platenmaatschappij en een boekingskantoor en het is gevaarlijk als ze het hebben over 'die jongen van Conny Vandenbos'. Je krijgt zo'n relatie-etiket, ik ben onbekend en daarnaast veel jonger... Ik stond absoluut achter het repertoire, maar ik wil meer doen. Het was allemaal heel ver-

● Wim Rijken: „Ik moest niet zeuren, zei de platenmaatschappij, toen er een fout in de persing zat”.

leidelijk. Conny is een vakvrouw die ik had leren kennen in de musical 'Heimwee' bij het Volkstoneel. Ik was toen zonder werk en accepteerde het aanbod dankbaar. Daar zat Conny dus. Het bekende verhaal. Toen we een keer terug reden van een voorstelling in Veendam, was er op eens het idee om een single te maken naar het chanson van Edith Piaf en Theo Sarapo, 'A quoi ça sert l'amour'.

Goede Doel

Zijn tweede, de nieuwste single, is getiteld 'Fata Morgana' op eigen tekst en muziek van Marjolein Bakker. En opnieuw heeft

hij 'Nederland Muziekland' en 'Typisch Hollands' mogen ervaren. Wim Rijken is echter alweer een fase verder. Hij is bezig aan een complete lp, samen met de Nederlandstalige popformatie Het Goede Doel.

Een acteur van-huis-uit als zanger? Hij heeft leren leven met tegenstellingen. Hij speelde voetbal in het hoogste jeugdtalent van Nieuw-Lekkerland en raasde binnenshuis uit in de schoolband. Als zoon van een gerenomeerd horeca-ondernemer was zijn kostje gekocht. Hij zag echter totaal niets in de familiebusiness van de zwarte en de witte brigade bij het Van der Valk-concern.

Rijken junior voelde voor het theater of de hulpverlening. Het werd de Mikojel-akademie in Amersfoort, waar hij een toneelopleiding volgde met als specialisatie de psychiatrische hulpverlening. Een jaar of vier werkte hij parttime als dramatherapeut in klinieken en hij begon samen met een collega een kleine theatergroep, Theater-Studio Niz.

De Brug

Als acteur had hij onder meer werk in de KRO-televisieserie 'De Brug' waarin hij de rol van kapelaan Jansen neerzette. Rijken: „Ik stond tweede voor de rol van de dokter. Het is me vijf keer achter elkaar gebeurd dat ik bij audities en screen tests tweede kwam te staan en de rol niet kreeg. Ik lijk Joop Zoetemelk wel. Ik heb nogal wat teleurstellingen moeten overwinnen...”

De meest recente tegenvaller ligt op het vlak van de internationale televisie. Wim Rijken zou op 25 oktober starten als de Engels sprekende presentator van Max's European Home Video Show, een amateur-videospektakel, elke week op Super Channel. 26 weken achtereen met 22 landen binnen bereik. Zijn tegenspeler was de hond Ralph, een schapendoes waarmee hij dialogen zou doen.

Rijken, zonder sarcasme: „Een heel leuk beest, een scheet. Ik heb enorm hard gewerkt aan de voorbereiding van het programma. Ze vonden mijn accent wel aardig, maar ik moest mijn Engels wel bijspijkeren en teksten uit mijn hoofd leren. Enfin, het gaat dus niet door. Max Appelboom van Apple Tree Productions heeft me toegezegd dat hij zal proberen iets anders voor me te zoeken. Wat moet ik er meer over zeggen? Ik zit nu dus zonder en had er andere aanbiedingen voor laten lopen”.

limburgs dagblad